

Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Kadencja VIII

Sprawozdanie Stenograficzne
z 67. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniu 20 lipca 2018 r.
(trzeci dzień obrad)

Warszawa
2018

SPIS TREŚCI

67. posiedzenie Sejmu

(Obrady w dniu 20 lipca 2018 r.)

Wznowienie posiedzenia

Komunikaty

Sekretarz Poseł Sylwester Tułajew 319

Punkt 47. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw

Poseł Sprawozdawca Kazimierz Smoliński . . . 319
Poseł Waldemar Buda 320
Poseł Borys Budka 321
Poseł Paweł Grabowski 321
Poseł Barbara Dolniak 322
Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz 323
Poseł Krzysztof Paszyk 323
Poseł Joanna Scheuring-Wielgus 324
Poseł Jacek Wilk 325
Poseł Jacek Protasiewicz 326
Poseł Marek Ast 326

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie obrad

Zmiana porządku dziennego

Marszałek 327

Punkt 49. porządku dziennego: Przedstawiony przez Prezydium Sejmu projekt uchwały w 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację

Marszałek 327

Sprawy formalne

Poseł Jerzy Meysztowicz 328
Poseł Michał Szczerba 328

Punkt 1. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Ochrony Państwa (cd.)

Głosowanie

Marszałek 329

Punkt 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej (cd.)

Poseł Sprawozdawca
Dorota Arciszewska-Mielewczyk 329
Poseł Leszek Ruszczyk 330

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie

Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Anna Moskwa 330

Głosowanie

Marszałek 330

Punkt 3. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy

Kodeks wyborczy (cd.)

Poseł Sprawozdawca Łukasz Schreiber . . . 330
Poseł Tomasz Jaskóła 331
Poseł Waldy Dzikowski 331
Poseł Marek Sowa 331

Głosowanie

Marszałek 331
Poseł Grzegorz Długi 331
Poseł Tomasz Jaskóła 332
Poseł Marek Sowa 332
Poseł Piotr Zgorzelski 332
Poseł Paweł Grabowski 333
Poseł Waldy Dzikowski 333
Poseł Piotr Apel 333
Poseł Tomasz Jaskóła 334
Poseł Waldy Dzikowski 334
Poseł Robert Winnicki 334
Poseł Jakub Kulesza 334
Poseł Łukasz Rzepecki 335
Poseł Mariusz Witczak 335
Poseł Katarzyna Lubnauer 335
Poseł Piotr Zgorzelski 335
Poseł Robert Winnicki 335
Poseł Piotr Kaleta 336
Poseł Łukasz Schreiber 336
Poseł Tomasz Jaskóła 337

Punkt 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności gruntów (cd.)

Poseł Sprawozdawca Bogdan Rzońca 337
Poseł Małgorzata Chmiel 337

Głosowanie

Marszałek 337
Poseł Cezary Grabarczyk 338
Poseł Bogdan Rzońca 338

Posel Cezary Grabarczyk	338
Posel Bogdan Rzońca	338
Posel Cezary Grabarczyk	339
Posel Bogdan Rzońca	339
Posel Paulina Hennig-Kloska	339
Posel Małgorzata Chmiel	340
Posel Paweł Lisiecki	340
Posel Bartosz Józwiak	340
Posel Paulina Hennig-Kloska	341
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Artur Soboń	341
Punkt 5. porządku dziennego: Sprawozda- nie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmia- nie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy Prawo celne (cd.)	
Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta	342
Posel Krystyna Skowrońska	342
Głosowanie	
Marszałek	342
Posel Krystyna Skowrońska	342
Posel Błażej Parda	342
Punkt 6. porządku dziennego: Sprawozda- nie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym pro- jekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Sprawozdawca Sylwester Chruszcz ...	343
Posel Krystyna Sibińska	343
Głosowanie	
Marszałek	343
Posel Krystyna Sibińska	344
Posel Krystyna Skowrońska	344
Posel Mirosław Pampuch	344
Posel Krystyna Sibińska	345
Posel Marek Sowa	346
Posel Józef Brynkus	346
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Anna Moskwa	346
Punkt 7. porządku dziennego: Sprawozda- nie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i reje- stracji zwierząt (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	346
Punkt 8. porządku dziennego: Sprawozda- nie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycz- nych wykonujących działalność gospo- darczą na mniejszą skalę (cd.)	
Posel Sprawozdawca Grzegorz Piechowiak ..	347
Posel Arkadiusz Marchewka	347
Głosowanie	
Marszałek	347
Posel Maria Małgorzata Janyska	347

Posel Arkadiusz Marchewka	348
Posel Jerzy Meysztowicz	348
Posel Michał Cieślak	348
Minister Przedsiębiorczości i Technologii Jadwiga Emilewicz	349
Punkt 9. porządku dziennego: Sprawoz- danie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdro- wia oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Sprawozdawca Alicja Kaczorowska ...	349
Posel Rajmund Miller	350
Głosowanie	
Marszałek	350
Posel Alicja Chybicka	350
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Janusz Cieszyński	350
Posel Elżbieta Gelert	351
Posel Tomasz Latos	351
Punkt 10. porządku dziennego: Spra- wozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidar- ności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Grzegorz Furgo	351
Głosowanie	
Marszałek	352
Punkt 11. porządku dziennego: Sprawoz- danie Komisji Kultury i Środków Prze- kazu o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewi- zji oraz ustawy o opłatach abonamento- wych (cd.)	
Posel Krzysztof Mieszkowski	352
Głosowanie	
Marszałek	352
Punkt 12. porządku dziennego: Sprawoz- danie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialne- go i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	352
Punkt 13. porządku dziennego: Sprawoz- danie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmia- nie ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku leśnym (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	353
Punkt 14. porządku dziennego: Sprawozda- nie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych (cd.)	

Głosowanie	
Marszałek	353
Punkt 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o referendum lokalnym oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	353
Punkt 16. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo prasowe (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	353
Punkt 17. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o rządowym projekcie ustawy zmieniającej ustawę Prawo zamówień publicznych oraz ustawę o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	353
Punkt 22. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o Polskim Instytucie Ekonomicznym (cd.)	
Posel Sprawozdawca Gabriela Masłowska . . .	353
Głosowanie	
Marszałek	354
Posel Błażej Parda	354
Posel Krystyna Skowrońska	354
Posel Paulina Hennig-Kloska	355
Punkt 23. porządku dziennego: Informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi o skutkach suszy i działaniach podejmowanych przez rząd (cd.)	
Posel Norbert Kaczmarczyk	355
Posel Mirosław Maliszewski	355
Posel Ewa Lieder	356
Posel Dorota Niedziela	356
Posel Robert Winnicki	356
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Jan Krzysztof Ardanowski	356
Głosowanie	
Marszałek	357
Punkt 24. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji	

Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (cd.)	
Posel Sprawozdawca Anna Paluch	357
Posel Tomasz Cimoszewicz	358
Głosowanie	
Marszałek	358
Posel Gabriela Lenartowicz	358
Posel Anna Paluch	358
Posel Ewa Lieder	359
Posel Gabriela Lenartowicz	359
Posel Grzegorz Długi	359
Posel Anna Paluch	360
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk . . .	360
Punkt 26. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Mongolią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 24 stycznia 2018 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	360
Punkt 27. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 6 maja 1993 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	361
Punkt 28. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Protokołu przystąpienia do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Ekwadoru, sporządzonego w Brukseli dnia 11 listopada 2016 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	361
Punkt 29. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Unii Lubelskiej (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	361

Punkt 30. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	361
Punkt 31. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Powstań Śląskich (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	361
Punkt 32. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Anny Walentynowicz (cd.)	
Posel Marek Sowa	362
Głosowanie	
Marszałek	362
Punkt 33. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim i komisyjnym projektach uchwał w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	362
Punkt 45. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia efektywności prowadzonych działań kontrolnych w zakresie niektórych rynków rolnych (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	362
Punkt 34. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych w sprawie wniosku oskarżyciela prywatnego Piotra Liroya-Marca z dnia 18 grudnia 2017 r. o wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha (cd.)	
Posel Piotr Liroy-Marzec	362
Głosowanie	
Marszałek	363
Punkt 35. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych	

Republik Radzieckich, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	
Posel Sprawozdawca Jacek Świat	363
Głosowanie	
Marszałek	363
Punkt 36. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach	
Posel Sprawozdawca Dariusz Piontkowski	363
Głosowanie	
Marszałek	364
Punkt 37. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie roślin oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Piotr Polak	364
Głosowanie	
Marszałek	364
Punkt 38. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Anna Paluch	364
Posel Gabriela Lenartowicz	365
Głosowanie	
Marszałek	365
Posel Gabriela Lenartowicz	365
Posel Dariusz Piontkowski	366
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk	366
Punkt 39. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Anna Paluch	366
Głosowanie	
Marszałek	367
Punkt 40. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o uchwale Senatu w sprawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	
Posel Sprawozdawca Ewa Tomaszewska	367
Głosowanie	
Marszałek	367
Posel Włodzimierz Nykiel	368

Posel Józef Brynkus.	368
Posel Katarzyna Lubnauer.	368
Posel Józef Brynkus.	369

Punkt 41. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania

Posel Sprawozdawca Bogdan Rzońca.	369
Posel Małgorzata Chmiel.	369

Głosowanie

Marszałek.	369
Posel Krzysztof Truskolaski.	370
Posel Paweł Grabowski.	370
Posel Małgorzata Chmiel.	370

Punkt 25. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (cd.)

Posel Sprawozdawca Bernadeta Krynicka.	371
Posel Małgorzata Niemczyk.	371

Głosowanie

Marszałek.	371
Posel Małgorzata Niemczyk.	371
Posel Tomasz Latos.	372
Posel Piotr Liroy-Marzec.	373
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko.	373

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie obrad

Punkt 46. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (cd.)

Posel Ewa Lieder.	374
Posel Krystyna Sibińska.	374
Posel Robert Winnicki.	374
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk.	375

Głosowanie

Wicemarszałek Ryszard Terlecki.	375
Posel Mirosław Suchoń.	375
Posel Krystyna Sibińska.	376
Posel Bartosz Józwiak.	376
Posel Mirosław Suchoń.	376
Posel Gabriela Lenartowicz.	377
Posel Tomasz Cimoszewicz.	377
Posel Mirosław Suchoń.	377
Posel Małgorzata Chmiel.	378
Posel Paulina Hennig-Kloska.	378

Posel Krystyna Sibińska.	378
Posel Mirosław Suchoń.	378
Posel Małgorzata Chmiel.	379
Posel Ewa Lieder.	379
Posel Krystyna Sibińska.	379
Posel Jakub Kulesza.	380
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk.	380

Punkt 48. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych o poselskim projekcie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu (cd.)

Posel Sławomir Nitras.	380
Posel Krzysztof Truskolaski.	381
Posel Dominik Tarczyński.	381

Głosowanie

Wicemarszałek Ryszard Terlecki.	381
Posel Jarosław Urbaniak.	381
Posel Krzysztof Truskolaski.	381
Posel Tomasz Głogowski.	382
Posel Krzysztof Truskolaski.	382
Posel Michał Szczerba.	382
Posel Krzysztof Truskolaski.	383
Posel Jarosław Urbaniak.	383
Posel Krzysztof Truskolaski.	383
Posel Łukasz Rzepecki.	383
Posel Piotr Liroy-Marzec.	384

Punkt 42. porządku dziennego: Wybór składu osobowego Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r.

Posel Marek Sowa.	384
Posel Zbigniew Konwiński.	384
Posel Marcin Horała.	385
Posel Grzegorz Długi.	385
Posel Stanisław Gawłowski.	385
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk.	386

Głosowanie

Wicemarszałek Ryszard Terlecki.	386
--------------------------------------	-----

Punkt 47. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Posel Rafał Trzaskowski.	386
Posel Paweł Grabowski.	386
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz.	387
Posel Krzysztof Paszyk.	387
Posel Piotr Kaleta.	387

Głosowanie

Wicemarszałek Ryszard Terlecki	387
Posel Arkadiusz Myrcha	388
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	388
Posel Krzysztof Paszyk	388
Posel Grzegorz Długi	388
Posel Katarzyna Lubnauer	389
Posel Robert Winnicki	389
Posel Krzysztof Truskolaski	389
Posel Alicja Chybicka	390
Posel Robert Winnicki	390
Posel Grzegorz Furgo	390
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	390
Posel Robert Winnicki	391
Posel Krzysztof Mieszkowski	391
Posel Mirosław Suchoń	392
Posel Paulina Hennig-Kloska	392
Posel Krzysztof Brejza	392
Posel Barbara Dolniak	393
Posel Marcin Święcicki	393
Posel Barbara Dolniak	393
Posel Krzysztof Paszyk	394
Posel Marcin Święcicki	394
Posel Piotr Miśło	394
Posel Adam Szłapka	395
Posel Michał Szczerba	395
Posel Barbara Dolniak	396
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak	396
Posel Michał Szczerba	396
Posel Paulina Hennig-Kloska	396
Posel Barbara Dolniak	397
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	397
Posel Monika Rosa	397
Posel Lidia Gądek	398
Posel Paweł Grabowski	398
Posel Wojciech Wilk	398
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak	399
Posel Paweł Pudłowski	399
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak	399
Posel Krzysztof Brejza	400
Posel Adam Szłapka	401
Posel Borys Budka	401
Posel Monika Rosa	401
Posel Marcin Święcicki	401
Posel Jerzy Meysztowicz	402
Posel Jarosław Urbaniak	402
Posel Michał Szczerba	402
Posel Krzysztof Paszyk	403
Posel Michał Szczerba	403
Posel Witold Zembaczyński	403
Posel Barbara Chrobak	404
Posel Marcin Święcicki	404
Posel Kornelia Wróblewska	404
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	405

Posel Kornelia Wróblewska	405
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	405
Posel Grzegorz Długi	406
Posel Jerzy Meysztowicz	406
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	407
Posel Michał Szczerba	407
Posel Krzysztof Paszyk	407
Posel Krzysztof Brejza	408
Posel Michał Szczerba	408
Posel Mirosław Suchoń	408
Posel Marcin Święcicki	409
Posel Michał Szczerba	409
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	409
Posel Borys Budka	410
Posel Paweł Grabowski	410
Posel Barbara Dolniak	410
Posel Joanna Scheuring-Wielgus	411
Posel Jacek Protasiewicz	411
Posel Jarosław Porwich	411
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak	412

Punkt 43. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych

Posel Borys Budka	413
-------------------------	-----

Głosowanie

Wicemarszałek Ryszard Terlecki	413
--------------------------------------	-----

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie obrad

Punkt 44. porządku dziennego: Informacja o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywa- telskich wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar	414
Posel Grzegorz Wojciechowski	417
Posel Kazimierz Smoliński	417
Posel Michał Szczerba	419
Posel Monika Wielichowska	420
Posel Monika Rosa	421
Posel Mirosław Suchoń	422
Posel Jacek Protasiewicz	423
Posel Joanna Scheuring-Wielgus	425
Posel Michał Szczerba	425
Posel Wojciech Wilk	426
Posel Kornelia Wróblewska	426
Posel Alicja Chybicka	427
Posel Marek Rząsa	427
Posel Grzegorz Furgo	427
Posel Elżbieta Stepien	428
Posel Paweł Kobyliński	429
Posel Paweł Pudłowski	429
Posel Krzysztof Mieszkowski	429
Posel Marcin Święcicki	430

Posel Monika Wielichowska	430
Posel Piotr Misilo	430
Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz	431
Posel Piotr Pyzik	431
Posel Grzegorz Wojciechowski	431
Posel Monika Rosa	432
Posel Zbigniew Ajchler	432
Posel Jacek Protasiewicz	433
Rzecznik Praw Obywatelskich	
Adam Bodnar	433
Posel Grzegorz Wojciechowski	437

Oświadczenia

Posel Jan Mosiński	437
Posel Piotr Pyzik	438

Zamknięcie posiedzenia

Załącznik – Teksty wystąpień niewyłoszonych

Posel Pawel Bankowski	439
Posel Tomasz Kosuś	439
Posel Wojciech Król	439
Posel Małgorzata Zwiercan	440
Posel Waldemar Andzel	440
Posel Anna Cicholska	441
Posel Jarosław Gonciarz	441
Posel Jan Kilian	441
Posel Tomasz Kosuś	442
Posel Aleksander Mrówczyński	443
Posel Krzysztof Sitarski	443

Porządek dzienny

(Wznowienie posiedzenia o godz. 9 min 17)

(Na posiedzeniu przewodniczą marszałek Sejmu Marek Kuchciński oraz wicemarszałkowie Ryszard Terlecki i Barbara Dolniak)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Wznawiam posiedzenie.

Na sekretarzy dzisiejszych obrad powołuję posłów Sylwestra Tułajewą i Krzysztofa Kubowę.

Protokół i listę mówców prowadzić będzie poseł Sylwester Tułajew.

Proszę posła sekretarza o odczytanie komunikatów.

Sekretarz Poseł Sylwester Tułajew:

Informuję, że w dniu dzisiejszym o godz. 14 odbędzie się posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. wspierania pszczelarstwa. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 47. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2731 i 2781).

Proszę pana posła Kazimierza Smolińskiego o przedstawienie sprawozdania komisji.

(Poseł Jerzy Meysztowicz: Panie marszałku, są zgłoszone wnioski formalne. Nie wiem, czy pan...)

Zaraz będą, tak. Niech pan siada spokojnie na miejscu.

(Poseł Jerzy Meysztowicz: Nie, ale tylko mówię, że zgłosiłem się...)

Może pan sobie postać.

(Poseł Jerzy Meysztowicz: To jeszcze zostawię na piśmie, panie marszałku, żeby wszystko było formalnie, dobrze? Kiedy można liczyć?)

No zaraz po tym punkcie.

Poseł Sprawozdawca Kazimierz Smoliński:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz innych ustaw, druk nr 2731.

Sejm na 67. posiedzeniu w dniu 19 lipca skierował powyższy projekt do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w celu rozpatrzenia.

Jednocześnie też Sejm wyznaczył termin przedstawienia sprawozdania o projekcie do dnia 19 lipca.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po rozpatrzeniu tego projektu na posiedzeniu w dniu 19 lipca wnosi, aby Wysoki Sejm uchwalić raczył załączony projekt ustawy.

Co prawda posiedzenie zakończyło się o godz. 1 w nocy, ale praktyką tej Izby jest to, że w takiej sytuacji przyjmujemy, że posiedzenie odbyło się w dniu 19 lipca, i nie jest to żaden wyjątek od zasady, która jest stosowana w tej Izbie od wielu lat.

Komisja zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu przedstawia na żądanie wnioskodawców następujące wnioski mniejszości. Są tutaj 32 wnioski mniejszości, z czego 30 podpisanych przez panie posłanki Dolniak i Gasiuk-Pihowicz. I tak: 1. wniosek: w art. 1 skreślić pkt 2, w art. 1 skreślić pkt 3 i 4, w art. 1 w pkt 6, w art. 22a skreślić literę c, w art. 1 skreślić pkt 7, w art. 1 skreślić pkt 8, potem w tym art. skreślić pkt 9, 10, 11, 12, 13, 16 i 17, w art. 1 w pkt 19, w art. 57b w lit. a wyraz „piętnasty” zastąpić wyrazem „dwudziestu pięciu”, wyraz „dwóch” zastąpić wyrazem „trzech”, w art. 1 skreślić pkt 21, w art. 1 skreślić pkt 25, skreślić pkt 30, 31–33, w art. 4 w pkt 5, w art. 37b w ust. 1 skreślić pkt 1.

Poseł Święcicki w 19. wniosku mniejszości: w art. 4 skreślić pkt 2.

Następnie panie posłanki Dolniak i Gasiuk-Pihowicz, 20. wniosek mniejszości: w art. 5 skreślić pkt 1 i 2.

Posłowie Dolniak, Gasiuk-Pihowicz i Święcicki w 21. wniosku mniejszości: w art. 5 skreślić pkt 3.

W 22. wniosku mniejszości panie posłanki Dolniak i Gasiuk-Pihowicz: w art. 5 skreślić pkt 4 i 5.

Poseł Sprawozdawca Kazimierz Smoliński

23. wniosek mniejszości: w art. 6 skreślić pkt 1, w art. 6 skreślić pkt 2, w art. 6 skreślić pkt 9, w art. 8 skreślić pkt 1.

27. wniosek mniejszości: w art. 8 pkt 4 nadać nowe brzmienie temu punktowi.

28. wniosek mniejszości: w art. 8 pkt 5 nadać nowe brzmienie: Wymóg posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego nie stosuje się do sędziego albo asesora powołanego do pełnienia urzędu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

29. wniosek mniejszości: skreślić art. 20.

30.: skreślić art. 21.

31.: skreślić art. 22.

32.: nadać nowe brzmienie art. 24 o wejściu w życie ustawy: po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Jeżeli chodzi o szczegółowe przedstawienie projektowanej ustawy, to ustawa otrzymuje nowe brzmienie: ustawa o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

I tak, panie marszałku, w zakresie nowelizacji ustawy o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych jest kilkanaście zmian, m.in. zmiany, które służą usunięciu zgłaszanych przez sądy wątpliwości dotyczących uprawnień asesorów sądów do orzekania w sprawach z zakresu prawa rodzinnego.

Kolejna nowelizacja ma na celu powierzenie przewodniczenia wydziałowi ksiąg wieczystych, wydziałom gospodarczym do spraw rejestrowych oraz wydziałom gospodarczym do spraw KRS-u wyłącznie referendarzom sądowym. To zmiany umożliwiające bardziej elastyczne zarządzanie sądami poprzez odstępianie od zasady, w myśl której każdy sąd rejonowy, okręgowy musi dzielić się na wydziały cywilne i karne. Zaproponowane zmiany dają możliwość głosowania przez kolegia sądów nie tylko w toku posiedzeń, ale też w trybie obiegowym. Zmiana zmierza do wyeliminowania kworum podczas posiedzeń zgromadzenia ogólnego sędziów. Konsekwencja uchylenia w pkt 2 w art. 34 u.s.p., czyli ustawy o sądach powszechnych, tj. wprowadzenie ustawą z dnia 12 lipca Prawo o ustroju sądów zmiany modelu powoływania prezesów sądów.

Uchylenie w art. 41 jest wynikiem przyjęcia, że wydziały do spraw, że podział spraw na kategorie, w ramach których dokonuje się losowego przydziału spraw, winien być regulowany zarządzeniem ministra sprawiedliwości.

Następnie w nowelizacji przesuwają się stosowanie zasady niezmienności składu dopiero na etap po odbyciu pierwszego posiedzenia. Wprowadza się zmniejszenie liczby sygnatur akt spraw, w których powinni przedkładać dokumenty ci, którzy chcą się ubiegać o wolne stanowiska sędziów.

I jeszcze kilka uwag dotyczących zmiany ustawy o prokuraturze. Celem tej zmiany jest: zmiana charakteru występowania prokuratora jako uczestnika postępowania, dokonanie zmian terminologicznych, zaliczenie okresu pełnienia poprzedniej służby. Zmia-

ny te Wysoka Izba ma przed sobą, sprawozdanie komisji zostało wszystkim doręczone.

Jednocześnie jako sprawozdawca komisji muszę odnieść się do przebiegu posiedzenia tej komisji. Proszę państwa, posiedzenie komisji cały czas było zakłócanie przez posłów opozycji, którzy zmierzali do tego, aby posiedzenie nie mogło się odbyć albo żeby trwało bardzo długo. Nie tak wielkie znowu zmiany – bo jest ich wielokrotnie więcej – doprowadziły do tego, że posiedzenie trwało 10 godzin. Nawet poseł niezależny, który był na nim obecny, był oburzony sposobem postępowania posłów opozycji, którzy zmierzali tylko do jednego: destabilizacji posiedzenia komisji i wyprowadzenia z równowagi przewodniczącego komisji. Niestety to im się nie udało, bo komisja w sposób właściwy przeprowadziła postępowanie.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję, panie pośle.

**Poseł Sprawozdawca
Kazimierz Smoliński:**

A zatem wnosimy tak jak we wniosku...

(*Poseł Arkadiusz Myrcha*: Sprawozdanie ma być.)

...przedstawionym na początku mojego sprawozdania. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy pan poseł Waldemar Buda – w imieniu Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość.

(*Poseł Krzysztof Truskolaski*: A wniosek formalny?)

(*Poseł Jerzy Meysztowicz*: Zgłaszałem się do wniosku.)

Poseł Waldemar Buda:

Panie Marszałku! Pani Premier! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W imieniu Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość chciałbym wyrazić poparcie projektu w kształcie przyjętym przez komisję. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Brawo.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

W imieniu Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska – pan poseł Borys Budka.

Posel Borys Budka:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Farsa i niedowierzanie. To, co państwo serwujecie po raz kolejny w Wysokiej Izbie, tak naprawdę wpisuje się w scenariusz, który wasz lider Jarosław Kaczyński przewidział już w 1998 r. Otóż rzeczywiście jest tak, że jest pewien wzorzec. Charakteryzuje go odwoływanie się do wartości tradycyjnych, katolickich, narodowych. Prorosyjskość, panie były ministrze, ubrana jest tam w maskę patriotyczną.

(Poseł Marek Suski: Lecz się, człowieku.)

Czyż targowica nie była właśnie taka, narodowa?

(Poruszenie na sali, oklaski)

(Poseł Adam Szłapka: To u was było.)

Dokładnie jesteście targowicą. (Oklaski)

(Poseł Arkadiusz Myrcha: Tak jest.)

(Poseł Adam Szłapka: To u was był PiS-owski Macierewicz, to u was.)

To, co robicie z polskim wymiarem sprawiedliwości, to realizowanie scenariusza wschodniego. To, co zaprezentowaliście, szanowni państwo, w tej ustawie, to jest kolejny bubel prawny. Ale to jest jedno wielkie tchórzostwo. Ustawa została napisana w Ministerstwie Sprawiedliwości, ale ci wielcy, waleczni ludzie pokroju pana Ziobry i Jakiego nie byli w stanie nawet pod tym się podpisać po tym wielkim blamażu, jakiego dopuścili się w przypadku ustawy o IPN. Dlatego znaleziono takich pożytecznych posłów, którzy firmują tego typu absurdalne zmiany.

Po kolei, szanowni państwo. Otóż przede wszystkim wycofujecie się rakiem z waszego sztandarowego projektu losowania sędziów. Co proponujecie? Proponujecie chachmęcenie przy doborze składów orzekających. To, co jest w tej ustawie, to jedno wielkie oszustwo.

Druga rzecz. Proponujecie szybką ścieżkę dla biernych, miernych, ale wiernych, których będziecie chcieli zainstalować w Sądzie Najwyższym. W jaki sposób to zrobicie? Otóż włożyliście do Krajowej Rady Sądownictwa sędziów uzależnionych od większości parlamentarnej. Zrobiliście to niestety wspólnie z innymi pożytecznymi kolegami z tej części sali, z Kukiz'15, którzy wam uwierzyli, że Krajowa Rada Sądownictwa ma być niezależna. Nic bardziej błędnego. To, co zrobiliście, tylko pokazuje, że do Sądu Najwyższego chcecie wprowadzić dokładnie takie osoby, jakie wprowadziliście do Krajowej Rady Sądownictwa. Ale dlaczego? Są trzy istotne cele. Po pierwsze, marzycie o tym, żeby w sposób bezprecedensowy usuwać z polskich sądów tych wszystkich niezawisłych sędziów, którzy mają odwagę przeciwstawić się temu walcowi niszczącemu wymiar sprawiedliwości.

(Poseł Antoni Macierewicz: Iwulski.)

I dlatego jest wam potrzebny właśnie ktoś pokroju takich osób jak pan poseł Piotrowicz, które bez względu na okres, w jakim znajdują się w działalności publicznej, zawsze staną po przeciwnej stronie niż

np. pan sędzia Zabłocki. Doszło do sytuacji kuriozalnej. (Oklaski)

(Poseł Antoni Macierewicz: Iwulski.)

Wyrzucacie z Sądu Najwyższego ikonę opozycji, pana sędziego Zabłockiego, a robicie to rękami prokuratora stanu wojennego.

(Poseł Adam Szłapka: Precz z komuną!)

Ale jest jeszcze druga istotna rzecz. W tej ustawie próbujecie państwo tak naprawdę zagwarantować sobie nietykalność. Myślicie, że ten pseudo-Trybunał Konstytucyjny, który wydaje glejty na niekaralność waszym funkcjonariuszom, będzie powtórzony w Sądzie Najwyższym. Dlatego z uporem maniaka próbujecie wmówić Polakom, że nie ma pierwszej prezes Sądu Najwyższego, że ustawą zwykłą możecie kogośkolwiek odwołać. To jest jedna wielka mistyfikacja. Kłamaliście, mówiąc, że jest jakakolwiek reforma wymiaru sprawiedliwości. Nie ma żadnej reformy, nie było żadnej reformy. Realizujecie najgorszą komunistyczną zasadę, że kadry są najważniejsze. Niczym nie różnicie się od tych PRL-owskich towarzyszy, którzy właśnie tak tworzyli PRL: jednolitość władzy państwowej, wszystko skupione w rękach jednej partii. Powtarzacie model cywilizacji wschodniej, cywilizacji, którą Polacy porzucili w 1989 r. To, co dzisiaj robicie, naraża de facto na wyprowadzenie Polski z Unii Europejskiej. Wówczas ten śmiech tych, którzy dzisiaj właśnie się śmieją, będzie tym śmiechem prawdziwym, bo w ten sposób realizujecie wymarzony scenariusz Putina. I tego wam Polacy nie zapomną. (Oklaski)

Zgłaszamy wniosek o odrzucenie tego projektu w drugim czytaniu.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wczoraj mówiłem o racjonalnym ustawodawcy. Czy racjonalny ustawodawca tak ważną ustawę o charakterze ustrojowym, powiedzmy sobie wprost, wrzuca i przepycha kolanem w ciągu 2 dni, a w zasadzie w ciągu 1 dnia, nocy i drugiego poranka? Tak się po prostu nie robi.

Panie Marszałku! Wczoraj mieliśmy mieć drugie czytanie. To, które dzisiaj się odbywa o 9.30, miało być o 23.15, później miało być o 3 w nocy, finalnie jest o 9 rano. To jest niepoważne. To nie jest niepoważne traktowanie nas, parlamentarzystów, ale to jest również, ekstrapolując, niepoważne traktowanie Polaków.

Chciałbym się odnieść do słów pana Budki, który mówił o tym, że państwa wizja zmierza do pewnego rodzaju ujednolicenia. Panie pośle Budka, byłoby dobrze, byłoby naprawdę dobrze, gdyby polska debata publiczna, polityczna była debatą uczciwą, w której poszczególne ugrupowania czy stronnictwa politycz-

Posel Pawel Grabowski

ne przedstawiałyby swoją wizję wymiaru sprawiedliwości, swoją wizję funkcjonowania gospodarki czy różnych innych ważnych sfer dla obywateli. Tymczasem mamy ciągle awantury. Emocje, emocje i jeszcze raz emocje. W tym wszystkim Kukiz'15 się wyróżnia, ponieważ my konsekwentnie i stanowczo, jeżeli chodzi o wymiar sprawiedliwości, mówimy, że należy zwiększyć udział obywateli w sprawowaniu władzy, jaką jest wymiar sprawiedliwości, bo wymiar sprawiedliwości jest jedną z trzech rodzajów władz. Jest taką samą władzą jak władza ustawodawcza czy władza wykonawcza. Mamy trójpodział władzy, przynajmniej teoretycznie.

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Nie mamy.)

No jak nie mamy? Mamy, przynajmniej teoretycznie.

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Co pan opowiada?)
Nie mamy?

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Nie mamy.)

No to mamy zgodę w takim razie, bo ja też uważam, pani poseł, że nie ma trójpodziału władzy w Polsce. Teoretycznie jest.

(*Posel Witold Zembaczyński*: A byłeś na posiedzeniu komisji?)

Natomiast, drodzy państwo, mamy przygotowane poprawki. Od przyjęcia tych poprawek przez państwa będzie zależało ewentualne poparcie dla całego projektu ustawy.

Chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na jedną rzecz, bardzo smutną i przykrą tak naprawdę. Wczoraj zadałem kilka pytań. Nie będę ich powtarzał, bo nie chcę się tutaj wyżyłować. Wiem, że na niektórych to działa jak płachta na byka. Nawet postanowiłem, że następnym razem, kiedy wyjdę na mównicę, ja będę was kręcił, żeby później to ewentualnie pokazać wszystkim tym, którzy uważają, że moje wczorajsze wystąpienie było zbyt mocne. Słyszałem nawet, że było knajackie. Jakby zobaczyli małpi cyrk, który ja widzę przed sobą, toby wiele zrozumieli.

(*Posel Arkadiusz Myrcha*: Ale po co te słowa?)

Drodzy Państwo! Apeluję o jedną istotną rzecz zarówno do Platformy Obywatelskiej, jak i Prawa i Sprawiedliwości. Drodzy państwo, polityka to jest miejsce, w którym należy prowadzić debatę i dążyć do dialogu, a nie tylko do podsycania emocji. Dlatego apeluję do was o to, abyście uspokoiли swoje stronnictwa, swoich zwolenników, bo ja mam takie wrażenie, że można ludziom mówić z tej mównicy prawdę. Wczoraj powiedziałem wiele gorzkich słów prawdy, padło wiele pytań dotyczących rzeczywistości.

(*Posel Adam Sztapka*: Poczytaj, co twoi posłowie piszą na Facebooku.)

Cóż, odpowiedzi nie było. Natomiast problem polega na tym, że wasi wyborcy niestety uwierzyli w waszą wersję rzeczywistości, która z tym, co jest realnie, ma niewiele wspólnego. Nie wiem, czy macie świadomość, że połowa Polaków nie chodzi na wybory. Nie chodzą na wybory nie dlatego, że nie mogą,

tylko dlatego, że nie chcą, bo mają dosyć was wszystkich. Nad tym się zastanówcie, jak to jest.

(*Posel Anna Nemś*: Nas, nas.)

Platforma mówi, słusznie zresztą, że w ostatnich wyborach 1/5 Polaków głosowała na Prawo i Sprawiedliwość. To wam wystarcza, żeby mieć pełnię władzy. Czy nie byłoby lepiej, gdyby frekwencja w wyborach wynosiła 60, 70, może 80%? Czy nie warto do tego zmierzać? Wy idźcie zupełnie w drugą stronę. Mówię to zarówno do PiS-u, jak i do Platformy. Idźcie zupełnie w drugą stronę, w stronę zmniejszania frekwencji, zniechęcania Polaków do polityki, do Sejmu, do wszystkiego tego, co jest ważne. Jeżeli komuś się wydaje, że polityka go nie dotyczy, to jest w wielkim błędzie. Polityka dotyczy każdego z nas, każdego obywatela, każdego, kto to ogląda, ponieważ m.in. w ramach tej polityki ustala się podatki, które konsekwentnie, niezależnie od tego, czy rządzi PiS, czy PO, idą do góry, do góry, do góry, aż w końcu to wszystko wybuchnie. Tak że, drodzy państwo, naprawdę się nad tym zastanówcie.

(*Posel Witold Zembaczyński*: To jest groźba?)

Jaka groźba?

(*Głos z sali*: Że wybuchnie.)

Witek, ty żyjesz w jakiejś dziwnej rzeczywistości chyba.

(*Posel Witold Zembaczyński*: W polskim Sejmie żyję.)

No właśnie, to jest dziwna rzeczywistość. (*Wesołość na sali, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł, pani marszałek Barbara Dolniak, klub Nowoczesna.

Posel Barbara Dolniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jak czyta się ten projekt ustawy, który w gruncie rzeczy dotyczy siedmiu ustaw, żeby nie było wątpliwości, siedmiu różnych tematów, to nie ma wątpliwości, że z jednej strony państwo chcecie wprowadzić przyspieszoną zmianę kadr w Sądzie Najwyższym, a z drugiej – mechanizm naciskania na sędziów. Od dłuższego czasu zwracam się do przedstawicieli Prawa i Sprawiedliwości, żeby wskazali mi już nie ustawę, ale jeden przepis, który reformuje wymiar sprawiedliwości.

(*Posel Krzysztof Truskolaski*: Nie ma takiego.)

I do tej pory nie usłyszałam odpowiedzi. Natomiast ten projekt w jeszcze większym stopniu naciska na sędziów, przyciska ich do ściany. A ja państwu mówię jako były sędzia, że lepiej nie być sędzią niż ulegać naciskom lub jakimkolwiek wpływom. (*Oklaski*) Jeżeli mamy taką sytuację, że sędzia zaczyna się bać, bo go przeniosą do innego wydziału lub wymierzą mu karę dyscyplinarną, to nie ma wymiaru sprawiedliwości (*Oklaski*), bo sędzia, który się boi, nie

Posel Barbara Dolniak

wyda wyroku, ponieważ zawsze się będzie zastanawiał, z której strony władza go uderzy – przeniesie go do innego wydziału czy też wymierzy mu karę dyscyplinarną.

Ograniczacie państwo rolę samorządu sędziowskiego. Już nie ma wymogu udziału co najmniej połowy sędziów danego zgromadzenia. I jakie jest uzasadnienie ministra? Takie, że w Słupsku nie przyszli sędziowie na posiedzenie zgromadzenia. Nie przyszli, bo w ten sposób wyrażają sprzeciw wobec takiego wyboru prezesa, jaki PiS funduje w tej chwili wymiarowi sprawiedliwości, jaki funduje obywatelowi, bo to w gruncie rzeczy uderza w obywatela. Dzisiaj wystarczy, że przyjdzie tylko prezes i podejmie uchwałę. To jest formuła zmian. Hasłem wyciągniętym na sztafety było losowe przydzielanie spraw i niezmiennosć składu. To miał być argument na reformę. I co się wydarzyło? Zostaje losowe przydzielanie spraw, tyle tylko że państwo przesunęliście termin obowiązywania rygoru niezmiennosć na dzień pierwszego posiedzenia, na które wzywa się strony. A więc do tego czasu ten skład możemy zmienić bez większego uzasadnienia. A formuła uzasadnienia w postaci potrzeb wymiaru sprawiedliwości jest tak pojemna, że można tam włożyć wszystko. Lepiej nie być sędzią niż ulegać wpływowi. Bo co to za sędzia, który się boi? (*Oklaski*) Nie wyda żadnego wyroku, bo będzie się bał. To nie jest reforma wymiaru sprawiedliwości i daleko z taką zmianą państwo nie zajedziecie. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz.

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Właśnie dowiedzieliśmy się, że nie będzie możliwości zadawania pytań. Jak można zmieniać ustrojową ustawę bez możliwości dyskusji? Dlaczego boicie się zadawania pytań?

(*Posel Marek Suski*: Przecież dyskutujesz. A co teraz jest?)

Dlatego że tak szybko chcecie obsadzić stół dublera pierwszego prezesa Sądu Najwyższego?

(*Głos z sali*: Na wakacje chcą pojechać.)

Niszczycie Sejm jako naturalne miejsce do dyskusji. To, co się dzisiaj tutaj dzieje, to są po prostu legislacyjne dożynki, po których Sąd Najwyższy zamieni się w atrapę. Dokładnie na takiej samej zasadzie zamieniliście w atrapę Trybunał Konstytucyjny i Krajową Radę Sądownictwa, poprzez podstawienie dublerów. Chcecie w ekspresowym tempie obsadzić nie tylko dublera pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, ale także dublerów prawidłowo wybranych sędziów Sądu Najwyższego. Wiele wskazuje na to, że chcecie po prostu te osoby przekupić. Tak, PiS chce te osoby

po prostu przekupić. Stąd właśnie te gigantyczne pensje, zwłaszcza w izbie politycznej inkwizycji, zwanej potocznie przez was Izbą Dyscyplinarną. W całości złożona z ludzi powołanych przez uzależnione od PiS instytucje, będzie mogła odebrać każdemu prawnikowi prawo do wykonywania zawodu. Liczycie na to, że się znajdą chętni, żeby za 30 tys. miesięcznie zostać waszymi partyjnymi żołnierzami w Sądzie Najwyższym? Niestety nie można wykluczyć, że się tacy znajdą, że jak jest czarna lista sędziów, tak będzie lista tych, którzy mają ochotę na to, aby dla pieniędzy i błyskawicznej kariery tracić swoje ideały i sprzedawać polską rację stanu, i sprzedawać samych siebie.

Ale chciałabym powiedzieć wprost, że znaleźć się na waszej liście, czarnej liście, to będzie zaszczyt i wyróżnienie dla każdego sędziego. (*Oklaski*) A znaleźć się na liście nowo przyjętych do Sądu Najwyższego to będzie szczyt i hańba. Dla pierwszych będzie szacunek i wdzięczność na kartach polskiej (*Dzwonek*) historii...

(*Wicemarszałek wyciąga mikrofon, poseł przemawia przy włączonym mikrofonie*)

...a dla drugich wstyd... (*Długotrwałe oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Paszyk, klub Polskiego Stronnictwa Ludowego.

(*Posel Adam Szlápka*: Od razu można wyłączyć mikrofon.)

Posel Krzysztof Paszyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Obserwujemy taką tendencję w PiS – lubicie państwo dokonywać oceny 30 lat. Wczoraj mieliśmy przykład, jak pan premier Morawiecki łatwo oceniał trzydziestolecie, pani premier Szydło wcześniej to czyniła i wielu z was tak łatwo podsumowuje ostatnie 30 lat historii Polski, sytuując oczywiście siebie w najjaśniejszym świetle tych dokonań. Ale muszę wam powiedzieć, że jeśli chodzi o reformowanie jakichkolwiek sfer życia w naszym kraju, nikt nigdzie, żadna ekipa polityczna, wcześniej nie posunął się do tak gigantycznego oszustwa, do jakiego wy się posuwacie. Wmawiacie od 3 lat Polakom, że chcecie naprawić wymiar sprawiedliwości. Zwłaszcza w ostatnim roku...

(*Posel Mirosław Suchoń*: To kłamstwo.)

...wmawiacie Polakom na każdym kroku, jak to dobrze chcecie im usprawnić sądy, jak to ma być Polska sprawiedliwa i życzliwa każdemu obywatelowi. Tylko dzisiaj widać, że to wszystko jest wielkie oszustwo i kłamstwo.

(*Posel Arkadiusz Myrcha*: Tak jest.)

Bo nic nie zmieniliście w polskich sądach przez 3 lata, nic nie zmieniliście w polskich sądach w ostatnim roku. Polacy to widzą, czego najlepszym dowodem są ostatnie sondaże.

Posel Krzysztof Paszyk

Wczoraj w trakcie całego pierwszego czytania, przez 10 godzin, w komisji nie dowiedzieliśmy się niczego o żadnym dowodzie na to, żeby przez ostatnie 3 lata coś się zmieniło dla Polaków w polskich sądach. Nie byliście w stanie, posłowie z klubu parlamentarnego, przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, szanowni państwo, wskazać ani jednego dowodu na usprawnienie polskich sądów.

(*Posel Arkadiusz Myrcha*: Bo nie ma takich.)

Mało tego, coraz więcej jest dowodów na to, że problem przewlekłości pogłębia się w polskich sądach. Mało tego, są liczne dowody na to, że koszty wniesienia pozwu co? Rosną w polskich sądach. A więc ten mit prysł. Dzisiaj widać, o co tak naprawdę chodzi w tych zmianach. Chodzi tylko o to, żeby wam było dobrze.

Mówicie, że ustawa porządkuje wszystko w wymiarze sprawiedliwości. Nieprawda. Ta ustawa domyka zburzenie tego wymiaru sprawiedliwości, zburzenie ładu, który cechował wymiar sprawiedliwości. Mówicie, że ta ustawa usprawnia sądy, usprawnia prokuraturę. Nieprawda. Mówicie, że ona lepiej komukolwiek służy. Pewnie służyć będzie, ale – jak w licznych przypadkach widać – wam.

Jasno też w imieniu Polskiego Stronnictwa Ludowego chciałem powiedzieć, że nigdy, od samego początku, od kiedy rozpoczęliście te rzekome reformy w polskim sądownictwie, nie mówiliśmy, że w tym sądownictwie i wymiarze sprawiedliwości jest doskonale, ale trzeba rozdzielić naprawianie i demolowanie. Niestety to, co proponujecie, bliższe jest demolowaniu wymiaru sprawiedliwości niż jakimkolwiek pozytywnym zmianom. (*Oklaski*) Nie można, Wysoka Izbo, naprawiać przez niszczenie, nie można oszukiwać Polaków, że coś reformujemy, kiedy to niszczymy.

Polskie Stronnictwo Ludowe również będzie za odrzuceniem tego projektu w drugim czytaniu. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Nie ma pana posła Protasiewicza?

(*Posel Władysław Kosiniak-Kamysz*: Wycofaliśmy.)
Wycofane.

Pani poseł Joanna Scheuring-Wielgus, Liberalno-Społeczni.

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mamy prawie godz. 10 i mamy kolejną debatę na temat czystki w Sądzie Najwyższym.

(*Głos z sali*: W bagażniku mamy.)

Robicie to zresztą tak szybko, że nawet osoby, które śledzą regularnie prace Sejmu, z pewnością straciły rachubę, kiedy to wszystko jest zmieniane i jak

jest zmieniane. Wczoraj o godz. 9.30 było pierwsze czytanie tych bredni, które przedstawiacie. Później, o godz. 15, było wielogodzinne posiedzenie komisji, na którym prokurator Piotrowicz jak zegarmistrz wydziełał 30 sekund na wypowiedzi dla opozycji. Większość rodaków spała. Nie chcieliście pokazać tego, co się działo, ale ja przypomnę. W nocy, jak było posiedzenie komisji, pani posłanka Pawłowicz wyzywała opozycję od bydła. Zrobiła dokładnie to samo co Jarosław Kaczyński rok temu. Jarosław Kaczyński nazywał nas rok temu kanaliaми. Dzisiaj nazywacie nas bydłem. (*Oklaski*) Powiem wam jedno: wy nie nazywacie nas, my się nie boimy tych określeń. Wy nazywacie tych wszystkich, którzy na nas głosowali. (*Oklaski*) To jest skandal. Szanowni państwo, którzy oglądacie tę debatę, pani Pawłowicz i pan Kaczyński nazywają was kanaliaми i bydłem. Czy wy się na to godzicie?

(*Głos z sali*: Tak!)

(*Głos z sali*: Wy się godzicie na przemyt ludzi w bagażniku.)

Dzisiaj mamy drugie czytanie. Powiem szczerze, że jestem wzburzona tym, jaki sposób pracy nad prawem wprowadziliście do Sejmu. Wprowadziliście flejowaty, niechlujny sposób procedowania nad ustawami. Tacy jesteście. Wszystko robicie w sposób, powtórzę, flejowaty i niechlujny.

(*Posel Wojciech Skurkiewicz*: Spójrz na siebie!)

To są w ogóle jakieś zupełnie inne standardy, zupełnie nieznanne w świecie demokratycznym. Co wy reprezentujecie? Kogo wy reprezentujecie?

(*Posel Wojciech Skurkiewicz*: Rysiek się nawet z ciebie śmieje.)

Nawet wasi wyborcy się was wstydzą. A najbardziej dziwię się tym wszystkim posłom i posłankom, którzy siedzą w piątych i szóstych rzędach.

(*Posel Iwona Arent*: W bagażniku!)

Czy wy nie widzicie, że jesteście manipulowani przez posła Kaczyńskiego, który robi wam wodę z mózgu? Dlaczego wyłączyliście myślenie? Dlaczego wyłączyliście słuchanie logicznych argumentów? Dlaczego dajecie się w ten sposób wykorzystywać?

(*Część posłów skanduje*: Bagażowa! Bagażowa! Bagażowa!)

Może pan uspokoić swoich kolegów? (*Dzwonek*)

Kaczyński wprowadził was do labiryntu, w którym błądzicie, ale moi drodzy, kiedyś wyjdziecie z tego labiryntu i spotka was kara.

(*Posel Wojciech Skurkiewicz*: A Rysiu cię wsadził do bagażnika.)

I co myślicie, w tych piątych i szóstych rzędach? Że Kaczyński albo ktokolwiek was obroni? Oni mają was w nosie. Jesteście wykorzystywani i cały świat na to patrzy. (*Oklaski*) Macie tak naprawdę ostatnią szansę na to, żeby powiedzieć: dość. Jak można dać się traktować jak marionetki? Kaczyński siedzi sobie tam u siebie, w tym swoim pokoiku, i pociąga za sznurki, pociąga wami, jak tylko chce. Powiedzcie: dość, miejcie tę odwagę i bądźcie w końcu patriotami. Bądźcie patriotami. (*Oklaski*)

(*Głosy z sali*: Uuu...)

Posel Joanna Scheuring-Wielgus

A do pana Kaczyńskiego, tchórze, pana Piotrowicza, który kiedyś bronił księdza z Tylawy...

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

(Część posłów uderza w pulpity)

(Głos z sali: Na temat!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł, proszę nie obrażać innych posłów.

(Głos z sali: Co pan robi, panie marszałku?)

(Wicemarszałek włącza mikrofon)

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Mam włączony...

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł, proszę nie obrażać innych posłów.
(Gwar na sali)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Panie marszałku, proszę zwrócić uwagę.)

(Poseł Arkadiusz Myrcha: A „bydło” i „kanalie” to można mówić?)

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Mogę już mówić? Mam włączony mikrofon? Bo nie słyszę tego. Proszę mi doliczyć czas.

Powtórzę to jeszcze raz: Jarosław Kaczyński jest tchórzem. *(Oklaski, poruszenie na sali)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

(Głos z sali: Jeszcze raz!)

(Poseł Iwona Arent: Ukarać!)

Będę to powtarzała tak długo, aż zrozumiecie.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Informuję panią, że dzisiaj rano Prezydium ukarało posła Prawa i Sprawiedliwości za to, że użył obraźliwego określenia pod adresem klubu, a pani używa tego określenia, obraźliwego, pod adresem posła. Ostrzegam panią, że pani oprócz sprawy w prokuraturze o przestępstwo, w którym pani uczestniczyła wczoraj czy przedwczoraj, będzie ukarana również za tę wypowiedź. *(Oklaski)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: Ale co to za groźby?)

(Wicemarszałek włącza mikrofon)

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Panie marszałku, mam nadzieję, że pan mi doliczy czas.

(Głos z sali: Jeszcze raz to powiedz!)

Panie marszałku, dlaczego do tej pory nie została zbadana sprawa pani Zwiercan, która złamała tutaj prawo? Dlaczego pan Jarosław Kaczyński nie został ukarany za to, że ludzi nazywa kanaliaми? I powtórzę to jeszcze raz: Jarosław Kaczyński jest tchórzem. *(Oklaski)*

(Poseł Iwona Arent: Do psychiatry!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Sekundę. Może pan...

Posel Jacek Wilk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo...

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Jeszcze, panie pośle, sekundę. Dla porządku i...

(Głos z sali: Jakiego porządku?)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Najwyższa pora nauczyć się na pamięć.)

Pani poseł, zwróciłem pani uwagę, że...

(Głos z sali: Teraz już za późno.)

No dobrze, to nie będziemy tym razem tego używać.

(Poseł Ewa Kopacz: Łaskawe panisko.)

Bardzo proszę, panie pośle.

Pan poseł Jacek Wilk, poseł niezależny.

Posel Jacek Wilk:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zastanawiałem się, jak przemówić do waszego sumienia – mówię o partii rządzącej – w sprawie reformy sądów. Pomyślałem sobie, że odwołam się do tego, co jest napisane w Piśmie. Przypomnijcie sobie, że centralnym punktem Ewangelii jest kazanie na górze, a centralnym punktem kazania na górze jest osiem błogosławieństw i aż dwa są poświęcone sprawiedliwości, a więc to musi być rzecz najważniejsza dla naszego nauczyciela.

Ale czym jest sprawiedliwość? Język polski sam nam podpowiada. Sprawiedliwy to ten, co się z prawa wywodzi, sprawiedliwy, bo z prawa się wywodzący. Ale czym jest to prawo? Czy każde prawo jest sprawiedliwe? I znowu wspaniały język polski nam podpowiada, czym jest prawo, bo prawo ma ten sam źródłosłów co prawda. Tylko prawo oparte na prawdzie jest prawdziwym prawem, na prawdzie w zgodności słowa z rzeczą.

Teraz odpowiedzcie sobie na jedno fundamentalne pytanie. Czy jest prawdą, że wasza reforma ma służyć obywatelom, czyli prowadzić do tego, aby sądownictwo było rzeczywiście niezależne od polityków i urzędników? Czy taka jest wasza prawda? Obawiam

Posel Jacek Wilk

się, że nie. Stańcie w prawdzie i powiedzcie uczciwie. Uzależniacie władzę sądowniczą od polityków i urzędników, a taka reforma nie ma niczego wspólnego z prawdą. To nie jest żadna prawdziwa reforma. A zatem to nie jest także sprawiedliwe i to nie jest prawo, do którego powinniśmy dążyć. (*Dzwonek*) Nie takiego prawa chcemy. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Jacek Protasiewicz, klub PSL.
Reszta czasu do wykorzystania.

Posel Jacek Protasiewicz:

Klub PSL – Unii Europejskich Demokratów.

Wysoki Sejmie! Pani poseł Gasiuk-Pihowicz z tej mównicy użyła sformułowania: urządzenie dożynki. Jest niestety gorzej. Uczyniliście, zamieniliście polski Sejm w rzeźnię. Dorzyniecie niezależne sądownictwo, dorzyniecie trójkopodział władzy...

(*Posel Ewa Kopacz: Parlamentaryzm.*)

...dorzyniecie fundamenty europejskiej cywilizacji Rzeczypospolitej Polskiej. Będzie tego konsekwencja. Dla was to będzie hańba...

(*Posel Dominik Tarczyński: Nie licytuj, nie licytuj.*)

...na wieczne potępienie w polskiej historii, dla Polaków to będą kary finansowe z Unii Europejskiej.

(*Posel Iwona Arent: Ha, ha, ha! Unia nas wsadzi.*)

Obiecywaliście w kampanii wyborczej, że Polska będzie mlekiem i miodem płynąca. Obiecywaliście zrównanie dopłat z dopłatami rolników z krajów dawnej Unii Europejskiej, a skutki waszej polityki, skutki zarzynania praworządności w Polsce będzie widać w finansowaniu polskich inwestycji i polskiego rolnictwa z Unii Europejskiej. To będzie wasza konkretna odpowiedzialność. Polacy będą wam to pamiętać i powinni to wiedzieć. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Głos ma przedstawiciel wnioskodawców poseł Marek Ast.

(*Głosy z sali: Pytania, pytania.*)

(*Posel Krzysztof Truskolaski: Pytania.*)

(*Posel Barbara Bartuś: A o co jeszcze pan poseł chciał zapytać?*)

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Marek Ast:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Te wszystkie głosy oburzenia totalnej opozycji są dla

mnie najlepszym dowodem na to, że reforma działa (*Oklaski*), a to was bardzo boli, bo już nie będzie sędziów na telefon... (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Adam Szłapka: Na mównicy jest prokurator stanu wojennego. Jesteś Piotrowiczem.*)

...nie będzie bezkarności sędziów popełniających przestępstwa, nie będzie w Sądzie Najwyższym sędziów, którzy skazywali w stanie wojennym. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

(*Posel Arkadiusz Myrcha: Kryże.*)

(*Posel Adam Szłapka: Ty komuchu!*)

Jedną z naszych najważniejszych reform było wprowadzenie możliwości losowania spraw.

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Zróbcie dekomunizację u siebie w partii.*)

Państwo, opacznie rozumiejąc naszą zmianę proponowaną w tej nowelizacji, próbujecie twierdzić, że odchodzimy od losowego przydziału spraw. W związku z tym, żeby tych wątpliwości nie było, proponuję poprawkę polegającą na tym, aby wykreślić ten punkt, który miał usprawnić postępowanie, w art. 1. A więc zmianę 16. wykreślamy. Tak że będzie losowy przydział spraw. (*Oklaski*)

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Sterowany z ministerstwa.*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Lista posłów zapisanych do głosu została wyczerpana.

(*Głosy z sali: Pytania, pytania.*)

(*Posel Krzysztof Truskolaski: Pytania.*)

Zamykam dyskusję.

Ogłaszam 3 minuty przerwy.

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Pytania.*)

Dalej będą głosowania.

Jeszcze momencik, bo nie przeczytałem formuły, że w związku z tym, że w czasie drugiego czytania zgłoszono poprawki do przedłożonego projektu ustawy, a zgłoszono, proponuję, aby Sejm przystąpił do głosowania nad tym projektem po doręczeniu paniom i panom posłom tekstu poprawek.

Jeżeli nie usłyszę...

(*Posel Borys Budka: Sprzeciw.*)

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Sprzeciw.*)

Słyszę, tak jest. Dziękuję bardzo.

Do głosowania nad tym sprzeciwem przejdziemy...

(*Posel Ewa Kopacz: Teraz.*)

(*Posel Magdalena Kochan: Teraz.*)

...za 3 minuty w bloku głosowań. Dziękuję bardzo.

(*Posel Jerzy Meyszowicz: Nie mają większości, to nie głosują.*)

(*Posel Borys Budka: To był komunikat, bo pan nie wznowił obrad.*)

(*Przerwa w posiedzeniu od godz. 9 min 59 do godz. 10 min 07*)

Marszałek:

Wznawiam obrady.

Prezydium Sejmu przedłożyło wniosek w sprawie wyboru składu osobowego Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r., druk nr 2782.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego wniosku.

Prezydium Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych, druk nr 2783.

Z związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego wniosku.

Właściwe komisje przedłożyły sprawozdania o uchwałach Senatu w sprawie ustaw:

— o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

— o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach,

— o zmianie ustawy o ochronie roślin oraz niektórych innych ustaw,

— o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw,

— o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw,

— Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,

— o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania.

Są to odpowiednio druki nr 2753, 2762, 2756, 2760, 2761, 2779 i 2754.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkty obejmujące rozpatrzenie tych sprawozdań.

Proponuję, aby w tych przypadkach Sejm:

— wyraził zgodę na zastosowanie art. 54 ust. 5a regulaminu Sejmu oraz

— w przypadku sprawozdań komisji zawartych w drukach nr 2762, 2756, 2760, 2761, 2779 i 2754 wyraził zgodę na zastosowanie art. 54 ust. 5 regulaminu Sejmu.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę rozumiał, że Sejm propozycje przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Prezydium Sejmu, w uzgodnieniu z Konwentem Seniorów, przedłożyło projekt uchwały w 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację, druk nr 2784.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego projektu.

Proponuję, aby w tym przypadku Sejm wyraził zgodę na zastosowanie art. 51 pkt 1 regulaminu Sejmu.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę rozumiał, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 49. porządku dziennego: Przedstawiony przez Prezydium Sejmu projekt uchwały w 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację (druk nr 2784).

Proszę państwa o powstanie.

(Zebrani wstają)

Odczytam treść uchwały:

„Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację

W nocy z 20 na 21 sierpnia 1968 r. wojska Związku Sowieckiego, Bułgarii, NRD, Polski i Węgier wkroczyły na teren Czechosłowacji. Była to zbrojna interwencja Układu Warszawskiego, będąca odpowiedzią Kremla na reformy gospodarcze i społeczne zainicjowane przez Aleksandra Dubčeka.

W wyniku inwazji śmierć poniosło ponad 100 osób, a rannych zostało ponad 800. Wydarzenia te wymusiły zmiany w kierownictwie władz Czechosłowacji i odwrót od wszystkich reform. Nowe władze rozpoczęły represje wobec osób zaangażowanych w »Praską wiosnę«. Z kraju wyemigrowało wówczas około 300 tysięcy osób. Reakcją na inwazję były dramatyczne i tragiczne protesty. Samospalenia dokonali: Jan Palach, Jan Zajíc i Evžen Ploček.

W Polsce symbolem protestu przeciwko udziałowi armii PRL w inwazji była śmierć Ryszarda Siwca, byłego żołnierza Armii Krajowej, który podpalił się podczas uroczystości dożynkowych na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie, wcześniej rozwinięszy biało-czerwona flagę z napisem: »za naszą i waszą wolność«.

W 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd wszystkim jej ofiarom oraz tym, którzy stawiając opór komunistycznemu totalitaryzmowi byli represjonowani, pozbawieni pracy, bądź zmuszeni do emigracji.»

Proszę Sejm o przyjęcie tej uchwały przez akklamację. *(Oklaski)*

Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację.

(Poseł Sławomir Nitras: Piotr Szczęsny też się spalił.)

Są wnioski formalne.

Poseł Jerzy Meysztowicz, klub Nowoczesna.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Po tym, co słyszeliśmy, nie pozostaje mi nic innego, jak tylko na podstawie art. 184 pkt 3 wnieść o odroczenie posiedzenia Sejmu. Nie jest dopuszczalne i nie ma zgody na to, żeby ustrojową ustawę przyjmować w ciągu 24 godzin. Twierdzono, że jest to projekt poselski, a na pytania dotyczące poprawek przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości mówili, odpowiadali: wpisaliśmy, uznaliśmy, sądzimy itd. Jest to ewidentnie napisane przez pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości. Pan przewodniczący Piotrowicz wprowadził nas wczoraj podczas prac komisji w totalny świat absurdu Prawa i Sprawiedliwości. Mieliśmy 30 sekund na przygotowanie się do zadawania pytań dotyczących poprawek. Biuro Legislacyjne nie mogło odpowiadać na pytania. Do tego wszystkiego doszło do złamania regulaminu. W tym świecie absurdu złożyłem poprawkę, aby kandydatów na sędziów Sądu Najwyższego zgłaszał Jarosław Kaczyński. Ta poprawka poprawnie złożona nie została dopuszczona do głosowania. *(Dzwonek)* Jest to złamanie wszelkich procedur i regulaminu.

(Głos z sali: Czas minął.)

Zwracam się z prośbą...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

...o ukaranie posła Piotrowicza. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Głos ma poseł Michał Szczerba, klub Platforma Obywatelska.

Posel Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Składam wniosek formalny o przerwanie posiedzenia do godz. 11 po to, żeby ten czas Prezydium Sejmu i pan marszałek wykorzystali do tego, żeby dokonać analizy wczorajszego nocnego posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

To, w jakim stylu procedowano nad ustawą, ustawą ustrojową dotyczącą Sądu Najwyższego, Krajowej Rady Sądownictwa, ustawą Prawo o prokuraturze i ustawą o ustroju sądów powszechnych, jest niewątpliwym skandalem. Szaleńcze tempo, zupełny brak jakichkolwiek standardów, brak pogwałcenie zasad prawidłowej legislacji i technik prawodawczych. To wszystko sprawia, że w takiej atmosferze i w takim stylu pracy nie możemy procedować nad tą ustawą. W związku z powyższym proponuję jak najszybsze zwołanie Prezydium Sejmu.

Jadwiga Staniszkis wczoraj powiedziała: Pisiaki zaczynają się bać i dlatego jest to szaleńcze tempo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Mamy wniosek o odroczenie i o przerwę do godz. 11. Wniosek o odroczenie jest bez terminu, to rozumiem, że...

(Poseł Krzysztof Truskolaski: Nie, do 11 września.)

Też? Aha, czyli wniosek o odroczenie i o przerwę do godz. 11.

(Głos z sali: Nie, do 11 września.)

Przepraszam, do 11 września.

Proszę państwa, przypominam, że pierwszy, najdalej idący wniosek to jest wniosek o odroczenie posiedzenia Sejmu do dnia 11 września 2018 r. *(Wesołość na sali, oklaski)*

Nie, nie, no nie ma śmiechu, bo to... Tak, jest 2018 r. Poddam ten wniosek pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku o odroczenie posiedzenia do 11 września, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

(Poseł Sławomir Nitras: Do końca kadencji.)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za głosowało 178, przeciw – 240, wstrzymało się 4.

Sejm wniosku nie przyjął.

Drugi wniosek, o przerwę do godz. 11, poddaję pod głosowanie.

Kto z państwa jest za ogłoszeniem przerwy do godz. 11 dnia dzisiejszego, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za głosowało 175, przeciw – 245, 6 wstrzymało się.

Sejm wniosek odrzucił.

Przypominam, że kluby złożyły wnioski o uzupełnienie porządku dziennego o punkty:

— Informacja prezesa Rady Ministrów w sprawie dotyczącej nadużywania umów cywilnoprawnych przez spółki Skarbu Państwa – zgłoszony przez Klub Poselski Nowoczesna,

— Pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały wzywającej prezesa Rady Ministrów do przedstawienia pełnej listy osób zajmujących stanowiska ministra, wiceministra, sekretarza stanu, podsekretarza stanu, wojewody, wicewojewody, członka gabinetu politycznego w ministerstwie oraz urzędnika wojewódzkim, którym wypłacone zostały jakiekolwiek nagrody, premie lub inne świadczenia pieniężne niewchodzące w skład miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego odpowiednio w latach 2016, 2017 i 2018 – zgłoszony przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska,

— Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz o zmianie ustawy Kodeks wyborczy – zgłoszony przez Klub Poselski Kukiz'15,

Marszałek

— Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – zgłoszony przez Klub Poselski Nowoczesna,

— Informacja prezesa Rady Ministrów w sprawie trwającego protestu osób niepełnosprawnych i ich opiekunów oraz udzielenia szczegółowych wyjaśnień w sprawie stanu prac nad naprawą polityki w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym harmonogramu wdrażania rozwiązań zawartych w tejże polityce – zgłoszony przez Klub Poselski Kukiz'15.

W związku ze zbliżaniem się terminu, o którym mowa w art. 173 ust. 5 regulaminu Sejmu, poddam kolejno pod głosowanie wnioski o uzupełnienie porządku dziennego o te punkty.

Przypominam, że zgodnie z art. 173 ust. 4 regulaminu Sejmu głosowanie to nie jest poprzedzone debatą ani zadawaniem pytań.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem dotyczącym informacji o nadużywaniu umów cywilnoprawnych przez spółki Skarbu Państwa.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem tego wniosku, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za głosowało 197, przeciw – 229, wstrzymało się 3.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem dotyczącym projektu uchwały związanego z nagrodami i premiami osób zajmujących określone stanowiska.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku o uzupełnienie porządku dziennego o ten punkt, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 196, przeciw – 230, wstrzymało się 2.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem dotyczącym projektu ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz o zmianie ustawy Kodeks wyborczy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o uzupełnienie porządku dziennego o ten punkt, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 196, przeciw – 231, wstrzymało się 3.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem dotyczącym projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku o uzupełnienie porządku dziennego o ten punkt, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za głosowało 196, przeciw – 229, 1 wstrzymał się.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem dotyczącym informacji o proteście osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku o uzupełnienie porządku dziennego o ten punkt, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za głosowało 196, przeciw – 230, 3 wstrzymało się.

Sejm wniosek odrzucił.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 1. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Ochrony Państwa.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2716.

Przystępujemy do głosowania.

(*Posel Marek Wójcik*: Pytania, panie marszałku.)

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2716, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

(*Posel Izabela Katarzyna Mrzygłocka*: No ale pytania były.)

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 420, przeciw – 4, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Służbie Ochrony Państwa.

Pytania proszę zgłaszać do sekretariatu. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: Proszę pytać sekretariat.)

Powracamy do rozpatrzenia punktu 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2679-A.

Trzecie czytanie.

Proszę panią poseł Dorotę Arciszewską-Mielewczyk o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Dorota Arciszewska-Mielewczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej mam zaszczyt przedstawić dodatkowe sprawozdanie komisji o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej, zawarte w druku nr 2679-A.

Sejm na 67. posiedzeniu w dniu 18 lipca 2018 r. skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku

Posel Sprawozdawca **Dorota Arciszewska-Mielewczyk**

nr 2679 do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

W czasie drugiego czytania zgłoszono 13 poprawek, które komisja rozpatrzyła na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2018 r. Komisja, nie dzieląc zdania wnioskodawców, wnosi o odrzucenie wszystkich poprawek. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Przypominam, że generalnie komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2679.

Nad poprawkami, które komisja przedstawia w dodatkowym sprawozdaniu, głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 6 ust. 1 ustawy o żegludze śródlądowej wnioskodawcy proponują nadać nowe brzmienie pkt 2.

Z tą poprawką łączą się poprawki od 2. do 13.

Komisja wnosi, przypominam, o ich odrzuceniu.

Pytanie zgłasza poseł Leszek Ruszczyk, klub Platforma Obywatelska.

Czas – 1 minuta.

Posel Leszek Ruszczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Czy eliminacja dyrekcji żeglugi śródlądowej w Gdańsku, Warszawie i Krakowie i zdegradowanie ich do rangi delegatur oznacza, że nie będziemy uszlachetniać i użegławiać Wisły, i czy to świadczy o tym, że nie będą ponoszone żadne nakłady ani inwestycje na tej rzece? Bo zabierając rangę dyrekcji żeglugi śródlądowej w Warszawie i w Krakowie, tworząc tam delegatury jedynie... Delegatury nie mają właściwości nadanych Prawem wodnym dyrektorom do pełnienia roli inwestora. Czy to świadczy o tym, że nie będziemy inwestować w Wisłę? Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Pani minister Anna Moskwa, wiceminister gospodarki morskiej, odpowie na pytanie pana posła.

Podsekretarz Stanu **w Ministerstwie Gospodarki Morskiej** **i Żeglugi Śródlądowej** **Anna Moskwa:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie pośle, ta ustawa jest tylko ustawą dokonującą drobnej zmiany administracyjnej. Nie zmieniają się w żaden sposób

nasze plany dotyczące żeglugi śródlądowej – ani w zakresie Odry, ani w zakresie Wisły. Dowodem na to jest podpisanie przez port Gdańsk 5 lipca dokumentu, który jest rozstrzygnięciem przetargu i rozstrzygnięciem wyboru wykonawcy, jeśli chodzi o studium wykonalności na Wiśle. Żadne plany się nie zmieniają. To jest drobne przesunięcie administracyjne przesuwające kompetencje z resortu na dyrektorów, z dyrektorów na delegatury. Delegatura ma duże kompetencje, niezmniejszone w stosunku do aktualnych. Nasze plany są takie same, jakie były. Proszę się nie obawiać. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek od 1. do 13., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 433 posłów. Za głosowało 181, przeciw – 247, wstrzymało się 5.

Sejm poprawki odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2679, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za głosowało 417, przeciw – 11, 1 wstrzymał się.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 3. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2732-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Łukasza Schreibera o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca **Łukasz Schreiber:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt w imieniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw prawa wyborczego przedstawić sprawozdanie z prac komisji nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy.

Na posiedzeniu komisji w dniu 18 lipca br. komisja rozpatrzyła poprawki złożone podczas drugiego czytania. Trzy z nich rekomenduje pozytywnie Wysokiej Izbie, trzy negatywnie. Wysoka komisja wnosi, by Wysoka Izba przyjęła projekt ustawy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Nad poprawkami zawartymi w dodatkowym sprawozdaniu głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Ale najpierw poddam pod głosowanie wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Przypominam, komisja wnosi o odrzucenie wniosku.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Pytania w tym momencie zgłaszają posłowie.

Pan poseł Tomasz Jaskóła, klub Kukiz'15.

Posel Tomasz Jaskóła:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Kto korzysta na tym projekcie? Prawo i Sprawiedliwość, czyli socjaliści wierzący, i Platforma Obywatelska, czyli socjaliści niewierzący.

(Poseł Barbara Bartuś: Ale śmieszne.)

Po co państwo idziecie do parlamentu? Po synekury. Po co państwu te synekury?

(Głos z sali: A po co panu?)

Po to, żeby zbudować duopol partii politycznych i przetestować ten model w przyszłych wyborach sejmowych. Po to, żeby duopol partii politycznych był skierowany ogólnie, a nie oddolnie tak, jak byście budowali duopol partyjny w jednomandatowych okręgach wyborczych.

(Poseł Witold Zembaczyński: Do Senatu możesz startować.)

Senaty mają JOW-y, ale wielkość okręgów jest tak duża, że pan powinien rozróżniać tę wielkość.

(Poseł Witold Zembaczyński: Senat, nie senaty.)

W Senacie.

Szanowni państwo, jest pytanie: Które dwa komitety korzystają najbardziej na tym projekcie? Odpowiedź wszyscy znamy. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Waldy Dzikowski, klub Platforma Obywatelska.

Posel Waldy Dzikowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Platforma Obywatelska złożyła wniosek o odrzucenie projektu ustawy z dwóch podstawowych powodów. Po pierwsze, Kodeks wyborczy jest szczególnym prawem, o szczególnej staranności legislacyjnej. Przypomnę, że PiS złożył w pierwotnym projekcie siedem poprawek, siedem zmian, aby zmienić Kodeks wyborczy w aspekcie prawa unijnego. Obecnie jest to 30 zmian. To niechlujstwo legislacyjne. Po drugie, obecna ordynacja wyborcza daje szanse wyborcze wszystkim, a ta zmia-

na powoduje to, że daje większe szanse tylko PiS. Platforma Obywatelska chce uczestniczyć w akcie wyborczym, ale w sposób uczciwy, w przeciwieństwie do PiS bez szczególnych dopalaczy wyborczych. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Marszałek:

Głos ma poseł Marek Sowa, klub Nowoczesna.

Posel Marek Sowa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na 10 miesięcy przed wyborami do Parlamentu Europejskiego zmienianie zasady gry. Nie chcecie, aby wynik wyborczy odzwierciedlał liczbę uzyskanych mandatów do Parlamentu Europejskiego. Chcecie, aby ten tort został podzielony głównie między was, abyście dla swoich działaczy mogli znaleźć dodatkowe synekury w Parlamencie Europejskim, w Brukseli. W tej Brukseli, której tak bardzo nienawidzicie. W tej Brukseli, na którą jesteście tak bardzo obrażeni. Zmieniacie ordynację, która w największym stopniu odzwierciedla wyniki wyborów, na ordynację, która pozwoli wam skorzystać z niej w największym stopniu, dlatego ta ordynacja musi zostać odrzucona. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 200, przeciw – 227, wstrzymał się 1.

Sejm wniosek odrzucił.

Poprawki od 1. do 5. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Kodeks wyborczy.

W 1. poprawce do art. 244 § 1 zdanie drugie wnioskodawcy proponują zmianę odesłania.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

Posel Grzegorz Długi:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Moje pytanie jest zasadnicze. Chcemy mieć wybór czy tylko wybory? Wybór czy wybory? Do czego prowadzą te wszystkie zmiany? Prowadzą do tego, aby frekwencja była jeszcze niższa. Problemem polskiej demokracji jest m.in. niska frekwencja. Wy tymi działaniami ją jeszcze

Posel Grzegorz Długi

bardziej obniżacie. Nasze ugrupowanie nie jest zainteresowane eurowyborami, bo my chcemy o sprawach Polski mówić w Polsce. Natomiast wiemy, że to jest wstęp do ordynacji do parlamentu, dlatego przeciwstawiamy się temu. Jeszcze raz pytanie: wybór czy wybory... czy wybory?

(Głos z sali: Wyroby.)

Trzeba zmienić ordynację, to prawda, wprowadzić e-wybory, to byłaby dyskusja nad jakąś nowością. (Oklaski) Jeżeli nie chcecie e-wyborów, to okej. Zróbmy może losowanie, będzie bardziej sprawiedliwe niż to, co nam proponujecie. Dziękuję. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 398, przeciw – 29, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują m.in. nie dodawać § 1b w art. 329.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawek od 3. do 5.

Pytanie zadaje poseł Tomasz Jaskóła, klub Kukiz'15.

Posel Tomasz Jaskóła:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Za chwilę będziemy głosować również nad poprawką dotyczącą listy krajowej. Pokazywaliśmy podczas posiedzenia komisji, że tak naprawdę mamy dwa wyjścia: Albo przyjmiecie państwo otwartą listę krajową, w której wszystkie komitety będą mogły się wystawić i jest realna szansa na to, że małe komitety zdobędą miejsce w wyborach do Parlamentu Europejskiego, albo – i to jest właśnie państwa propozycja – wprowadzicie okręgi od trzech do sześciu mandatów. W tej sytuacji żaden mały komitet nie zdobędzie mandatu. Oczywiście proszę zwrócić uwagę, że lista krajowa ma swoje wady. Ale są jeszcze inne elementy. Można głosować za pomocą systemu STV i wtedy też będzie proporcjonalność. Ta ordynacja wyborcza nie oddaje zasady proporcjonalności. (Dzwonek) I moje pytanie brzmi: Dlaczego państwo nie poszliście w kierunku listy krajowej? Prawdopodobnie dlatego, żeby zabetonować scenę polityczną. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Marek Sowa, klub Nowoczesna.

Posel Marek Sowa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nowoczesna zgłosiła poprawkę, zaproponowała, aby Polska była jednym okręgiem wyborczym, aby polską reprezentację w Parlamencie Europejskim mogli wybierać Polacy, głosując na kandydatów z poszczególnych list, takich samych w całej Polsce. Skoro mówicie, że poprzednia ordynacja jest zbyt trudna, że jej nie rozumiecie, to nie ma łatwiejszego rozwiązania i prostszego sposobu niż wprowadzenie tych samych list w całej Polsce, niż głosowanie na konkretnych kandydatów, podzielenie się mandatami metodą D'Hondta – ugrupowania uzyskują ileś mandatów i właśnie tyle osób, które uzyskały najwyższe poparcie, wchodzi do Parlamentu Europejskiego. Jest to prosta, przejrzysta, transparentna zasada, która będzie służyła wzrostowi frekwencji w wyborach do Parlamentu Europejskiego, co dzisiaj jest największym mankamentem... Jesteśmy czwartym krajem od końca, jeśli chodzi o frekwencję. Tutaj żaden głos nie będzie zmarnowany. (Dzwonek) Każdy odda głos na tego, na kogo zechce. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Dobrze, to przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 203, przeciw – 226, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce wnioskodawcy proponują m.in., aby nadać nowe brzmienie § 1b w art. 329.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Przyjęcie jej spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 4. i 5.

Pytanie zadaje poseł Piotr Zgorzelski, klub PSL–UED.

Posel Piotr Zgorzelski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka Klubu Poselskiego Polskiego Stronnictwa Ludowego – Unii Europejskich Demokratów dotyczy tego, aby obszar całego kraju był jednym okręgiem wyborczym. Takie rozwiązanie obowiązuje w większości krajów Unii Europejskiej i dobrze się sprawdza. Jego wprowadzenie z pewnością przyczyniłoby się do tego, że fre-

Posel Piotr Zgorzelski

kwencja w wyborach byłaby wyższa – tam jest dużo wyższa niż u nas. System ten jest sprawdzony, przejrzysty, nie podlega różnego rodzaju manipulacjom. Pytanie do wnioskodawców: Dlaczego taki system nie może obowiązywać w Polsce? *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Państwo Posłowie! W świecie kibicowskim istnieje coś takiego jak układ na reprezentację. Mam pytanie dotyczące poprawki, która zakłada wprowadzenie listy krajowej, czyli reprezentacji Polski w Parlamencie Europejskim. Skoro chuligani potrafią dogadać się i w czasie meczów reprezentacji jednolicie reprezentują nasz kraj, to dlaczego wy zmierzacie do politycznego chuligaństwa, do podzielenia Polski na dwa obozy, które, wzajemnie się nienawidząc, będą prowadziły walkę na arenie europejskiej? Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Nie wiem, panie pośle, czy wyraz „chuligani” tu pasuje.

(Posel Grzegorz Długi: Ukarac go.)

Głos ma poseł Waldy Dzikowski, klub Platforma Obywatelska.

Posel Waldy Dzikowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ordynację wyborczą można zmieniać na mniej lub bardziej proporcjonalną. Można liczyć mandaty metodą D'Hondta, Sainte-Laguë lub Hare'a-Niemeyera. Ale najważniejszym kluczem, w zasadzie wytrychem dla PiS, jest załącznik do ordynacji wyborczej, czyli tak naprawdę podział na okręgi wyborcze i liczbę mandatów. W tej ordynacji, w tej zmianie tego załącznika nie ma. Drodzy państwo, o tym, jakie są zasady gry, dowiemy się na 110 dni, a oficjalnie – dopiero przy przedstawianiu postanowienia przez prezydenta, na 90 dni... To jest skandal.

(Głos z sali: Nie prezydenta.)

To jest jedyna ordynacja wyborcza, która nie daje równych szans. To po pierwsze. Po drugie, wnioskodawcy proponują, aby lista wyborcza liczyła ileś mandatów plus dwa i uzasadniają to tym, że system powinien być tak zunifikowany jak w przypadku ordynacji do samorządu. Przypomnę, że np. Wielkopolska jest okręgiem liczącym 3,5 mln mieszkańców, a np.

jakaś gmina X – liczącym 10 tys. Jak można porównywać te okręgi? *(Dzwonek)* To jest tak naprawdę zabieranie czynnego i biernego prawa wyborczego wyborcom. *(Oklaski)*

(Posel Andrzej Matusiewicz: Panie pośle, nie prezydenta, tylko...)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 197, przeciw – 228, 3 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce do art. 360 § 2 pkt 3 lit. h wnioskodawcy proponują zmianę odesłania.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Pytanie zdaje poseł Piotr Apel, klub Kukiz'15.

Posel Piotr Apel:

Dziękuję, panie marszałku.

Wysoka Izbo! Tutaj mały Kazio się pomylił, pomylił trójkę z piątką, więc trzeba to naprawić, stąd ta poprawka. Mam pytanie: Czy mały Kazio, czyli autor tej fatalnej ustawy, sprawdził np. zgodność nowej ordynacji z prawem Unii Europejskiej w zakresie wyborów do Parlamentu Europejskiego? Co do tego można mieć bowiem bardzo duże wątpliwości. Mam wrażenie, że znowu przepychacie państwo kolanem ustawę niesprawdzoną, bubla prawnego, który będzie uchwalony tylko i wyłącznie dlatego, że wam się podoba i że daje wam szansę na synekury, jest dla was atrakcyjny. Naprawdę, zatrzymajmy się i pomyślmy nad czymś, co będzie dobre dla Polski, a nie nad tym, co będzie dobre dla Prawa i Sprawiedliwości. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 397, przeciw – 29, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie załącznika nr 3 do ustawy.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głos ma poseł Tomasz Jaskół, klub Kukiz'15.

Poseł Tomasz Jaskóła:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Proporcjonalność. Cóż zaproponowaliśmy w tej poprawce, której autorem jest pan poseł Winnicki, a nasz klub przeprowadził ją w czasie głosowania na posiedzeniu komisji? Proporcjonalność to dokładne odzwierciedlenie liczby głosów, które padły na kandydatów i partie, w przeliczeniu na mandaty. Czy system zaproponowany przez państwa jest proporcjonalny? Oczywiście, że nie, ponieważ przy 25-procentowej frekwencji 10% Polaków zadecyduje o 60% mandatów, czyli 30 mandatów będzie miało PiS, a 22 – Platforma.

(Głos z sali: Na odwrót.)

Co zaproponowaliśmy w tej poprawce? Podział państwa polskiego na cztery okręgi wyborcze po 13 mandatów po to, żeby spełnić warunek tak naprawdę Unii Europejskiej, warunek właściwej proporcjonalności, którą państwo w tej chwili łamiecie. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Waldy Dzikowski, Platforma Obywatelska.

Poseł Waldy Dzikowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałem powiedzieć koleżankom i kolegom z Kukiz'15, że mimo że ta poprawka wykracza poza zakres ustawy i rzeczywistość ma niewiele wspólnego z poprawnością legislacyjną, to biorąc pod uwagę małe doświadczenie i mimo wszystko wysiłek intelektualny, Platforma Obywatelska będzie głosowała za, żeby wam pomóc w tej nierównej walce z Prawem i Sprawiedliwością. *(Wesołość na sali, oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

Poseł Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka, którą zgłosiłem na etapie prac komisyjnych – dziękuję, że posłowie z klubu Kukiz'15 przejęli ją w czasie drugiego czytania – to jest realizacja tego, o czym mówił przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej na posiedzeniu komisji. Jeśli proporcjonalność – i polityczna, i geograficzna – ma zostać zrealizowana w wyborach do Parlamentu Europejskiego, należy stworzyć przynajmniej 10-mandatowe okręgi, i to jest właśnie ta poprawka. Ona wychodzi naprzeciw temu, co teoretycznie jest podstawą waszej legislacji czy co jest argumentem na rzecz tej legislacji, a również po prostu realizuje zasadę proporcjonalności i nie podnosi sztucz-

nie progu do kilkunastu procent jak w przypadku waszego rozwiązania. Niepoparcie tej poprawki będzie oznaczało, że waszym celem jest stworzenie dwubiegowego układu na scenie politycznej i wzmocnienie również Platformy Obywatelskiej. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 199, przeciw – 228, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 6. poprawce do art. 2 projektu ustawy wnioskodawcy proponują nowe brzmienie przepisu przejściowego.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Jakub Kulesza, klub Kukiz'15.

Poseł Jakub Kulesza:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałbym spytać o prawdziwe intencje tego projektu. Wiadomo, że ten projekt pozbawi reprezentacji w Parlamencie Europejskim PSL, Kukiz'15, Nowoczesną, Wolność i inne ugrupowania. Ale czy tak naprawdę ten projekt nie jest próbą ratowania przed rozpadem Prawa i Sprawiedliwości? Czy to nie jest tak, że ta katolicko-narodowa część Prawa i Sprawiedliwości, tych 32 posłów, którzy wbrew dyscyplinie partyjnej zagłosowali za życiem, grozi wystawieniem własnej listy do europarlamentu? Czy to nie jest próba zablokowania tych polityków Prawa i Sprawiedliwości, którzy przez premiera Morawieckiego zostali pozbawieni ministerialnych stanowisk? Czy to nie jest wewnętrzna gra blokująca rozpad Prawa i Sprawiedliwości wobec dążenia do europosad i budowania własnej podmiotowości w tym pełnym zamordyzmu i dyscypliny partyjnej ugrupowaniu? Pytam, zwracam się do pana, panie ministrze. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 300, przeciw – 129, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

Przed głosowaniem nad całością pytania zgłasza poseł Łukasz Rzepecki, klub Kukiz'15.

Posel Łukasz Rzepecki:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Mam pytanie do pani rzecznik Prawa i Sprawiedliwości, pani rzecznik Mazurek. Pragnę przypomnieć jej wypowiedź z dnia 24 stycznia 2017 r., kiedy mówiła publicznie: Nie chcemy zmieniać ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego. Cytuję, pani rzecznik: Dementuję również, bo takie pytania też się pojawiają w przestrzeni publicznej, to, że chcemy zmieniać ordynację do Parlamentu Europejskiego. Nic z takich rzeczy absolutnie nie planujemy zrobić. Proponowałabym, żeby politycy, szczególnie opozycji, skoncentrowali się na pracy w parlamencie.

Mam takie pytanie do pani rzecznik: Czy kłamała pani wtedy, czy teraz państwo kłamiecie?

(Posel Beata Mazurek: Ani wtedy, ani teraz.)

Wtedy kłamaliście i dzisiaj kłamiecie po raz kolejny. Chcecie stworzyć duopol, PO–PiS, Platforma i PiS.

(Posel Beata Mazurek: Ani wtedy, ani teraz.)

Pani Rzecznik! Wstyd, że pani tak okłamuje swoich wyborców – Polki i Polaków. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Mariusz Witczak, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Mariusz Witczak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przy takiej okazji zawsze trzeba PiS-owi przypominać, że ordynacja to jest prawo dla obywateli w Polsce, to jest prawo dla polskich wyborców, a nie prawo, które ma działać na korzyść jednej partii politycznej, która nie chce oddać władzy. *(Oklaski)* Raz zdobytej władzy nie chcecie oddać. Na to nie ma zgody. Musicie wiedzieć, że ordynacja wyborcza to jest przede wszystkim gwarancja dla polskich wyborców, którzy w wolnych wyborach w oparciu o uczciwe zasady, precyzyjne zasady mają prawo zmienić takich szkodników jak wy. Nie ma zgody na zmianę ordynacji. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Katarzyna Lubnauer, klub Nowoczesna.

Posel Katarzyna Lubnauer:

Panie i Panowie Posłowie! Panie Marszałku! Zabieracie dzisiaj już ostatecznie Polakom prawo do wolnych, niezależnych sądów – rozumiem, żeby pozostać bezkarnymi. Teraz chcecie zabrać Polakom prawo do tego, żeby byli reprezentowani w Parlamencie Euro-

pejskim. Rozumiem, że szykujecie wielki exodus polityków PiS do Parlamentu Europejskiego. Rozumiem, że musi być więcej was tam, musi być więcej Ryszardów Czarneckich, a Ryszard Czarnecki skompromitował Polskę, bo stał się pierwszym wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego odwołanym w czasie swojej kadencji. Oznacza to, że kompromitujecie nas tam, nie dbacie o nasze interesy, nie potraficie zadbać o to, żeby np. budżet przyszłej perspektywy finansowej był korzystny dla Polaków. To po co wy tam chcecie iść? Po to, żeby nas kompromitować, po to, żeby niszczyć nasze stosunki z Komisją Europejską, z Unią Europejską? Najwyczejniej w świecie kieruje wami to co zawsze – pieniądze, duża kasa, więc się tam wybieracie, kosztem Polaków. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Piotr Zgorzelski, Polskie Stronnictwo Ludowe – Unia Europejskich Demokratów.

Posel Piotr Zgorzelski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Kluczem do zrozumienia istoty przeprowadzanych zmian w ordynacji wyborczej jest zapowiadany głośno exodus członków Prawa i Sprawiedliwości do Brukseli, na której codziennie nie pozostawiają suchej nitki. Kroicie tę ordynację pod siebie, twórczo rozwijając zasadę Józefa Wissarionowicza Stalina. Nieważne, kto jak głosuje, ważne, kto jak przydziela mandaty w okręgach wyborczych. Ale już Stanisław Jerzy Lec powiedział: wszystko przemija, nawet najdłuższa zmiya. I wy też przeminiecie, a sami prędzej, niż myślicie, staniecie się beneficjentami tych antydemokratycznych zmian. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

Posel Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Istota tej zmiany ordynacji wyborczej, tego skoku na wybory do europarlamentu, wyraża się w liczbach mandatów. Jeśli w 2014 r. obowiązywałyby ta ordynacja, którą teraz wprowadzacie, to Prawo i Sprawiedliwość miałoby plus pięć mandatów europoselskich przy tych samych wynikach, Platforma Obywatelska – plus cztery mandaty, a wszystkie pozostałe komitety nie wchodziłyby albo traciły mandaty mimo przekroczenia 5-procentowego progu, np. PSL – zamiast czterech mandatów jeden, a jedyny eurosceptyczny komitet, który wszedł, Nowej Prawicy – zamiast czterech mandatów zero. To jest istota, stworzenie duopolu PO–PiS

Posel Robert Winnicki

i wyeliminowanie eurosceptyków. Po co? Po to, żeby ochronić się przed gniewem wyborców, którzy widzą, że chcieliście sprywatyzować Lasy Państwowe, którzy widzą, że blokujecie ustawę „Za życiem” w komisjach, którzy widzą, jak...

(*Głos z sali: Nie kłam, nie kłam.*)

...klęczycie przed Izraelem, którzy widzą, jak ułatwiacie imigrację, jak ułatwiacie sprowadzanie (*Dzwonek*) milionów Ukraińców do Polski. Boicie się wyborców, dlatego oszukujecie. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głos ma poseł Piotr Kaleta, Prawo i Sprawiedliwość. (*Oklaski*)

Posel Piotr Kaleta:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zwracam się do pana posła Zgorzelskiego. No ja znam historyczną postać Józefa Stalina.

(*Posel Grzegorz Długi: Ale będziesz się musiał spowiadać.*)

Pan musiał naprawdę go studiować, skoro pan zna nawet jego drugie imię.

(*Posel Piotr Zgorzelski: Tak, studiowałem.*)

Ale, proszę państwa, wracając do istoty sprawy, idziemy do Unii Europejskiej po to, by ją zmieniać. Tam trzeba też po prostu dobrych fachowców, dobrych parlamentarzystów. Tacy są w Prawie i Sprawiedliwości.

A co do wypowiedzi przedstawiciela Platformy Obywatelskiej, który mówił na temat kombinowania przy wyborach, to, proszę państwa, jak przypominam sobie, kiedy byłem senatorem w kadencji w latach 2007–2011, wtedy właśnie Platforma Obywatelska zmieniała ustawę Kodeks wyborczy, przy wyborach do Senatu wprowadzając okręgi jednomandatowe. Wy wtedy tego nie robiliście pod siebie, panie pośle Witczak? A ja sobie przypominam taką sytuację, opinię Biura Analiz Sejmowych mówiącą, że jest to najgorsza ustawa w historii Senatu, ta, którą wy napisaliście. O ile dobrze pamiętam, było 360 poprawek legislacyjnych. I wy mówicie o wyborach? Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

O głos prosi sprawozdawca komisji Łukasz Schreiber.

Posel Łukasz Schreiber:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! No faktycznie przychylając się do głosu mojego poprzednika, można, cytując Napoleona, stwierdzić...

(*Głos z sali: Przedmówcy.*)

...że głowa bez pamięci jest jak twierdza bez garnizonu. (*Oklaski*) I na to wygląda, gdy się słyszy państwa głosy.

Ale po kolei. Na czym polegają te zmiany, bo mam wrażenie, że ktoś, kto przysłuchuje się tej debacie, może uznać, że te zmiany polegają na tym, nie wiem, że dzisiaj ustalana jest już lista posłów.

(*Posel Krystyna Skowrońska: No pewnie.*)

Twierdzicie państwo, że jest zabierane prawo, że jest zabierane prawo obywatelom. Otóż nie. Zmiany te polegają na tym, by przede wszystkim obywatele rozumieli to, jak będą wybierali posłów do Parlamentu Europejskiego, oraz na tym...

(*Posel Grzegorz Długi: Jak będą wybierali posłów PiS.*)

...by zapewniona była pełna reprezentacja wszystkich okręgów. Czy naprawdę tego się boicie? Czy naprawdę wszyscy posłowie mają być z Warszawy? Czy będzie wam to przeszkadzało, że będzie reprezentowany w proporcjonalny sposób cały kraj? To jest ten problem, który widzicie? (*Oklaski*)

(*Posel Krzysztof Truskolaski: A województwo podlaskie będzie?*)

Sprawa druga, która się tutaj kłania. Pada zarzut ze strony opozycji, że przyjęto dużo poprawek. Ale chcę zwrócić państwu uwagę uprzejmie, zwłaszcza tym, którzy nie uczestniczyli w pracach komisji, że większość poprawek to zgłoszone przez posłów opozycji poprawki, które zostały przyjęte, przez pana posła Jaskółę konkretnie. Tak że nie bardzo wiem, co państwo krytykujecie. Czy to, że parlament pełni swoją funkcję?

I sprawa trzecia. Pojawił się wyjątkowo nieuczciwy zarzut, że są niejasne zasady gry według tego projektu. I pytanie, kto je ustali. Wysoka Izbo, załącznik jest oczywiście znany, ale ciągle nieznana jest liczba posłów do Parlamentu Europejskiego, których Polska deleguje.

(*Głos z sali: Znana jest.*)

(*Posel Grzegorz Długi: Jest znana, sami PiS-owcy.*)

Tak więc nie można w tej chwili rozpiścić okręgów. Ale kto to robi? (*Poruszenie na sali*) Państwowa Komisja Wyborcza to robi i państwo o tym doskonale wiecie, a jeżeli nie wiecie, to przeczytajcie ten projekt ustawy. (*Oklaski*)

I wreszcie na koniec, Wysoka Izbo. Mówi się o liście krajowej i nagle są zwolennicy listy krajowej, czyli modelu, który jest skrajny w stosunku do modelu zakładającego jednomandatowe okręgi wyborcze, są zwolennicy jednomandatowych okręgów wyborczych. No, muszę powiedzieć, że to jest paradoks niebywały. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Stanisław Tyszką: Nie może być JOW-ów do Parlamentu Europejskiego.*)

Chciałbym jednak, wobec głosu, który padł przed chwilą w tej Izbie z mównicy, zaapelować o jedno. Bardzo bym prosił posłów, którzy zdradzili swoich wyborców, aby nikomu nie zarzucali kłamstwa. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Posel Adam Szłapka: Pozdrów Grygłasa.*)

Marszałek:

W trybie sprostowania poseł Tomasz Jaskóła.

Poseł Tomasz Jaskóła:

Dziękuję, panie marszałku.

Łukasz, nie rób z siebie Kazia. (*Wesołość na sali, oklaski*)

(*Głos z sali: Jak to?*)

Po pierwsze, muszę prostować twoje kłamstwa.

(*Poseł Barbara Bartuś: Ale pan siebie prostuje.*)

Wszystkie poprawki, z wyjątkiem jednej, którą przejął Tomasz Jaskóła, to były poprawki Państwowej Komisji Wyborczej.

Po drugie, w wyborach do Parlamentu Europejskiego nie można wprowadzić jednomandatowych okręgów wyborczych. Poseł powinien to wiedzieć. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo.*)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2732, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 231, przeciw – 198, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks wyborczy.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności gruntów.

Dodatkowe sprawozdanie zawarte jest w druku nr 2729-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Bogdana Rzońcę o przedstawienie tego sprawozdania. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Bogdan!*)

Poseł Sprawozdawca Bogdan Rzońca:

Szanowny Panie Marszałku! Mamy bardzo dobrą ustawę. W imieniu połączonych komisji: infrastruktury oraz samorządu terytorialnego chciałbym zarekomendować państwu głosowanie 18 razy za. Po prostu za. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo.*)

Dzięki takim głosowaniom 2,5 mln Polaków uzyska prawo własności gruntów. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo.*)

(*Poseł Grzegorz Długi: Jak zapłaca.*)

Marszałek:

Proszę.

Przypominam, że komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2729.

W dodatkowym sprawozdaniu komisje przedstawiają poprawki.

Nad nimi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 2 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 2.

Z tą poprawką łączy się poprawka 2. i nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje, przypominam, wnoszą o ich przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Małgorzata Chmiel, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Małgorzata Chmiel:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Jesteśmy za poprawkami, które wprowadza PiS do tego projektu ustawy (*Oklaski*), dlatego że one są poprawkami redakcyjnymi i tylko porządkują bałagan, w jakim wprowadziliście ten projekt ustawy. To istne pendolino. To jest skandal, żeby tak ważna dla wszystkich Polaków ustawa nie była konsultowana ze stroną samorządową. Niemniej dla dobra Polaków popieramy te wszystkie poprawki. Chciałabym tylko zapytać, dlaczego nie chcecie przedłużyć terminu, w jakim można skorzystać z 60-procentowej bonifikaty. My wiemy dlaczego. Bo chcecie, żeby skutki tej ustawy były w 2019 r., czyli chcecie skorzystać w roku wyborczym z pieniędzy, które wpłyną z tytułu opłaty przekształceniowej. Ale to naprawdę nie jest z korzyścią dla Polaków, to jest z korzyścią dla PiS, ale nie z korzyścią dla Polaków. (*Dzwonek*) Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Proszę.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 1. i 2., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za głosowało 415, przeciw – nikt, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

W 3. poprawce do art. 5 ust. 1 wnioskodawcy proponują, aby za dokonanie wpisów w księdze wieczystej nie były pobierane opłaty sądowe.

Marszałek

Z tą poprawką łączą się poprawki 6., 9., 10., 12. i 15.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 3., 6., 9., 10., 12. i 15., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za głosowało 416, przeciw – nikt, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawki przyjął.

W 4. poprawce do art. 7 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 5.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Cezary Grabarczyk, Platforma Obywatelska.

Poseł Cezary Grabarczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pytanie do posła sprawozdawcy. Panie pośle, żeby nie było tak różowo, czy ci Polacy, którzy otrzymają prawo własności, otrzymają je za darmo, czy będą musieli zapłacić? *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Za darmo. *(Poruszenie na sali)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: Nie, będą musieli zapłacić.)

(Głos z sali: Kłamstwo!)

(Głos z sali: Kłamie!)

Poseł siedzi koło pani poseł w różowym kostiumie.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Marszałek doczyta.)

Proszę bardzo, pan poseł Rzońca.

Poseł Bogdan Rzońca:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Oczywiście, że zapłacą, ale z bonifikatą. Dziękuję bardzo. *(Poruszenie, weselość na sali)*

(Głos z sali: Ale za co?)

(Głosy z sali: Eee...)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za głosowało 418, przeciw – 1, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W 5. poprawce do art. 7 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 7.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za głosowało 418, przeciw – nikt, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce do art. 9 ust. 1 wnioskodawcy proponują skreślić wyrazy „na ich wniosek”.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Cezary Grabarczyk, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Cezary Grabarczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Trzymajmy się tej konwencji, żeby nie było tak różowo. Czy to znaczy, że nikt nie zapłaci za te nieruchomości, które będą przekazywane na własność obywatelom, czy też zapłacą za to samorządy? *(Oklaski)*

(Poseł Krystyna Skowrońska: I obywatele.)

Marszałek:

Odpowiada poseł sprawozdawca Bogdan Rzońca.

Poseł Bogdan Rzońca:

Proszę państwa, Wysoka Izba reprezentuje ludzi, Polaków i nie martwmy się samorządami, martwmy się ludźmi.

(Poseł Cezary Grabarczyk: Ha, ha, ha!)

Jeśli 2,5 mln ludzi uzyskuje prawo własności, to jest sukces Prawa i Sprawiedliwości. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Poseł Barbara Bartuś: Tak jest!)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za głosowało 415, przeciw – nikt, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

Marszałek

W 8. poprawce do art. 9 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 5.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za głosowało 418, przeciw – nikt, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W 11. poprawce do art. 18 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 20a w części drugiej załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Cezary Grabarczyk, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Cezary Grabarczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dzięki szczerości pana posła sprawozdawcy już wiemy, że za sukces PiS-u zapłacą samorządy. I pytanie uzupełniające do pana posła sprawozdawcy: Czy samorządy to wspólnota obywateli?

(*Głos z sali:* Tak.)

Marszałek:

To jest pytanie retoryczne, to panie pośle... (*We-szołość na sali*)

Poseł sprawozdawca Bogdan Rzońca.

Poseł Bogdan Rzońca:

Panie Marszałku! Nie można wprowadzać ludzi w błąd, nie można wprowadzać ludzi w błąd.

(*Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska:* Można.)

My reprezentujemy ludzi. 2,5 mln ludzi otrzyma prawo własności.

(*Poseł Urszula Augustyn:* A kto to jest samorząd?)

Bo dzisiaj mieszkają oni w blokach, bez prawa własności.

(*Poseł Cezary Grabarczyk:* A reszta to sfinansuje.)

Proszę się wczuć w sytuację ludzi, którzy mieszkają na trzecim, czwartym, piątym piętrze i nie mają prawa własności.

(*Poseł Cezary Grabarczyk:* A ci z parteru też nie mają.)

To kogo wy chcecie bronić?

Marszałek:

Dziękuję.

Poseł Bogdan Rzońca:

My bronimy ludzi i dajemy ludziom prawo własności. (*Oklaski*)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 422, przeciw – nikt, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 13. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie art. 21.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 13. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

(*Poseł Paulina Hennig-Kloska:* Pytanie.)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:* Pytanie było.)

Głosowało 423 posłów. Za głosowało 420, przeciw – nikt, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 14. poprawce wnioskodawcy proponują zmiany w art. 23.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 14. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za głosowało 425, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 16. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę w art. 24.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Pytanie zada poseł Paulina Hennig-Kloska, klub Platforma... przepraszam, Nowoczesna.

(*Poseł Cezary Grabarczyk:* To jeszcze chwilę.)

(*Poseł Dominik Tarczyński:* To to samo.)

Poseł Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Miło, że przy trzeciej poprawce dopuścił mnie pan w ogóle do głosu, to – widzę – stało się zależne od jakiejś łaskawości pana marszałka, czy posłowie mogą zadawać pytania, czy nie.

Pan poseł Rzońca tak tu przekonuje nas, że to w interesie Polaków jest procedowana ta ustawa, ale jak nie wiadomo, o co chodzi, to wiadomo, że chodzi

Posel Paulina Hennig-Kloska

o pieniądze. Ile Skarb Państwa na tym zyska w najbliższych 2 latach? *(Oklaski)*

(Głos z sali: Ile ludzi na tym zyska?)

Marszałek:

Dziękuję.

Organizacyjnie: proszę szybciej się zgłaszać.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 16. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za głosowało 424, przeciw

– nikt, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 17. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 25.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 17. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 422, przeciw

– nikt, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 18. poprawce do art. 26 wnioskodawcy proponują skreślić ust. 2.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 18. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 427, przeciw

– nikt, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

Przed głosowaniem nad całością pytanie zadaje poseł Małgorzata Chmiel, klub Platforma Obywatelska.

Posel Małgorzata Chmiel:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Chciałam się zapytać szanownych państwa z PiS-u, którzy procedowali nad tym projektem ustawy na kolanie... Dziadostwo takie wyszło, że trzeba było teraz przyjmować taką dużą ilość poprawek, żeby to jakoś uporządkować, a i tak na pewno będziemy – tak jak ustawę o Krajowym Zasobie Nieruchomości czy ustawę o IPN, czy inne – poprawiać to jeszcze ze sto razy.

Chciałam zapytać państwa, dlaczego nie chcecie przedłużyć vacatio legis tej ustawy po to, żeby umożliwić samorządom uaktualnienie i dostosowanie opłat za użytkowanie wieczyste do stanu z dnia dzi-

siejszego. Wiecie państwo dokładnie, że nie wszystkie samorządy tego dokonały, ponieważ to jest bardzo czasochłonna procedura. Chciałam się zapytać, panie ministrze, dlaczego tej tak ważnej rzeczy dla samorządów oprócz tego, że nakładacie na samorządy kolejne *(Dzwonek)* obciążenia finansowe...

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Posel Małgorzata Chmiel:

...nie dając na to pieniędzy...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Marszałek:

Głos ma poseł Paweł Lisiecki, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Paweł Lisiecki:

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Ja tylko krótko odniosę się do tych słów pani poseł. Vacatio legis w prawie użytkowania wieczystego to już prawie 30 lat. Po 1989 r. czekaliśmy na to, aby wreszcie zlikwidować użytkowanie wieczyste m.in. dla gruntów oddanych pod mieszkaniówkę. Polakom to się po prostu należy. 2,5 mln osób to są również te osoby, które są członkami wspólnot samorządowych. Również te osoby zyskają na tym. I bardzo dobrze, że będzie coś takiego, że ludzie we wspólnotach samorządowych będą zyskiwali na tym, że nie będzie użytkowania wieczystego. Nie będzie niepewności, nie będzie corocznych opłat za użytkowanie wieczyste.

Pani Ministrze! Mam takie pytanie: Czy ministerstwo, czy rząd pracuje nad ostateczną, całkowitą likwidacją użytkowania wieczystego? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Bartosz Józwiak, klub Kukiz'15. *(Poseł Grzegorz Długi: Józwiak.)*

Posel Bartosz Józwiak:

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Oczywiście popieramy ten projekt, ponieważ od początku mówimy, że użytkowanie wieczyste to jest straszny anachronizm i im szybciej z nim skończymy w całości, tym lepiej. Ta ustawa idzie w dobrym kierunku, trochę jeszcze za mało. Myślmy, że do końca kadencji albo

Posel Bartosz Józwiak

w najbliższym czasie uda się panu ministrowi zgodnie z deklaracją definitywnie skończyć z tą zaszłością.

Natomiast mam inne pytanie. Ta ustawa i zawarte w niej zapisy dotyczą jeszcze jednej rzeczy: właśnie statusu własności nieruchomości. Państwo ustami prezesa Jarosława Kaczyńskiego – pamiętam – mówiliście, że wprowadzicie ustawę reprivatyzacyjną, rekompensacyjną, jak ją zwał, tak zwał. Do dzisiaj tej ustawy nie ma. Teraz działamy na polu nieruchomości, które tej ustawie mogą podlegać. Czy nie boicie się państwo, że w tej chwili rozwiązujecie pewne problemy, które za chwilę mogą być obciążone roszczeniami, słusznymi roszczeniami, i mogą być objęte przez nową ustawę reprivatyzacyjną? Bo ja ciągle wierzę, że prędzej czy później (*Dzwonek*) te słowa Jarosława Kaczyńskiego spełnicie. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Paulina Hennig-Kloska, klub Nowoczesna.

Posel Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Niestety nie doczekałam się odpowiedzi na zadane przeze mnie pytanie przy jednej poprawce.

(*Posel Robert Telus*: O, jak mi przykro.)

To odpowiem panu posłowi ja. (*Wesołość na sali*)

Największym beneficjentem tej ustawy – nie miejcie państwo złudzeń – będzie Skarb Państwa. W przyszłym roku wpływy z tej ustawy do budżetu państwa to będzie ok. 1 mld zł. Pan poseł dobrze o tym wie, bo Prawo i Sprawiedliwość nauczyło nas przez te 3 lata jednego: nie realizuje żadnych ustaw dobrych dla obywateli, jeżeli one nie są dobre dla kasy państwa...

(*Posel Barbara Bartuś*: Dla dobra wspólnego.)

...i dla tego, żeby mieli więcej pieniędzy na swoje premie i pchanie pieniędzy do własnych kieszeni. (*Oklaski*)

(*Posel Piotr Kaleta*: Czyli dla obywateli.)

Marszałek:

O głos prosi minister Artur Soboń, sekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. (*Oklaski*)

(*Posel Robert Telus*: Brawo, panie ministrze!)

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Inwestycji
i Rozwoju Artur Soboń:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Posel! W tej ustawie nie chodzi o pieniądze.

(*Głos z sali*: Jak nie?)

Chodzi o to...

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Żeby rozdać.)

...aby 1 stycznia 2019 r. 2,5 mln właścicieli swoich mieszkań i domów, a jednocześnie użytkowników wieczystych gruntów było właścicielami i mieszkań, i domów, i gruntów. Dlaczego? Mamy dzisiaj spór w doktrynie, co będzie, szanowni państwo, jak zakończy się użytkowanie wieczyste, co będzie z tymi mieszkaniem i domami. Nie chciałbym, żeby Polacy się nad tym zastanawiali. 1 stycznia 2019 r. Polacy będą ich właścicielami. (*Oklaski*)

(*Posel Dominik Tarczyński*: Brawo!)

Nikt im tego nigdy nie zabierze.

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Zabierze, zabierze. Rozdają, to będą zabierać.)

Dlaczego jest opłata przekształceniowa? Opłata jest ceną, jaką płacimy za konstytucyjność tego rozwiązania. Ta opłata jest po to, żeby samorządy, żeby państwo nie zablokowali tej ustawy konstytucyjnie.

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Sprawozdawca nie doczytał.)

Polacy dzięki temu mają stabilność, że to prawo będzie obowiązywało już na zawsze. Na gruntach Skarbu Państwa dajemy od tej opłaty wysoką bonifikatę. Tego samego oczekujemy, bo nie narzucamy, tylko oczekujemy, od samorządów. To samorządy decydują o wysokości bonifikaty w swoich miastach. My jako Prawo i Sprawiedliwość będziemy do tego samorządy namawiali w interesie obywateli. Bardzo dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2729, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za głosowało 425, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 5. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy Prawo celne.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2720-A. Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Andrzeja Szlachtę o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Finansów Publicznych na wczorajszym posiedzeniu rozpatrzyła trzy poprawki zgłoszone podczas drugiego czytania przedmiotowego projektu ustawy w dniu 18 lipca tego roku. Poprawki 1. i 3. zostały przez komisję odrzucone, a poprawka nr 2 została przyjęta.

W imieniu Komisji Finansów Publicznych wnoszę, aby Wysoki Sejm przyjął projekt ustawy z druku nr 2720 wraz z 2. poprawką. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Nad poprawkami, które zostały przedstawione w dodatkowym sprawozdaniu, głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 1 pkt 28 wnioskodawcy proponują zmiany do lit. a.

Z tą poprawką łączy się poprawka 3.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Przypominam, że komisja wnosi o ich odrzucenie.

Przyjęcie tych poprawek spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 2.

Pytanie zadaje poseł Krystyna Skowrońska, klub Platforma Obywatelska.

Posel Krystyna Skowrońska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Państwo Ministrowie! Nie wierzymy PiS-owi i nie wierzymy, że opłatę paliwową, emisyjną, tę, którą będziemy dodatkowo płacić na stacji benzynowej, pokryją firmy, spółki Skarbu Państwa. Nie wierzymy, bo jeśli tak było, to one same wzięłyby na siebie taki obowiązek.

Zatem nie wierzymy i wnosimy o utrzymanie wszystkich opłat, czyli podatku akcyzowego, o to, żeby po wprowadzeniu opłaty emisyjnej to było na poziomie sprzed podwyżki. Dlaczego? Żeby państwo nie wydrenowali kieszeni Polaków na 9 mld zł i żeby minister, który uczestniczył w debacie, wiedział, że państwo nałożyli 34 podatki w ciągu 3 lat. A zatem obywatele powinni wiedzieć, że *(Dzwonek)* my chcemy, żeby było ich mniej, a państwo chcecie nakładać kolejne podatki. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 1. i 3., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za głosowało 199, przeciw – 221, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki odrzucił.

W 2. poprawce do art. 1 pkt 28 projektu wnioskodawcy proponują zmianę do lit. a.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 417, przeciw – 2, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

Przed głosowaniem nad całością pytanie zadaje poseł Krystyna Skowrońska, klub Platforma Obywatelska.

Posel Krystyna Skowrońska:

Jeżeli państwo będziecie przyjmowali ten projekt na tej sali, to znaczy, że jesteście za 35. podatkiem, bo płacimy opłatę mocową za prąd, przy wodzie – opłatę denną, opłatę za badanie techniczne pojazdów, za każdą zwłokę, podwyższony podatek VAT, którego państwo nie obniżyli, podatek bankowy *(Wesołość na sali)* i jeszcze do tego 28 innych podatków. A zatem czy państwo wierzycie temu rządowi? To, co powiedział minister – że opłatę emisyjną wezmą na siebie firmy energetyczne, spółki Skarbu Państwa...

(Posel Barbara Bartuś: Szczyty hipokryzji.)

Przecież nikt w to nie wierzy. Państwo burzycie systematykę, bo podatki powinny być nakładane na określone cele i potem wydatkowane na różne cele w państwie, a państwo próbujecie zaciemnić i zamazać rzetelność prawodawstwa na takiej zasadzie *(Dzwonek)*, że mówicie, że z tego będziecie walczyli ze smogiem. Nikt wam w to nie...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głos ma poseł Błażej Parda, klub Kukiz'15.

Posel Błażej Parda:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nikt nie skorzysta z obniżki akcyzy, której nie ma, na gaz, którego tak naprawdę nie ma na stacjach benzynowych, nikt nie ma takiej instalacji gazowej, ale wy będziecie mogli dzisiaj odtrąbić w Wiadomościach, że obniżono akcyzę na gaz do pojazdów. Oczywiście nie dodacie, że nie chodzi o tych wszystkich ludzi, którzy korzystają z gazu LPG. To ponad 2 mln kierowców. Gdy-

Posel Błażej Parda

byście rzeczywiście chcieli ulżyć środowisku, zlikwidować smog, to zajęlibyście się obniżką akcyzy właśnie na LPG, a mówimy o czymś, co tak naprawdę nie istnieje. Równie dobrze możecie obniżyć akcyzę na zakup działki na Księżycu. Efekt będzie taki sam.

Gdybyście rzeczywiście dbali o środowisko, obniżylibyście akcyzę na gaz LPG. 40% mniej tlenków azotu, 75% mniej tlenków węgla, 85% mniej ciężkich węglowodorów. Dlaczego (*Dzwonek*) tego nie robicie? Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2720, wraz z przyjętą poprawką, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 393, przeciw – 11, 20 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy Prawo celne.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 6. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2727-A. Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Sylwestra Chruszcza o przedstawienie tego sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Sylwester Chruszcz:

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej mam zaszczyt przedstawić dodatkowe sprawozdanie o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, zawarte w druku nr 2727-A.

Sejm na 67. posiedzeniu w dniu 18 lipca 2018 r. ponownie skierował projekt ustawy zawarty w druku nr 2727 do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w celu rozpatrzenia wniosku i poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu. W czasie drugiego czytania został zgłoszony wniosek o odrzucenie projektu ustawy i 15 poprawek, które komisja rozpatrzyła na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2018 r.

Komisja, nie podzielając zdania wnioskodawców, wnosi o odrzucenie wniosku, przyjęcie 10 poprawek oraz odrzucenie pięciu. Dziękuję.

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2727.

Nad wnioskiem o odrzucenie projektu ustawy oraz poprawkami, które komisja przedstawia w dodatkowym sprawozdaniu, głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Obecnie poddam pod głosowanie zgłoszony w dyskusji wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Komisja wnosi o odrzucenie tego wniosku.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Pytanie zgłasza poseł Krystyna Sibińska, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Krystyna Sibińska:

Panie Marszałku! Tak złego prawa, jakie stworzyliście przy Wodach Polskich, chyba nigdzie indziej nie ma. Dlatego złożyliśmy wniosek o powołanie komisji śledczej, która zbadałaby legalność, prawidłowość i rzetelność działań organów państwowych. Wniosek ten zgłosił pan poseł Gawłowski. Zamknęliście posła Gawłowskiego, dlatego że dalej chcecie macić w tej mętnej wodzie. (*Poruszenie na sali*) Nie uda wam się to (*Oklaski*), bo przyjdzie czas komisji śledczej i będziemy wyjaśniać, kto na tej mętnej wodzie zarobił. (*Oklaski*)

(*Posel Krzysztof Zaremba: Melioracja zachodniopomorska.*)

Marszałek:

Dziękuję.

Zwracam pani uwagę, że nie można mieszać porządków, a decyzję podejmuje sąd wobec obywateli.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za głosowało 146, przeciw – 245, wstrzymało się 25.

Sejm wniosek odrzucił.

Poprawki od 1. do 13. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Prawo wodne.

W 1. poprawce do art. 16 wnioskodawcy proponują inne brzmienie pkt 45.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za głosowało 394, przeciw – 12, 4 wstrzymało się.

Marszałek

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 34 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 9.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 402 posłów. Za głosowało 189, przeciw – 211, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce do art. 77 ust. 1 wnioskodawcy proponują dodać lit. f.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za głosowało 188, przeciw – 223, 4 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 187a.

Z nią łączy się poprawka 10.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Krystyna Sibińska, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Krystyna Sibińska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta poprawka i kilka kolejnych zgłoszonych przez PiS to jest właśnie przykład, jak bardzo potraficie psuć przepisy. Przypominam, że to już jest druga nowelizacja ustawy Prawo wodne. Do tej nowelizacji zgłoszonych zostało kilkanaście bardzo obszernych poprawek. Te poprawki według Biura Legislacyjnego wykraczają poza przedłożenie ustawowe. Ale to nic, PiS może sobie je przegłosować, w przeciwieństwie do poprawek, które są zgłaszane przez samorządy, przez przedsiębiorców, które zgłaszała np. Nowoczesna. Na wniosek pani przewodniczącej komisji nie można ich przegłosować, bo według niej wykraczają one poza przedłożenie. Tak więc są równi i równiejsi. Nie twórzcie tak tego prawa, bo jest bardzo, bardzo zamącone. Ale komisja śledcza to sprawdzi. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 4. i 10., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za głosowało 272, przeciw – 148, wstrzymało się 3.

Sejm poprawki przyjął.

W 5. poprawce do art. 232 wnioskodawcy proponują dodać ust. 2a.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za głosowało 196, przeciw – 221, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 6. poprawce do art. 240 ust. 6 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 3 i 4.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za głosowało 195, przeciw – 224, 3 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

Przepraszam, Sejm poprawkę odrzucił.

W 7. poprawce do art. 262 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Krystyna Skowrońska, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Krystyna Skowrońska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Państwo Ministrowie! W tej poprawce chodzi o ustalenie stawki za 1 m³ wody, a zatem ta poprawka jest szalenie istotna. Wysokość limitu ustalonego dla przyszłej ceny za 1 m³ jest ważna. Ten poziom państwo ustalacie tak: 10 razy stawka za 1 m³. My chcemy, żeby to była jednokrotność tej stawki, aby nie było dowolności w ustalaniu ceny wody. To jest ważne dla mieszkańców, to jest ważne dla przedsiębiorców, to jest ważne dla całej gospodarki. A zatem poprzyjcie tę poprawkę. Ona na pewno nie wyciąga z kieszeni Polaków dodatkowych pieniędzy.

Marszałek:

Głos ma poseł Mirosław Pampuch, klub Nowoczesna.

Poseł Mirosław Pampuch:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej poprawce Nowoczesnej chodzi przede wszystkim o to, by pan minister właściwy do spraw gospodarki śródlądowej

Posel Mirosław Pampuch

nie mylił się. Chodzi tutaj o stawkę tzw. podatku dennego. Obecnie ten podatek wynosi dziesięciokrotność stawki minimalnej podatku od nieruchomości. Pan minister twierdzi, że w rozporządzeniu się pomylił i źle postawił przecinek. Obecnie obciąża on wszystkich przedsiębiorców, a więc mariny, kwotą 8 zł podatku dennego, czyli dziesięciokrotnie wyższą. My chcemy to uprościć i wprowadzić jednokrotność stawki podatku od nieruchomości za jeden metr od marin. To jest 34. podatek, opłata, którą PiS pobiera od polskich obywateli, od polskich przedsiębiorców. *(Dzwonek)* Czas z tym skończyć. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Proszę.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za głosowało 188, przeciw – 219, wstrzymało się 5.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 8. poprawce do art. 264 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 1, 2 oraz 9.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za głosowało 291, przeciw – 130, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę przyjął.

W 9. poprawce do art. 400 ust. 1 wnioskodawcy proponują, aby termin, o którym mowa w tym przepisie, wynosił nie dłużej niż 30 lat.

Z poprawką tą łączy się poprawka 15.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 9. i 15., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 290, przeciw – 132, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki przyjął.

W 11. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 411a.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za głosowało 289, przeciw – 136, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce do art. 412 wnioskodawcy proponują dodać ust. 3a i 3b oraz ust. 6–8.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za głosowało 290, przeciw – 136, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 13. poprawce do art. 552 w dodawanym ust. 2b wnioskodawcy proponują inne brzmienie części wspólnej tego ustępu.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 13. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za głosowało 281, przeciw – 139, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 14. poprawce do art. 9 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 12.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 14. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 291, przeciw – 136, 3 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

Przed głosowaniem nad całością są pytania.

Posel Krystyna Sibińska, klub Platforma Obywatelska.

Posel Krystyna Sibińska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zepsuliście Prawo wodne, namieszczaście między ministerstwami, poprzeczycieście kompetencje, żeby się rozmyła odpowiedzialność. Pojawiająca się nowelizacja budziła pewne nadzieje. Mieliśmy takie nadzieje, że naprawicie chociażby art. 36, który eliminuje polskich przedsiębiorców. Mieli też nadzieję przedsiębiorcy z Warmii i Mazur, że wyjaśnicie sprawę podatku dennego. Że ten przesunięty przecinek między 0,89 a 8,90 zł będzie wyjaśniony, żeby nie było wątpliwości. Nie zrobiliście tego. Dalej macie w tej mętnej już wodzie, dalej nie naprawiacie, a psujecie Prawo wodne. Czas rozliczeń przyjdzie. Komisja śledcza to wszystko wyjaśni. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Nieprawda.)

Marszałek:

Głos ma poseł Marek Sowa, klub Nowoczesna.

Poseł Marek Sowa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Klub Poselski Nowoczesna będzie głosował przeciwko tej ustawie...

(*Głos z sali: Straszne.*)

...bo nie poparliście poprawek, które były w interesie Polaków, w interesie branży turystycznej. Zmiana, którą przeprowadzacie, jest dalece niewystarczająca. Ona nie zmienia statusu Wód Polskich. A jaki jest status Wód Polskich? To proszę jechać sobie na południe, proszę porozmawiać z mieszkańcami wokół cieków wodnych, potoków, kiedy tam ostatnio widzieli osobę z Wód Polskich. Kiedy widzieli konserwację urządzeń wodnych? W ubiegłym roku, kiedy tymi urządzeniami zajmowały się samorządy. To jest podmiot, który nie ma grosza na konserwację, na inwestycje. To jest podmiot, który jest sparaliżowany, do którego zdążyliście tylko wprowadzić swoich PiS-owskich aparatczyków. Pracownicy Wód Polskich mówią, że stało się to stajnią dojnej zmiany. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo!*)

Marszałek:

Głos ma poseł Józef Brynkus, klub Kukiz'15.

Poseł Józef Brynkus:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Będę kontynuował zapoczątkowane przez pana posła Sowę omawianie problemu, a mianowicie chodzi tu o problem Wód Polskich. Wszyscy twierdzą, że ta instytucja powstała po to, żeby utrudnić inwestowanie i funkcjonowanie ludzi na terenach wokół zbiorników wodnych. Wody Polskie są monopolistą. To, co robią, to jest po prostu sytuacja skandaliczna. Dowodzi tego przykład umowy, jaką zaproponowały Wody Polskie w Krakowie dwóm gminom – Mucharz i Stryszów – położonym przy zbiorniku Świnna Poręba. Domagają się w niej, żeby gminy te zrezygnowały z podatku od nieruchomości będących w dyspozycji Wód Polskich a znajdujących się na terenie tych dwóch gmin. To jest sytuacja skandaliczna. W zamian za to ewentualnie łaskawie użyczą terenów pod wykorzystanie publiczne. Kiedy wreszcie kompetencje podmiotu Wody Polskie zostaną ograniczone? (*Dzwonek*) Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

O głos prosi wiceminister gospodarki morskiej i żeglugi pani Anna Moskwa.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki Morskiej
i Żeglugi Śródlądowej
Anna Moskwa:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jestem zmuszona dokonać sprostowań kilku nieprawidłowości, które pojawiły się w toku dyskusji. Otóż ta ustawa i ta nowelizacja w żaden sposób nie dotyczą opłat ponoszonych przez mieszkańców za wodę i ścieki. To jest inna ustawa.

(*Głos z sali: Niestety.*)

Uwaga do pani poseł Skowrońskiej: To jest ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i rozporządzenia... Prawo wodne tego nie dotyczy, więc prosimy o nieprzekłamywanie rzeczywistości.

(*Głos z sali: Wstyd.*)

Ta ustawa jest pakietem, który wprowadza ułatwienia administracyjne dla przedsiębiorców, i w całości tego dotyczy ta nowelizacja. Tak samo do podatku dennego odnosi się rozporządzenie, a nie ta ustawa. Proszę nie mylić pojęć.

Wspominali państwo o potencjalnej komisji śledczej. Rozumiem, że przedmiotem pracy tej komisji śledczej będzie też wyjaśnienie, dlaczego ustawa Prawo wodne... dlaczego wdrożenie dyrektywy wodnej nie nastąpiło w ciągu 8 lat. Jeżeli państwo to wyjaśnią, to może dalsza część nie będzie potrzebna. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Poseł Marek Sowa: Sprostowanie! Sprostowanie!*)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2727, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 250, przeciw – 172, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 7. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2733.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2733, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Marszałek

Głosowało 419 posłów. Za głosowało 415, przeciw – 4, nikt się nie wstrzymał.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 8. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2747-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Grzegorza Piechowiaka o przedstawienie sprawozdania.

**Posel Sprawozdawca
Grzegorz Piechowiak:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Nadzwyczajna do spraw deregulacji podczas swojego posiedzenia w dniu wczorajszym rozpatrzyła siedem poprawek złożonych przez Platformę Obywatelską. Żadna z tych poprawek nie otrzymała rekomendacji. Komisja wnosi zatem o uchwalenie projektu ustawy.

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2747.

Nad poprawkami przedstawionymi w sprawozdaniu głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 3. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W 1. poprawce do art. 6 wnioskodawcy proponują m.in. nowe brzmienie pkt 5 w ust. 1.

Z poprawką tą łączą się poprawki 3. i 6.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Przypominam, że komisja wnosi o ich odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Arkadiusz Marchewka, klub Platforma Obywatelska.

Posel Arkadiusz Marchewka:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Wyobraźcie sobie, że jesteście młodymi przedsiębiorcami i stajecie przed wyborem, czy 50 tys. zł oddać do kasy państwa, czy przeznaczyć te pieniądze na rozwój własnej firmy. Podejrzewam, że większość wybrałaby to drugie. Właśnie taką kwotę można zaoszczędzić w ciągu 5 lat dzięki tym propozycjom. Zmniejszanie obciążeń podatkowych wspiera rozwój przedsiębiorczości, dlatego proponujemy zwolnienie młodych Polaków do 25. roku życia z koniecz-

ności płacenia składek na ZUS i NFZ. To szansa dla młodych, przedsiębiorczych, kreatywnych Polaków, którzy często zastanawiają się, czy kontynuować działalność gospodarczą, czy ją w ogóle rozpoczynać.

(*Posel Barbara Bartuś: Pan poseł nie wie, co mówi.*)

Nie wiedzą, czy im wystarczy na składki. Dlatego dajmy im tę szansę i stwórzmy dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości młodym ludziom. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Posel Barbara Bartuś: Wyłączmy ich z ubezpieczenia, pozbawmy dostępu do lekarza.*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 1., 3. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za głosowało 193, przeciw – 222, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki odrzucił.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 16a.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Małgorzata Janyska, klub Platforma Obywatelska.

Posel Maria Małgorzata Janyska:

Wysoka Izbo! Mam pytanie do wnioskodawców. Czy chcecie realnie zmniejszyć koszty przedsiębiorcom, małym firmom? Czy chcecie im pomóc w rozwoju? Jeśli tak, to przyjmijcie nasze poprawki. Pomóżcie tym, którzy faktycznie tego potrzebują: młodym ludziom i przedsiębiorcom na starcie w ciągu pierwszych 2 lat. Takie są nasze propozycje: Żadnych obciążeń dla młodych ludzi rozpoczynających działalność gospodarczą i zmniejszenie obciążeń dla kontynuujących ją w ciągu 2 pierwszych lat. Wy chcecie tylko propagandowo pokazać, że wspieracie przedsiębiorców, a wasz projekt dotyczy zaledwie kilku procent z nich. Mam jeszcze pytanie, które zadają Polacy wszędzie, w każdym zakątku kraju. Co z kwotą wolną od podatku? Kiedy ją zwiększycie? Kiedy realnie im pomożecie? Na razie, dzisiaj zastanawiają się, czy wystarczy im na pokrycie kosztów związanych z 35 daninami i nowymi podatkami, które wprowadziliście. Skończcie z propagandą i udzielcie realnej pomocy. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo!*)

Marszałek:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Marszałek

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 193, przeciw

– 227, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 1a do projektu ustawy nowelizującej.

Z nią łączy się poprawka 7.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 4. i 7., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za głosowało 191, przeciw

– 227, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki odrzucił.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują dodać artykuł do projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za głosowało 182, przeciw

– 233, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed głosowaniem nad całością pytanie zadaje poseł Arkadiusz Marchewka, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Arkadiusz Marchewka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta ustawa jest nazywana małym ZUS, ale jest ona tak nazywana nie tylko dlatego, że niektórzy będą mniej do ZUS wpłacać, tylko dlatego, że bardzo mało podmiotów z tego skorzysta. Zaledwie 9% przedsiębiorstw, które funkcjonują w gospodarce, będzie mogło skorzystać z tych przywilejów. 91% z tego nie skorzysta. Dlaczego nie chcecie skorzystać z dobrych rozwiązań, które będą służyć młodym przedsiębiorcom? Podajecie, że celami tej ustawy są, po pierwsze, rozwój przedsiębiorczości, po drugie, pobudzenie aktywności zawodowej, po trzecie, ograniczenie szarej strefy, po czwarte, poprawa przeżywalności przedsiębiorstw. Przecież wszystkie te cztery cele mogą zostać również osiągnięte dzięki proponowanym przez nas poprawkom. Dlaczego nie chcecie tego zrobić? Dziś tylko 6% młodych Polaków po ukończeniu szkoły średniej chce zakładać własne firmy. Dlaczego? Pewnie dlatego, że boją się wysokich obciążeń podatkowych. *(Dzwonek)* Te propozycje sprzyjają właśnie temu, aby zachęcać ich do zakładania własnych przedsiębiorstw. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Jerzy Meysztowicz, klub Nowoczesna.

Poseł Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jest to przykre, że nie przyjęliście państwo tych poprawek. One rzeczywiście były logiczne i dobre, poszerzały krąg osób, które mogłyby skorzystać na tych udogodnieniach. Los tych poprawek jest taki jak los wszystkich ustaw, które przygotowała Nowoczesna, która złożyła kilkanaście projektów ustaw, które rzeczywiście ułatwiały życie przedsiębiorcom, zmniejszały ich obciążenie i powodowały, że ci przedsiębiorcy mogliby się rozwijać. Państwo wychodzicie z założenia, że dobre ustawy, które przygotowuje opozycja, należy wyrzucić do kosza. Natomiast tutaj, aby pokazać, że jednak myślicie o przedsiębiorcach, zgłaszacie taki projekt.

Pomimo tego, że te poprawki zostały odrzucone, będziemy głosować za tą ustawą, żeby pokazać, że jesteśmy za tym, żeby ułatwiać życie przedsiębiorcom, ale nie jesteśmy gotowi na to, żeby zrezygnować z działań, które będą miały na celu wprowadzenie ustaw, które zaproponowaliśmy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Michał Cieślak, klub Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Michał Cieślak:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! To bezprecedensowa sytuacja z zakresu zmiany legislacji krajowej dotyczącej ubezpieczeń społecznych, ZUS-u.

(Poseł Maria Małgorzata Janyska: Ty nie rozumiesz znaczenia słów, chłopie.)

25 lat bez zmian doprowadziło do tego, że wielu przedsiębiorców, drobnych przedsiębiorców, mikroprzedsiębiorców mogło czuć się w pewnym sensie poszkodowanymi. W 2014 r. ponad 161 tys. przedsiębiorców zrezygnowało z prowadzenia działalności właśnie ze względu na zbyt duże obciążenia związane ze składkami na ubezpieczenia społeczne. Dodam tutaj jedynie, że po wprowadzeniu tej zmiany przedsiębiorcy, którzy płacą dzisiaj zryczałtowany ZUS, przykładowo ci, których średniomiesięczny przychód w 2018 r. wyniesie ok. 3 tys. zł, zapłacą 481 zł składki miesięcznej, więc ulga dla tych przedsiębiorców jest ogromna. *(Dzwonek)* Rekomenduję Wysokiemu Sejmowi przyjęcie tej ustawy i proszę o to.

Marszałek:

O głos prosi minister przedsiębiorczości i technologii Jadwiga Emilewicz.

Minister Przedsiębiorczości i Technologii Jadwiga Emilewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Szanowni Państwo! To rzeczywiście bezprecedensowa ustawa. Po raz pierwszy od ponad 20 lat kończymy z dyskusją na temat ryczałtowej składki ZUS, a realnie wprowadzamy w życie zasadę proporcjonalności obciążeń stosowanie do tego, na jakim etapie rozwoju jest dana firma.

(Poseł Maria Małgorzata Janyska: 9%.)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Dla ilu procent?)

Rozumiem, że pan poseł Marchewka, który wyraził tutaj szczególną troskę o przedsiębiorców, taką troskę wyrażał również w 2010 r., kiedy koalicja Platformy Obywatelskiej i PSL podnosiła podatek VAT o 1%, stopień procentowy, do 23%. *(Poruszenie na sali, oklaski)*

(Poseł Maria Małgorzata Janyska: A pani gdzie wtedy była?)

(Głos z sali: Gowin.)

(Głos z sali: Gowin był ministrem.)

Rozumiem również, że podobną troską otaczaliście państwo przedsiębiorców w 2010 r., kiedy stawka rentowa była podnoszona o 2 stopnie procentowe. *(Gwar na sali, dzwonek)*

(Poseł Adam Sztapka: Kto był wtedy ministrem?)

Szanowni Państwo! Ta ustawa dotyczy wszystkich przedsiębiorców.

(Poseł Cezary Grabarczyk: Ściema.) (Gwar na sali)

Jest to powszechne dla wszystkich, bez względu na etap rozwoju firmy. Wprowadza proporcjonalność obciążeń w zależności od przychodów uzyskiwanych przez przedsiębiorców. Realnie dotyczy... Tak jak dziś widzimy, 25% przedsiębiorców, którzy korzystają z 2-letniego okresu niższego opusowania, znika nam z systemu.

(Poseł Adam Sztapka: To pani była w Platformie.)

(Poseł Sławomir Nitras: Pani zawsze z władzą.)

A zatem to jest ustawa, która realnie odpowiada na potrzeby przedsiębiorców. Różnica między nami a państwem jest taka, że państwo z przedsiębiorcami rozmawiają z trybuny sejmowej, a my odpowiadamy na ich realne potrzeby, my z nimi rozmawiamy w ich miejscach pracy. Ta ustawa odpowiada na ich realne potrzeby.

(Poseł Grzegorz Schetyna: Ale śmieszne.)

Dotyczy wszystkich, obniża składki przede wszystkim tych, którzy uzyskują najniższe przychody. Dotyczy każdego przedsiębiorcy, bez względu na etap rozwoju.

Dla najmniejszych ten rząd przygotował inne rozwiązanie. Mamy 6-miesięczny pas startowy dla tych, którzy zaczynają działalność gospodarczą. Przez 6 miesięcy nie muszą oni płacić składek na ubezpieczenie społeczne. *(Gwar na sali, dzwonek)*

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Samokrytyka?)

Następnie 2 lata małego ZUS-u i następnie mała działalność gospodarcza, nad którą państwo dzisiaj dyskutują i o której poparcie zwracam się do najwyższej Izby. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Samokrytyka.)

Marszałek:

Proszę państwa posłów, żeby nie pokrzykiwać, szczególnie jak panie posłanki pokrzykują, to nie wiadomo, jak reagować. Przepraszam. *(Wesołość na sali)*

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

(Poseł Arkadiusz Marchewka: Panie marszałku, ja w ramach sprostowania.)

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2747, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za głosowało 426, przeciw – nikt, 1 wstrzymał się.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę. *(Oklaski)*

Powracamy do rozpatrzenia punktu 9. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw.

Sprawozdanie dodatkowe to druk nr 2750-A.

Trzecie czytanie.

Proszę panią poseł Alicję Kaczorowską o przedstawienie tego sprawozdania.

Pani poseł Alicja Kaczorowska, poseł na Sejm. *(Oklaski)*

Poseł Sprawozdawca Alicja Kaczorowska:

Panie Marszałku! Panowie Ministrowie! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Zdrowia odnośnie...

(Głos z sali: Ooo...)

Spokojnie, spokojnie. *(Wesołość na sali)*

(Głos z sali: Jeszcze 15 minut.)

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

W czasie prac komisji przyjęto poprawki.

(Głos z sali: Wstyd!)

(Głos z sali: Brawo!)

Komisja proponuje przyjąć wszystkie poprawki i przyjąć projekt ustawy w całości. *(Wesołość na sali, oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

1. poprawka, przedstawiona przez Platformę Obywatelską, nie została przyjęta przez komisję i tę poprawkę odrzucamy. Poza tym całą ustawę proponujemy przyjąć w całości, poza poprawką nr 1. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2750.

Nad poprawkami, które zostały przedstawione w dodatkowym sprawozdaniu, będziemy głosować w pierwszej kolejności.

Chodzi o dwie poprawki.

Obie poprawki zostały zgłoszone do art. 3 projektu ustawy nowelizującej, który zawiera zmiany do ustawy Prawo farmaceutyczne.

W 1. poprawce do art. 68 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 3, ust. 3a oraz dodawanego ust. 3n.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 2.

Pytanie zadaje poseł Rajmund Miller, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Rajmund Miller:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka Platformy do tej ustawy to jest kolejna próba naprawienia bubla prawnego stworzonego przez rząd PiS-u. To jest ustawa, która miała dotyczyć tylko systemu informatyzacji w służbie zdrowia, natomiast tylnymi drzwiami wprowadziliście państwo zmiany w innych ustawach, m.in. w ustawie farmaceutycznej.

Proszę państwa, naszą poprawką próbujemy naprawić to, co państwo zawaliliście. Otóż w tej poprawce... W zapisach ustawy rząd dał możliwość stworzenia następnego kanału nielegalnego wywozu leków z Polski, ale, co gorsza, proszę państwa, wykazaliście się całkowitą niekompetencją, jeżeli chodzi o wysyłkową sprzedaż leków stwarzającą zagrożenie dla życia i bezpieczeństwa pacjentów, dlatego że ta wysyłkowa sprzedaż leków nie podlega kontroli farmaceutycznej. *(Dzwonek)* Nasza poprawka polega na tym, że wprowadzamy sprzedaż tylko na e-recepty, natomiast zobowiązujemy rząd do wydania rozporządzenia, które będzie...

(Marszałek wyciąga mikrofon, poseł przemawia przy wyciągniętym mikrofonie, oklaski)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 405 posłów. Za głosowało 187, przeciw – 213, 5 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 68 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 3 i 3a.

Konsekwencją przyjęcia 2. poprawki będzie nowe brzmienie art. 12 ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Alicja Chybicka, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Alicja Chybicka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pytanie moje brzmi tak: Czym ta poprawka różni się od poprzednio zaproponowanej? To jest poprawka bardzo podobna. Do ustawy, jak już kolega powiedział, mamy wiele zastrzeżeń. Informatyzacja w ochronie zdrowia jest nadzwyczaj potrzebna, ale wprowadzana w ten sposób, że Ministerstwo Zdrowia – o co już pytałam pana ministra w komisji – wycofało się z bezpłatnego udostępniania programów świadczeniobiorcom... Pytanie moje jest: Czy zarówno świadczeniobiorcy, jak i świadczeniodawcy są przygotowani do tego, aby wprowadzić tego typu ustawę? Czy nie będzie to tak, że odbije się to na życiu i zdrowiu pacjentów? Bo materia jest nadzwyczaj delikatna i każda wysiadka w programie informatycznym może skutkować zagrożeniem tego właśnie życia i zdrowia. *(Oklaski)*

Marszałek:

Minister chce odpowiedzieć?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Janusz Cieszyński: Dosłownie chwilę.)

(Głos z sali: Nie.)

Janusz Cieszyński, wiceminister zdrowia.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Janusz Cieszyński:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałbym tylko wskazać, że poprawka, którą zgłosił Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość, jest lepsza pod względem legislacyjnym, znacznie lepiej zabezpiecza... *(Poseł Sławomir Nitras: Z zasady jest lepsza.)*

...interesy pacjentów oraz Skarbu Państwa i uniemożliwia niepożądane zjawiska, takie jak nielegalny wywóz leków czy też dostęp do preparatów, które nie powinny być sprzedawane drogą wysyłkową. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, wraz z konsekwencją, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Marszałek

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za głosowało 408, przeciw – 8, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

Całość ustawy.

Pytanie zadaje poseł Elżbieta Gelert, klub Platforma Obywatelska.

Posel Elzbieta Gelert:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na wstępie powiem, że Platforma nie jest przeciwna teleinformatyzacji w ochronie zdrowia, bo wiadomo, że postęp w tym zakresie jest niezbędny, ale wyrażamy bardzo wielki sprzeciw wobec procedowania takiego, jakie się odbywało w komisji, jak i wobec zawartych zmian. Zmian było 13, proszę państwa, tyle samo zmian, co ustawa licząca... Ministerstwo Zdrowia nie odpowiedziało na pytanie, jak przygotowane są jednostki ochrony zdrowia do wdrażania tej ustawy, bo to po stronie szpitali będzie w tej chwili dostosowanie swoich systemów teleinformatycznych do wymogów techniczno-funkcjonalnych, które będą ogłoszone przez ministra zdrowia w biuletynie – nie w rozporządzeniu, tylko w biuletynie – a ta sama ustawa zdejmując z Ministerstwa Zdrowia udostępnianie oprogramowania jednostkom ochrony zdrowia bezpłatnie. Co się też stało, panie ministrze, że państwo przesuwacie konkursy na poradnie specjalistyczne do końca 2019 r.? Czy przez 4 lata (*Dzwonek*) nie znaleźliście państwo tak dobrych rozwiązań jak ryczałt w sieci szpitali? (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Tomasz Latos, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Tomasz Latos:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ja chciałem podziękować panu ministrowi, chciałem podziękować rządowi za tę tak potrzebną ustawę. Odkąd tu jestem, w Sejmie ciągle mówimy o informatyzacji w ochronie zdrowia, a ten rząd, rząd Prawa i Sprawiedliwości, konsekwentnie zaczął tę informatyzację wprowadzać. Była e-recepta, teraz mamy kolejny etap, bardzo dobre rozwiązanie dla pacjentów. Wreszcie pacjenci będą mieli komfort w swoich kontaktach z ochroną zdrowia. I dotyczy to różnych rozwiązań, również tych dodatkowych, które pojawiły się w toku prac nad tą ustawą, które pomogą osobom nie-

pełnosprawnym korzystać z ochrony zdrowia, a także dystrybucji leków. Jeszcze raz dziękuję panu ministrowi. (*Oklaski*)

(Poseł Elżbieta Gelert: Kłaniam się nisko.)

Marszałek:

Proszę.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2750, wraz z przyjętą poprawką, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za głosowało 293, przeciw – 132, 1 wstrzymał się.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 10. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2748.

Pytanie zadaje poseł Grzegorz Furgo, klub Platforma Obywatelska.

Posel Grzegorz Furgo:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Rozmawiamy o pielęgnowaniu pamięci o totalitaryzmach, podczas gdy sami państwo posługujecie się metodami, które badać będzie w przyszłości przedmiotowy instytut. Sejm otoczony kordonami policji, obywatele niewpuszczani do parlamentu. „Lewackie chamstwo”, „bydło”...

(Poseł Piotr Kaleta: Tak jest.)

...takie słowa padały wczoraj w polskim Sejmie o posłach opozycji, bez reakcji władz.

Komisja sprawiedliwości prowadzona wczoraj przez pana Piotrowicza to jedna wielka kompromitacja. Danie posłom 30 sekund na wypowiedź to skandal, jaki nie ma precedensu. Chodzi o piątą nowelę ustawy, bardzo ważnej ustawy o sądach. Jak niechlujnie była napisana ta ustawa, świadczy wprowadzenie 36 poprawek przez autora tej kuriozalnej ustawy.

Proszę państwa, na koniec – ten instytut męstwa nie będzie wspominał obecnych lat (*Dzwonek*) jako triumfu polskości.

(Poseł Iwona Arent: Nie na temat.)

Ten rząd...

Marszałek:

Dziękuję.

Posel Grzegorz Furgo:

...i jego historia znajdują się w gablocie...

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Posel Grzegorz Furgo:

...z podpisem...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Z tym brakiem precedensu to zalecałbym ostrożność. Trzeba przeglądać debaty z poprzednich dwóch kadencji, to zobaczymy, gdzie był precedens.

(Głos z sali: No właśnie.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2748, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za głosowało 352, przeciw – 65, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 11. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2749.

Pytanie zadaje poseł Krzysztof Mieszkowski, klub Nowoczesna.

Posel Krzysztof Mieszkowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To jest ważna ustawa, która tak naprawdę stanowi o ustroju medialnym w Polsce.

(Głos z sali: Okulary.)

Ale ta ustawa jest niestety niekonstytucyjna, albowiem ona zawiera w art. 6 oto taki incydent: Pro-

gramy i inne usługi publicznej radiofonii i telewizji powinny respektować chrześcijański system wartości, za podstawę przyjmując uniwersalne zasady etyki. Natomiast art. 25 konstytucji mówi: Kościoły i związki wyznaniowe są równouprawnione. Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym. W związku z tym, że ta ustawa jest niekonstytucyjna i że są wpisane tam wartości chrześcijańskie, które nie zawsze są uniwersalne – i nie rozumiem, dlaczego w tej ustawie mamy do czynienia z aksjologiczną segregacją – Nowoczesna będzie głosowała przeciw. *(Oklaski)*

(Poseł Piotr Kaleta: Geniusz.)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy z druku nr 2749, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za głosowało 357, przeciw – 59, wstrzymało się 4.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 12. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

Trzecie czytanie.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 2759.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 2759, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za głosowało 416, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 13. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku leśnym.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 2776.

Głosujemy.

Marszałek

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy, druk nr 2776, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za głosowało 409, nikt nie głosował przeciw, 2 wstrzymało się.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku leśnym.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 14. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych.

Trzecie czytanie.

Chodzi o projekt z druku nr 2658.

Komisja wnosi o jego uchwalenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 2658, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za głosowało 413, nikt nie był przeciw, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o referendum lokalnym oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 2434.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 2434, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za głosowało 422, przeciw – 1, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o referendum lokalnym oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 16. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo prasowe.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 2655.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za uchwaleniem projektu ustawy z druku nr 2655, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za głosowało 418, przeciw – 1, wstrzymał się 1.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo prasowe.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 17. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o rządowym projekcie ustawy zmieniającej ustawę Prawo zamówień publicznych oraz ustawę o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Trzecie czytanie.

Przypominam, że komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 2775.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za uchwaleniem projektu ustawy z druku nr 2775, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za głosowało 414, 1 przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm uchwalił ustawę zmieniającą ustawę Prawo zamówień publicznych oraz ustawę o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 22. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2777-A.

Trzecie czytanie.

Proszę panią poseł Gabrielę Masłowską o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Gabriela Masłowska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Podczas drugiego czytania ustawy o Polskim Instytucie Ekonomicznym zgłoszono siedem poprawek. Sześć poprawek ma charakter redakcyjny, doprecyzowujący, jedna ma charakter merytoryczny.

Komisja Finansów Publicznych podczas posiedzenia w dniu wczorajszym, w dniu 19 lipca przyjęła zgłoszone poprawki podczas drugiego czytania i rekomenduje ich przyjęcie przez Wysoką Izbę. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2745.

Marszałek

Komisja przedstawia w dodatkowym sprawozdaniu poprawki, nad którymi będziemy głosować w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 2 ust. 3 wnioskodawcy proponują zmianę redakcyjną.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 406 posłów. Za głosowało 404, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 4 ust. 3 wnioskodawcy proponują zmianę do pkt 2.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za głosowało 407, przeciw – 3, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują zmianę do ust. 4.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za głosowało 418, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 4. poprawce do art. 14 pkt 3 wnioskodawcy proponują zmianę redakcyjną.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za głosowało 414, przeciw – 1, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują zmiany do art. 16.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za głosowało 416, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 6. poprawce do art. 22 wnioskodawcy proponują zmiany do pkt 1 i 2.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 422, przeciw – nikt, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę do art. 25.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za głosowało 419, przeciw – 1, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

Przed głosowaniem nad całością pytania zadaje poseł Błażej Parda, klub Kukiz'15.

Poseł Błażej Parda:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To dziwny projekt, bo wpłynął do Sejmu 3 dni temu. Nagle, szybkie procedowanie nad projektem o zwykłym instytucie ekonomicznym wzbudza nasze podejrzenia, w szczególności że NBP o tym nie wiedział, GUS o tym nie wiedział. Myślę, że wiele instytucji do dzisiaj nie wie o tym, że będą musiały przekazywać wszystkie dane na życzenie tego instytutu.

Mam pytanie. W omówieniu projektu, szanowni państwo, zapisaliście, że wzrost poziomu dobrobytu, stabilizacja rynku pracy i zapewnienie długofalowego wzrostu gospodarczego to efekty po wprowadzeniu tego instytutu. Mam pytanie, dlaczego wprowadzacie tylko jeden instytut, a czemu nie tworzycie czterech instytutów. Wzrost byłby cztery razy szybszy, bezrobocie cztery razy mniejsze, a cena promocyjna (*Oklaski*), bo tylko 15 mln zł. Dziękuję.

Marszałek:

Głos ma poseł Krystyna Skowrońska, Platforma Obywatelska.

Poseł Krystyna Skowrońska:

Czy Wysoka Izba wie, panie i panowie posłowie, że rząd Prawa i Sprawiedliwości to największy rząd? Że zatrudnił przez ostatnie 3 lata – 2,5 roku – dodatkowo 1200 pracowników? Że ma największą mini-

Posel Krystyna Skowrońska

sterstw, sekretarzy stanu i podsekretarzy stanu, a zatem drogo kosztuje?

Zafundowali sobie nową instytucję, tj. Polski Instytut Ekonomiczny, przekształcając dotychczasowy Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur.

(Głos z sali: No i co w tym takiego złego?)

I co do tego? Dokończyli 5 mln zł limitu, ale starych pracowników mogą zwolnić, tak jak zawsze, jak w Krajowej Administracji Skarbowej, i przyjąć swoich, z tego powodu Platforma Obywatelska nie będzie za przyjęciem tego rozwiązania.

Państwo próbuje zaczerpnąć ludzi. Dla swoich macie pieniądze, a dla niepełnosprawnych, którzy tutaj protestowali, nie mieliście państwo pieniędzy. *(Dzwonek) Wstyd. (Oklaski)*

(Głos z sali: Wstyd!)

(Głos z sali: Wstyd, pani poseł.)

(Głos z sali: Hańba!)

Marszałek:

Głos ma poseł Paulina Hennig-Kloska, klub Nowoczesna.

Posel Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Co do tego, że jest to kolejna ustawka kadrowa, nie mamy najmniejszych wątpliwości. Co do tego, że chcecie zatrudnić ekonomistów, którzy będą uczyli Polaków nowej polskiej myśli socjalistycznej, też nie mamy najmniejszych wątpliwości. Co do tego, że szukacie ekspertów, którzy będą mogli popierać wasze socjalistyczne programy gospodarcze w TVP Info, też nie mamy najmniejszych wątpliwości. Ale o co tak naprawdę chodzi? Ta ustawa wpłynęła do Sejmu już w trakcie trwania tego posiedzenia w takim samym trybie jak ustawa o IPN, a jak widzę takie ustawy w wykonaniu rządu Prawa i Sprawiedliwości, to zaraz się zastanawiam, o co tak naprawdę chodzi. Kogo pan premier Morawiecki tak naprawdę chce wepchnąć do tego instytutu, a kogo z niego wyrzucić? Proszę o odpowiedź. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Odpowiedź!)

(Głos z sali: A co z odpowiedzią?)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy z druku nr 2745, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za głosowało 230, przeciw – 193, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Następny pakiet.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 23. porządku dziennego: Informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi o skutkach suszy i działaniach podejmowanych przez rząd.

W dyskusji zgłoszono wniosek o odrzucenie przedstawionej informacji, który poddam pod głosowanie.

Jego odrzucenie będzie oznaczało, że Sejm informację przyjął do wiadomości.

Pytanie zadaje poseł Norbert Kaczmarczyk, klub Kukiz'15.

Posel Norbert Kaczmarczyk:

Panie Marszałku! Pani Premier! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Wczoraj rozmawialiśmy na temat suszy. Była pańska informacja i powiedział pan do mnie te słowa: pana osobiste działania podejmowane w postaci kolejnych interpelacji, konferencji prasowej na polu aż tak bardzo mnie nie interesują, ponieważ to buduje pana pozycję i pewnie jest elementem jakiejś zaplanowanej promocji osoby.

(Głos z sali: Wstyd.)

Panie ministrze, to jest wstyd. Na polu byli ludzie, którzy stracili dorobek całego roku, swojej pracy *(Oklaski)*, a interpelacja to jest narzędzie pracy poselskiej, a nie jakaś moja promocja. *(Oklaski)*

I kolejna sprawa. Drodzy państwo, na ulicy protestowali rolnicy – źle. Chciał pan dialogu. Pracujemy w Sejmie, pokazujemy gotowe rozwiązania. Interpelacja – źle. A co? Zagłosować za waszym? Dobrze, tak? W takim razie żółta kartka, Kukiz'15, zmieniamy rekomendację, głosujemy za odrzuceniem pana informacji. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Głos z sali: Dobrze!)

Marszałek:

Głos ma poseł Mirosław Maliszewski, Polskie Stronnictwo Ludowe – Unia Europejskich Demokratów.

Posel Mirosław Maliszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W dniu wczorajszym rolnicy mieli otrzymać informację, po pierwsze, jakie są skutki suszy, i, taką szczerą, ale dostali. W tej sprawie minister zajął 90% czasu. Ale rolnicy oczekiwali na informację, jaka będzie pomoc. W tej sprawie otrzymali 10% informacji. Przede wszystkim to była informacja o tym, że mogą zaciągać kolejne kredyty, mogą sobie odłożyć składkę do KRUS-u,

Posel Mirosław Maliszewski

przez co odłoży, opóźni im się wejście w okres emerytalny. Nie otrzymali jakiejkolwiek informacji o formie pomocy nadzwyczajnej wynikającej z aktualnej sytuacji. Zamiast tego też usłyszeli więc wyborczy najpierw pana ministra, później pana premiera Morawieckiego, który mówił w większości o historii, a bardzo dużo mówił o tym, co będzie chciał zrobić, aby pomóc rolnikom w wyniku suszy. Suche zapowiedzi i tylko powiedzenie o tym, że coś rolnikom pomożemy, to jest zdecydowanie za mało. Wobec takiego braku szacunku dla rolników, wobec braku jakiejkolwiek pomocy i zapowiedzi tej pomocy nie możemy (*Dzwonek*) poprzec tej informacji.

Klub nasz będzie głosował zdecydowanie przeciwko tej dezinformacji, a nie informacji ministra rolnictwa. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Pani poseł Ewa Lieder, klub Nowoczesna.

Posel Ewa Lieder:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Ministrowie! Wysoka Izbo! Wczoraj podczas informacji o suszy wysłuchaliśmy znienacka orędzia pana premiera, naszego nowego zbawcy rolnictwa polskiego, pana premiera, który płody rolne widuje wyłącznie na talerzach drogich, eleganckich restauracji. Usłyszeliśmy, że rolnictwo kwitnie. Ale pan premier zapomniał o pana 170 ogniskach afrykańskiego pomoru świń, zapomniał o tragicznej sytuacji producentów wieprzowiny, o tym, że gdzieś w Polsce krążą puszkę z tą wieprzowiną, którą chcecie nie wiadomo jeszcze kogo nakarmić w Polsce, o tragicznej sytuacji producentów owoców miękkich i o tym, że jest susza na 90% upraw w Polsce, i o tym, że rolnicy nadal nie mają oszacowanych strat. Znow się spóźniliście, tak jak przy (*Dzwonek*) ubiegłorocznych wichurach. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głos ma poseł Dorota Niedziela, Platforma Obywatelska.

Posel Dorota Niedziela:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wczorajszy pokaz buty i arogancji w komisji rolnictwa był tylko częścią tego, co usłyszeliśmy na tej sali, gdzie pan premier przybył z nowym ministrem tylko po to, by wzmocnić siłę i pokazać strach, jaki jest w oczach

pana premiera przed wyborami samorządowymi. To nie było dla rolników. To było dla poklasku na wsi i obietnic, a co o tym myślą rolnicy, to pan minister wysłuchał na 7-godzinnym posiedzeniu komisji rolnictwa, na którym – jak sam przyznał – dostał największy łomot w swoim życiu. Rolnicy nie wierzą PiS-owi i nie wierzą w zapowiedzi pana ministra. (*Oklaski*) A dowodem na to było to, że trzeba było tu sprowadzić premiera, który mówił takie bzdury jak w stodole. Mówił, kłamał i bzdurzył jak w stodole. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głos ma poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

Posel Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! O tym, co myślą rolnicy również w takich regionach, gdzie dostaliście duże poparcie, jak na Lubelszczyźnie w ostatnich wyborach, to mógł się pan premier osobiście przekonać w niedzielę, kiedy nie było go słycać, ponieważ protest rolniczy był na tyle głośny.

Ten rząd ignoruje interesy rolników, a z drugiej strony Polska dotuje np. rozwój sadownictwa na Ukrainie. Dokładnie tak się dzieje za obecnego rządu, za obecnego MSZ-u. Te informacje zbulwersowały w tym tygodniu rolników, tym bardziej że import chociażby np. malin z Ukrainy...

(*Posel Rafał Grupiński: Pomarańcze z Izraela.*)

...wypiera nas z rynku i sprawia, że nie opłaca się produkcja w Polsce. Sprzyjacie probanderowskiemu władzom kijowskim, ukraińskim, a jednocześnie jest to dla nas konkurencja w dziedzinie, w sektorze rolnictwa. Stawiacie te interesy podporządkowane Waszyngtonowi...

(*Posel Magdalena Kochan: Pan to słyszał, panie marszałku?*)

...nad polskich rolników. I taka jest prawda. I taka jest prawda. I rolnicy wam pokazują w tym momencie (*Dzwonek*) czerwoną kartkę. I bardzo dobrze. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski. (*Oklaski*)

Proszę.

**Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jan Krzysztof Ardanowski:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wczoraj w czasie dyskusji po moim wystąpieniu, gdzie przedstawiłem, jakie działania zostały podjęte w sprawie suszy, w tej

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jan Krzysztof Ardanowski

dyskusji właściwie o suszy prawie nic nie było. Dominowała retoryka wprowadzania w błąd...

(*Głos z sali:* Pan premier mówił o PSL-u.)

...np. kłamstwa o ponoć toksycznych puszkach, które w Polsce krążą, o Ukrainie, o wszystkim, tylko nie o suszy.

(*Głos z sali:* Jak nie?)

(*Głos z sali:* Jak nie? To premier mówił.)

To jest oczywiście demokratyczne prawo parlamentu. Na wiele bardzo szczegółowych pytań odpowiadałem przez wiele godzin na posiedzeniu komisji rolnictwa, wyjaśniając i rolnikom, i tym posłom, którzy chcieli słuchać, to wszystko, co w polskim rolnictwie jest ważne, to co się dzieje, to co będzie się działo. Muszę w związku z tym kilka zdań o tej suszy powiedzieć, mimo że wydaje się, że pytania nie dotyczyły suszy.

Proszę państwa, w Polsce od wielu lat funkcjonuje system monitorowania suszy prowadzony przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, który na podstawie dekadowych pomiarów z mniej więcej 670 stacji metrologicznych określa klimatyczny bilans wodny, czyli mówiąc w pewnym uproszczeniu, stosunek opadów do ewapotranspiracji, a więc, jeszcze bardziej prosto mówiąc, do parowania. Na podstawie tego szacunku określa się, na których obszarach Polski mogą wystąpić zjawiska suszowe, które mogą oddziaływać na rośliny.

Żeby oszacować, jakie są straty, bo państwo pomaga rolnikom i w tym roku również pomoże sporą kwotą, taką, jaka będzie adekwatna, i żaden z rolników nie zostanie poszkodowany i pozostawiony bez pomocy, a więc żeby dokonać określenia, jakie te straty są, trzeba przeprowadzić szacowanie w terenie. Zwyczajowo od wielu lat jest to system, który generalnie jest systemem zawodnym – chcę powiedzieć – i od przyszłego roku postaram się wprowadzić system obrazowania satelitarnego, który w sposób absolutnie obiektywny określi, jakie są sytuacje na plantacjach, jaki jest stan poszczególnych upraw.

Natomiast korzystamy z wypracowanego od kilku lat systemu komisji powoływanych przez wojewodów na wniosek i we współpracy z gminami. W tym roku niezwłocznie po tym, kiedy zjawiska suszowe zaczęły się pojawiać, po ciepłym i mało wilgotnym maju i czerwcu, takie komisje zaczęły w gminach powstawać.

Szczęśliwie wójtowie zrozumieli, że jest to praca na rzecz społeczności lokalnych, że powoływanie tych komisji to jest obowiązek wobec rolników, a nie ich dobra wola. Dlatego przez kolejne tygodnie tych komisji przybywało. Na dzień wczorajszy pracowało w Polsce tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt kilka komisji.

Szacunki na dzień wczorajszy – jeszcze niezamknięte, bo przecież te komisje jeszcze pracują i w niektórych regionach Polski ta praca będzie trwała jeszcze kilka dni – mówią, że straty dotyczą mniej więcej 1700 tys. ha, dotykają 91–92 tys. gospodarstw. Te liczby jeszcze

zapewne troszkę wzrosną, bo jest to naturalne. Na to są przygotowane zarówno odpowiednie środki wsparcia w odniesieniu do hektarów, o które tak martwią się niektórzy posłowie, jak również to, czego oczekują rolnicy, w postaci całego instrumentarium przygotowanego i funkcjonującego od wielu, wielu lat. Dlatego chciałbym, żeby dyskutować o suszy, o tych zjawiskach, a nie wchodzić w retorykę wojenną, która wynika zapewne również z tego, że ci, którzy mają ogromne zaniedbania...

(*Posel Dorota Niedziela:* Pan premier nie mówił o suszy.)

...w zakresie gospodarki wodnej, w zakresie melioracji, w zakresie budowania systemów irygacyjnych, trochę odwracając od siebie uwagę, pokazując innych, krzycząc: łap złodzieja!

Proszę o przyjęcie tej informacji. (*Oklaski*)

(*Posel Dorota Niedziela:* Te uwagi do premiera.)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi o skutkach suszy i działaniach podejmowanych przez rząd, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 407 posłów. Za głosowało 182, przeciw – 223, wstrzymało się 2.

Sejm wniosek odrzucił, a tym samym przyjął informację do wiadomości.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 24. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Jest to druk nr 2763-A.

Trzecie czytanie.

Proszę panią poseł Annę Paluch o przedstawienie sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Anna Paluch:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W dniu wczorajszym w czasie drugiego czytania do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z druku nr 2743 złożono, po pierwsze, wniosek o odrzucenie w drugim czytaniu, a po drugie, poprawkę, która powodowałaby skreślenie w art. 1

Poseł Sprawozdawca Anna Paluch

w zmianie 6. lit. a, która dotyczy załącznika finansowego zawierającego wysokość środków finansowych związanych z wykonaniem tej ustawy.

Wysoka Izbo! Zarówno wniosek o odrzucenie, jak i poprawka w dniu dzisiejszym zostały przez Komisję Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zaopiniowane negatywnie. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Przypominam, że komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2763.

Nad wnioskiem o odrzucenie projektu ustawy oraz poprawką głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Obecnie pod głosowanie poddam zgłoszony w dyskusji wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Komisja, przypominam, wnosi o jego odrzucenie.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Pytanie zadaje poseł Tomasz Cimoszewicz, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Tomasz Cimoszewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pytanie jest proste: Dlaczego znowu próbujecie obrabować Polaków, i to w czasie, kiedy są na wakacjach? W tej chwili pewnie większość z nich siedzi w Juracie, je obiad, rybę z frytkami lub coś podobnego, nie mają zielonego pojęcia, że właśnie wydzieracie sto trzydzieści kilka milionów złotych z ich kieszeni.

Pytanie jest proste: Czy pomysłodawcą tego podatku, tego niebywałego, zupełnie pozbawionego podstawy wyłudzenia pieniędzy, haraczu od podatnika jest człowiek odpowiedzialny za wycięcie dziesiątek tysięcy hektarów lasów w naszym kraju? Czy prawdą jest, że poseł sprawozdawca też ma do czynienia z tym pomysłem? Wyplynie 136 mln zł z portfelików podatników. Dla was to jest chyba nic. Robicie to regularnie, a najlepiej wtedy, kiedy Polacy was nie słuchają. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo!*)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem o odrzucenie projektu ustawy w całości.

(*Poseł Zbigniew Ajchler: Gdzie odpowiedź, panie marszałku?*)

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 189, przeciw – 224, wstrzymało się 8.

Sejm wniosek odrzucił.

(*Poseł Zbigniew Ajchler: Panie marszałku, gdzie odpowiedź ministra?*)

W jedynej poprawce do art. 29 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu wnioskodawcy proponują utrzymać dotychczasowe brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Gabriela Lenartowicz, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ja przypomnę, że to nie jest ustawa o organizowaniu szczytu klimatycznego ani nie jest to ustawa o jego finansowaniu. To jest ustawa o turbodoładowaniu finansowym. W ciągu 5 miesięcy podnieśliście koszty tego szczytu z rekordowych 127 do 252, w tym w ciągu jednego dnia – o trzydzieści parę milionów. I pan minister nie umiał nam wytłumaczyć, na co te pieniądze mają być przeznaczone, np. na co ma być przeznaczone 26 mln w 2019 r., już po szczycie, kiedy nie ma delegatów, kiedy nie ma potrzeby finansowania innych wydatków. Nie są to pieniądze zostawione w Katowicach. To są pieniądze na promocję i na propagandę, której planu jeszcze nie potraficie nam przedstawić. O tym planie zresztą mówił minister Szyszko na sesji, że tak naprawdę to są pieniądze na obchody 100-lecia niepodległości. (*Dzwonek*) Okej, tylko czemu z ekologii? (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głos ma pani poseł Anna Paluch, Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Panie marszałku, mam pytanie do pana ministra. Panie ministrze, wzrusza nas niepomnie troska opozycji o finanse państwowe. Szkoda, że nie wykazywała takiej troski wtedy, kiedy rządziła. (*Poruszenie na sali*)

Ja mam pytanie: Czy prawdą jest, że w konferencji w Warszawie, w odniesieniu do której panowie i panie z opozycji nas zawzięcie porównują w kwestiach organizacyjnych, czy prawdą jest, że w tej konferencji COP19 w Warszawie w 2013 r. brało udział 12 tys. delegatów, a na tej konferencji, która będzie

Poseł Anna Paluch

organizowana w Katowicach, spodziewamy się co najmniej 30 tys. gości...

(*Poseł Dorota Niedziela*: Spodziewacie się.)

...że z konferencji na konferencję ta ilość gości rośnie, że w oczywisty sposób ilość uczestników generuje kwestie dotyczące wynajmu lokali, wynajmu powierzchni biurowej, kwestie komunikacyjne i wszystkie inne, które się wiążą z wyborem delegatów? I czy prawdą jest, że Polska w bardzo dużym stopniu refunduje koszty udziału tych krajów, których nie stać na udział w konferencji? (*Dzwonek*) Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Minister chce odpowiedzieć?

(*Głos z sali*: Nie, nie.)

Wiadomo, o co chodzi.

Prawdą jest, można powiedzieć. Tak, panie ministrze? Prawdą jest.

(*Głos z sali*: Nie, nieprawdą jest!)

(*Głos z sali*: Nieprawdą jest!)

Minister ma inne zdanie.

Proszę państwa, głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 171, przeciw – 222, wstrzymało się 25.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed głosowaniem nad całością pytanie zadaje poseł Ewa Lieder, klub Nowoczesna.

Poseł Ewa Lieder:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Ministrze! Wysoka Izbo! Ostatnim razem Konferencja Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych kosztowała, proszę państwa, 90 mln. Później zaplanowaliście na tę, która będzie w tym roku, 127 mln. I nagle coś stało, nie wiadomo co. Ceny poszybowały do góry, koszty poszybowały do góry – do 252 mln, żeby było jasne. To nie jest jakiś nieznaczny wzrost, to są 252 mln. Na media między innymi. Być może np. pan Piotr Semka z prawicowej fundacji Wolne Media jeszcze za mało zabrał z funduszu ochrony środowiska? Już wziął 7 mln, jeszcze mu mało? (*Oklaski*) Na transport, na bardzo wiele rzeczy, które nie są w żadnym stopniu uzasadnione i ani pan minister, ani komisja nam tego nie wyjaśnili. Skąd to rozpasanie, proszę państwa, i rozrzutność, i omijanie procedur przetargowych? (*Dzwonek*)

(*Głos z sali*: Bizancjum.)

Nie możemy się na to zgodzić. Będziemy przeciwko. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Gabriela Lenartowicz, Platforma Obywatelska.

Poseł Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Platforma jest za aktywnym współuczestnictwem Polski w polityce klimatycznej, ale przede wszystkim za tym, żeby Polska potrafiła zaprezentować swoją koncepcję i brać w tym czynny udział. Ale nie możemy się zgodzić na rozrzutne wydawanie pieniędzy, z których nie potraficie się wytłumaczyć. Jesteśmy za organizowaniem szczytu w Katowicach, ale Katowice z tego będą miały kilkadziesiąt tysięcy na taksówki dla delegatów. Wszystko inne idzie w niewiadomym kierunku i bez rozliczenia. Z tym się nie możemy zgodzić. Nie zgadzamy się na podwyższenie tej kwoty. Najpierw rozliczcie się, na co chcecie wydać 127 mln, bo jak w takim tempie będziecie to podnosić, jak ostatnio, 30 mln w ciągu jednego dnia, a koszty rosną, jak mówi pani poseł, to co nas będzie czekać do grudnia? To już będzie chyba 1,5 mld na te wasze eventy, bo tak to nazwyczaj. (*Dzwonek*) Główny koszt to są eventy. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głos ma poseł Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

Poseł Grzegorz Długi:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pewne sprawy postawmy jasno. Jesteśmy za tym, aby konferencja się odbyła w Polsce, za tym, aby się odbyła w Katowicach. Jesteśmy przeciwko temu, aby ze Śląska wyprowadzano pieniądze. A ta ustawa jest po to, aby wyprowadzić pieniądze ze Śląska. Wobec tego nie pozwalamy na to, aby w sposób tajemniczy, poprzez niby zwiększanie budżetu konferencji nie wiadomo na co, gdzieś w Warszawie ktoś sobie coś urządzał. Pamiętajmy o tym, że konferencja wymaga wsparcia, wsparcia budżetu, natomiast na razie tajemnicze wyprowadzanie pieniędzy w ostatniej chwili nie może być poparte. Dopóki nie będzie przedstawione dokładnie, na co są te pieniądze, nie wolno tego poprzeć. Te pieniądze powinny być na konferencję, na wsparcie w pewnym sensie regionu tą konferencją, a nie odwrotnie, na zubożanie regionu. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Co pan mówi?)

Marszałek:

Głos ma poseł Anna Paluch, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałabym zadać pytanie panu ministrowi środowiska. Panie ministrze, czy prawdą jest, że celem organizacji konferencji, zasadniczym celem z punktu widzenia Polski, jest przyjęcie dokumentu implementacyjnego do porozumienia paryskiego, wielkiego sukcesu Polski sprzed 3 lat?

(*Posel Grzegorz Długi*: To nie jest ustawa o tym, pani poseł.)

Dokumentu, który będzie określał sposoby weryfikacji, raportowania, finansowania działań i inne kwestie techniczne, które pozwolą wykonać z sukcesem porozumienie paryskie, które Polskę odblokuje. Czy prawdą jest, że w tym zgiełku medialnym zupełnie znikają rzeczywiste dane, że Polska jest, w przeliczeniu na mieszkańca, blisko 10. miejsca w Europie, jeśli chodzi o emisję dwutlenku węgla? A w tym zgiełku medialnym wszystko znika. I czy prawdą jest, panie ministrze, że w 2008 r. na COP14 czy po COP14, kiedy Donald Tusk zgodził się na pakiet klimatyczno-energetyczny (*Dzwonek*), spowodował niepowetowane straty dla polskiej gospodarki? (*Poruszenie na sali, oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

O głos prosi minister środowiska Henryk Kowalczyk. (*Poruszenie na sali*)

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Prawdą jest wszystko to, co powiedziała pani poseł Anna Paluch. (*Poruszenie na sali*) Nie będę powtarzał tych tez. Natomiast nieprawdą jest to, co tutaj padało, że pieniądze będą wyprowadzane ze Śląska. Kilkadziesiąt milionów zostanie u śląskich przedsiębiorców w hotelach, w transporcie...

(*Posel Grzegorz Długi*: Kilkadziesiąt. A dlaczego 250?)

...za wynajem obiektów. Sądzę, że może to być nawet sto kilkadziesiąt milionów, które zostaną na Śląsku, panie pośle. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Nie, nie.)

A więc opowiadanie jakichś bzdur, że wyprowadzamy pieniądze ze Śląska czy zubożamy Śląsk, to jest jakiś zupełny matriks. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Grzegorz Długi*: Miasto daje obiekty za darmo.)

Nie potrafię inaczej odpowiadać na logiczne pytania.

Natomiast jeśli chodzi o rozliczenia, to tak, wszystkie wydatki są dokonywane w trybie konkursowym, transparentnie, ale oczywiście rozliczyć możemy się dopiero wtedy, jak te pieniądze wydamy. (*Poruszenie na sali*) Jak można się rozliczyć teraz, jeśli jeszcze nie

zaczęliśmy ich wydawać? Proszę zadawać pytania logiczne. Dziękuję bardzo. (*Oklaski, poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: Niech żyje.)

(*Posel Grzegorz Długi*: Panie marszałku, w trybie sprostowania dwa słowa.)

Marszałek:

Ale przecież do pana nie było tu odniesienia. (*Poruszenie na sali*)

(*Głosy z sali*: Było. Było.)

(*Głos z sali*: Wszystko jest dobrze.)

Proszę państwa, nie, bardzo państwa przepraszam. Art. 184 ust. 1 – sprostowanie może dotyczyć błędnie zrozumianego lub nieścisłe przytoczonego stwierdzenia mówcy. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Właśnie tak.)

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Właśnie. Błędnie zrozumiał.)

(*Posel Grzegorz Długi*: Błędnie zrozumiał to, co powiedziałem.)

(*Głos z sali*: Nic nie zrozumieliśmy.) (*Poruszenie na sali*)

Nie, nie, przepraszam bardzo. To będzie dyskusja, to nie będzie sprostowanie.

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Nie, sprostowanie.)

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2763, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za głosowało 226, przeciw – 194, 4 wstrzymało się.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 26. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Mongolią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 24 stycznia 2018 r.

Trzecie czytanie.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2589.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2589, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za głosowało 413, przeciw – 1, wstrzymał się 1.

Marszałek

Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Mongolią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 24 stycznia 2018 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 27. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 6 maja 1993 r.

Trzecie czytanie.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu z druku nr 2669.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2669, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 418, przeciw – 1, 2 wstrzymało się.

Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 6 maja 1993 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 28. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Protokołu przystąpienia do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Ekwadoru, sporządzonego w Brukseli dnia 11 listopada 2016 r.

Trzecie czytanie.

Przypominam, komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy, chodzi o druk nr 2725.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2725, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Wszyscy głosowali za.

Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Protokołu przystąpienia do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Ekwadoru, sporządzonego w Brukseli dnia 11 listopada 2016 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 29. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Unii Lubelskiej.

Głosujemy.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, chodzi o druk nr 2530.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu uchwały w brzmieniu z druku nr 2530, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Wszyscy głosowali za.

Sejm podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Unii Lubelskiej.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 30. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Głosujemy.

Chodzi o druk nr 2531.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w brzmieniu z druku nr 2531, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 420, 1 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 31. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Powstań Śląskich.

Przystępujemy do głosowania.

Chodzi o druk nr 2532.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w brzmieniu z druku nr 2532, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 418, przeciw – 2, 1 wstrzymał się.

Sejm podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Powstań Śląskich.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 32. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Anny Walentynowicz.

Przystępujemy do głosowania.

Chodzi o druk nr 2533.

Z pytaniem zgłasza się poseł Marek Sowa, klub Nowoczesna.

Posel Marek Sowa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Anna Walentynowicz odegrała ważną rolę w polskiej historii jako działaczka wolnych związków zawodowych i współtwórczyni „Solidarności”. Musimy jednak pamiętać, że ta uchwała wpisuje się w nową politykę historyczną, gdzie jednych, wbrew faktom, chce się zastąpić innymi.

(Głosy z sali: Hańba!)

(Poruszenie na sali, część posłów uderza w pulpity)

(Posel Sławomir Nitras: Informuję, że naruszacie powagę Sejmu.)

3 lata temu Sejm podejmował uchwałę w sprawie uhonorowania, uczczenia złożenia przysięgi przez Lecha Kaczyńskiego. Wówczas odmówiliście podjęcia takiej samej uchwały, aby uhonorować pierwszego prezydenta w 25. rocznicę objęcia przez niego urzędu prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Mówię o Lechu Wałęsie. *(Oklaski)* Dlatego nie ma naszej zgody. Będziemy głosować przeciwko tej uchwale. *(Poruszenie na sali, oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu uchwały w brzmieniu z druku nr 2533, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 397 posłów. Za głosowało 302, przeciw – 51, wstrzymało się 44.

Sejm podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Anny Walentynowicz.

(Część posłów wstaje, oklaski)

(Głosy z sali: Lech Wałęsa!)

Powracamy do rozpatrzenia punktu 33. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim i komisijnym projektach uchwał w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki.

Chodzi o druk nr 2538.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu uchwały w brzmieniu z druku nr 2538, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 399 posłów. Wszyscy głosowali za.

Sejm podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Powracamy do rozpatrzenia punktu 45. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia efektywności prowadzonych działań kontrolnych w zakresie niektórych rynków rolnych.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2778.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2778, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 418, przeciw – 1, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia efektywności prowadzonych działań kontrolnych w zakresie niektórych rynków rolnych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 34. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych w sprawie wniosku oskarżyciela prywatnego Piotra Liroya-Marca z dnia 18 grudnia 2017 r. o wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha.

Na podstawie art. 105 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poseł może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej tylko za zgodą Sejmu.

Przypominam, że Komisja Regulaminowa, Spraw Poselskich i Immunitetowych na podstawie art. 7c ust. 5 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora proponuje, aby Sejm odrzucił wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha.

Na podstawie art. 7c ust. 6 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora Sejm wyraża zgodę na pociągnięcie posła do odpowiedzialności karnej w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów ustawowej liczby posłów.

Głosować będziemy nad wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha.

Z wnioskiem formalnym zgłasza się poseł Piotr Liroy-Marzec, poseł niezrzeszony.

Posel Piotr Liroy-Marzec:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wnoszę wniosek formalny o niezatykanie mi ust. Powiem państwu tak: kłamstwo to straszna rzecz, natomiast kłamia niewolnicy, a wolni mówią prawdę.

Moje pytanie do marszałka. Wy jesteście Wolni i Solidarni. Jak możecie być wolni, skoro macie u siebie niewolnika i kłamcę?

Drugą sprawę kieruję do Jarka. Jarek, kłamstwem można przejść cały świat, ale nazad nie wróćisz.

A do państwa mam jedną rzecz. Królestwo kłamstwa nie jest tam, gdzie się kłamie, królestwo jest tam, gdzie się je akceptuje. I w tym klubie zaakceptowano właśnie takie, a nie inne kłamstwa. Mało tego, niech państwo sobie odpowiedzą na pytanie tak naprawdę, czy jesteście państwo *(Dzwonek)* w tej Izbie, jak często mówicie, za prawdą, czy za kłamstwem.

Marszałek:

Panie pośle, ale to nie jest wniosek formalny.
Dziękuję panu posłowi.

Posel Piotr Liroy-Marzec:

To był mój wniosek formalny.
(*Posel Sławomir Nitras: Ma prawo zdanie powiedzieć.*)

Marszałek:

Nie, nie, to nie jest wniosek formalny, bo wniosek formalny o niezamykanie ust – co to znaczy? Nie ma czegoś... Nikt nikomu tutaj ust nie zamyka. Może nawet za bardzo pozwala na różne wypowiedzi.

Proszę państwa, głosować będziemy, jak mówiłem.

Przypominam, chodzi o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła.

Przystępujemy go głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku oskarżyciela prywatnego Piotra Liroya-Marca z dnia 18 grudnia 2017 r. o wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha za czyn określony w tym wniosku, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 398 posłów. Większość ustawowa, bezwzględna wynosi 231. Za głosowało 74, przeciw – 210, wstrzymało się 114.

Wobec nieuzyskania bezwzględnej większości głosów Sejm podjął uchwałę o niewyrażeniu zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha za czyn określony we wniosku oskarżyciela prywatnego Piotra Liroya-Marca z dnia 18 grudnia 2017 r.

(*Głos z sali: Wstyd!*)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 35. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druki nr 2735 i 2753).

Proszę pana posła Jacka Świata o przedstawienie tego sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Jacek Świat:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Na posiedzeniu 17 lipca Komisja Polityki Społecznej i Rodziny rozpa-

trzyła dwie poprawki Senatu do niniejszej ustawy i rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie tych poprawek. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że Sejm odrzuca poprawki Senatu bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Jeżeli Sejm nie odrzuci poprawki Senatu, uważa się ją za przyjętą.

W punktach porządku dziennego dotyczących rozpatrywania poprawek Senatu głosować będziemy nad wnioskami o odrzucenie poprawek Senatu.

W 1. poprawce do art. 4 ustawy nowelizującej Senat w dodawanym ust. 3 proponuje, aby legitymacja, o której mowa w tym przepisie, wydawana była w terminie 30 dni od złożenia wniosku o jej wydanie.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za głosowało 10, przeciw – 402, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 5 ustawy nowelizującej Senat proponuje zmianę przepisu o wejściu w życie ustawy.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za głosowało 2, przeciw – 418, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 36. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (druki nr 2739 i 2762).

Proszę pana posła Dariusza Piontkowskiego o przedstawienie sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Dariusz Piontkowski:

Komisja proponuje przyjęcie obu poprawek Senatu. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Bravo!*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie.

Obie poprawki Senat zgłosił do art. 2 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o odpadach.

W 1. poprawce do art. 11 Senat proponuje w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 4a–4h” zastąpić wyrazami „ust. 4a–4f” oraz skreślić ust. 4b i 4e.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Za odrzuceniem. Za odrzuceniem mówiłem? A jak ja mówiłem? (*Wesołość na sali*)

(*Głos z sali*: Nie, nie wyraził.)

Ja mówiłem, nie, ja mówiłem.

Kto jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę...

Przeciw?

Wstrzymał się?

Głosowało 426 posłów. Wszyscy głosowali przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 170 Senat proponuje dodać ust. 1a.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Wszyscy głosowali przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 37. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie roślin oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2736 i 2756).

Proszę pana posła Piotra Polaka o przedstawienie sprawozdania komisji.

Poseł Sprawozdawca Piotr Polak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na posiedzeniu w dniu 18 lipca Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozpatrzyła uchwałę Senatu, w której były zawarte trzy poprawki. Wszystkie trzy poprawki komisja rekomenduje Wysokiej Izbie przyjmując, z tym że nad poprawkami 1. i 3. głosujemy łącznie. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy zgodnie z takimi zasadami jak w poprzednim punkcie.

Poprawki 1. i 2. zostały zgłoszone przez Senat do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o ochronie roślin.

W poprawkach 1. i 3. Senat proponuje, aby w określonych przepisach dodać odpowiednie pouczenie.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 1. i 3., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. 417 głosowało przeciw, 2 – za, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

W 2. poprawce do art. 13 ust. 5a oraz art. 19a ust. 14 Senat proponuje nowe brzmienie punktów trzecich w tych przepisach.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. 2 było za, 421 – przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 38. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2737 i 2760).

Proszę panią posł Annę Paluch o przedstawienie sprawozdania komisji.

Poseł Sprawozdawca Anna Paluch:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Senat uchwalił do ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw 16 poprawek. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa proponuje przyjąć poprawki: 1. i 13., które dotyczą dłuższego magazynowania niezanieczyszczonej gleby lub ziemi, poprawki, głosowane łącznie oczywiście: 2., 8., 10., i 11. o charakterze redakcyjno-legislacyjnym i porządkującym, poprawki 3. i 9., które doprecyzowują przepisy dotyczące składania oświadczeń o niekaralności, poprawki 4., 6., 14., i 15. precyzujące przepisy dotyczące lokalizacji przedsięwzięć z zakresu gospodarki odpadami w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, poprawkę 5. o charakterze językowym i redakcyjnym, poprawkę 12. doprecyzowującą, poprawki 7. i 16., które porządkują zasady wymierzania administracyjnych kar pieniężnych, tzn. wszystkie poprawki. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Proszę.

Głosujemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie.

Poprawki od 1. do 8. Senat zgłosił do art. 1 ustawy nowelizującej, który zawiera zmiany do ustawy o odpadach.

W 1. poprawce do art. 25 Senat proponuje m.in. w dodawanym ust. 4b definicję zanieczyszczonej gleby lub ziemi.

Z tą poprawką łączy się poprawka 13.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Gabriela Lenartowicz, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Te senackie poprawki obrazują tak naprawdę waszą niekompetencję i legislacyjną, i merytoryczną. Tak długo musiało to trwać, żeby dotarło do was – albo w ogóle nie rozumiecie, w czym rzecz, albo nie umiecie projektować ustaw – że w ten sposób strzelacie sobie tą ustawą w kolano i możecie zablokować wszystkie liniowe inwestycje w kraju, które prowadzą wasze spółki i wasze instytucje rządowe. Nie wystarczyło, że ja perorowałam na sali, w komisjach mówili eksperci. Nie, bo nie. Tyle czasu trzeba było, żeby wreszcie w Senacie pójść po rozum do głowy.

Podobnie jest z kwestią wymogu zagospodarowania przestrzennego. No dobre i tyle, aczkolwiek ta ustawa generalnie jest o tyle zła, że będzie nieskuteczna. Ale zobaczymy po efektach. Będziemy oczywiście za poprawkami logicznymi. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 1. i 13., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 405 posłów. Za – 2, przeciw – 403, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawkach 2., 8., 10. i 11. Senat proponuje zmiany o charakterze redakcyjnym.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 2., 8., 10. i 11., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 408 posłów. 1 głosował za, przeciw – 407.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawkach 3. i 9. Senat proponuje doprecyzowanie odesłania.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 3. i 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. 1 był za, przeciw – 411.

Sejm poprawki przyjął.

W 4. poprawce do art. 42 Senat proponuje zmiany w ust. 3c.

Z tą poprawką łączą się poprawki 6., 14. i 15.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 4., 6., 14. i 15., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za nikt, przeciw – 409, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

W 5. poprawce do art. 42 Senat proponuje inne brzmienie ust. 4b.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. 412 było przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce do art. 194 Senat proponuje inne brzmienie ust. 6 i 7.

Z nią łączy się poprawka 16.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 7. i 16., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Nikt nie głosował za, przeciw – 413, wstrzymał się 1.

Sejm poprawki przyjął.

W 12. poprawce Senat proponuje zmianę w art. 11b ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Gabriela Lenartowicz, Platforma Obywatelska.

Poseł Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Drogi PiS-ie! Najpierw w ciągu 2,5 roku podległy wam główny inspek-

Posel Gabriela Lenartowicz:

tor ochrony środowiska wydaje dwukrotnie więcej zgód na wwóz odpadów do Polski, a teraz najwyraźniej mu nie wierzyć i zabieracie... Zamiast kontrolować w ogóle zabieracie to prawo. To będzie nieskuteczne i nieadekwatne do sytuacji. My chcemy was trochę wyręczyć i proponujemy Najwyższej Izbie Kontroli przeprowadzenie kontroli, jak podległe wam służby wydawały te zgody, na co i czy nie jest to źródło patologii. *(Oklaski)*

Marszałek:

Pytanie zadaje poseł Dariusz Piontkowski, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Dariusz Piontkowski:

Szanowni Państwo! Dyskutujemy ponownie o ustawie, która ma uszczelnić system gospodarki odpadami w Polsce i ma uniemożliwić występowanie tych patologii, które owocowały m.in. pożarami magazynów i składowisk odpadów, które miały miejsce w ostatnich tygodniach, ale także w poprzednich latach.

Ta ostatnia poprawka pozwala na to, aby do Polski, tak jak w poprzednich latach i tak jak w całym cywilizowanym świecie, można było sprowadzać te odpady, które mogą być dogodnym źródłem surowców, które nadają się do dalszego recyklingu. Stąd m.in. jest to wysłuchanie strony społecznej, przedsiębiorców, którzy legalnie się tym zajmują. Warto przypomnieć, o czym już mówiłem, że do Polski w ubiegłym roku sprowadzono nieco ponad 370 tys. t. W tym samym czasie do Niemiec sprowadzono ponad 6 mln t odpadów służących recyklingowi. Warto przypomnieć, że 7 czy 8 lat temu poprzednicy wydali zgodę na kilkakrotnie większy przywóz odpadów do Polski. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

O głos prosi minister środowiska Henryk Kowalczyk.

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo! Panie Marszałku! Otóż oczywiście bardzo potrzebny jest ustawowy zakaz sprowadzania odpadów komunalnych do Polski. Tego zakazu nie było. Prawdą jest też to, że za czasów rządu Prawa i Sprawiedliwości nie była wydana ani jedna zgoda, jeśli chodzi o odpady komunalne, na sprowadzenie ich z zagranicy. Faktycznie system

inspekcji był dość nieszczelny i przyjeżdżały one w sposób nielegalny. Teraz porządkujemy to, porządkujemy inspekcję, porządkujemy system odpadów i wprowadzamy ten zakaz.

Natomiast dla przypomnienia, mówił o tym pan poseł Piontkowski, w 2011 r. sprowadzano z zagranicy 1600 tys. t odpadów. To jest pięciokrotnie więcej niż np. tych surowców wtórnych, które zostały zwiezione w roku ubiegłym i obecnie. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Proszę, głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Nikt nie był za, 418 – przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 39. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2738 i 2761).

Proszę panią poseł Annę Paluch o przedstawienie sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Odnosimy się do ustawy, która ma przenieść Inspekcję Ochrony Środowiska ze stanu organizacyjnego, jaki był dziedzictwem początku lat 90., kiedy miała trzykrotnie mniej pracy, do stanu, który będzie pozwalał jej odpowiadać na wyzwania dnia dzisiejszego.

Do tej ustawy, czyli ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw, zawartej w drukach nr 2662 i 2677, Senat uchwalił 9 poprawek.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa proponuje Wysokiej Izbie przyjęcie poprawek 1., 2. i 6., które ujednolicią terminologię, przyjęcie poprawek 3. i 4., które porządkują relacje Inspekcji Ochrony Środowiska ze służbami, z którymi ta inspekcja współpracuje, przyjęcie poprawki 5., która dotyczy podziału kompetencji pomiędzy głównym inspektorem ochrony środowiska a wojewódzkimi inspektorami ochrony środowiska, przyjęcie poprawki 7., która dotyczy statusu inspektorów ochrony środowiska ze średnim wykształceniem, ale z 10-letnim stażem pracy, oraz przyjęcie poprawek 8. i 9., a zatem komisja proponuje przyjąć wszystkie poprawki Senatu. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy zgodnie z zasadami z poprzedniego punktu.

Poprawki od 1. do 4. zgłoszono do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.

W poprawkach 1., 2. i 6. Senat proponuje ujednolicenie terminologii w ustawie.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Przypominam, że komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 1., 2. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Nikt nie był za, 419 – przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce do art. 10e Senat proponuje dodać ust. 4.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Wszyscy głosowali przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

W 4. poprawce do art. 17 ust. 2 Senat proponuje dodać pkt 7.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto jest za odrzuceniem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Nikt nie był za, 414 – przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 5. poprawce do art. 17 ustawy Prawo wodne Senat proponuje m.in. nowe brzmienie ust. 2.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 0, przeciw – 420, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce Senat proponuje nowe brzmienie art. 21 ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. 1 – za, 423 – przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce do art. 29 ustawy nowelizującej Senat proponuje m.in. w ust. 4 zmianę odesłania.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. 1 – za, 424 – przeciw, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 9. poprawce do art. 31 pkt 1 ustawy nowelizującej Senat proponuje zmianę odesłania.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 9. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 40. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o uchwale Senatu w sprawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (druki nr 2734 i 2779).

Proszę panią poseł Ewę Tomaszewską o przedstawienie sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Ewa Tomaszewska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o uchwale Senatu w sprawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, druk nr 2734.

W dniu 16 lipca 2018 r. marszałek Sejmu zgodnie z art. 54 ust. 1 (*Poruszenie na sali*) regulaminu Sejmu skierował do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży uchwałę Senatu w tej sprawie w celu rozpatrzenia.

Senat zaproponował przyjęcie czterech poprawek do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komisja rozpatrzyła te poprawki na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2018 r. i proponuje Wysokiej Izbie przyjęcie 1., 2. i 4. poprawki, a także odrzucenie 3. poprawki. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głosujemy zgodnie z zasadami jak poprzednio.

W 1. poprawce do art. 35 Senat proponuje nowe brzmienie ust. 6.

Marszałek

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 402 posłów. Przeciw było 400, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 59 ust. 2 Senat proponuje skreślić wyrazy „poziomie i profilu”.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 398 posłów. Za – 2, przeciw – 394, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce Senat proponuje dodać art. 121a.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Włodzimierz Nykiel, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Włodzimierz Nykiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka Senatu oznaczająca obowiązkowe zatrudnienie na uczelniach sędziów Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i NSA godzi w autonomię uczelni oraz w jej interes ekonomiczny. Ponadto jest przykładem korupcji politycznej. *(Oklaski)* Na podstawie tej poprawki uczelnia byłaby zmuszona zatrudnić nawet osoby negatywnie ocenione i niemogące sprostać obowiązkom nauczyciela akademickiego.

Stanowczo zaprotestowała przeciwko temu Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Wiceministra, który chyba tutaj jest, pana Piotra Müllera, nie stać było nawet na negatywną ocenę tej poprawki łamiącej *(Dzwonek)* autonomię. Na pytanie: jak pan ocenia poprawkę, odpowiedział: to nie my ją wprowadziliśmy. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Głos ma poseł Józef Brynkus, klub Kukiz'15.

Poseł Włodzimierz Nykiel:

Apeluję...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

...o odrzucenie tej haniebnego poprawki. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Panie pośle, proszę bardzo.

Poseł Józef Brynkus:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Absurd merytoryczny, formalny tej poprawki wyjaśnił prof. Nykiel. Z tym się trzeba zgodzić. Zadanie pytania merytorycznego... Graniczy z cudem, żeby je zadać. Dlatego też pytam. Nie ma pana premiera Gowina, a jego chciałem spytać, w związku z tym spytam pana wiceministra. Panie wiceministrze, niech pan powie: Dlaczego pozwalacie na to, żeby senatorowie tak kompromitowali podstawowe założenie tej reformy, czyli podniesienie jakości nauki i polskiego szkolnictwa? To jest hańbiące. Ta ustawa w ogóle jest po prostu denna, ale to dowodzi tego, że senatorowie sobie pozwalają na to, by jeszcze bardziej skompromitować zarówno rząd, jak też tę ustawę. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Katarzyna Lubnauer, klub Nowoczesna.

(Poseł Adam Szłapka: Korupcja jak z Renatą Berger. Mają doświadczenie...)

Poseł Katarzyna Lubnauer:

Panie i Panowie Posłowie! Panie Marszałku! Ta ustawa cała jest karłem, natomiast to, co wprowadzacie, to jest po prostu kuriozum.

Rozumiem, że sytuacja musi być bardzo dramatyczna. Nikt nie chce w waszym nowym, przejętym Sądzie Najwyższym pełnić funkcji sędziego. W związku z tym próbujecie kupować ludzi obietnicą dożywotniej synekury.

(Poseł Adam Szłapka: Jak Beger.)

Realnie rzecz biorąc, powiedzmy szczerze, to jest nie tylko odebranie autonomii. To jest spowodowanie niskiej jakości edukacji i niskiej jakości nauki. Uderzacie szczególnie w najlepsze uczelnie, dlatego że one rzeczywiście mają najwięcej sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i TK. Robicie synekury dla swoich. Kolejna obietnica dla tych, którzy zechcą się złamać i pójść na współpracę z PiS-em. Ta poprawka... Widać było nawet po was, że jeżeli głosujecie, to się nie cieszyacie, ponieważ zdajecie sobie sprawę, jaki to jest kuriozalny zapis. To jest prawdziwa korupcja polityczna. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Marszałek

Kto z państwa jest za odrzuceniem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Większość bezwzględna wynosi 212. Za głosowało 207, przeciw – 212, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę przyjął.

(*Głos z sali:* Łapówkarze, łapówkarze.)

(*Poseł Urszula Augustyn:* Wstyd i hańba.)

W 4. poprawce do art. 186 ust. 1 pkt 2 Senat proponuje, aby przepis ten dotyczył kompetencji językowych na poziomie co najmniej B2.

(*Głos z sali:* Beger!)

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Józef Brynkus, klub Kukiz'15.

Poseł Józef Brynkus:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Spodziewałem się takiego wyniku głosowania, ponieważ w komisji cudem, ze względu na nieobecność kilku posłów Prawa i Sprawiedliwości, myśmy to wygrali. Nie z tego powodu, że nas było więcej, wygraliśmy, myślałem, tylko z tego względu, że to jest po prostu mądrzejsze. A wy tak naprawdę głosujecie za głupotami. To jest wstyd. W tej poprawce, którą proponują studenci, chodzi o to, żeby obniżyć wymagania dotyczące poziomu znajomości języka obcego. Teoretycznie się z nią zgadzamy, ale wyobraźmy sobie taką sytuację, że sędzia Sądu Najwyższego będący magistrem, który pracuje na uczelni – oczywiście on musi być grzeczny, bo jeżeli nie, to go po prostu wywalicie – zechce robić doktorat. Jego ta poprawka będzie tak samo obowiązywała, to obniżenie poziomu. To jest wstyd, to jest hańba. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 5, 417 – przeciw, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 41. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (druki nr 2740 i 2754).

Proszę pana posła Bogdana Rzońcę o przedstawienie sprawozdania.

Poseł Sprawozdawca Bogdan Rzońca:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu połączonych komisji: Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej przedkładam 10 poprawek, które zgłosił Senat, do bardzo dobrej i bardzo ważnej ustawy, która spowoduje, że ludzie, którzy oczekują na pomoc państwa, tę pomoc od państwa otrzymają w zakresie dopłat do wynajmowanych mieszkań.

Senat proponuje 10 poprawek. Komisja Infrastruktury rekomenduje przyjęcie wszystkich 10 poprawek zablokowanych w sześciu głosowaniach, czyli krótko mówiąc, proponujemy głosować przez naciśnięcie czerwonego przycisku sześć razy i wtedy będzie to bardzo dobra ustawa. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosować będziemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie.

Pani poseł...

(*Głos z sali:* Przepraszam. Chciałam...)

Bardzo panią przepraszam. Nawet nie wiem, czy pani teraz będzie występować.

W 1. poprawce do art. 2 Senat proponuje zmianę w pkt 7.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Małgorzata Chmiel, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Małgorzata Chmiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dopłaty są adresowane do osób mniej uposażonych. W związku z tym pytam po raz kolejny, bo przez tyle czasu nie otrzymałam jeszcze odpowiedzi, co się stanie z tymi mieszkańcami, którzy stracą możliwość zapłaty czynszu i zostaną wyrzuceni na bruk, ponieważ nie należy im się nawet lokal socjalny. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 384 posłów. Za było 5, 377 – przeciw, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawkach 2., 3. i 6. Senat proponuje zmiany doprecyzowujące określone przepisy.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Krzysztof Truskolaski, klub Nowoczesna, z pytaniem.

Posel Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej ustawie chcecie dać ludziom mieszkania na 15 lat. A co po tych 15 latach? Ludzie zostaną na lodzie? Kto będzie chciał się wyprowadzić z tego mieszkania, jak nie będzie miał gdzie? Przecież ci ludzie wylądują na bruku.

Ta ustawa dezaktywizuje nasze społeczeństwo. Jesteśmy za tym, aby wspierać mieszkania na wynajem, ale nie w tej formie. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 2., 3. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 401 posłów. Za było 2, przeciw – 398, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawce 4. do art. 7 pkt 2 Senat proponuje zmianę w lit. b.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za był 1, przeciw – 408.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 5. do art. 14 ust. 3 Senat proponuje nowe brzmienie pkt 1.

Z nią łączy się poprawka 8.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Pytanie zadaje poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przed chwilą wysłuchaliśmy argumentacji przedstawicieli zarówno Platformy Obywatelskiej, Nowoczesnej, jak i Kukiz'15 dotyczącej tego, że podczas głosowań w poprzednim punkcie należało odrzucić 3. poprawkę. Wobec tego mam pytanie do posłów Platformy Obywatelskiej, którzy są obecni na sali, a którzy nie głosowali i dzięki którym ta poprawka nie została odrzucona. Dlaczego państwo nie głosowaliście i wsparliście tym PiS? Dziękuję. *(Oklaski)*

(Poseł Stawomir Nitras: Pytanie chyba nie do posłów Platformy.)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 5. i 8., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – nikt, przeciw – 408, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawkach 7. i 9. Senat proponuje zmiany o charakterze legislacyjnym.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 7. i 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – nikt, przeciw – 414, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawce 10. do art. 35 Senat proponuje, aby również art. 11, 13 i 31 weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Małgorzata Chmiel, klub Platforma Obywatelska.

Posel Małgorzata Chmiel:

Szanowni Państwo! Wciągacie dopłaty do czynszów w cały program „Mieszkanie+”, czyli obowiązuje najem instytucjonalny. W związku z tym w momencie, kiedy lokator przestanie płacić, a jak już wcześniej powiedziałam, kwestia dopłat dotyczy uboższej części społeczeństwa, zostaje wyrzucony po prostu na bruk, bez możliwości starania się o jakikolwiek lokal socjalny. To jest „Bezdomność+”, a nie „Mieszkanie+”. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Bzdury.)

(Poseł Anna Paluch: Nie można takich bzdur opowiadać.)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawki 10., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Większość bezwzględna wynosi 211. Za był 1, przeciw – 416, 3 się wstrzymało.

(Głos z sali: Prezes tak mówi.)

(Głos z sali: Panie Marszałku!)

(Głos z sali: Są najnowsze instrukcje.)

(Poseł Stawomir Nitras: A panowie co, przepraszam?)

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

(Głos z sali: Wyjmij łapę z kieszeni, chamie.)

(Głos z sali: Łapy z kieszeni.)

Marszałek

Powracamy do rozpatrzenia punktu 25. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 2780-A.
Trzecie czytanie.

Proszę panią poseł Bernadetę Krynicką o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Bernadeta Krynicka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Izbie dodatkowe sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, druk nr 2746.

Sejm na 67. posiedzeniu w dniu 19 lipca 2018 r. skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 2780 do Komisji Zdrowia w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Zdrowia po rozpatrzeniu dziewięciu poprawek na posiedzeniu w dniu 20 lipca 2018 r. wnosi o odrzucenie ich wszystkich. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*
(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Przypominam, że chodzi o druk nr 2780.

Komisja w dodatkowym sprawozdaniu przedstawia poprawki, nad którymi będziemy głosować w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 8. zgłoszone są do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W 1. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 11a.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Małgorzata Niemczyk, klub Platforma Obywatelska.

Posel Małgorzata Niemczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zmieniacie definicję nowych substancji psychoaktywnych. Mamy duże wątpliwości co do precyzji regulacji, jakie wprowadzacie poprzez nowe sformułowania, jakie są zawarte w rządowym projekcie PiS. Aby można było skutecznie zastosować przepisy karne, penalizację, regulacja musi być właściwie dookreślona. Przepis musi być precyzyjny. A wy w definicji stosujecie słowa „porównywalny”, „naśladujący”. W poprawce złożonej przez klub Platformy Obywatelskiej doprecyzowujemy, zmieniamy odpowiednio: „porównywalny” na „taki jak” oraz na „taki, który działa tak jak”. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 187, przeciw – 226, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął...

Przepraszam. Sejm poprawkę odrzucił. Tak jest. *(Poseł Grzegorz Długi: Pierwsze słowo się liczy.)*

W 2. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 17–20a.

Z tą poprawką łączą się poprawki 4. oraz 6.–9.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o odrzucenie tych poprawek.

Pytanie zadaje pani poseł Małgorzata Niemczyk, klub Platforma Obywatelska.

Posel Małgorzata Niemczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Od 3 lat rządzą. Od 3 lat czym się zajmujecie? Deregulacją państwa prawa. A przez te lata umierają nasze dzieci, młodzież na naszych polskich ulicach. Dramatyczny przykład z dzisiejszej nocy: kolejne sześć osób zatrutych po dopalaczach. Czy one przeżyją? Mam pytanie do państwa: Czym się zatruli? Czy zatruli się środkiem zastępczym czy nową substancją psychoaktywną? Zrozumcie wreszcie, tylko pełna penalizacja wszystkiego, co dotyczy dopalaczy, pozwoli na skuteczną walkę z tym procederem i z tymi przestępcami. Dopiszmy razem środki zastępcze do przepisów karnych, do pozostałych pojęć i definicji zawartych w rządowym projekcie PiS-u, inaczej ta ustawa będzie martwa. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 2., 4. oraz od 6. do 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 189, przeciw – 221, 3 wstrzymało się.

Sejm poprawki odrzucił.

W 3. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 27.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Małgorzata Niemczyk, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Małgorzata Niemczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zmieniacie też definicję środków zastępczych. Rozmiękczaacie ją. Czy chcecie zniszczyć tę ustawę? Napisaliście: środki zastępcze mogą być użyte w tym samym celu. Zrozumcie, że istotą nie jest cel, czyli odurzenie, istotą jest działanie na ośrodkowy układ nerwowy. To wasi prokuratorzy proszą o to, aby mogli oskarżać na podstawie podobieństwa, podobnego działania, na podstawie substancji zbliżonych do nowych substancji psychoaktywnych. Wasi prokuratorzy nie chcą oskarżać z wykorzystaniem zagrożenia życia i zdrowia. A wy co robicie? Wykreślacie z definicji podobne działanie, a dopisujecie wpływ na zdrowie lub życie. Jesteśmy za wykreśleniem nowej definicji, która może otworzyć wrota dla przestępczego procederu. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.
Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za było 188, przeciw – 220, 5 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce do art. 27 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 7.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie – poseł Małgorzata Niemczyk, klub Platforma Obywatelska.

(Poseł Anna Paluch: Pani poseł chce tu do jutra siedzieć?)

(Głos z sali: Trzeba było zaostrzyć, jak rządząliście.)

Poseł Małgorzata Niemczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Osoba po ukończeniu wyższych studiów i uzyskaniu tytułu magistra powinna mieć możliwość uzyskania certyfikatu specjalisty psychiatrii uzależnień. Pozwalacie lekarzom i magistrzom pielęgniarstwa, zgoda, ale dlaczego w odniesieniu do innych magistrów wprowadzacie ograniczenia tylko do osób, które uzyskały tytuł magistra po studiach w zakresie pedagogiki, socjologii, zdrowia publicznego, psychologii, pracy socjalnej, resocjalizacji, nauk o rodzinie, pedagogiki specjalnej oraz teologii i filozofii?

(Głos z sali: To jest bardzo dużo.)

Czemu ograniczacie? Czy np. polonista jest gorszy od teologa? Czy magistrzy wychodzący spod ręki biznesmena w Toruniu nie mogą znaleźć pracy? Czy komuś znów chcecie coś załatwić, jakąś robotę? *(Oklaski)*

(Głos z sali: Tobie.)

(Głos z sali: Siadaj.)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.
Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za głosowało 190, przeciw – 217, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed całością są pytania.

Poseł Małgorzata Niemczyk, klub Platforma Obywatelska. *(Oklaski)*

(Głosy z sali: Uuu...)

Poseł Małgorzata Niemczyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie rozumiecie tego, co robicie. Mieliście nasz bardzo dobry projekt, skopiowaliście penalizację, ale nadal nie penalizujecie środków zastępczych. W przypadku środków zastępczych nadal jest tylko kara administracyjna. Przestępcy już zaczynają zacierać ręce, bo ich adwokaci ich wybronią, bo nie dokonaliście notyfikacji, nie penalizujecie środków zastępczych, rozmiękczaacie to oraz nie dookreślacie kluczowych definicji. Znów macie tylko listę – listę związków. Związki a, b, c – kara administracyjna, związki d, e, f – kara administracyjna. Ta ustawa będzie martwa, a wy nadal będziecie kotem, który będzie gonić myszkę z kasą.

Zagłosujemy za, mimo wielu uchybień, jakie zawiera rządowy projekt PiS-u, i już dziś obiecuję: złożymy nowelizację, bo Polska i Polacy nie mogą być zakładnikami wyobraźni i przebiegłości przestępców, cytując kolegę Arkadiusza Myrchę. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Poseł Marek Suski: Nie bredź, nie bredź.)

(Głos z sali: Nic nie robiliście przez 8 lat.)

Marszałek:

Głos ma poseł Tomasz Latos, Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Tomasz Latos:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wbrew odczuciom, które mogą wynikać z obecnej debaty, w czasie prac komisji była pełna zgoda co do tego projektu. Może trudno w tych okolicznościach w to uwierzyć. Wszystkie artykuły były przyjmowane bez jakiegokolwiek głosu sprzeciwu czy nawet wstrzymującego się. Wszystkie.

(Głos z sali: A poprawki?)

Ja chciałem bardzo podziękować rządowi za przygotowanie tej ustawy i podziękować wszystkim klubom – podziękować wszystkim klubom, również państwu – za taką zgodną pracę nad tą ustawą.

(Głos z sali: A gdzie nasz projekt?)

Posel Tomasz Latos

Nie możemy odkładać jej wejścia w życie, nie możemy czekać na różne dalsze rozwiązania za parę miesięcy, ponieważ rzeczywiście codziennie mamy do czynienia z zatruciami przez dopalacze.

(Głos z sali: A nasz projekt gdzie?)

Dopalacze od tej chwili będą traktowane na równi z narkotykami. Pamiętajmy o tym. Cieszę się, że – mam nadzieję – jednak ostatecznie cała sala (*Dzwonek*) zagłosuje za tą ustawą. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głos ma poseł Piotr Liroy-Marzec, poseł niezrzeszony.

(Poseł Małgorzata Niemczyk: Są kary administracyjne...)

(Poseł Tomasz Latos: Czemu tego nie zgłaszałaś, jak Bartek nowelizował tę ustawę? Bartek ją nowelizował dwa razy. Trzeba było wtedy zgłaszać.)

(Poseł Małgorzata Niemczyk: Zgłaszałam poprawki...)

Posel Piotr Liroy-Marzec:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Mam wrażenie, że państwo w ogóle nie rozumieją, na czym polega problem dopalaczy, a żeby odrobić tę lekcję, to zapraszam was do prześledzenia historii Hiszpanii i Portugalii. Ktoś bardzo mądry, bodajże Einstein, kiedyś powiedział, że jeżeli ktoś robi głupotę w kółko i oczekuje jakichkolwiek innych rezultatów, jest idiotą. Wielu z was – niestety dzisiaj okazało się – jest idiotami. Robicie bardzo złą rzecz dla naszych młodych pokoleń, dla młodych ludzi. Tą ustawą niczego nie poprawicie, tylko zaszkodzicie. (*Oklaski*) Ta ustawa nie jest czymś, co wniesie coś pozytywnego. Chciałbym ustawy, jesteśmy przeciwko dopalaczom, ale proszę państwa, jeżeli nie chcecie mieć dopalaczy ani nie chcecie mieć krwi swoich dzieci na rękach, zaczniemy myśleć o depenalizacji i dekryminalizacji niektórych narkotyków, jak zrobiły to inne kraje. (*Oklaski*) To jest jedyna droga, która się sprawdziła. Wy cały czas jak koń z kłapkami na oczach idziecie naprzód i udajecie, że jest zupełnie inaczej. (*Dzwonek*) Tak nie jest. (*Oklaski*)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Niech pani się nie odzywa, niech pani odrobi lekcję.

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Zwracam panu posłowi Liroyowi-Marcowi uwagę, żeby szanował słowa i nie używał słów niewłaściwych w Wysokiej Izbie.

O głos prosi wiceminister zdrowia pani Józefa Szczurek-Żelazko.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Józefa Szczurek-Żelazko:**

Szanowny Panie Marszałku! Szanowne Panie Posłanki! Szanowni Panowie Posłowie! Ustawa, którą zaproponowaliśmy, jest krokiem milowym w walce z dopalaczami. Taka jest prawda.

(Poseł Małgorzata Niemczyk: Wstyd!)

Ci, którzy twierdzą inaczej, w ogóle nie rozumieją idei tej ustawy. Przystajemy bawić się z handlarzami dopalaczy w kotka i myszkę. Przystajemy tolerować dystrybucję, posiadanie i rozprowadzanie substancji psychoaktywnych, które są o wiele, wiele groźniejsze niż narkotyki, są groźniejsze, ponieważ...

(Poseł Małgorzata Niemczyk: Substancje psychoaktywne są na listach zabronionych produktów.)

...tak naprawdę nie znamy skutków ich działania w odniesieniu do zdrowia tak młodych organizmów, jakie mają dzieci i młodzież. Nie do końca znane są też metody odtruwania. Dlatego rząd podjął jedyną słuszną decyzję, wypowiadając skuteczną walkę handlarzom dopalaczy. W tej chwili substancje psychoaktywne są kwalifikowane jako narkotyki. Będą w taki sam sposób traktowane pod względem karnym, będą ścigane w oparciu o Kodeks karny...

(Poseł Małgorzata Niemczyk: No właśnie skopio waliście.)

Również ofiary zażywania środków psychoaktywnych będą leczone w taki sam sposób jak narkomani, jak osoby uzależnione. Jest to jedyna metoda, aby skutecznie rozpocząć walkę z handlarzami narkotyków.

(Poseł Małgorzata Niemczyk: To napiszcie porządnie, wprowadźcie środki zastępcze.)

Określenie konkretnych grup, które są istotą substancji aktywnej, i wpisanie tego do rozporządzenia jako produktu, który będzie traktowany jako narkotyk, jest jedyną możliwością skutecznego i szybkiego działania. Do tej pory klasyfikacja i wykaz tych substancji znajdowały się w załączniku do ustawy. Państwo wiecie, jaki jest tryb nowelizacji ustawy. Zanim ustawa została znówelizowana, powstało kilkanaście następnych nowych produktów, które działały bardzo negatywnie, szkodliwie na organizmy dzieci i młodzieży.

Szanowni Państwo! U progu wakacji bardzo państwa proszę w imieniu ministra zdrowia, abyście państwo podjęli intensywne działania uświadamiające dzieci, młodzież i rodziców w zakresie szkodliwości stosowania tych dopalaczy, abyście państwo tę energię skoncentrowali właśnie na działaniach profilaktycznych i promocyjnych. Wspierajcie nas w walce z dopalaczami w trosce o zdrowie dzieci i młodzieży. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Marszałek

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy z druku nr 2780, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za głosowało 397, przeciw – 5, 8 wstrzymało się.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ogłaszam przerwę do godz. 14.05.

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 13 min 48 do godz. 14 min 13)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Wznawiam obrady.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 46. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska.

W dyskusji zgłoszono wniosek o odrzuceniu w całości projektu ustawy, poprawki oraz wniosek o przystąpieniu do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania projektu ustawy do komisji.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam wniosek o przystąpieniu do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania do komisji.

Odrzucenie tego wniosku oznaczać będzie, że Sejm ponownie skierował ten projekt do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Z pytaniami zgłosiła się pani poseł Ewa Lieder, klub Nowoczesna.

Poseł Ewa Lieder:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Ministrów! Wysoka Izbo! Wbrew temu, co jest napisane, przy tym projekcie, który można nazwać intrygantnym biznesem dla państwa z PiS, tak naprawdę celem powołania tej spółki i tej ustawy jest wywłaszczenie gruntów z Lasów Państwowych i ich uwłaszczenie. Ale ta prywatyzacja Lasów Państwowych, którą proponowaliście państwo...

(Poseł Wojciech Skurkiewicz: Nie kłam.)

(Głos z sali: Nie kłam.)

...nie udało się, bo wyszli leśnicy na ulice i krzyczeli: Teraz spółka, a potem lasów rozbiórka. I my się z tym zgadzamy, proszę państwa. Całe szczęście, ta wasza akcja: dacza dla Misiewiczza, się nie udało. Chodzi o te drogie mieszkania w pięknych miejscach. Ja rozumiem, że te tereny, które posiadają Lasy Pań-

stwowe, są dla państwa wielką pokusą. Na razie wam się to nie udało. Niestety, podejrzewamy, a podejrzewania te graniczą z pewnością (*Dzwonek*)...

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Poseł Ewa Lieder:

...że i tak wróćcie, i... (*Oklaski*)

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Krystyna Sibińska, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Krystyna Sibińska:

Panie marszałku, Krystyna Sibińska.

Szanowni Państwo! Dokąd wy się tak spieszycie? Nie słuchacie opozycji, posłuchajcie prawników. A prawnicy z BAS-u napisali, że obecna wersja projektu wciąż budzi dużo zastrzeżeń i że pozostało wiele kwestii niejasnych. Wydaje się, że pośpiech w przyjmowaniu tych przepisów nie będzie służył wyjaśnieniu istniejących wątpliwości ani utrzymaniu wysokiej jakości stanowionego prawa. No nie można tak. Była ustawa o lasach, ustawy o lasach nie ma. Wyjęliście spółkę z ustawy o lasach, wsadziliście do ustawy o ochronie środowiska. To jest taki scenariusz jak w filmach Berei, ale to nie jest dobre prawo. To nie jest dobre prawo i trzeba posłuchać prawników, i trzeba nad tym normalnie procedować. Dlatego nie zgadzaliśmy się i nie zgadzamy się, żeby w takim tempie to tu przegonić. Pani poseł Paluch przegoniła Prawo wodne w zeszłym roku przez tę Izbę i teraz musimy je poprawiać. I z tą ustawą będzie podobnie. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

Poseł Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Prawda jest taka, że chcieliście cichcem, pobocznymi drogami sprywatyzować Lasy Państwowe.

(Poseł Rafał Grupiński: Tak jest.)

Taki był wasz cel, taka była wasza intencja, żeby wyprowadzać majątek z Lasów Państwowych. I tylko opór leśników...

(Poseł Anna Paluch: Nie kłam, młodzieńcze.)

Posel Robert Winnicki

...opór społeczny was przed tym powstrzymał. Łamiecie w każdym obszarze każdą obietnicę, którą składaliście...

(*Głos z sali:* Nie kłam.)

...dzięki której Polacy was wybrali. Taka jest prawda o rządach tej pseudoprawicy, która dzisiaj jest u władzy.

(*Posel Anna Paluch:* Przestań kłamać.)

Ale co więcej, państwu nie jest potrzebna spółka do budowania domów. Państwo jest od tego, żeby uregulować rynek. To nie jest energetyka, to nie jest obszar wrażliwy, to nie jest obszar, w którym obywatele sami sobie nie poradzą. Całkowicie depczecie w tym i w innych przypadkach chrześcijańską, katolicką zasadę pomocniczości państwa. Katolicka nauka społeczna, nie tylko w obszarze aborcji...

(*Posel Anna Paluch:* Ale katolicyzmu do tego nie mieszaj.)

...leży u was, ale i w obszarze w ogóle myślenia i stanowienia prawa państwowego. Państwo nie jest potrzebne w tym obszarze.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję.

Pan minister środowiska Henryk Kowalczyk.

Bardzo proszę, panie ministrze. (*Oklaski*)

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Nie będę odpowiadał na każde z pytań, bo one są niestety niedorzeczne i powielają absolutne kłamstwa. (*Oklaski*) A więc tak, przede wszystkim...

(*Głos z sali:* Brawo!)

...nigdy nie było żadnego zapisu o prywatyzacji Lasów Państwowych. Możecie wmawiać sobie, co chcecie, ale nigdy takiego zapisu nie było.

(*Głos z sali:* Niech pan sprzeda...)

Był zapis, może posłuchacie państwo, o wniesieniu do spółki...

(*Głos z sali:* Ale nie kłam.)

...ok. 250 ha gruntów, które są w obszarze miast, które są objęte planem zagospodarowania przestrzennego jako grunty pod budownictwo mieszkaniowe i są gruntami nieleśnymi. Ale rzeczywiście ze względu na obawy, jako że leśnicy potraktowali to tak przez niezrozumienie, oczywiście tych gruntów nie będziemy wносить, bo to nie w tym rzecz. I tak samorządy oferują wielokrotnie większe, ale nigdy, jeszcze raz podkreślam, nigdy nie było zamiaru prywatyzacji Lasów Państwowych. Jeszcze raz to podkreślam. I nigdy takiego zamiaru nasz rząd miał nie

będzie, w przeciwieństwie do tego, co robili poprzednicy. To jest rzecz kolejna. (*Oklaski*)

Natomiast jest jeszcze jedna rzecz. Program budowy domów drewnianych jest programem, który generalnie wpisuje się w program „Mieszkanie+” i domy drewniane – tu będą padały pewnie bardzo różne pytania, znowu zupełnie niedorzeczne, że jakieś kasty swoich, drogie itd. – są przeznaczone dla rodzin...

(*Posel Izabela Leszczyna:* 2 lata.)

...o średnich dochodach, których nie stać na to, żeby kupić własny dom czy własne mieszkanie. Program „Mieszkanie+”, w tym komponent: domy drewniane, jest dla średnio zarabiających, dla tych, którzy mogą skorzystać z możliwości taniego wynajęcia mieszkania czy domu, z możliwością przeniesienia na własność.

(*Głos z sali:* Srebrna.)

Może już nie będę więcej odpowiadał na te pytania, bo naprawdę wielu rzeczy się dosłucham, rzeczy zupełnie absurdalnych. Naprawdę tłumaczenie się, że nie jest się wielbłądem, graniczy z... czy właściwie uwłacza mojej godności. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy zawartego w druku nr 2751 bez odsyłania projektu ustawy do komisji, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 407 posłów. Za – 217, przeciw – 190, nikt się nie wstrzymał.

Sejm wniosek przyjął.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2751.

Zestawienie zgłoszonych wniosków i poprawek zostało doręczone do druku nr 2751.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Pytanie zadaje pan poseł Mirosław Suchoń, klub Nowoczesna.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Pan poseł Schreiber był dzisiaj uprzejmy przytoczyć słowa Bonapartego, iż głowa bez pamięci jest jak twierdza bez garnizonu.

Panie Ministrze Kowalczyk! Zapytam pana teraz i sprawdzimy, jak jest z pańską twierdzą. Za co pan otrzymał, za co pańskie środowisko polityczne, za co

Posel Mirosław Suchoń

Prawo i Sprawiedliwość otrzymało żółtą kartkę podczas posiedzenia komisji, kiedy procedowano nad tym projektem? Przypomnę panu. Otrzymaliście tę kartkę za próbę prywatyzacji, wyprowadzenia i prywatyzacji majątku Lasów Państwowych. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Poseł Anna Paluch: Siadaj...)

Wycofaliście się z tego, to fakt, ale prawda jest taka, że straciliście dziewictwo. Podnieśliście rękę na własność narodu polskiego, na Lasy Państwowe, i wyborcy wam tego nie zapomną, natomiast Nowoczesna złożyła wniosek o odrzucenie tej ustawy. Kwestia wyprowadzenia majątku Lasów Państwowych nie jest jedyna. Oprócz tego chcecie wyprowadzić pieniądze z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej i położyć Bank Ochrony Środowiska *(Dzwonek)*, dlatego tę ustawę trzeba odrzucić. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Krystyna Sibińska, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Krystyna Sibińska:

Pamiętacie państwo taką scenkę? Przychodzi minister Szyszko z kopertą i mówi do ministra Błaszczaka: to jest taka córka leśnika. Nie zdołał załatwić posady, ale komitet centralny partii PiS pochylił się nad tą propozycją i mówi: zbudujemy spółkę. Będą posady dla córek leśników, dla synów leśników. *(Oklaski)* Ale nie ma nic za darmo. Zrobimy spółkę, ale zabierzemy grunty i będziemy prywatyzować, te grunty będziemy sprzedawać, będziemy się uwłaszczać na majątku Skarbu Państwa. Doświadczenie mamy, Srebrna pokazuje. *(Oklaski)* Ale nie wszyscy leśnicy dali się oszukać. Nie wszyscy. Przyjechali, zaprotestowali. Nie ma lasów, ale i tak będzie wyprowadzanie pieniędzy z lasów i nie tylko. Dlatego ten wniosek, ten projekt musi być odrzucony. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Bartosz Józwiak, klub Kukiz'15.

Posel Bartosz Józwiak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze Kowalczyk! Dobrze, że pan już nie będzie wychodził, niech pan się już nie ośmiesza i nie robi sobie wstydu przed tą salą *(Oklaski)*. Tak będzie najlepiej, rzeczywiście.

Druga rzecz, panie ministrze, obiecaliście nie podnosić podatków – podnieśliście. Obiecaliście nie podnosić ceny paliwa – podnieśliście. Obiecaliście bardzo wiele rzeczy, których nie zrobiliście albo zrobiliście odwrotnie. Pan myśli, że ktoś panu jeszcze wierzy, że nie będziecie mieli zakusów na Lasy Państwowe? Niech pan się nie ośmiesza.

(Głos z sali: Ty się nie ośmieszaj.)

Czyny i fakty świadczą przeciwko panu. Świadczą przeciwko panu i niestety nic mądrego pan nie powiedział. Najpierw była próba skoku na lasy, były protesty rolników, nawet wasz były minister prof. Szyszko jasno skrytykował ten pomysł, że jest beznadziejny i bardzo zły. W tej chwili robicie skok na kasę. Naprawdę budżet państwa, budżet ochrony środowiska nie są po to, żeby realizować wasze mrzonki o szklanych domach, bo budownictwo mieszkaniowe jest dla firm prywatnych. *(Dzwonek)* Stwórzcie tym firmom rynek i szansę istnienia, a nie wyręczajcie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 191, przeciw – 227, 3 się wstrzymało.

Sejm wniosek odrzucił.

W 1. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie tytułu ustawy.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Mirosław Suchoń.

Posel Mirosław Suchoń:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Za każdym razem będę wam pokazywał żółtą kartkę, którą otrzymaliście podczas posiedzenia komisji od swoich wyborców za ten projekt.

(Głos z sali: Dwie żółte to czerwona.)

(Poseł Dominik Tarczyński: Kolega ma żółte papiery, tak?)

Panie Marszałku! Ta ustawa nazywa się bardzo enigmatycznie nowelizacją Prawa ochrony środowiska, natomiast rzeczy trzeba nazywać, szanowni państwo, po imieniu. Tą ustawą chcecie państwo wyprowadzić...

(Poseł Anna Paluch: Pan poseł z żółtymi papierami.)

...z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 1760 mln zł, czyli prawie 2 mld zł chcecie wyprowadzić na realizację swoich partyjnych

Posel Mirosław Suchoń

mrzonek. W związku z tym proponujemy, aby ta ustawa – nazwa tej ustawy odpowiadała materii, która jest zawarta w projekcie – nazywała się ustawą o wprowadzeniu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 1760 mln zł.

Natomiast do pana ministra mam w związku z tym pytanie: Czy prawdą jest, że podczas posiedzenia komisji, w trakcie debaty... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Gabriela Lenartowicz, klub Platforma Obywatelska.

Posel Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Myślicie, że ktoś wam uwierzy, że z tej prywatyzacji Lasów Państwowych się wycofaliście? Otóż absolutnie. Wystarczy zacytować leśników z komisji, którzy byli w komisji ochrony środowiska, notabene związkowców. Tu nie chodzi o te 250 ha lasów. Tu chodzi o uwłaszczenie się tych tłustych kotów. Tu chodzi o wyjęcie najbardziej intratnej działalności lasów, handlu drewnem. *(Oklaski)* Wam nie jest nawet potrzebne żadne budowanie domów. Pytanie tylko, czy dla tych tłustych kotów wystarczy tych 500 mln rocznie, począwszy od 2019 r...

(Głosy z sali: Nie wystarczy.)

...z narodowego funduszu ochrony środowiska. W tym roku tylko na wkład 60 mln, a potem 500, 400, 300, tak że w sumie 1760 mln z pieniędzy na ekologię, na ochronę przyrody.

(Głos z sali: Piniędzy?)

Tak. Jeśli te tłuste koty, to jest ta... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem

1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 190, przeciw – 226, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawki od 2. do 4. zgłoszone zostały do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Prawo ochrony środowiska.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują m.in. nie dodawać rozdziału piątego do tytułu siódmego działu drugiego ustawy.

Z tą poprawką łączą się poprawki 5., 7. i od 9. do 11.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 3., 4., 6. i 8.

Przystępujemy do... Nie przystępujemy.

Pan poseł Tomasz Cimoszewicz, Platforma Obywatelska.

Posel Tomasz Cimoszewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Te poprawki nie wybiegają tak daleko, jak powinny... Prawda jest taka, że ze swoim 20-letnim doświadczeniem w budowie drewnianych domów i bloków mieszkalnych mogę jasno stwierdzić, że nie ma takiej możliwości, aby państwo zarabiałoby pieniądze w warunkach wolnego rynku. Dlatego tworzy się kombinat, co przypomina jasno czasy sprzed 1989 r.

(Posel Anna Paluch: I kto to mówi?)

Państwo wyraźnie jesteście mentalnie w czasach przed 1989 r., bo tylko poprzez kradzież państwowego majątku, czyli drzewa, możecie obniżyć koszty, żeby nie budować tych murowanych bloków godnych pożalowania. Kto z was ma 20 lat doświadczenia za pasem w budowie drewnianych budynków mieszkalnych? Kto? Nikt. I kto się zajmuje? Robicie skok na 1700 mln zł pieniędzy podatników. Znowu. To jest dzisiaj kradzież prawie 2 mld zł, złodziejstwo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Mirosław Suchoń, klub Nowoczesna.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję, panie marszałku. Państwo już wie, co to oznacza...

(Posel Anna Paluch: Tak, żółte papiery pana posła.)

...ale przypominam. W tej poprawce proponujemy pozostawienie w ustawie wyłącznie delegacji dla funduszu do tego, aby wspierał energooszczędne budownictwo drewniane. I rzeczywiście zgadzamy się co do tego, że to może być w pewien sposób korzystne dla środowiska w związku z tym, ale całą resztę, czyli to wyprowadzenie 1760 mln z funduszu oraz niejako wpuszczenie Banku Ochrony Środowiska w ten niezbyt korzystny interes proponujemy z tej ustawy skasować. I bardzo proszę, jeśli państwo mają choć trochę, powiedziałbym, empatii dla ochrony środowiska, trochę empatii dla rozsądku, żeby poprzeć tę ustawę.

(Posel Anna Paluch: Siadaj i przestań...)

Posel Mirosław Suchoń

Chciałem pana ministra zapytać: Czy prawdą jest, że za te 1760 mln zł, za które wybudują państwo 1000 domów, można by 150 tys... (*Dzwonek*)

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 2., 5., 7. i od 9. do 11., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 191, przeciw – 226, wstrzymało się 1.

Sejm poprawki odrzucił.

W 3. poprawce do art. 421c ust. 2 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 1.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Małgorzata Chmiel, Platforma Obywatelska.

Posel Małgorzata Chmiel:

Wysoka Izbo! Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni państwo leśnicy, oszukali was w kampanii wyborczej, mówiąc, że nie będą prywatyzować lasów. Oszukali was teraz.

(*Posel Anna Paluch: Co pani tu bredzi?*)

Wyrolowali was, bo powiedzieli, wmówili wam, że jak wykreślą z tytułu Lasy Państwowe i z akcjonariatu spółki, to nie będzie prywatyzacji lasów. Szanowni państwo, to nieprawda, ponieważ wcześniej uchwalili ustawę o KZN-ie, gdzie Lasy Państwowe muszą przekazywać swoje grunty, podpiszą umowę z drewnianymi domami i będą mieli wszystkie Lasy Państwowe. Po prostu robią to po swojemu, pod stołem, aby oszukać, jak z nagrodami. (*Oklaski*)

(*Posel Anna Paluch: Co pani bredzi?*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Paulina Hennig-Kloska, klub Nowoczesna.

Posel Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Nikt nie ma wątpliwości, że to wstęp do prywatyzacji Lasów Państwowych, dlatego leśnicy już protestują. Nie dajcie rady wyciąć wszystkich drzew, to teraz wycinacie grunty z majątku państwowego. Kto na tym zarobi? Misiewicz, którzy uwłaszczają się na gruntach Lasów Państwowych. Ale chciałam odpowiedzieć

panu posłowi Suchoniowi: Tak, pieniądze z narodowego funduszu są już wyprowadzane. Szef „Gazety Polskiej” zaliczkę na kampanię wyborczą już dostał, w wysokości 7200 tys. zł. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 188, przeciw – 223, 5 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 421d.

Z tą poprawką łączą się poprawki 6. i 8.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Krystyna Sibińska, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Krystyna Sibińska:

Pan minister Adamczyk chciał budować tanie domy za 2,5 tys. zł. Nie udało się, nie wyszło. To przyszedł pan minister Kowalczyk i mówi: Ja też będę budował tanie domy, ale już za 4600 za m². No, dalej będą tanie domy. Dla kogo? Nie wiem. Nie będą to tanie domy – jeśli już, będą bardzo drogie domy, w bardzo dobrych miejscach, dla bogatych ludzi. Tak chcecie omamić leśników i tak chcecie im zabrać ziemię. Nie da się. (*Oklaski*)

(*Posel Cezary Grabarczyk: Trociny będą.*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Mirosław Suchoń, klub Nowoczesna.

Posel Mirosław Suchoń:

Jeszcze raz.

Dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Szanowni państwo...

(*Głos z sali: Pokaż dokumenty.*)

...opowiem teraz o pewnej historii, która nadaje się co najmniej do sprawdzenia przez instytucje nadzoru rynku finansowego i prawdopodobnie też przez CBA. Otóż ok. 26 kwietnia, 4 dni przed ogłoszeniem projektu w RCL-u, mamy nagły wzrost transakcji na akcjach Banku Ochrony Środowiska. Jest pik, 30 kwietnia mamy 6-miesięczne maksimum, 9,66 za jedną akcję. Prawdopodobnie po południu zostaje upubliczniony projekt ustawy. I co się dzieje? W ciągu tygo-

Posel Mirosław Suchoń

dnia kurs akcji banku spada o 7%, do 2 lipca spadek osiąga 19%, a wczoraj kurs spada do 7,44, 23% w dół.

Pytam: Kto zarobił na tych akcjach, zanim ten projekt został ogłoszony? Co się takiego stało? WIG20 spadł o 6%, WIG dla banków – o 8%. Nic nie uzasadnia... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

...takiego spadku w odniesieniu do Banku Ochrony Środowiska. Co się stało? *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 4., 6. i 8., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 183, przeciw – 226, wstrzymało się 11.

Sejm poprawki odrzucił.

W 12. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę przepisu o wejściu w życie ustawy.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Małgorzata Chmiel.

Posel Małgorzata Chmiel:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Szanowni Państwo z PiS-u! Odrzucając przed chwilą poprawkę, udowodniliście wasze prawdziwe intencje, to, że chcecie sprywatyzować lasy. W tej poprawce, bo może nie wiecie, było napisane, że spółka może nabywać grunty, i w poprawce było: z wyjątkiem gruntów Lasów Państwowych. To odrzuciliście. Udowodniliście, że o to wam chodzi. Do tego potrzebny wam jest bank ziemi, czyli Krajowy Zasób Nieruchomości, gdzie są tereny m.in. Lasów Państwowych, po to żeby przejmować te lasy i budować tam, jak już koleżanka wcześniej powiedziała, drogie domy, bo te drewniane, żeby były naprawdę energooszczędne, muszą być drożej wybudowane niż przy tradycyjnej metodzie, czyli nie dla M+, nie dla osób, które są słabiej uposażone. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 12. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 187, przeciw – 225, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Do pytań zgłosiła się pani poseł Ewa Lieder, klub Nowoczesna.

Posel Ewa Lieder:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Ministrowie! Wysoka Izbo! Żeby było jasne: budowanie drewnianych domów wcale nie jest złym pomysłem. Ale wyprowadzanie pieniędzy z majątku publicznego jest bardzo złym pomysłem, proszę państwa. *(Oklaski)* Prywatyzacja Lasów Państwowych jest bardzo złym pomysłem.

Ale dlaczego jeszcze ten projekt jest zły? Ten projekt nie był poddany konsultacjom społecznym w tym kształcie, który jest rozpatrywany dzisiaj na sali. Takiej analizy nie zrobił też rząd. Brakuje analizy ekonomicznej, analizy popytu, kalkulacji kosztów budowy.

Proszę państwa, dzisiaj zgłoszamy wszyscy przeciw, a potem złóżcie to jeszcze raz, wspierajcie takie budownictwo drewniane, bo to nie jest zły pomysł, ale nie kradnijcie majątku publicznego. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Krystyna Sibińska, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Krystyna Sibińska:

Opowiem państwu kolejną scenkę rodzajową. Pamiętajcie, jak opiekunowie osób niepełnosprawnych... *(Głos z sali: To jest pytanie?)*

...mówili, że przed wyborami pani minister Rafalska przychodziła i szeptała im na ucho...

(Głos z sali: Ale pytanie miało być. Krysia, do lekarza.)

...głosujcie na nas, my wam pomożemy. Nie mogli. Oszukali.

Leśnicy – dokładnie tak samo. Ciągłe przychodzili do nich wszyscy posłowie PiS-u: głosujcie na nas, my wam lasów nie sprywatyzujemy. Zagłosowali. Oszukali.

I tak samo oszukują tych, którzy liczą na tanie mieszkania. Tych mieszkań tanich nie będzie, dopłaty do mieszkań będą fikcyjne i pozostaną ludzie z bardzo drogimi mieszkaniami i z bardzo drogimi czynszami. Kolejne oszustwo. Lasów Państwowych sprywatyzować wam się nie uda. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Jakub Kulesza, klub Kukiz'15.

Posel Jakub Kulesza:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! A więc tak: Lasy Państwowe mają budować mieszkania dla obywateli. Przecież to jest tak groteskowe jak komedie Barei, w których mięso można było kupić w kiosku Ruchu. *(Oklaski)*

Czuję się dzisiaj jak Cezary Baryka, bohater „Przedwiośnia”, któremu ojciec opowiadał o szklanych domach, a premier Morawiecki opowiada nam o fabrykach dronów. Za chwilę się okaże, że dostaniemy jakieś stare drewniane chałupy. Państwo z pomysłów socjalnych, dopłat do mieszkalnictwa stworzyli iście neopeerelewski i socjalistyczny projekt „Mieszkanie+”, w którym premier Mateusz Morawiecki nierzeczywiście Edward Gierek będzie budował mieszkania z wielkiej płyty, tylko nie betonowej, a paździerzowej. Tak w państwa wydaniu wygląda powrót do PRL. Przykre. *(Oklaski)*

(Poseł Anna Paluch: Żółte papiery.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Głos ma minister ochrony środowiska pan Henryk Kowalczyk.

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Myślę, że opozycja wyszła z założenia, że kłamstwo powtórzone 100 razy stanie się prawdą.

(Głos z sali: Tak.)

Nie stanie się prawdą, wobec tego proszę się nie wysilać, naprawdę. Nikt nie prywatyzuje lasów. Rzeczywiście był zamiar, aby lasy przekazały 250 ha gruntów nieleśnych pod budownictwo mieszkaniowe itd.

(Głos z sali: Chcieliście sprywatyzować...)

Jeśli środowisko leśników uznało, że i tego nie chce dać, to trudno, bez tego zrobimy domy drewniane – potrzebne, bardzo potrzebne i oczekiwane przez wszystkich.

(Poseł Krystyna Sibińska: Spółkę dla swoich zrobicie.)

Natomiast jeszcze państwo ośmielacie się obrażać innych ministrów, choćby panią minister Elżbietę Rafalską, która tak wiele zrobiła dla niepełnosprawnych i dla rodzin *(Poruszenie na sali)*. Państwo z zawiści to robicie...

(Głos z sali: Proszę?)

...dlatego że za waszych rządów nic nie zrobiliście dla rodzin, dla niepełnosprawnych. Wobec tego z zawiści obrażacie wszystkich pozostałych ministrów.

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Jak pan może?)

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Do spowiedzi.)

A teraz też z zawiścią patrzycie, jak to będzie, że w przyszłym roku rodziny będą się wprowadzać do nowych, drewnianych domów po niskiej cenie wynaj-

mu. Wiem, że to wam się nie mieści w głowach, że tak może być, bo za waszych czasów to tylko deweloper powinien się nachapać kosztem najuboższych rodzin. Ale my tak nie myślimy. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2751, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 230, przeciw – 188, wstrzymało się 8.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 48. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych o poselskim projekcie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu.

Wobec propozycji przystąpienia do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania projektu uchwały do komisji zgłoszono sprzeciw.

Poddam ten wniosek pod głosowanie.

Jego odrzucenie oznaczać będzie, że Sejm ponownie skierował ten projekt do Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych.

Z pytaniem zgłosił się pan poseł Sławomir Nitras.

(Poseł Dominik Tarczyński: Wie, że to jego dotyczy.)

Poseł Sławomir Nitras:

Wiem, wiem.

Panie Marszałku! Ten regulamin daje panu naprawdę wielką władzę. Będzie pan mógł odebrać posłom wynagrodzenie na 9 miesięcy, będzie pan mógł pozbawić ich prawa reprezentowania Sejmu na zewnątrz. Ale widzę pewną niekonsekwencję, bo jak już pan wlepi te 9 miesięcy i zakaz wyjazdów na rok, to taki poseł może być bezkarny, bo nic mu pan nie może zrobić. Wydaje mi się, że to jest wielkie niedopatrzenie. *(Oklaski)*

Ale tak serio – ten zapis stawia pana w szeregu największych tego świata. Pan jednoosobowo będzie określał i zmieniał skład Rady Europy, Zgromadzenia Parlamentarnego NATO. Jednym tweetem może pan o tym poinformować te zgromadzenia. Powiem panu: szacun. Prezydent Trump nie ma takiej władzy *(Wesołość na sali, oklaski)*, żeby zgromadzenie zmienić.

Ale powiem panu, że jak już pan nam to wszystko odbierze – pensję, prawo reprezentowania Sejmu na zewnątrz – to i tak będziemy mieli nad panem jedną przewagę: nam Pan Bóg nie odebrał rozumu. *(Wesołość na sali, oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Truskolaski, klub Nowoczesna.

Poseł Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mówimy tutaj o powadze Izby. Ale czy przypadkiem skandaliczny tryb procedowania tej uchwały nie narusza powagi tej Izby? Dobrą zasadą tego parlamentu było, że jak się zgłaszało poprawki w drugim czytaniu projektu, to zwoływało się komisję, aby je przedyskutować, aby jeszcze o nich porozmawiać, a przede wszystkim – aby się z nimi zapoznać. Ale wy nie chcecie debaty, nie chcecie dyskusji. Chcecie bez komisji, na rympał te barbarzyńskie przepisy wprowadzić. Wyprowadzacie nasz Sejm na Wschód. Powoli wprowadzana jest tutaj cenzura. Organizujecie Sejm niemy. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Dominik Tarczyński, klub Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Dominik Tarczyński:

Mam pytanie *(Poruszenie na sali)*, panie pośle Nitras.

(Część posłów uderza w pulpity)

Jeśli Bóg wam nie odebrał rozumu, to kto? Może środki farmakologiczne, o których słyszeliśmy? Nawet pan nie wie tego, że skład Rady Europy...

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Co to jest?)

...to są delegacje, to parlamenty krajowe decydują. Z OBWE jest tak samo. Miesza pan w to Trumpa, nie wiem dlaczego, co się panu w głowie porobiło.

(Głosy z sali: Uuu...)

A jak te kary nie wystarczą, to przypominam, że posła można wyłączyć z obrad. Tego panu nie życzę, więc zachowujcie się jak parlamentarzyści, a nie jak ci, co przyjeżdżają na gapę w bagażnikach pod Sejm. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o przystąpienie do trzeciego czytania projektu uchwały zawartego w druku nr 2755 bez odsyłania projektu uchwały do komisji, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 221, przeciw – 196, 2 się wstrzymało.

Sejm wniosek przyjął.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu uchwały z druku nr 2755.

Zestawienie zgłoszonych poprawek i wniosków zostało doręczone do druku nr 2755.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam wniosek o odrzucenie projektu uchwały w całości.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Do pytania zgłosił się pan poseł Jarosław Urbaniak, klub Platformy Obywatelskiej.

Poseł Jarosław Urbaniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Co wy robicie? Kary finansowe wydłużacie do 9 miesięcy, z automatu wyrzucacie z prezydium grupy lub komisji sejmowej, wprowadzacie zakaz wyjazdów służbowych. I się cieszyacie. Pan marszałek do tej pory potrafił skazać posła Szczerbę za to, że powiedział, że muzyka łagodzi obyczaje, a was nie karze. Was nie karze za zarzuty o morderstwo, za mordy zdradzieckie, was nie karze za to, że nazywacie nas bydłem. Cieszycie się z tego? Zrobiliście z Sejmu cyrk. Potem chcieliście z Sejmu zrobić Sejm niemy.

(Głos z sali: Ooo...)

A teraz robicie zakład karny.

(Poseł Anna Paluch: W innym stanie świadomości pan jest?)

Spokojnie, spokojnie, rozejrzyjcie się, wy jesteście w środku tego zakładu karnego. Czas jutro się nie wypełni. Przyjdzie czas, że nawet bez zmiany marszałka ten marszałek będzie was karał, sięgając po te kary. Jeżeli chcecie być masochistami, to sobie rękę odetnijcie, a nie psujcie Sejmu. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Truskolaski, klub Nowoczesna.

Poseł Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Procedowana uchwała jest kolejną częścią pakietu demokratycznego, ale to PiS-owski pakiet demokratyczny, bo z demokracją nie ma on nic wspólnego. *(Oklaski)* Na naszych oczach próbujecie organizować fasadową demokrację: w centrum będzie PiS, wokół jego potulni satelici, a na opozycję nie będzie miejsca. Opozycja jest regularnie karana przez marszałka Sejmu. Chronicie swoich działaczy? Panie marszałku, ile razy

Posel Krzysztof Truskolaski

w tej kadencji zostali ukarani finansowo poslowie PiS? Powiem panu: do dzisiaj – zero.

(Posel Iwona Arent: Bo jesteśmy grzeczni.)

Dzisiaj został ukarany poseł Jurgiel, ale jak wiadać, uwzięliście się ostatnio na niego. Jeżeli chcecie zachować powagę tej Izby, to na początku oceńcie własnych posłów. Dlaczego nie wyciągacie żadnych konsekwencji wobec posła Tarczyńskiego, posłanki Pawłowicz, posła Pyzika, posła Terleckiego czy posła Kaczyńskiego? Czy oni nie naruszają powagi tej Izby? *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu uchwały w całości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 197, przeciw – 227, nikt się nie wstrzymał.

Sejm wniosek odrzucił

W poprawkach 1., 3. i 4. wnioskodawcy proponują m.in. procedurę odwoławczą od decyzji marszałka Sejmu stwierdzającej naruszenie przez posła powagi Sejmu, przewidując możliwość nałożenia na posła zakazu odbywania zagranicznych podróży służbowych, a także proponują zasady obniżania uposażenia lub diety parlamentarnej.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Pytanie zadaje pan poseł Tomasz Głogowski, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Tomasz Głogowski:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Te poprawki zaostrzają radykalnie kary, które można będzie stosować wobec posłów. Do 9 miesięcy obniżenie pensji o połowę, do 12 miesięcy wykluczenie z prezydium komisji sejmowych, delegacji do organizacji międzynarodowych, grup bilateralnych. Pojawiły się one wczoraj o godz. 23, złożone w drugim czytaniu. Przed chwilą większość sejmowa uznała, że komisja regulaminowa nawet ich nie zaopiniuje. To przekracza wszelkie granice.

Chciałem zapytać, czy takie postępowanie nie urąga zasadom rzetelnej legislacji. Te poprawki wyraźnie wykraczają poza pierwotny projekt zmiany uchwały, zmiany regulaminu Sejmu.

Chciałem także zapytać klub, który przyjmie za chwilę te zmiany, czy nie uważa, że mógłby zacząć od wyeliminowania w swoim gronie zachowań urągających powadze Sejmu. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Truskolaski, klub Nowoczesna.

Posel Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Łamiąc podstawowe zasady przyzwoitości oraz demokratycznego państwa prawa, próbujecie przeforsować poprawki do regulaminu Sejmu, które zostały zgłoszone wczoraj o godz. 23. Kneblujecie tym samym swobodę wypowiedzi i wymierzacie cios posłom opozycji. Jest to nieobiektywne oraz niesprawiedliwe stosowanie prawa wobec polityków, kiedy praktykowana jest wasza ulubiona zasada: równi i równiejsi. Jest to oznaka represji wobec przeciwników politycznych.

Myslicie, że zabierając nam lub obniżając uposażenie, zakazując nam wyjazdów w delegacje oraz udziału w komisjach zagranicznych, uda się wam nas zastraszyć. Otóż nie. Kneblując wolność słowa w tej Izbie, tylko i wyłącznie zaostrzycie nasz opór oraz opór społeczeństwa. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 1., 3. i 4., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 200, przeciw – 218, wstrzymał się 1.

Sejm poprawki odrzucił. *(Oklaski)*

W 2. poprawce do art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 wnioskodawcy proponują m.in. utrzymać uprawnienia Prezydium Sejmu do obniżania uposażenia lub diety parlamentarnej w przypadku naruszenia przez posła powagi Sejmu na posiedzeniu Sejmu lub posiedzeniu organów Sejmu.

Pytanie zadaje pan poseł Michał Szczerba, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Michał Szczerba:

Panie Marszałku Kuchciński! Na przedmieściach Paryża w Sèvres jest Międzynarodowe Biuro Miar i Wag, tam znajduje się wzorzec kilograma i metra. Panie marszałku Kuchciński, mam dla pana dobrą wiadomość. Pan nigdy tam się nie znajdzie. Nie jest pan wzorcem bezstronności, neutralności ani równego traktowania.

Mam dla pana również dobrą wiadomość. We Francji jest miasto Strasburg, a tam jest Europejski Trybunał Praw Człowieka i tam czeka na pana moja skarga. *(Oklaski)* Naruszył pan dwa artykuły Euro-

Posel Michał Szczerba

pejskiej Konwencji Praw Człowieka: art. 10 – swoboda wypowiedzi, art. 13 – skuteczny środek odwoławczy do bezstronnego organu.

Panie marszałku Kuchciński, proponuję do Francji nie jechać. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Krzysztof Truskolaski, klub Nowoczesna.

Posel Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Proponowane przez was zmiany w regulaminie Sejmu nie tylko cofną dobro naszej demokracji wypracowany w ostatnim ćwierćwieczu, ale też wprowadzą mechanizmy wygaszające wolność słowa w miejscu, które jeszcze do niedawna nazywaliśmy świątynią polskiej demokracji. W projekcie jest wiele luk, które umożliwiają marszałkowi Sejmu nadinterpretację przepisów. To od jego dobrej woli będzie zależało, które zachowania kwalifikują się do uznania czynu za obrazę powagi Sejmu, a które nie. Jesteśmy przeciwni tej farsie organizowanej nam przez PiS. Jako poseł opozycji chciałem oznajmić, iż dalej będziemy stali na straży wolności słowa w tej Izbie. Marszałkowi nie uda się zakneblować nam ust. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 221, przeciw – 197, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił. Przepraszam, Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały.

Do pytań zgłosili się posłowie.

Pan poseł Jarosław Urbaniak, klub Platforma Obywatelska.

Posel Jarosław Urbaniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Brniecie dalej. Czy wy nie widzicie, że jesteście wykorzystywani? Kto jest podpisany pod projektami tych niekonstytucyjnych ustaw? Minister Ziobro? Pan marszałek? Poseł Kaczyński? Nie, wy. Jesteście wykorzystywani. *(Głos z sali: Wy.)*

Obcieliście sobie pensje. Obcieliście sobie pensje. Teraz wprowadzacie sami dla siebie kary finansowe. A nagrody są gdzie? Nagrody są tutaj, nie u was. A kto idzie po pieniądze, po miliony w spółkach Skarbu Państwa? Koledzy i przyjaciele rządu. A wy za tym głosujecie. Obetnijcie sobie rękę. Ja nie pytam, czy was Pan Bóg opuścił, ja pytam, kiedy was Pan Bóg opuścił. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Krzysztof Truskolaski, klub Nowoczesna.

Posel Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Obecna kadencja Sejmu zostanie zapamiętana przez potomnych jako okres PiS: pogardy i szyderstwa, skierowanych przeciw opozycji. Dzisiejsze posiedzenie Sejmu jest ostatnim aktem dobijania podstawowych zasad przyzwoitości parlamentarnej. Nowelizacja regulaminu Sejmu jest swoistym batem wymierzonym przeciw opozycji za jej działania nakierowane na ujawnienie skali patologii rządów PiS-u. To, co robicie, nie mieści się w ramach normalnego demokratycznego państwa prawa. Konsekwentnie dążycie do tego, aby Sejm będący dotąd miejscem debaty stał się organem niemym będącym maszynką do przegłosowywania waszych bubli prawnych. Jednak wiedziecie, że takie działania nie umniejszą naszego oporu. Możecie nam zabrać delegacje, uposażenia, nakładać kary, a my dalej będziemy ujawniali prawdę o waszej dojnej zmianie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Łukasz Rzepecki, klub Kukiz'15.

Posel Łukasz Rzepecki:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Ja mam pytanie do moich koleżanek i kolegów z Prawa i Sprawiedliwości: Co się z państwem porobiło? W 2015 r., kiedy szliśmy do wyborów, mówiliśmy o pakiecie demokratycznym. Czy wy już zapomnieliście o tym? *(Oklaski)* Po 3 latach władzy, a każda władza deprawuje... Was zdeprawowała. Szanowni państwo, pakiet demokratyczny? Nie ma. Co jest? Kary są. Myślicie, że nie będziecie już w opozycji? Będziecie, bo każda władza raz jest u władzy, a raz jest w opozycji. I ten miecz to będzie miecz obosieczny, bo to, że dzisiaj wprowadzacie kary dla posłów opozycji... Niezależnie od tego, czy to jest opozycja totalna, czy tak jak my, Kukiz'15, opozycja merytoryczna, to jest opozycja. *(Wesołość na sali)* Wy wszystkich wprowadzacie do jednego wora. Ale to też pań-

Posel Łukasz Rzepecki

stwa będzie czekało. Szanowni państwo, to obywatele powinni dyscyplinować posłów, bo to oni nas wybrali i oni przy urnach wyborczych decydują i zdecydują już za chwilę w referendum. Tylko mam nadzieję, że nie odrzucicie referendum pana prezydenta Andrzeja Dudy, bo... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wylacza mikrofon, posel przemawia przy wylaczonym mikrofonie)

...wtedy zdyscyplinuje was... *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Piotr Liroy-Marzec, posel niezrzeszony.

Posel Piotr Liroy-Marzec:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jestem dzieckiem lat 70. i 80. W tym czasie się wychowywałem na kieleckim osiedlu i obserwowałem, jak komuna karze nas za to, że nie chodzimy na 1 maja...

(Posel Cezary Grabarczyk: Piotrowicz chodził.)

...bo to się im nie podobało. Więc karali nas w szkołach i karali naszych rodziców finansowo w pracy. I skoro ich karali, to karali oczywiście dzieci, no bo dzieci na tym cierpiały.

Nie idźcie w ogóle tą drogą. To jest jakaś pomyłka, proszę państwa, i to jest hipokryzja totalna, bo niedawno prosiłem o zdjęcie immunitetu człowiekowi, który kłamał, i nawet nie potrafił się godnie zachować i pozwolić mi obronić się tutaj przed państwem i pokazać, na czym polega prawda. I wy chcecie w tej chwili decydować o tym, kogo będziecie karać, kogo nie? Jest to śmieszne. Nie idźcie tą drogą, bo dochodzi naprawdę do poważnych absurdów. Ludzie to obserwują. Kogo jeszcze chcecie i za co karać finansowo? Myślicie, że to w czymś pomoże, że opozycja przestanie mówić to, co mówi, tylko dlatego że zabieracie im parę złotych? Idźcie po olej do głowy. *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wylacza mikrofon, posel przemawia przy wylaczonym mikrofonie)

Skończyło się to tak, a nie inaczej. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu uchwały w brzmieniu z druku nr 2755, wraz z przyjętą poprawką, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 230, przeciw – 196, wstrzymał się 1.

Sejm podjął uchwałę w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 42. porządku dziennego: Wybór składu osobowego Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r. (druk nr 2782).

Prezydium Sejmu na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej oraz art. 136c ust. 1 regulaminu Sejmu przedłożyło wniosek w sprawie wyboru składu osobowego komisji śledczej.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonych kandydatur?

(Posel Marek Sowa: Tak.)

Proponuję, aby Sejm wysłuchał 1-minutowych wystąpień w imieniu klubów.

(Głos z sali: Sprzeciw.)

Bardzo proszę.

Posel Marek Sowa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zanim powołamy skład osobowy komisji śledczej, pozwólcie, że przypomnę, że 2 tygodnie temu odrzuciliście poprawkę Nowoczesnej, aby komisja śledcza zajęła się również wyłudzeniem VAT-u za czasów rządu PiS. Dzisiaj wiemy, dlaczego tak zrobiliście. W wyłudzenie VAT-u zaangażowani byli, a może dalej są, wysocy rangą funkcjonariusze, politycy PiS-u.

(Głos z sali: Wow!)

Trzy dni temu CBA zatrzymało członka zarządu pomorskiego PiS-u Przemysława M., członka dojrzałej zmiany, który w Lotosie w 2016 r. zarobił blisko 0,5 mln zł. Przemysław M. to współpracownik Marcina Horały, który ma stanąć na czele tej komisji. *(Poruszenie na sali)*

(Głosy z sali: Uuu...)

Zdaję sobie sprawę, że członkowie komisji muszą mieć wiedzę o mechanizmach wyłudzeń, ale pytam, czy tę wiedzę muszą czerpać od osób zaangażowanych w przestępczą działalność. *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Skandal!)

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Zbigniew Konwiński, klub Platforma Obywatelska.

Posel Zbigniew Konwiński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To nie jest jedyny kolega, którego będzie miał Przemysław M. w tej ko-

Posel Zbigniew Konwiński

misji, bo jeszcze jest drugi poseł delegowany do komisji, i to z okręgu pana Przemysława M., pan Kazimierz Smoliński. (*Poruszenie na sali*) Widać, że wasz bliski przyjaciel będzie miał przynajmniej dwóch członków w komisji śledczej.

(*Posel Grzegorz Schetyna: Ekspertów.*)

I można by powiedzieć, że szybko zareagowaliście, że został wykluczony z PiS-u, ale ja mam wydruk sprzed godziny ze strony wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska. Na tej stronie jako członek rady nadzorczej wyznaczony przez wojewodę pomorskiego pan Przemysław M. cały czas figuruje. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Cezary Grabarczyk: Skandal!*)

Tak walczyacie z luką VAT-owską? Przedstawiciel rządu siedzi za wyłudzenia VAT-u. My składamy dziś projekt uchwały o zmianie uchwały o komisji śledczej, żeby zająć się również okresem do lipca 2018 r., żeby zająć się 90-miliardową luką z lat 2016–2017, żeby zająć się także tym, co robili wasi kumple, tacy jak Przemysław M. Zachowujecie się w tej sprawie jak złodziej, który krzyczy: łap złodzieja! (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo!*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Marcin Horała, klub Prawo i Sprawiedliwość.

(*Głosy z sali: Buuu...*)

Posel Marcin Horała:

Pan poseł Sowa, szanowni państwo, najwyraźniej dawno nie był w sądzie i lubi otrzymywać pozwы o naruszenie dóbr osobistych. I wydaje mi się, że pana marzenie zostanie spełnione, bo pan mnie tutaj pomówił. To po pierwsze. (*Poruszenie na sali*)

(*Część posłów skanduje: Złodzieje! Złodzieje! Złodzieje!*)

A po drugie, to jest podstawowa różnica między Prawem i Sprawiedliwością a Platformą Obywatelską, i to widać na tym przykładzie, bo czarna owca w każdym stadzie może się znaleźć. Prawo i Sprawiedliwość – natychmiast usunięty, aresztowany, nie ma mowy o jakiegokolwiek obronie, natychmiastowa eliminacja. (*Oklaski*) Platforma Obywatelska – człowiek nr 2 w tej partii, sekretarz generalny z poważnymi zarzutami korupcyjnymi, którego do tej pory bronicie, bo dla was najwyraźniej jedynym problemem jest to, że on akurat miał pecha i wpadł. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Posel Zbigniew Konwiński: A Kogut?*)

(*Głos z sali: Gdzie jest Kogut?*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

Posel Grzegorz Długi:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ja bym bardzo chciał, aby ta poważna sprawa, ta sprawa, która jest sprawą racji stanu, czyli wyjaśnienie wszystkich aspektów afery VAT-owskiej, nie była sprawą polityczną. Dlatego złożyliśmy już bardzo dawno temu wniosek o komisję śledczą, która obejmowałaby całość okresu, całość okresu VAT-owskiego, od początku do końca. My mamy z tym problem i nie chcę, aby to był problem konkretnej partii politycznej. To nie jest polityka. My mówimy o istnieniu naszego państwa. Jeżeli my wypuszczamy ileś tam miliardów, obojętnie, czy to jest 200, 300 czy 400, w ręce przestępczych mafii, to strzelamy sobie w stopę. Przestańmy dyskutować kto. Zabierzmy się do pracy. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Gawłowski z wnioskiem formalnym.

Posel Stanisław Gawłowski:

Panie Marszałku! Chciałbym złożyć wniosek formalny o ogłoszenie przerwy...

(*Posel Dominik Tarczyński: Na 3 miesiące?*)

...i poprosić, żeby pan wyciągnął wnioski, jeżeli chodzi o posłów ze swojego własnego klubu. Łatwo się wam pomawia. Ja byłem rzeczywiście w tym miejscu, do którego wielu z was już niedługo trafi. (*Oklaski*)

(*Posel Dominik Tarczyński: Jeszcze wrócisz.*)

Jestem o tym absolutnie przekonany. Muszę wam powiedzieć, że czekają tam na was. I muszę wam powiedzieć, że nie będzie wam łatwo. (*Oklaski*) I powiem więcej: wasi działacze, tak jak mnie pomawiają, was również będą pomawiać.

(*Posel Dominik Tarczyński: Wracaj, skąd przyszedłeś.*)

Na to są już organizowane twarde kwity przez wasze służby. Gwarantuję to wam, będziecie tam siedzieć. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo!*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Został zgłoszony wniosek o przerwę.

Poddam go pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za ogłoszeniem przerwy?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

Głosowało 407 posłów. Za – 171, przeciw – 233, 3 się wstrzymało.

Sejm wniosek odrzucił.

Przechodzimy do głosowania.

Przypominam, że na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej Sejm dokonuje wyboru składu osobowego komisji śledczej bezwzględną większością głosów.

Pan minister Henryk Kowalczyk, minister ochrony środowiska.

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jako że padło stwierdzenie, iż rzeczony Przemysław M. jest członkiem rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska w Gdańsku, informuję, że wczoraj został odwołany z tej funkcji. (*Poruszenie na sali*) I to jest standard Prawa i Sprawiedliwości, nie taki jak wasz.

(*Głos z sali*: To jest z dziś wydruk.)

(*Posel Grzegorz Schetyna*: Zobacz to. To jest z dzisiaj.)

Naprawdę druk strony mnie nie interesuje. Jest decyzja. Proszę sprawdzić.

(*Część posłów skanduje*: Złodzieje! Złodzieje! Złodzieje!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku w brzmieniu z druku nr 2782, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 413, przeciw – 2, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm bezwzględną większością podjął uchwałę w sprawie wyboru składu osobowego Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r.

Informuję, że pierwsze posiedzenie tej komisji zwołuję w dniu dzisiejszym 10 minut po zakończeniu głosowań w sali nr 106.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 47. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw.

W dyskusji zgłoszono wniosek o odrzucenie w całości projektu ustawy, poprawki oraz sprzeciw wobec

przystąpienia do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania projektu ustawy do komisji.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam wniosek o przystąpienie do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania projektu ustawy do komisji.

Odrzucenie tego wniosku oznaczać będzie, że Sejm ponownie skierował ten wniosek do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Do pytań zgłosili się posłowie.

Pan poseł Rafał Trzaskowski, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Rafał Trzaskowski:

Nie chodzi o żadną reformę. Chodzi o atak na jeden z ostatnich bastionów niezależności...

(*Posel Dominik Tarczyński*: Dawaj!)

...o odarcie z autorytetu Sądu Najwyższego. To jest deptanie konstytucji, to jest deptanie państwa prawa. Ale wiecie co? Ten sposób pracy nad tym pokazał, że macie absolutny brak szacunku dla obywateli, dla tej Izby i absolutny brak szacunku dla samych siebie.

Ja wam coś przeczytam. Jest wskazane, by każda władza była równoważona przez inne władze, inne zakresy kompetencji, które by ją utrzymywały we właściwych granicach. Na tym właśnie polega zasada państwa praworządnego, w którym najwyższą władzę ma prawo, a nie samowola ludzi. List komisarza Timmermansa do rządu polskiego? Nie. To jest, moi drodzy, Katechizm Kościoła katolickiego. I na tym polega wasza hipokryzja (*Oklaski*), że nie stosujecie się nawet do standardów, które przez cały czas głosicie. (*Dzwonek*) I za tę hipokryzję...

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie*)

...zostaniecie ukarani. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam pytanie, kiedy będziemy procedowali nad kolejną nowelizacją ustawy o prokuraturze albo ustawy o Sądzie Najwyższym, bo w uzasadnieniu tego projektu ustawy czytamy, że część projektu jest efektem tego, że państwo pominęliście w poprzedniej nowelizacji pewne rozwiązania.

Jeżeli zatem procedujemy w taki sposób, że wczoraj rano projekt, mówiąc kolokwialnie, wpada nam na salę plenarną, w nocy miało być o godz. 23 drugie czytanie, później o godz. 3 rano, w końcu było o godz. 9, a teraz się okazuje, że przechodzimy bez pracy w komisji do trzeciego czytania, są trzy albo

Posel Pawel Grabowski

cztery strony poprawek, wniosków mniejszości, to są to jakieś jaja. W ten sposób reformuje się urząd państwa polskiego? Bardzo proszę o poważne podejście. W porządku, przegłosujecie sobie, że bez dyskusji, bez przeprowadzenia prac w komisji ustawa zostanie uchwalona, ale pytanie: Kiedy kolejna nowelizacja? *(Oklaski)*

(Posel Witold Czarnecki: Wczoraj 10 godzin...)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W ubiegłym roku na opiniowanie ustawy o SN daliście nam 3 minuty, w tym roku pan Piotrowicz próbuje załatwić Sąd Najwyższy w 30 sekund, bo tyle dostaliśmy na posiedzeniu komisji sprawiedliwości na opiniowanie poprawek *(Oklaski)*, a dzisiaj jeszcze proponujecie przejść od razu do trzeciego czytania, bez konieczności odesłania projektu do komisji. A ten czas na refleksję w komisji by się wam przydał, bo ta ustawa jest przygotowana przez ministerstwo bubli prawnych, przez to samo ministerstwo, które jest autorem blamażu na skalę międzynarodową, które zszargało dobre imię Polski poprzez używanie bardzo krzywdzącego sformułowania: polskie obozy śmierci, przez to samo ministerstwo bubli prawnych, które przygotowało 6 nowelizacji ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, przez to samo ministerstwo bubli prawnych, które przygotowało piątą nowelizację ustawy o SN. Zastanówcie się, czy chcecie tak ryzykować i przechodzić od razu do trzeciego czytania. Zastanówcie się, czy nie narażacie się na wielki blamaż.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Krzysztof Paszyk, klub PSL.

Posel Krzysztof Paszyk:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Piąta nowelizacja ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, piąta nowelizacja ustawy o Sądzie Najwyższym, trzecia nowelizacja ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, druga nowelizacja ustawy Prawo o prokuraturze, druga nowelizacja ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Wszystko to w krótkim odstępie czasu.

Wysoka Izbo! Czy to jest normalne?

(Posel Dominik Tarczyński: Tak. Normalny proces legislacyjny. Można? Można.)

Tydzień temu świętowaliście 550. rocznicę parlamentaryzmu w Polsce. Myślę, że zamiast wydawać 1 mln na namiot i tym blichтром drażnić Polaków, lepiej wyciągnąć wnioski i poprawić jakość legislacji. Tak sobie myślę, szanowni państwo, że parlamentowi z ponad 500-letnią tradycją stanowienia prawa powinno zależeć na maksymalnie dobrych, a nie maksymalnie częstych nowelizacjach ustaw. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Piotr Kaleta, klub Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Piotr Kaleta:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Myślę, że jest coś pozytywnego w tej debacie, którą wywołuje już teraz Platforma Obywatelska. Otóż i pan Trzaskowski, i pan Nitras zaczynają powoływać się na Boże miłosierdzie. Pan Trzaskowski mówi o katechizmie, pan Nitras natomiast mówi o tym, że Pan Bóg odebrał nam rozum.

(Głos z sali: To prawda.)

Odpowiadając, panie pośle: Pan Bóg nam nie odebrał rozumu, a wam nie może odebrać czegoś...

(Posel Elżbieta Radziszewska: Niektórym nie miał co.)

...czego po prostu nie macie. W związku z tym, proszę państwa, pytanie jest następujące. Chciałbym na początku tej debaty zwrócić się właśnie...

(Posel Borys Budka: Nie ma debaty.)

...do pana posła Nitrasa, do pana posła Budki, do tercetu...

(Posel Ewa Kopacz: To jest na temat?)

...bagażnikowego: Czy dzisiaj staniecie przed Sądem Najwyższym? I biorąc pod uwagę, co tam się już działo, o jakich faktach się dowiadujemy, jeśli chodzi o sędzię Sądu Najwyższego, czy tam właśnie, w tym miejscu, tak jak często na tej sali, będziecie krzyczyć: precz z komuną? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy zawartego w druku nr 2781 bez odsyłania projektu ustawy do komisji, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

Głosowało 423 posłów. Za – 228, przeciw – 194, 1 się wstrzymał.

Sejm wniosek przyjął.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2781 i przedstawia wnioski mniejszości.

Zestawienie zgłoszonych wniosków i poprawek zostało doręczone do druku nr 2781.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Do pytania zgłosił się pan poseł Arkadiusz Myrcha, klub Platformy Obywatelskiej.

Poseł Arkadiusz Myrcha:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Sąd Najwyższy to kolejna instytucja, którą chcecie zarazić swoim PiS-owskim wirusem kolesiostwa i partyjniactwa. Zaraziliście na początku kadencji Trybunał Konstytucyjny, wrzucając tam trzech dublerów. I jaki mamy efekt? Wystawiacie glejt nietykalności swoim kolegom ministrom Kamińskiemu i Wąsikowi, a z Trybunału Konstytucyjnego zrobiliście atrapę, która zamiast kontrolować, to chroni partię rządzącą. Zaraziliście tym wirusem prokuraturę, która umorzyła już sprawę nielegalnego finansowania Solidarnej Polski, umorzyła sprawę pana Międlara i Rybaka, chroni waszych kolegów, pana Macierewicza, Misiewicz, panią Beatę Kempę i panią premier Szydło. Zaraziliście wojsko i zaraziliście Policję, i chcecie zarazić Sąd Najwyższy, instytucję, która zatwierdza ważność wyborów, i instytucję, której pierwsza prezes jest przewodniczącym Trybunału Stanu. Taka jest prawda o całej waszej pseudoreformie Sądu Najwyższego. Polacy to widzą... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

...Polacy was za to rozliczą. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To jest ustawa, która została uszyta na miarę, ustawa uszyta na miarę ludzi, którzy dla pieniędzy, którzy dla błyskawicznej kariery gotowi są sprzedać ideały, gotowi są sprzedać polską rację stanu i gotowi są sprzedać samych siebie. Chyba raczej nikt już nie ma wątpliwości, że obok czarnej listy sędziów PiS ma także przygotowaną listę chętnych do Sądu Najwyższego. I zna-

leć się właśnie na takiej PiS-owskiej czarnej liście to będzie zaszczyt i wyróżnienie dla każdego sędziego, a znaleźć się na liście nowo przyjętych do Sądu Najwyższego...

(Głos z sali: To już było.)

...to będzie właśnie szczyt hańby. Dla pierwszych historia i Polacy będą mieli szacunek i wdzięczność, dla tych drugich będzie wstyd i miejsce w podręcznikach obok sędziów z epoki stalinizmu.

(Głos z sali: Kto ci to napisał?)

Nigdy nie damy zapomnieć politykom dojrzałej zmiany, że nie mają prawa łamać konstytucji. I zostaniecie za to rozliczeni. Chcę... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

...przywrócenia państwa demokratycznego. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Paszyk, klub PSL.

Poseł Krzysztof Paszyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Często przedstawiciele PiS-u mówią, że 85% społeczeństwa popiera zmiany w sądownictwie, ale te same 80% społeczeństwa nie popiera demokracji tego sądownictwa. Kiedy, szanowna większość sejmowa, Polacy doczekają się obniżenia kosztów sądowych? Kiedy, drogi PiS-ie, Polacy doczekają się usprawnienia działania sądów w Polsce? Kiedy wreszcie przewlekłość zniknie z krajobrazu naszego sądownictwa? Udzielcie wreszcie odpowiedzi na to pytanie, bo ciągle tu szachujecie jakimiś zakłęciami, natomiast od wczoraj nie możemy się doczekać odpowiedzi na te trzy fundamentalne pytania, o których od 3 lat ciągle mówicie, tylko nic nie robicie w tym zakresie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Poseł Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

Poseł Grzegorz Długi:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! My w sposób oczywisty jesteśmy przeciwnikami i będziemy głosowali za odrzuceniem tej ustawy w całości, ale nie dlatego, że nie chcemy reformy sądownictwa, tylko właśnie dlatego, że chcemy reformy sądownictwa. Chcielibyśmy, abyście państwo zrozumieli, że nawet jeżeli w beczce miodu jest troszeczkę dziegciu, to cała beczka jest do wyrzucenia. A w tej ustawie jest idealnie odwrotnie. Te relacje są idealnie odwrotne. Chyba że zmienimy całą tę ustawę. Ja jako praktykujący adwokat powiem tak: jeżeli będzie ustawa,

Posel Grzegorz Długi

zgodnie z którą każdy mój wniosek będzie przez sąd akceptowany, każdą sprawę wygrywam, będziemy za. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 193, przeciw – 224, 2 się wstrzymało.

Sejm wniosek odrzucił.

W 1. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 2.

Przyjęcie tego wniosku mniejszości spowoduje bezprzedmiotowość 1. poprawki.

Z pytaniem zgłosiła się pani poseł Katarzyna Lubnauer, klub Nowoczesna.

Posel Katarzyna Lubnauer:

Panie i Panowie Posłowie! Panie Marszałku! To nieprawda, że demokracja umiera w ciemności. Demokracja umiera, kiedy brakuje odwagi. Wam zabrakło odwagi, żeby wypełnić wasze ślubowanie, ślubowanie poselskie, zabrakło odwagi, żeby przestrzegać konstytucji, zabrakło odwagi, żeby przestrzegać interesów państwa. Po co to robicie? Chcecie zapewnić bezkarność tym spośród polityków PiS, którzy złamali prawo. Dyspozycyjni sędziowie to bezkarność polityków i bezbronność obywateli. I taki jest wasz cel. W imię czego? W imię po prostu tego, że nie podobają się demokracja i nie umiecie rządzić w ramach, w granicach prawa. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Robert Winnicki, niezrzeszony.

Posel Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tydzień temu uczestniczyliśmy, przynajmniej większość tej Izby uczestniczyła, w obchodach 550-lecia parlamentaryzmu na Zamku Królewskim...

(Głos z sali: Mała większość.)

...i, szczerze powiedziawszy, ta uroczystość miała tylko jeden godny moment, jeden moment, który rzeczywiście był na poziomie oczekiwanym na obchodach 550 lat parlamentaryzmu. To było kazanie ar-

cybiskupa Gądeckiego w katedrze, kazanie, w którym wskazał na źródła władzy, na to, jak się stanowi prawo, na to, jak powinien wyglądać, czym powinien charakteryzować się polityk. Pozostała część niestety nie była odpowiednio godna, bo 1 mln zł, 40 minut, niepozyskane organizacyjnie i dosyć jednak miłą wystąpienie pana prezydenta. To wszystko to przerost formy nad treścią.

Ale zachęcam was, żebyście sięgnęli przy tych ustawach, przy tym, co robicie, właśnie do treści tego kazania, do trzech fundamentalnych spraw, do kwestii polityka, władzy, stanowienia prawa, w najgłębszym tego słowa rozumieniu również w tradycji polskiej i wierze katolickiej. Bo to niestety... *(Dzwonek)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 163, przeciw – 235, wstrzymało się 12.

Sejm wniosek mniejszości odrzucił.

W 1. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują zmianę w pkt 2.

Z pytaniem zgłosił się pan poseł Krzysztof Truskolaski.

Posel Krzysztof Truskolaski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! O waszej niekompetencji świadczy fakt, że jest to już piąta nowelizacja deformacji polskiego wymiaru sprawiedliwości. Dodatkowo sami kompromitujecie swoje buble prawne i na posiedzeniu komisji sprawiedliwości wniesliście do swojego projektu kilkadziesiąt poprawek. Zamiast łagodzić konflikt z Komisją Europejską, wy go dzisiaj zaogniacie. Wasze poprzednie buble prawne doprowadziły do uruchomienia wobec Polski art. 7. Powołanie dublera w miejsce konstytucyjnego pierwszego prezesa Sądu Najwyższego tylko i wyłącznie pogłębi naszą izolację w Unii Europejskiej.

Dlatego też chciałbym się dowiedzieć, jak będą wyglądały nasze relacje z Unią Europejską po wejściu w życie omawianych przepisów, a także jaki to będzie miało wpływ na uruchomioną wobec naszego kraju procedurę z art. 7? *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Alicja Chybicka, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Alicja Chybicka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka 1. dotyczy trybu i szczegółowego sposobu wykonywania obowiązków i obsługi prowadzonej przez prokuratora krajowego. Prokurator może nadzorować i nadzoruje zgodnie z tą poprawką, może uczestniczyć na prawach strony lub uczestnika w każdym postępowaniu prowadzonym przez organy władzy, administracji publicznej, przez sądy, zarówno powszechne, jak i przy jednostkach wojskowych, a także przez trybunały. Czy nie jest to wszechpotęga prokuratury, czyli, inaczej mówiąc, omnipotencja? Czy nie narusza to poczucia bezpieczeństwa prawnego uczestników obrotu prawnego, wymienionych sądów i instytucji? I wreszcie czy Krajowa Rada Prokuratorów jest kompetentna, aby wyrażać zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska przez prokuraturę po ukończeniu 65. roku życia? A może powinien to być sztab lekarzy, w tym internista, okulista, laryngolog i psychiatra. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

Poseł Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! A teraz zadajmy sobie pytanie, czy ten nadzwyczajny tryb, czy ta biegunka legislacyjna, jaką urządzacie w parlamencie, czy to łamanie wszelkich reguł, standardów czy to mogłoby znaleźć uzasadnienie. Czy mogłoby to znaleźć uzasadnienie? Mogłoby. Gdybyście działali w stanie wyższej konieczności, w stanie nadzwyczajnym, gdyby miały jakieś rzeczywiście nadzwyczajne okoliczności miejsce, wtedy można by było się zgodzić na te zupełnie ekstrapordynaryjne sposoby prowadzenia legislacji. Gdyby cel wreszcie, jaki wam towarzyszy, i skutki waszych działań przez te ostatnie 3 lata, również w zakresie sądownictwa, to była realna reforma państwa. Ale nie jest. Żadnej przestrzeni w państwie, w administracji skutecznie nie zreformowaliście przez ostatnie 3 lata. Wszystko, cokolwiek robicie, służy wyłącznie umacnianiu waszej władzy. I dlatego nie macie prawa do takiego trybu. Nie macie prawa, ponieważ wyłącznie służy to... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

- Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem
1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.
Kto jest przeciw?
Kto się wstrzymał?

Głosowało 405 posłów. Za – 163, przeciw – 231, wstrzymało się 11.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. wniosku mniejszości oraz w tożsamej 2. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 3 i 4.

Z pytaniem zgłosił się pan Grzegorz Furgo, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Grzegorz Furgo:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Ten skandal trwa już długo, za długo. To piąta nowela ustawy o sądach, równie beznadziejna jak poprzednie. Procedowanie w 24 godziny, po nocy, tak ważnej ustawy nic dobrego Polakom nie wróży. Wiadomo już, że Unia Europejska nie dała się nabrać na wasze bajki.

Polska, łamiąc dobrowolnie przyjęte zobowiązania, zmienia jednostronnie zasady, którymi kieruje się Unia Europejska. Niezależność władzy sądowniczej jest jednym z podstawowych kryteriów dla rodziny europejskiej. Wasze działania ośmieszają nasz kraj i są bardzo niebezpieczne dla Polaków. Po prostu dla takiej Polski nie ma miejsca w Unii Europejskiej. Jak wytłumaczycie rodakom tę rosyjską ruletkę...

(Głos z sali: Nie krzycz.)

...w którą tak z premedytacją gracie? Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej poprawce chcielibyśmy zlikwidować możliwość tworzenia jednowydziałowych sądów. Dla nas to nic innego jak stwarzanie przez was możliwości tworzenia posad i synekur. Tak naprawdę to jest wasze, jako dojrzałej zmiany, marzenie: tworzenie możliwości obsadzania na stanowiskach prezesów sądów, z dodatkami finansowymi, swoich ludzi przez ministra sprawiedliwości. Niepokoi nas także to, że tak jak pseudoreorganizacja Sądu Najwyższego posłużyła wam do uzasadnienia czystki w Sądzie Najwyższym, tak właśnie ten przepis da wam pseudoargument do reorganizacji sądów powszechnych i do przeprowadzenia czystki w sądach powszechnych. Dlatego wnioskujemy o wykreślenie tego przepisu z ustawy. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

- Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem
2. wniosku mniejszości oraz 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 401 posłów. Za – 164, przeciw – 229, wstrzymało się 8.

Sejm propozycję odrzucił.

W 3. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują zmianę w pkt 6 lit. a.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 398 posłów. Za – 160, przeciw – 224, wstrzymało się 14.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 6 lit. c.

Przyjęcie tego wniosku mniejszości spowoduje bezprzedmiotowość 4. poprawki.

Do zadania pytania zgłosiła się pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Minister sprawiedliwości usunął ponad 170 prezesów sądów. Nowi prezesi znajdują się pod bezpośrednią kontrolą ministra sprawiedliwości. Teraz teoretyczna sytuacja: prezes sądu przenosi niepokornego sędziego z jednego wydziału do drugiego, z cywilnego do karnego, niszczy mu absolutnie ścieżkę zawodową. Gdzie taki sędzia według was ma szukać ochrony? No właśnie gdzie? W upolitycznionej Krajowej Radzie Sądownictwa, gdzie macie swoich nominatów. Jaki sens będzie miało odwoływanie się od upolitycznionego do upolitycznionego organu, jeżeli sędzia szuka ochrony przed presją polityka? Jaki? Żaden. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

Poseł Robert Winnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Realna reforma to nie taka, która sprawia, że jednych, nie naszych zastępujemy naszymi, w tym przypadku sędziami, bo najbardziej fatalne, jeśli chodzi o to, co dzieje się w ostatnich latach, w ostatnim roku zwłaszcza, jest to, że wszyscy już mówią o naszych i nie naszych sędziach. To jest straszne.

(Poseł Krystyna Pawłowicz: My nie mówimy.)

To jest straszne, to jest upadek autorytetu państwa i to jest największy koszt, jaki będziemy ponosić w kolejnych latach i dekadach, koszt tego, co się dzie-

je, co zapoczątkowała liberalna część opozycji i co wy kontynuujecie. Jest mowa o naszych i waszych sędziach, jest upadek autorytetu państwa jako takiego i na tym najbardziej korzystają wszelkie agentury. Realna reforma to zmiana mechanizmów, która sprawia, że liczą się wysokie kompetencje, że nowa krew jest wpuszczana do systemu, a tego nie robicie. Na czołowych wydziałach polskich uniwersytetów nie ma waszych rekruterów do administracji publicznej, do systemu sprawiedliwości *(Dzwonek)* czy innych. Tego niestety...

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 407 posłów. Za – 163, przeciw – 231, wstrzymało się 13.

Sejm wniosek odrzucił.

W 4. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują zmianę pkt 6 lit. c.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Krzysztof Mieszkowski, klub Nowoczesna.

Poseł Krzysztof Mieszkowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Większość parlamentarna zmiażdżyła polską demokrację. To zrobił Jarosław Kaczyński państwa rękami, państwa wrażliwością, państwa biografiami, państwa przyszłością. Jesteście w ręku bezwzględnego manipulatora. Odnoszę wrażenie, niemal mam pewność, że stoimy przed alternatywą: albo wolność nasza i wasza, albo wojna domowa. Mam również takie wrażenie, niemal pewność, że faszyci stoją u naszych bram. *(Oklaski)*
(Głos z sali: No to po co stoisz?)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Raczej głupota. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Ha, ha, ha.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 406 posłów. Za – 165, przeciw – 232, wstrzymało się 9.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 7 i 8.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość wniosków mniejszości 4. i 5.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Mirosław Suchoń, klub Nowoczesna.

Poseł Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Szanowni państwo, myślę, że to nie będzie odkrywcze, chociaż pewnie nie wszyscy chcieliby to słyszeć, ale niezależne sądownictwo jest dla demokracji tym samym, czym tlen jest dla człowieka. Bez tlenu człowiek umiera, bez niezależnego sądownictwa umiera demokracja. Niestety jest tak, że w szeregach Prawa i Sprawiedliwości jest wielu posłów, którzy mają charakter bakterii beztlenowych. Potrafią żyć bez demokracji, bo tam wzrastali i tam stawiali swoje pierwsze kroki. Muszę powiedzieć, że w tej walce właśnie ścierają się takie dwie koncepcje: albo będziemy mieli tlen, będziemy mieli demokrację, albo PiS powoli wszystkich Polaków będzie próbował zamienić w bakterie beztlenowe. Na to nie pozwolimy. Chcemy przywrócenia demokratycznego państwa prawnego, chcemy zaprzysiężenia trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego, przywrócenia niezależności KRS (*Dzwonek*) od polityków...

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 5. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 404 posłów. Za – 156, przeciw – 238, wstrzymało się 10.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 7.

Do zadania pytania zgłosiła się pani poseł Paulina Hennig-Kloska.

Poseł Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Pytacie często, skąd ten pociąg? Pociąg do władzy, przejęcia władzy w polskim sądownictwie?

(*Głos z sali: Kto pyta?*)

10-godzinne trudne obrady wczoraj w komisji. Ten tryb dobrze znamy, pamiętamy dobrze prace w Sejmie...

(*Poseł Marek Suski: A skąd u was taki?*)

...potem w Senacie, potem nocne składanie przysięgi przez dublerów w Trybunale Konstytucyjnym. W ten sposób zawłaszczyciel Trybunał Konstytucyjny i dzisiaj to samo chcecie zrobić, zanim zapadnie wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ale jestem ciekawa, co zrobicie, jak ten wyrok zapadnie. To wasz premier z tej mównicy w swoim exposé zapewniał, że wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej będą przestrzegane. I ten wyrok zapadnie, czy wam to się podoba, czy nie. (*Oklaski*)

(*Poseł Krystyna Pawłowicz: To do nich nie należy, kobieto.*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 162, przeciw – 241, wstrzymało się 11.

Sejm wniosek odrzucił.

W 5. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 8.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Krzysztof Brejza, klub Platformy.

(*Poseł Piotr Kaleta: Wreszcie.*)

Poseł Krzysztof Brejza:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Czasami dobrze jest wsłuchać się w głos otoczenia międzynarodowego o reformach PiS: Komisja Wenecka – przeciw, ONZ – przeciw, Unia Europejska – przeciw, komisarz praw człowieka Rady Europy – przeciw, Amnesty International – przeciw, kongresmeni z komisji spraw zagranicznych – przeciw... (*Poruszenie na sali*)

(*Poseł Krzysztof Zaremba: Angela.*)

...Belgia, Najwyższa Rada Sprawiedliwości – przeciw, holenderski organ – przeciw, portugalska Najwyższa Rada Sądownictwa – przeciw...

(*Głos z sali: Przeciw.*)

...Irlandia, Stowarzyszenie Sędziów – przeciw, Najwyższa Rada Sądownictwa we Włoszech – przeciw.

(*Głos z sali: Łukaszenko – przeciw.*)

Hiszpania, Naczelna Rada Sprawiedliwości, jeśli chodzi o wasze zmiany, oczywiście sprzed roku – przeciw...

(*Poseł Dominik Tarczyński: A Duma rosyjska?*)

...Rada Sędziowska Anglii i Walii – przeciw, Szkocja nawet, Rada Sędziów Szkocji – przeciw.

(*Głos z sali: A Polacy?*)

Zbliżenie z Rosją nas wzmocni – powiedział jeden z posłów koalicji rządowej. Praworządność zamieniacie we wschodniorządność... (*Dzwonek*)

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 5. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 163, przeciw – 242, wstrzymało się 11.

Sejm wniosek odrzucił.

W 6. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 9, 11 i 12.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość 6., 8. i 9. wniosków mniejszości.

Do pytania zgłosiła się pani poseł, pani marszałek Barbara Dolniak.

Poseł Barbara Dolniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Twórcy tego projektu mówią, że nie wprowadzają mechanizmu wpływu na sądy. Otóż nie polega to na prawdzie, bo wprowadzacie, proszę państwa, rozwiązanie, które usuwa wymóg obecności co najmniej połowy sędziów na zgromadzeniu ogólnym sędziów. Zgromadzenie sędziów to samorząd sędziowski, w związku z tym decyzje powinny tam zapadać większością głosów w obecności jak największej liczby osób. A państwo co tworzyacie? Wystarczy, że przyjdzie jeden sędzia, wystarczy, że przyjdzie prezes z nominacji obecnej i przegłosuje uchwały, które będą dotyczyć wszystkich sędziów. To nie jest wpływanie na sędziów? Wstyd, proszę państwa, że proponujecie takie rozwiązanie.

(Poseł Marek Suski: Wstyd to jest to, że mamy takich sędziów.)

I dlatego zwracam się, bo w sprawie jednej poprawki, proszę państwa, będziecie głosować tak, jak my wnioskowaliśmy (*Dzwonek*), zachęcam państwa do takiego głosowania w tym wypadku. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy go głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 6. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 169, przeciw – 233, wstrzymało się 11.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 6. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 9.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Marcin Święcicki, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Marcin Święcicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tym artykule mowa jest o tym, że uchwały zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji zapadają bezwzględną większością głosów. Bardzo pięknie, tylko że skreśla się jednocześnie to, co było dotychczas przed tym artykułem, mianowicie że do ważności zgromadzenia ogólnego wymagana jest obecność co najmniej połowy wszystkich członków zgromadzenia. Tak że teraz będzie zwołane zgromadzenie, zgłosi się mniej niż połowa, zgłosi się, nie wiem, jedna osoba, a uchwały będą zapadać. Nie wymagacie tam żadnego quorum i tłumaczycie to tak, że zdarzały się takie zgromadzenia, że na wezwanie prezesa nikt się nie zjawił. Ale może wina leży po stronie tego prezesa. Może trzeba się zastanowić, kogo powołaliście na tego prezesa, zbadać taką sprawę, a nie likwidować samorząd i prowadzić do możliwości wystąpienia takich patologii, że jedna osoba będzie decydować za cały samorząd. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani marszałek Barbara Dolniak.

Poseł Barbara Dolniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie dajecie państwu szansy sędziom nie tylko w zgromadzeniach ogólnych, ale także w kolegiach. Wszędzie państwo znosicie wymóg obecności określonej liczby. Proszę, jeżeli nie przyjmujecie tego w zgromadzeniach, to pamiętajcie chociaż o kolegiach. Niech te zebrania sędziów, kolegia sędziowskie będą rzeczywiście samorządem. Stwarzacie państwo sytuację, że wystarczy jedna osoba, by przeszły uchwały.

(*Głos z sali*: Doskonale to rozumiemy.)

Prezes w torbie przyniesiony do sądu podejmuje decyzje. To nie jest rzetelne funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Wstyd.

(Poseł Barbara Bartuś: A to, co się dzieje, jest rzetelne?)

To zmieniamy, pani poseł, rzeczywiście wymiar sprawiedliwości. Ale wy tego nie robicie, wy robicie zmiany kadrowe i dlatego wstyd.

(*Głos z sali*: Państwo wszystko mówicie...)

I piąty raz, panie sędzio, poprawiamy ustawę o Sądzie Najwyższym. To też dowodzi, jakie tworzyacie prawo. Wstyd, po prostu wstyd. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Hańba!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Poseł Krzysztof Paszyk, klub PSL.

Posel Krzysztof Paszyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Uchwały zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu oraz zebrań sędziów danego sądu mogą zapadać bez kworum, a do tej pory musiała to być co najmniej połowa sędziów. Po tych zmianach będzie mogła się zebrać garstka sędziów, np. prezes sądu i dwóch innych sędziów...

(Poseł Barbara Bartuś: A kto innym pozwoli przyjąć?)

...i też podejmą właściwą uchwałę.

Jest to przygotowanie gruntu pod przejęcie kontroli przez władzę wykonawczą nad wszystkimi sądami w Polsce, od sądów rejonowych zaczynając. A tyle, drodzy posłowie PiS-u, mówiliście o nieoficjalnych spotkaniach sędziów przy kawie, nie wspominając już, jak ich określaliście przy tej okazji. To teraz spotkania małych grup sędziów mają się nazywać zebraniem ogólnymi sędziów, które podejmują wiążące uchwały. Co najmniej niekonsekwencja. Dziękuję. (Oklaski)

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 6. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 168, przeciw – 234, wstrzymało się 11.

Sejm wniosek odrzucił.

W 7. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 10.

Do pytania zgłosiła się pani marszałek Dolniak.

(Głos z sali: Nie ma.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 7. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 165, przeciw – 237, wstrzymało się 11.

Sejm wniosek odrzucił.

W 8. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 11.

Do pytania zgłosił się pan poseł Marcin Świąćicki, klub Platforma Obywatelska.

Posel Marcin Świąćicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tu jest ten sam problem, tylko że na szczeblu sędziów sądów okręgowych. Również znosi się wymóg ważności zgromadzenia ogólnego sędziów sądów okręgowych – żeby

była co najmniej połowa z nich obecna, żeby takie zgromadzenie było ważne. Jest to krok... Do tej argumentacji, o której już mówiłem, dodam jeszcze jedną rzecz, mianowicie w innych swoich ustawach już ograniczyliście prawo samorządu sędziowskiego np. do opiniowania kandydatów na prezesów sądów. Chodzi o to, żeby środowisko sędziowskie nie mogło opiniować kandydatów, żeby minister sprawiedliwości mógł dowolnie sobie mianować sędziów, którzy nie cieszą się żadnym autorytetem, żadnym poparciem, jakas, nie wiem, koleżankę z podstawówki. Tak się wytwarza pewna spirala kadrowa w dół, negatywny dobór kadr. Nie można opiniować, coraz gorsi sędziowie, coraz gorsza współpraca ze zgromadzeniem, sędziowie nie przychodzą na zgromadzenie.

(Głos z sali: To dlaczego nie przychodzą?)

Naprawdę nie macie zaufania do samorządów i chcecie wprowadzać rządy dyktatorskie. W tym kierunku to zmierza. (Oklaski)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 8. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 166, przeciw – 235, wstrzymało się 11.

Sejm wniosek odrzucił.

W 9. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 12.

Do pytania zgłosił się pan poseł Marcin Świąćicki.

Posel Marcin Świąćicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To jest to samo, takie samo skasowanie samorządu na szczeblu każdego pojedynczego sądu. Tutaj też nie trzeba żadnego kworum, żeby liczyło się, że samorząd jest zebrany i może podejmować decyzje. Od apelacyjnych przez okręgowe do poszczególnych sądów kasujecie jakiegokolwiek kworum w zgromadzeniach ogólnych sędziów. To jest walenie po samorządzie sędziowskim po to, żeby można było zredukować jego rolę.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Piotr Misiło, klub Nowoczesna.

Posel Piotr Misiło:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mówiła już o tym pani marszałek, w tym punkcie likwidujecie kworum.

Posel Piotr Misiło

Nie wiem, czy wiecie, co to oznacza. Patrzac w wasze oczy, widzę, że nie bardzo rozumiecie, o czym jest mowa.

(Poseł Dominik Tarczyński: Nie ten punkt.)

(Poseł Barbara Bartuś: A pan rozumie?)

Ja już mówiłem z tej mównicy kilkakrotnie, że świadkowie w procesach norymberskich też nie wiedzieli, co się stało i dlaczego się stało, co się stało w tamtym czasie. *(Wesołość na sali)*

Ale kiedyś przyjdzie wam za to odpowiedzieć. Nie uciekniecie, szanowni państwo, przed odpowiedzialnością.

(Poseł Dominik Tarczyński: Nie ma. Wszyscy wszystko wiedzą.)

Staniecie kiedyś przed sądami i przed Trybunałem Stanu. Nie uciekniecie, pamiętajcie.

(Głos z sali: Policja raz cię ukarała za to.)

A poza tym uważam, że PiS należy zdelegalizować. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 9. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 402 posłów. Za – 161, przeciw – 232, wstrzymało się – nie wiem ilu...

(Głos z sali: Dziewięciu.)

...9.

Sejm wniosek odrzucił.

W 10. wniosku mniejszości oraz tożsamej 7. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 13.

Pytanie zadaje poseł Adam Szłapka, klub Nowoczesna.

Posel Adam Szłapka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dyskutujemy o kolejnych zmianach w organie konstytucyjnym, w Sądzie Najwyższym. A gdzie jest poseł Jarosław Kaczyński?

(Poseł Krystyna Pawłowicz: Co cię to obchodzi?)

Przecież w poniedziałek był w Sejmie na posiedzeniu klubu, czyli mógł przyjść i może uczestniczyć w głosowaniach, tak?

(Poseł Dominik Tarczyński: A gdzie Petru?)

Czy przyszedł tylko po to, żeby wydać wam instrukcje? Don Kaczyński przyszedł wydać wam instrukcje, a wy jak barany za tym zagłosujecie.

(Poruszenie na sali)

Ale mówię wam, on wam...

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Część posłów uderza w pulpity)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Panie pośle, na podstawie art. 175 ust. 2 regulaminu Sejmu stwierdzam, że swoim zachowaniem na sali posiedzeń naruszył pan powagę Sejmu. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Głos z sali: Hańba!)

Przystępujemy do głosowania.

(Głos z sali: Złamał pan regulamin, panie marszałku, trzy razy.)

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 10. wniosku mniejszości oraz 7. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 160, przeciw – 245, wstrzymało się 12.

Sejm wniosek odrzucił.

W 11. wniosku mniejszości oraz tożsamej 8. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 16.

Pytanie zadaje pan poseł Michał Szczerba, klub Platforma Obywatelska.

(Głos z sali: Mikrofon!)

Posel Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pamiętacie białą księgę wymiaru sprawiedliwości? Pamiętacie postulat losowania składów orzekających? W tej ustawie PiS wycofuje się z tego rozwiązania. Będzie można dokonywać zmian w składach sędziowskich do momentu powiadomienia stron.

Wiemy o tym, że pan poseł Ast zgłosił poprawkę, ale jak by nie było – na etapie projektu poselskiego przed zgłoszoną przez pana posła Asta poprawką – chcieliście się wycofać z tej zasady, która miała być sztandarem.

(Poseł Krystyna Pawłowicz: Kłamiesz.)

To pokazuje, że ze sztandaru pozostało kompletne *(Dzwonek)* nic. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Nie kłamie.)

(Głos z sali: Prawdę mówię.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 11...

(Poseł Barbara Dolniak: Panie marszałku, ja zgłosiłam...)

(Poseł Dominik Tarczyński: Zaraz, wyniki głosowania.)

A, przepraszam, pani marszałek Barbara Dolniak. Bardzo proszę.

Posel Barbara Dolniak:

Jak pan mógł, panie marszałku?

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jeszcze wczoraj z tej mównicy pan wiceminister mówił, że nie rozumiemy poprawki, która znajdowała się w tym projekcie, a dotyczyła art. 47b w § 1. Co chcieliście zrobić? Zachowując losowe przydzielanie spraw, przesunąć zakaz zmiany składu do czasu pierwszego posiedzenia, o którym zawiadamia się strona, czyli tak naprawdę...

(*Głos z sali:* Hańba.)

...likwidację sensu losowego przydzielania spraw. W zasadzie to jestem zadowolona, bo wczoraj o tym mówiłam, a dzisiaj zgłaszacie państwo poprawkę. Mam prośbę: proszę tak częściej. (*Oklaski*)

(*Głos z sali:* Też się cieszymy.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan minister Łukasz Piebiak.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Łukasz Piebiak:**

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wyjaśnialiśmy to wielokrotnie, po raz pierwszy – na tej sali, potem podczas posiedzenia komisji. Albo nie zrozumieliście, albo udajecie, że nie rozumiecie. Ostatecznie po to, żeby nie było tego krzyku, tego wrzasku wynikającego ze złej woli albo z niezrozumienia...

(*Głos z sali:* To jest debata w Sejmie?)

...została zgłoszona poprawka, a państwu znowu się to nie podoba. Więc o co tak naprawdę chodzi? Czy chodzi o merytoryczną dyskusję, czy chodzi tylko o to, żeby zrobić zadymę? Czy chodzi o to, żeby zaatakować, żeby zaatakować coś...

(*Głos z sali:* Trzeba słuchać.)

...co myśmy wprowadzili, a czego wy przez 8 lat nie potrafiliście wprowadzić? (*Oklaski*)

Bo wam chyba zależało na tym, żeby z palca przydzielać sprawy. Myśmy to zrobili, nie wy, więc proszę, nie stawiajcie się w roli obrońców, katonów, którzy dbają o zasady, bo mieliście 8 lat, żeby to zrobić. Nie zrobiliście tego – to myśmy wprowadzili system losowego przydziału spraw. Taka jest prawda i nie zagłuszycie tego. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Głos z sali:* Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 11. wniosku mniejszości oraz 8. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 389, przeciw – 11, wstrzymało się 18.

(*Głos z sali:* Brawo!)

Sejm propozycje przyjął. (*Oklaski*)

W 12. wniosku mniejszości oraz tożsamej 9. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 17.

Z poprawką tą łączy się 30. wniosek mniejszości oraz tożsama 27. poprawka.

Nad tymi propozycjami głosować będziemy łącznie.

Do pytania zgłosił się pan poseł Michał Szczerba.

Posel Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Te propozycje, które przedstawiacie, mają bezpośredni związek z tym, że obecnie wszczęta została procedura konkursowa dotycząca wolnych stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym, a wy zmierzacie do tego, żeby ograniczyć udział w niej sędziów sądów powszechnych. Chcecie, aby sędzia musiał zdecydować, czy bierze udział w postępowaniu na stanowisko sędziowskie w sądzie powszechnym, czy też na stanowisko w Sądzie Najwyższym. Taki sędzia będzie miał 14 dni od momentu wejścia ustawy w życie na taką decyzję. 14 dni to bardzo krótko, a to są ważne decyzje. Tą poprawką likwidujecie otwartość konkursów na stanowisko sędziego w Polsce. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Paszyk, klub PSL.

(*Posel Krzysztof Paszyk:* Rezygnuję.)

Pani poseł Paulina Hennig-Kloska, klub Nowoczesna.

Posel Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Wiem, że wy byście najchętniej w ogóle zamknęli dyskusję, zamknęli to pomieszczenie i pojechali na wakacje, bo to, co mieliście zniszczyć w Polsce, już zniszczyliście. Ja wam powiem tak: obywatele chcą zreformowanych sądów, ale reforma nie polega na tym, że kolegę ubiera się w togę, wsadza na wokandę i każe sądzić ludzi. Sędziowie nie chcą służyć wam, tylko chcą służyć obywatelom. Stąd nagle przyspieszony tryb procedowania nad tą ustawą. Ale obywatele nie przestaną walczyć o niezależne sądownictwo w Polsce, bo nie chcą takich procesów jak ten w Radomiu, gdzie pobity staje się nagle bijącym. (*Oklaski*)

(*Posel Piotr Kaleta:* Zobacz, co na murach napisali.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosków mniejszości 12. i 30. oraz poprawek 9. i 27., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 163, przeciw – 231, 24 się wstrzymało.

Sejm propozycje odrzucił.

W 10. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 18.

Z poprawką tą łączy się 11. poprawka.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Przyjęcie tych poprawek spowoduje bezprzedmiotowość 13. wniosku mniejszości.

Do zadania pytania zgłosiła się pani marszałek Barbara Dolniak, klub Nowoczesna.

Posel Barbara Dolniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie wiem, czy państwo wiecie, czym wnioskodawcy w treści uzasadnienia umotywowali zmniejszenie ilości spraw, które będą podlegać ocenie przy wizytacji. Biurokracją. Moi państwo, jeżeli to się sprowadza do biurokracji, to może w ogóle nie robmy wizytacji. Po to zbiera się odpowiednią ilość akt, by sędzia wizytator miał szeroką możliwość oceny pracy sędziego w każdym zakresie, także w zakresie instancji odwoławczej, różnego rodzaju postanowień, wydanych wyroków. Ta ilość pozwala na wszechstronną ocenę, czy sędzia się nadaje, czy nie, jeśli chodzi o kolejny etap jego awansu.

W związku z tym proszę poprzeć naszą poprawkę, bo szeroki zakres możliwości oceny daje szansę rzetelnej oceny pracy sędziego. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 10. i 11., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 161, przeciw – 234, wstrzymało się 16.

Sejm poprawki odrzucił.

W 13. wniosku mniejszości do art. 1 pkt 19 wnioskodawcy proponują m.in. w art. 57b § 2, aby przepis ten dotyczył co najmniej 25 spraw.

Do zadania pytania zgłosiła się pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz.

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej ustawie PiS proponuje m.in. zniesienie konieczności zebrania minimalnego kworum, żeby np. mogło się odbyć zgromadzenie ogólne sędziów danego okręgu. Wiecie państwo, tak sobie myślę, że to byłoby nawet śmieszne, gdyby się znalazło w jakiejś rubryce satyrycznej, ale niestety takie bzdury znajdują się w ustawie PiS, która za chwilę stanie się obowiązującym prawem. Efekt może być taki, że jakieś, nawet przypadkowe, spotkanie dwóch osób, np. namaszczonego przez Zbigniewa Ziobrę prezesa z jeszcze jednym sędzią, będzie można nazwać właśnie, w cudzysłowie, zgromadzeniem ogólnym. Jeżeli spotkanie dwójga sędziów chcecie nazwać zgromadzeniem ogólnym sędziów, to równie dobrze za chwilę spotkanie pani poseł Pawłowicz z panem posłem Piotrowiczem nazwiecie zgromadzeniem Sejmu. To jest absurd. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 13. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 162, przeciw – 232, wstrzymało się 19.

Sejm wniosek odrzucił.

W 14. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 21.

Do zadania pytania zgłosiła się pani poseł Monika Rosa.

Posel Monika Rosa:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! To jest smutne i przerażające, z jakimi drwiącymi uśmiechami na twarzach odbieracie obywatelom, obywatelkom ich prawa: prawa polityczne, prawa człowieka.

(Poseł Barbara Bartuś: I o to chce pani przy tej poprawce zapytać?)

Myślicie, że jesteście silni, bo jesteście wspólnie, w kupie, z drwiącymi uśmiechami, ale każdy z was indywidualnie jest odpowiedzialny za to, co się dzieje w tej Izbie sejmowej. Dzisiaj każdy z was jest Piotrowiczem. Tej gęby Piotrowicza, byłego komunistycznego prokuratora, z siebie nie zdejmiecie. Nie schowacie się...

(Głos z sali: Wyrażnie!)

...za prokuratorem Piotrowiczem. Nie schowacie się za tchórzem Jarosławem Kaczyńskim...

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy włączonym mikrofonie, oklaski)

(Głos z sali: Do logopedy.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł, na podstawie art. 175 ust. 2 regulaminu stwierdzam, że swoim zachowaniem na sali posiedzeń naruszyła pani powagę Sejmu. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Poseł Cezary Grabarczyk: A my jesteśmy innego zdania.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 14. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 406 posłów. Za – 157, przeciw – 233, wstrzymało się 16.

Sejm wniosek mniejszości odrzucił.

W 15. wniosku mniejszości oraz tożsamej 12. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 25.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Lidia Gądek, Platforma Obywatelska.

Poseł Lidia Gądek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dziwnym trafem w ustawie, która ma wejść w życie lada moment, a właściwie już po części miała być obowiązująca, sędziom, którzy kończą 65. rok życia, zabrania się, odbiera się prawo orzekania w Sądzie Najwyższym, a jednocześnie na zlecenie, wskazanie pana ministra również osoby w stanie spoczynku wprowadza się do sądów i do ministerstwa jako wizytatorów. Jest to jakaś trochę paranoiczna sprawa. Jeżeli pewne osoby mają prawa, to mają je wszystkie, jeżeli nie mają praw – to też wszystkie.

Szanowni Państwo! Opamiętajcie się, jest jeszcze trochę czasu. Wszystkie międzynarodowe instytucje mówią tej ustawie: nie. Co więcej, Episkopat Polski pierwszy raz dość delikatnie, ale jednak zabrał głos w tej sprawie, już nie mówię o społecznej nauce Kościoła głoszonej przez Jana Pawła II. Opamiętajcie... *(Dzwonek)*

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Teraz głos zabierze pan poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Poseł Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tak przysłuchuję się tej debacie, tym krzykom, emocjom i nie wiem, czy państwo z Platformy i Nowoczesnej zauważyli-

ście, że zadaliście już kilkadziesiąt pytań, na które nie dostaliście ani jednej odpowiedzi.

(Głos z sali: Tak, zauważyliśmy.)

Jest jednak nadzieja. Otóż dzisiaj pan prezydent zgłosił propozycję swoich pytań referendalnych, chce pytać Polaków m.in. o to, czy chcą wprowadzenia wiążącego referendum, wiążącego nas tutaj wszystkich na sali plenarnej, czyli czegoś w stylu włoskiego weta ludowego. Jeśli tak, to wówczas nie trzeba będzie przychodzić, nie trzeba będzie zadawać pytań bez odpowiedzi, ponieważ każda władza będzie musiała się liczyć z tym, że jeżeli milion obywateli nie będzie się godził na takie czy inne rozwiązania, np. na takie reformy wymiaru sprawiedliwości, jakie wprowadza Prawo i Sprawiedliwość, to zostanie przeprowadzone referendum, a my tutaj na sali plenarnej będziemy się musieli dostosować do woli obywateli. Póki co jest małpi cyrk. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 15. wniosku mniejszości oraz 12. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 156, przeciw – 238, wstrzymało się 21.

(Głos z sali: Głośniej.)

Sejm propozycję odrzucił.

(Głos z sali: Nic nie słysząc.)

W 16. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 30.

Do pytania zgłosił się pan poseł Wojciech Wilk, klub Platformy Obywatelskiej.

Poseł Wojciech Wilk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! 16. wniosek mniejszości dotyczy wykreślenia przepisów zawartych w zmianie 30. Istnieje olbrzymie prawdopodobieństwo, że są to przepisy niezgodne z art. 42 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który mówi, że każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu. Chciałbym zapytać pana posła wnioskodawcę, czy jest w posiadaniu jakiegokolwiek opinii, np. Biura Analiz Sejmowych, która by ten problem poruszała czy rozstrzygała. I jeżeli jesteśmy przy opiniach, to chciałbym zapytać, czy pan poseł wnioskodawca zna następującą opinię, zacytuję krótki jej fragment: Należy stwierdzić, że proponowane zmiany są przykładem skrajnie instrumentalnego wykorzystywania prawa do osiągnięcia doraźnych celów politycznych. Taki sposób stanowienia prawa pozostaje w ewidentnej sprzeczności z ideą rządów prawa, wpisuje się natomiast w koncepcję rządów prawem.

Posel Wojciech Wilk

Analiza zaproponowanych rozwiązań nie pozostawia wątpliwości, że zasadniczym ich celem jest (*Dzwonek*) przyspieszenie wymiany...

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Paweł Pudłowski, klub Nowoczesna.

(*Posel Elżbieta Radziszewska: A dlaczego nie ma odpowiedzi?*)

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Łukasz Piebiak:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł najpierw, panie ministrze.

(*Głos z sali: Teraz pan poseł, panie ministrze.*)

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Łukasz Piebiak:**

Muszę się...

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, podsekretarz stanu przemawia przy wyłączonym mikrofonie*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Panie ministrze, najpierw pan poseł jeszcze zadaje pytanie.

(*Głos z sali: Najpierw pan poseł.*)

(*Głos z sali: Jeszcze Wysoka Izba działa, panie ministrze.*)

Pan poseł zadaje pytanie i potem pan.

Posel Paweł Pudłowski:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Zanim pan nam odpowie na to wszystko, dorzucę jeszcze kilka spostrzeżeń. Ta poprawka dotyczy właściwości sądów dyscyplinarnych i, gdyby pan prokurator zezwolił, dyskutowano by o niej o godz. 1 w nocy, czyli dzisiaj nad ranem. Czy gdybyście państwo byli z tego dumni, gdyby rzeczywiście stanowiło to dla was plus, dyskutowalibyście nad tym o godz. 1 nad ranem lub w nocy? Czy gdyby to było dla was coś

istotnego, to zajmowalibyście się tym w czasie przerwy wakacyjnej, tak żeby ludzie tego nie widzieli? Nie, zajmowalibyście się tym o takiej porze, żeby każdy mógł zobaczyć.

Szanowni Państwo! Drodzy Obywatele! Choć może wam się wydawać, że Sąd Najwyższy jest jakąś odległą sprawą, ponieważ nigdy z nim nie mieliście do czynienia, to tak nie jest. Niezależność Sądu Najwyższego, niezależność sądownictwa w ogóle, taka podstawa, konstytucja dla nas, dla wszystkich, i dla państwa, i dla nas, trójpodział władzy – to są właśnie podstawy państwa demokratycznego. Drodzy obywatele, kiedy wróciacie państwo z wakacji, świat będzie wydawał się taki sam, ale nasz kraj taki sam już nie będzie. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Ojej.*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan minister Łukasz Piebiak – przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Łukasz Piebiak:**

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nawet się dobrze złożyło, bo odniosę się do obydwu tych wypowiedzi. Pierwsza kwestia, rzekomo skandaliczna: Dlaczego powstaje możliwość, żeby obniżyć wynagrodzenie sędziemu, który jest w stanie spoczynku, przed prawomocnym orzeczeniem? To nie jest tak, że dotyczy to każdego sędziego w stanie spoczynku, dotyczy to tylko sędziego, co do którego jest wysokie podejrzenie i któremu uchylono immunitet.

(*Głos z sali: Z waszej strony.*)

Dzisiaj takie rozwiązanie obowiązuje w stosunku do sędziów czynnych. Ten projekt domyka system. Nie może być tak, że sędzia czynny, który jest odsuwany od orzekania, ponieważ istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że popełnił przestępstwo, uchylono mu immunitet, ma odebrane 50% wynagrodzenia, a właściwie zawieszone, a sędzia w stanie spoczynku nie, tylko dlatego że ten sędzia w stanie spoczynku nie ma zawieszonego prawa do orzekania, bo on po prostu nie orzeka. Zatem, po pierwsze, nie jest to żadna zmiana rewolucyjna, a po drugie, to jest zmiana tak naprawdę z zakresu elementarnej sprawiedliwości. Muszę odwołać się do przykładu. Kiedy wydarzyła się afera krakowska i zaczęły wreszcie organy ścigania robić to, co do nich należało, i pan sędzia Sobierajski został tymczasowo aresztowany, to był sędzią w stanie czynnym, zawieszono go w czynnościach, potem osiągnął wiek spoczynkowy. Co się stało? Kiedy był sędzią czynnym, a tymczasowo

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak:

aresztowanym, pobierał 50% wynagrodzenia. Przeszedł w stan spoczynku i w nagrodę dostawał 75%...

(*Głos z sali:* Skandal.)

...cały czas będąc osobą podejrzaną o przestępstwo, poważne przestępstwo korupcyjne...

(*Głos z sali:* To nie za to.)

...o zorganizowaną grupę.

I państwo z Platformy bronicie takich przypadków, tego się domagacie, żeby w takich wypadkach ustawa nie działała (*Oklaski*), żeby wypłacać pełne wynagrodzenia...

(*Głos z sali:* Kamiński.)

...żeby nie było żadnych konsekwencji? Jeżeli sędzia zostanie uniewinniony...

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Kamiński. I co? Ministra z niego zrobiliście.)

...nieważne, czy prokurator, zwróci się mu to wszystko, czego nie wypłacono, ale jeżeli zostanie skazany, to Skarb Państwa nie odzyska tych pieniędzy. O to wam chodzi? Żeby wypłacać podejrzanym, czy wręcz przestępcom, pieniądze?

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Skazanego zrobiliście ministrem.)

A właściwość sądów dyscyplinarnych – kolejny obrońca, z Nowoczesnej tym razem, się znalazł.

(*Głos z sali:* Ha, ha, ha.)

No, sądy dyscyplinarne muszą działać. (*Oklaski*)
Przepis... (*Gwar na sali*)

(*Głos z sali:* Panie marszałku...)

...jeżeli pan poseł to zrozumiał, przepis dotyczy szczególnej sytuacji, kiedy uchyla się immunitet sędziemu albo też z odesłania prokuratorowi, który jest ujęty na gorącym uczynku, i, dajmy na to, jest to człowiek z południa kraju, dzieje się to na północy, w związku z tym jest regulacja całkowicie porządkowa, że powinien się nim zająć w ciągu 24 godzin, krótkiego czasu, miejscowy sąd dyscyplinarny, szczebiński, gdański, mniejsza o to, a nie chodzi o to, żeby gdzieś tam transportować czy mieć problemy z dochowaniem terminu. To są rzeczy porządkowe. To są rzeczy całkowicie słuszne. To są rzeczy, co do których żaden uczciwy człowiek i polityk nie powinien mieć wątpliwości. A państwo macie te wątpliwości. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 16. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Czy pan marszałek będzie reagował, jak będą obrażać posłów?)

Głosowało 402 posłów. Za – 157, przeciw – 225, wstrzymało się 20.

Sejm wniosek odrzucił.

W 17. wniosku mniejszości do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 31–33.

Przyjęcie tego wniosku mniejszości spowoduje bezprzedmiotowość 13. poprawki.

Do pytania zgłosił się pan poseł Krzysztof Brejza, klub Platformy.

Posel Krzysztof Brejza:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Za kilka dni minie pierwsza rocznica złożenia przez prezydenta wniosku o ponowne rozpatrzenie m.in. poprzedniej waszej ustawy o Sądzie Najwyższym. I teraz przypominę wam, co mówił pan prezydent, który dzisiaj robi taką wrzutkę, odwracając uwagę od istoty dzisiejszego dnia: Ubolewam nad tym, że projekt ustawy o Sądzie Najwyższym nie był mi przedstawiony jako prezydentowi Rzeczypospolitej.

Panie ministże, posłowie PiS-u, czy przedłożyliście to do konsultacji swojemu prezydentowi? Ponieważ prezydent stwierdził, że nie mógł odbyć żadnych konsultacji.

Ostateczne rozwiązania winny być zrozumiałe, społecznie zgodne i starannie przygotowane. Poselski projekt ustawy o Sądzie Najwyższym wpłynął do łaski marszałkowskiej 12 lipca i zaledwie po 8 dniach został uchwalony przez Sejm.

Szanowni państwo, robicie dokładnie to samo. I zamiast referendum dzisiaj jest prawdziwe pytanie o siłę charakteru prezydenta i o to, czy tymi samymi argumentami (*Dzwonek*) się posłuży, by to zawetować. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 17. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Głos z sali:* Głośnie! panie marszałku.)

Głosowało 404 posłów. Za – 153, przeciw – 233, wstrzymało się 18.

(*Głos z sali:* Głośnie!)

Sejm wniosek odrzucił.

W 13. poprawce do art. 1 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 33.

Do pytania zgłosił się pan poseł Adam Szłapka, klub Nowoczesna.

Posel Adam Szlapka:

Panie Marszałku! Jeśli ja naruszyłem powagę Izby, to jak można określić zachowanie pani poseł Piotrowicz wczoraj w komisji... (*Gwar na sali*)

(*Głos z sali: Pawłowicz.*)

Przepraszam, przepraszam.

...pani poseł Pawłowicz wczoraj w komisji...

(*Posel Grzegorz Janik: Idź spać.*)

...która mówiła o bydle, zwracając się do posłów opozycji? Jak można określić zachowanie Jarosława Kaczyńskiego...

(*Głos z sali: To jest poseł bis.*)

...który wykrzykiwał na nas: zdradzieckie mordy? I wreszcie jak można określić pana zachowanie, pana, który komentuje np. moją wypowiedź, mówiąc, że moja wypowiedź jest kompromitacją dla szkoły?

(*Głos z sali: Bo jest.*)

To jest też upokarzanie Wysokiej Izby. To, co wy robicie, jest upokarzaniem Wysokiej Izby, a nie to, co ja powiedziałem. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Pytanie.*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Borys Budka, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Borys Budka:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Rozmawiamy o poprawkach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej, a poucza nas przedstawiciel resortu, który jest uosobieniem hipokryzji, jeśli chodzi o podejście do wymiaru sprawiedliwości. To wy przedłożyliście w tej Izbie zmiany w Kodeksie postępowania karnego, które umożliwiły wycofanie aktu oskarżenia przeciwko partyjnemu koledze, żebyście go mogli wsadzić do spółki Skarbu Państwa. (*Oklaski*) Jesteście ostatnimi osobami, które mają prawo pouczać o moralności. Wy mówicie o odpowiedzialności dyscyplinarnej, podczas gdy pana szef w resorcie zatrudnił sędziego Kryżę?

To jest symbol tego, jak wy podchodzicie do wymiaru sprawiedliwości. I pan, panie ministrze, jest ostatnią osobą, która ma prawo pouczać nas, posłów, czym jest moralność, bo pana szef odpowiadał przed...

(*Głos z sali: A Kamiński?*)

...sądem za to, że bawił się jednocześnie w sędziego...

(*Głos z sali: Kto?*)

...i w (*Dzwonek*) prokuratora. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 13. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 162, przeciw – 230, wstrzymało się 22.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 14. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić art. 4.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość 18. i 19. wniosku mniejszości oraz poprawek 15. i 16.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Monika Rosa.

Posel Monika Rosa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ja naprawdę nie naruszam powagi tej Izby głównie dlatego, że państwo tę Izbę z tej powagi już dawno odarliście, tak samo jak odzieracie obywateli i obywatelki z ich praw i wolności, prawa do życia w wolnym, otwartym społeczeństwie, wolnym, otwartym kraju, który szanuje wszystkich obywateli.

(*Posel Anna Paluch: Proszę się odnosić do projektu ustawy.*)

I, panie marszałku, to co pan powie o posłance Pawłowicz, o pośle Piotrowiczu? Co pan powie o sobie samym, jeśli pan, nadużywając władzy, na prywatne wydarzenie, jakim jest koncert na Stadionie Narodowym, podjeżdża służbowym autem? Czy to nie odziera tego Sejmu z powagi? (*Oklaski*)

(*Posel Witold Czarnecki: Do rzeczy!*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 14. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 163, przeciw – 237, wstrzymało się 18.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 19. wniosku mniejszości oraz tożsamej 15. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 2.

Do pytania zgłosił się pan poseł Marcin Świącicki.

Posel Marcin Świącicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tym artykule wnioskujemy o skreślenie nowego wymagania posta-

Posel Marcin Świącicki

wionego przed aplikantami, przed kandydatami na aplikację sędziowską i prokuratorską, mianowicie chodzi o wymogi kwalifikacyjne, takie jak nieposzlakowana reputacja itd. Dodano tam wymóg, że muszą mieć poniżej 35. roku życia. Otóż ten wymóg jest sprzeczny, po pierwsze, z art. 32 konstytucji, który mówi o zakazie dyskryminacji z jakiegokolwiek powodu, a więc również nie można być dyskryminowanym z powodu wieku.

(Posel Cezary Grabarczyk: Brawo!)

Jest też sprzeczny z art. 60, który mówi o jednokowym dostępie do służby publicznej, ponieważ część ludzi z tego wyrzuca. I podam państwu jeszcze taki praktyczny przykład. Weźmy matkę, która urodziła dwoje dzieci, korzystała z urlopu macierzyńskiego, korzystała z urlopu wychowawczego – kiedy osiągnęła 35. rok życia, nie może już iść na aplikację sędziowską czy prokuratorską. No to jest oczywista dyskryminacja. Wysuwany jest argument ekonomiczny – proszę państwa, argumenty ekonomiczne (*Dzwonek*) nie mogą łamać praw człowieka. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 19. wniosku mniejszości i 15. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 168, przeciw – 231, wstrzymało się 14.

Sejm propozycje odrzucił.

W poprawce 16. do art. 4 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 5.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość 18. wniosku mniejszości.

Do pytania zgłosił się pan poseł Jerzy Meysztowicz, klub Nowoczesna.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tą ustawą cofacie nas w mroczne czasy komunizmu. Tak się zastanawiam, czy nie jest uprawnione zwracać się do was per towarzysze. Z pięknego hasła, jakie mieliście: Prawo i Sprawiedliwość, dzisiaj zostały: paździerz i socjalizm.

(Posel Anna Paluch: Wymyślcie coś ciekawszego, bo już nam się nudzi.)

Do tego doprowadziliście. Ta poprawka powoduje również to, że ta ustawa może być niekonstytucyjna. Ograniczacie możliwość kontynuowania kariery osobom, które skończyły 40 lat. Uderzacie przede wszystkim w kobiety, które po wychowaniu dzieci chciałyby kontynuować swoją karierę. Mało tego, w komisji pan prokurator Piotrowicz nie pozwolił...

(Głos z sali: Poseł!)

...aby Biuro Legislacyjne Sejmu mogło się wypowiedzieć na temat tej poprawki, która jest ewidentnie niezgodna z konstytucją. To jest po prostu hańba. Dziękuję. (*Oklaski*)

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Posel Jarosław Urbaniak, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Jarosław Urbaniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie marszałku Terlecki, ja już raz panu stąd wypominałem, że pan nie ma prawa stwierdzać, że poseł naruszył powagę Sejmu. Regulamin Sejmu mówi o marszałku. Mieliście okazję to zmienić i dzisiaj walcem ten regulamin zmieniliście, ale nadal naruszenie powagi Sejmu może stwierdzić marszałek...

(Głosy z sali: O nie...)

(Głos z sali: A nie wicemarszałek.)

...a pan marszałkiem Sejmu nie jest.

(Posel Cezary Grabarczyk: I nie będzie.)

A jeśli ktoś narusza powagę Sejmu w czasie tej debaty, to pan, a nie posłowie Nowoczesnej. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 16. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 403 posłów. Za – 150, przeciw – 227, wstrzymało się 26.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 18. wniosku mniejszości do art. 4 pkt 5 wnioskodawcy proponują skreślić w art. 37b ust. 1 pkt 1.

Do pytania zgłosił się pan poseł Michał Szczerba, Platforma Obywatelska.

Posel Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jest to ciąg dalszy poprawek, które mają wykluczyć dyskryminację ze względu na wiek. Ta dyskryminacja dotyczy kandydatów na aplikację sędziowską uzupełniającą oraz prokuratorską uzupełniającą.

Państwo określiliście ten wiek na 40 lat. Zdaniem rzecznika praw obywatelskich, który za chwilę przedstawi swoją informację roczną, jest to nierówne traktowanie osób fizycznych ze względu na wiek w zakresie podejmowania kształcenia zawodowego, w tym doskonalenia i doskonalenia zawodowego. Ta dys-

Posel Michał Szczerba

kryminacja ze względu na wiek oczywiście obejmowała też sędziów w wieku 65 lat. Jednak wczoraj pan przewodniczący Piotrowicz skończył 66 lat, nie chciał przejść w stan spoczynku, nadal pracuje, ale dosyć kiepsko. Dostał od pana marszałka termin, jeśli chodzi o sprawozdanie – robota terminowa – do godz. 24. O której było sprawozdanie? O godz. 1. Słabo, panie przewodniczący. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Paszyk, klub PSL.

Posel Krzysztof Paszyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wprowadza się uzupełniające aplikacje sędziowskie i prokuratorskie. Jeszcze kilka miesięcy temu zaprzeczano takim pomysłom. Problem braków kadrowych wśród sędziów i nieuznawanie konstytucyjności Krajowej Rady Sądownictwa przez prawników wszystkich zawodów prawniczych prowadzi was do działań tego typu. Ma to na celu wypróbowanie najmłodszych prawników, asystentów sędziów i referendarzy sądowych, zachęcenie ich do szybszej kariery sędziowskiej i prokuratorskiej. Tak z pewnością chcecie odmłodzić w szybkim tempie kadry, tylko, szanowni państwo, 70 lat temu w tak szybkim tempie również odmładzano kadry. Pogratulować inspiracji. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 18. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 176, przeciw – 231, wstrzymało się 12.

Sejm wniosek odrzucił.

W 20. wniosku mniejszości do art. 5 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 1 i 2.

Przyjęcie tego wniosku spowoduje bezprzedmiotowość 17. poprawki.

Do pytania zgłosił się pan poseł Michał Szczerba, Platforma Obywatelska.

Posel Michał Szczerba:

Wszczęliście postępowania dotyczące stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym. Zniechęcacie sędziów sądów powszechnych do tego, żeby składali

swoje aplikacje, a w tej chwili w tej poprawce proponujecie tak naprawdę manipulowanie składami w zakresie opiniowania kandydatów na sędziów Sądu Najwyższego. Chcecie, aby przewodniczący mógł wyznaczyć zespół składający się nie z trzech, lecz z większej liczby członków rady. Rzecznik praw obywatelskich zwracał uwagę na to, że poprzez zwiększenie liczby członków zespołu możecie doprowadzić do zachwiania równowagi między władzą ustawodawczą i sądowniczą, np. przy zwiększeniu liczby członków zespołu do siedmiu i wyznaczeniu do jego składu jednego sędziego i sześciu posłów i senatorów, np. posła Piotrowicza, posłanki Pawłowicz czy też innych osób z ramienia Sejmu i Senatu. *(Dzwonek)* Jest to zachwianie równowagi między władzami. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Witold Zembaczyński, klub Nowoczesna.

Posel Witold Zembaczyński:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Ta poprawka ma na celu zmniejszenie politycznego wpływu na rozpatrywane wnioski przez KRS, ale jestem tutaj po to, by bronić nie sędziów, konkretnej grupy zawodowej, ale obywateli przed waszymi zapędami. Mówicie, że wam mandat do tego, co dzisiaj wyczyniacie, dał suweren i on was wybrał. Ale jaki los wybraliście dla suwerena? Los niewolników. Bo jak można nazwać państwo, w którym macie w garści media publiczne, aparat oskarżycielski i do tego jeszcze bierzecie sądy? Przecież w tym państwie nie ma mowy o żadnych standardach demokratycznych. I to bezprawie konstytucyjne pcha was do coraz większej radykalizacji. Ten, kto mówił, że PiS bez Jarosława Kaczyńskiego będzie nieszkodliwy, mylił się. PiS bez prezesa jest trzy razy gorszy. A to, co panu najlepiej wychodzi w życiu, to naciskanie czerwonego przycisku odbierającego posłom głos. I jeżeli mówi pan, że ktoś narusza powagę tej Izby, to ja mówię: to od dawna nie jest Izba Sejmu, to jest izba pt. folwark PiS-ęcy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 20. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 184, przeciw – 224, wstrzymało się 7.

Sejm wniosek odrzucił.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

W 17. poprawce do art. 5 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 2.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Barbara Chrobak, klub Nowoczesna.

Poseł Barbara Chrobak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka 17. zgłoszona przez Kukiz'15 – i kolejna, poprawka 21. – zmierza do skreślenia zapisu dotyczącego dyskryminacji z uwagi na wiek. Osoby, które ukończyły 35 lat, nie będą mogły uczestniczyć w procedurze konkursowej dotyczącej aplikacji sędziowskiej czy prokuratorskiej. Podobny charakter ma wprowadzony próg wiekowy 40 lat w przypadku ubiegania się o zakwalifikowanie do aplikacji uzupełniającej. Mamy do czynienia z dyskryminacją z uwagi na wiek. I mówię w imieniu tysięcy asystentów sędziów, prokuratorów oraz referendarzy sądowych: obywatele mają prawo w każdym wieku zdobywać nowe kwalifikacje i awansować, a wy zabieracie im to prawo, podstawowe prawo obywatela. Na pewno wielu z was, posłów zasiadających w tej sali, zdobywało wykształcenie w późnym wieku. Czy ktoś wam to prawo odebrał? Nie. To dlaczego wy odbieracie je innym? Gdzie konstytucyjna zasada równości i zakaz dyskryminacji (*Dzwonek*) wynikający z art. 32 ustawy zasadniczej i art. 11 Kodeksu pracy? (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 17. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 369 posłów. Za – 159, przeciw – 205, wstrzymało się 5.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Za szybko pan wyłączał.)

Sejm poprawkę odrzucił.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Proszę nie robić tak szybko.)

W 21. wniosku mniejszości oraz tożsamej 18. poprawce do art. 5 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 3.

Do pytania zgłosił się pan poseł Marcin Świąćicki, Platforma Obywatelska.

Poseł Marcin Świąćicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Krajowa Rada Sądownictwa ocenia kandydatów na sędziów i asesorów według długiej listy kryteriów. Jeśli zgłosi się więcej niż jeden kandydat, według tych kryteriów musi ustalić kolejność tych kandydatów. Są to takie

kryteria jak dorobek zawodowy, dorobek naukowy, opinie przełożonych, publikacje, rekomendacje, opinia kolegium właściwego sądu. Otóż wy wprowadzacie przepis, że można ustalić tę kolejność z pominięciem tych wszystkich dokumentów, tych wszystkich opinii, tego całego dorobku. Czyli według jakichś innych kryteriów można ustalić kolejność tych kandydatów na stanowiska sędziowskie? Według jakich? Według tych, które pani Pawłowicz będzie miała na swojej liście? Według tego, co minister sprawiedliwości przyniesie do Krajowej Rady Sądownictwa? Ja się pytam, według jakich kryteriów będziecie ustalać kolejność kandydatów, skoro te wszystkie merytoryczne kryteria mogą być jednym przepisem wyeliminowane i niestosowane. Kolejność kandydatów na określone stanowisko można ustalać bez tego. To jest (*Dzwonek*), proszę państwa, zaproszenie do... przejaw ręcznego sterowania tym. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Kornelia Wróblewska, klub Nowoczesna.

Poseł Kornelia Wróblewska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To wniosek mniejszości i poprawka, które są sprzeciwem wobec opracowywania przez Krajową Radę Sądownictwa listy kandydatów w oderwaniu od jakichkolwiek udokumentowanych osiągnięć. Dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe, dorobek naukowy, lista publikacji, opinie przełożonych, rekomendacje, opinie zgromadzenia ogólnego sędziów danego sądu – tego w państwie PiS nie trzeba, żeby zostać sędzią Sądu Najwyższego. A czego trzeba? Sympatii polityków z Nowogrodzkiej? Szanowni państwo, czy wy się zastanawialiście, co się stanie, jak się zmieni siedziba partii? Co się stanie, jak się zmieni partia rządząca, jak partia rządząca, która wejdzie po was, zacznie wykorzystywać narzędzia, które teraz wprowadzacie, przeciwko wam? Czy wy się nad tym zastanawialiście? (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Bravo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 21. wniosku mniejszości oraz 18. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 162, przeciw – 238, wstrzymało się 16.

Sejm propozycję odrzucił.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

W 22. wniosku mniejszości oraz tożsamyh poprawkach 19. i 20. do art. 5 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 4 i 5.

Przyjęcie tych propozycji spowoduje bezprzedmiotowość 21. poprawki.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz.

(Poseł Maria Małgorzata Janyska: Nic nie sły-chać!)

(Głos z sali: Głośniej!)

(Poseł Grzegorz Długi: Naprawdę nie sły-chać.)

Mikrofon słaby.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Lista patologii, które są wprowadzane tą ustawą, jest niezwykle długa, m.in. brak odwołań od decyzji pseudo-KRS-u, w którym w tym momencie są PiS-owscy i Kukizowi nominaci. W skrócie: od decyzji upolitycznionej Krajowej Rady Sądownictwa realne żądanie odwołania tak naprawdę nie przysługuje. Dlaczego? Bo żeby złożyć to odwołanie skutecznie, przegrani w konkursie musieliby namówić do tego osoby, które wygrały, musieliby namówić do tego zwycięzcę konkursu. To znaczy, że to jest kpina. A co w sytuacji kiedy ktoś np. poda sygnatury nie swoich akt? Na przykład poda sygnaturę prof. Strzembosza i wygra konkurs na sędziego Sądu Najwyższego? I co? I w państwie PiS będziecie musieli czekać, aż sam zaskarży tę decyzję? Gratuluje, naprawdę, gratuluje. To jest absurd roku. (Oklaski)

(Poseł Krystyna Pawłowicz: Nie krzycz.)

(Głosy z sali: Uuu...)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 22. wniosku mniejszości i poprawek 19. i 20., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 189, przeciw – 227, wstrzymało się 5.

Sejm propozycje odrzucił.

W 21. poprawce do art. 5 pkt 5 wnioskodawcy proponują skreślić w art. 37b ust. 1 pkt 1.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Kornelia Wróblewska, klub Nowoczesna.

Poseł Kornelia Wróblewska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Polska to kraj o pięknej, choć bolesnej historii, kraj, za którego wol-

ność nasi dziadkowie i rodzice przelali krew. Posłowie PiS, dlaczego nie potraficie uszanować tej wolności? Polski rządzie, dlaczego nie potrafisz uszanować obywateli? Dlaczego dzielicie i szczujecie jednych na drugich? Czy nie widzicie, co się dzieje na ulicach polskich miast? Czy nie widzicie, co się dzieje w Warszawie?

(Głos z sali: Nie.)

(Głos z sali: Co się dzieje?)

Gdzie jest pan premier? Ja pytam, gdzie jest pan premier.

Szanowni Państwo! Dlaczego w tej chwili na ulicach Warszawy, pod Sejmem policja spisuje bez podania podstawy prawnej obywateli, którzy mają prawo tam przebywać? Dlaczego nie ma tam premiera? Dlaczego nie broni ich praw? Obiecywaliście, że będziecie stali w obronie praw obywateli.

(Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk: W bagażniku.)

Pani premier, pani powinna tam do nich pójść. Pani powinna to wyjaśnić. Oni manifestują pokojowo.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Poseł Kornelia Wróblewska:

A policja, tak jak wczoraj w nocy (*Dzwonek*), bezpodstawnie używa siły...

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki 21., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 182, przeciw – 223, 6 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 23. wniosku mniejszości oraz tożsamej 22. poprawce do art. 6 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 1.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej poprawce jest wprowadzany w życie wielki sen prokuratora czasów PRL pana pośła Piotrowicza. Sądy zamienia się w wielką prokuraturę. W każdym postępowaniu jeden prokurator.

(Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk: Ojej, ojej.)

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz

Sprawa cywilna, karna – nieważne, zawsze prokurator. Niech stoi ten przedstawiciel ministerstwa bublei prawnych i niech pilnuje, czy sędziowie dobrze orzekają...

(*Posel Anna Paluch: Ciszej.*)

...niech jego obecność wywiera presję na sędziego. Czy sprawa cywilna, czy sprawa karna, prokurator ma być. To jest Polska PiS. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

(*Posel Grzegorz Długi: Panie marszałku, nie słychać, coś jest nie tak.*)

No nie wiem, nic nie poradzę na to. Wszystko wygląda dobrze.

Posel Grzegorz Długi:

Panie marszałku, naprawdę nie słychać, coś jest nie tak z dźwiękiem. Nie żebym bardzo się umartwiał z tego powodu, ale jednak.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta poprawka ma na celu wyeliminowanie pewnej patologii, patologii również takiej czysto legislacyjnej, bo jeżeli doprowadzimy do tego... Nie będę dramatyzował tak jak moja koleżanka, która pewnie ma mniej praktyki, więc bardziej się przejmuję emocją...

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: O, jakie żenujące.*)

...natomiast problem polega na tym, że jeżeli przyjmujemy takie rozwiązanie, to dojdziemy do takiej paranoi – i tu pewnie pani Szydelko na pewno mnie poprze – że np. w Trybunale Stanu prokurator będzie mógł wejść w charakterze strony, jeżeli przykładowo prokurator generalny jako minister sprawiedliwości będzie przez ten Trybunał Stanu procedowany, że tak ładnie powiem. Dochodzimy do paranoi. Nie może być tak, że w charakterze strony prokurator może występować w każdym postępowaniu. To jest błąd legislacyjny, to jest błąd polityczny, to jest błąd ustrojowy... (*Dzwonek*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Posel Grzegorz Długi:

...tak że bardzo proszę o głosowanie za tą poprawką, przede wszystkim...

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 23. wniosku mniejszości oraz 22. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 177, przeciw – 228, wstrzymało się 10.

Sejm propozycje odrzucił.

W 24. wniosku mniejszości do art. 6 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 2.

Chyba mikrofon lepiej działa.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz.

(*Głosy z sali: Nie, nie.*)

Nie, nie, przepraszam, już była pani, to poprzedni punkt.

Pani poseł, wcale się pani nie zgłosiła. (*Wesołość na sali, oklaski*)

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Nie? Nie do tego? Do następnej.*)

Do następnej.

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Do następnej.*)

(*Posel Krystyna Skowrońska: Pan przeprosi, że się pan pomylił.*)

Pan poseł Jerzy Meysztowicz.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie doczekaliśmy się wielu odpowiedzi od strony rządowej. Pan minister Ziobro wysłał swoich zastępców, pana ministra Jakiego i pana ministra Piebiaka. Ja mam prośbę, żeby pan minister Ziobro przyszedł tutaj i złożył oficjalne oświadczenie, że ta ustawa nie była przygotowana w Ministerstwie Sprawiedliwości. (*Oklaski*)

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Ale co z panem Mariuszem?*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 24. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 169, przeciw – 239, wstrzymało się 14.

Sejm wniosek odrzucił.

W 25. wniosku mniejszości do art. 6 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 9.

Do pytania zgłosiła się pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz.

(*Głosy z sali: O nie...*)

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! A tym razem o śnie, ale wierchuszki Prokuratury Krajowej, i to śnie śnionym jeszcze od 2016 r. Ten przepis sankcjonuje tak naprawdę pewne nadużycie finansowe, jakiego stale dopuszczają się najprawdopodobniej prokuratorzy Prokuratury Krajowej, którzy pobierają dodatki mieszkaniowe oraz zwrot kosztów dojazdu do pracy.

(Głos z sali: Nie krzycz!)

Zostało to wytknięte przez szefa Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex super omnia” pana prokuratora Krzysztofa Parchimowicza.

(Poseł Krystyna Pawłowicz: Ciszej!)

Więc ja mam konkretne pytanie: Czy pan Bogdan Świączkowski i jego zastępcy Robert Hernand, Krzysztof Sierak i Marek Pasionek pobierają dodatki na mieszkanie w innej miejscowości...

(Poseł Anita Czerwińska: Cicho! Nie drzyj się!)

...dodatki mieszkaniowe oraz zwrot kosztów dojazdu? Bardzo konkretne pytanie. I czy ten przepis to sankcjonuje? Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 25. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 165, przeciw – 244, wstrzymało się 11.

Sejm wniosek odrzucił.

W 23. poprawce do art. 6 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 10.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 23. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 164, przeciw – 244, wstrzymało się 10.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 24. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić art. 8.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość wniosków mniejszości od 26. do 28. oraz poprawek 25. i 16.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 24. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 168, przeciw – 228, wstrzymało się 24.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 26. wniosku mniejszości oraz tożsamej 25. poprawce do art. 8 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 1.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 26. wniosku mniejszości i 25. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 405 posłów. Za – 160, przeciw – 223, wstrzymało się 22.

Sejm propozycje odrzucił.

W 26. poprawce do art. 8 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 2.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 26. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 160, przeciw – 230, wstrzymało się 22.

Sejm wniosek odrzucił.

W 27. wniosku mniejszości do art. 8 wnioskodawcy proponują zmianę w pkt 4.

Do pytania zgłosił się pan poseł Michał Szczerba, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Michał Szczerba:

Być może Wysoka Izba pamięta przypadek sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Rączki. On nie został objęty tymi regulacjami. Mimo że 28 lipca skończy 65 lat, nie mógł zgodnie z ustawą złożyć oświadczenia o chęci dalszego orzekania w Sądzie Najwyższym. To poprawka PiS-owska, która jest świadectwem tego, że wszystko, co robicie – a nowelizujecie tę ustawę po raz piąty – robicie na łapu-capu. Pan minister Piebiak, który pewnie jest autorem tych wszystkich pięciu nowelizacji, jest po prostu nieporządny. Tą poprawką tego dowodzicie. Tak naprawdę jedyny cel tej nowelizacji to ściślejsze podporządkowanie sądów prezesom powoływanym bez żadnego udziału środowiska sędziowskiego. Taka jest KRS składająca się z waszych nominatów. I tu, i tu. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pytanie zadaje pan poseł Krzysztof Paszyk, klub Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Posel Krzysztof Paszyk:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W celu przejęcia Sądu Najwyższego oraz wyprzedzenia czynności pro-

Posel Krzysztof Paszyk

cesowych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wobec Polski PiS postanowiło, że wystarczy jedynie 80, a nie, jak do tej pory, 110 sędziów, żeby móc wybrać nowego pierwszego prezesa Sądu Najwyższego. Szanowni państwo, trochę historii. Jak w 1841 r., za cara Mikołaja I, rozformowano Sąd Najwyższej Instancji Królestwa Polskiego, to tylko, uwaga, jeden sędzia nie przeszedł do nowo powstałej instytucji. Polski prezydent okazał się, widać, mniej łaskawy niż zaborca rosyjski.

Pytanie: Jak ten przyspieszony ruch kadrowy, szanowna większości sejmowa, ma spowodować jakąkolwiek pozytywną zmianę w Sądzie Najwyższym? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 27. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 163, przeciw – 228, wstrzymało się 26.

Sejm wniosek odrzucił.

W 28. wniosku mniejszości do art. 8 wnioskodawcy proponują zmianę w pkt 5.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Krzysztof Brejza, Platforma Obywatelska.

Posel Krzysztof Brejza:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ograniczenie niezależności sądownictwa próbowano osiągać różnymi metodami. Jedną z dróg wiodących do podporządkowania wymiaru sprawiedliwości była – jak to określano w ówczesnym piśmiennictwie – demokratyzacja sądów. Stopniowe osłabianie pozycji sędziego i eliminowanie sędziów przedwojennych nie wystarczyły do całkowitego podporządkowania wymiaru sprawiedliwości. Szeroko postulowano demokratyzację kadry sądowej, a postulat ten obejmował odrodzenie aparatu, czyli pozyskanie grupy nowych sędziów. Jak to robiono? Przedwojennych sędziów usuwano, ale były braki, nie było nowych, i równo 70 lat temu wprowadzono Centralną Szkołę Prawniczą im. Teodora Duracza, słynną Duraczówkę.

Stąd pytanie do pana ministra i do posłów PiS-u: Czy wam się kartki nie posklejały i niektórych rozwiązań związanych z obniżaniem kwalifikacji sędziów nie skopiowaliście z tego projektu? (*Dzwonek, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 28. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 163, przeciw – 224, wstrzymało się 26.

Sejm wniosek odrzucił.

W 29. wniosku mniejszości wnioskodawcy proponują skreślić art. 20.

Do zadania pytania zgłosił się pan poseł Michał Szczerba, klub Platforma Obywatelska.

Posel Michał Szczerba:

Pan wiceminister Piebiak, pewnie autor tej poprawki... Przypominacie sobie państwo, że mówiliśmy o tym, że są takie sytuacje. Nawet na tej sali są posłowie, którzy mają podwójne obywatelstwo. Jest oczywiście senator, która ma trzy obywatelstwa i połowę swojego czasu spędza w domu na przedmieściach Bostonu za poważne pieniądze z naszych podatków.

(*Głos z sali: Nie kłam.*)

Ale w tym momencie to Krajowa Rada Sądownictwa, składająca się z nominatów PiS-u i Kukiza, będzie decydowała, która osoba posiadająca podwójne obywatelstwo będzie mogła być sędzią. To jest państwo PiS – postawione całkowicie na głowie. To jest oczywiście sprzeczne z konstytucją. Chodzi o dostęp do zawodu, o równe traktowanie obywateli. Te sprawy wymagają absolutnego poparcia i w związku z tym apelujemy (*Dzwonek*) o poparcie tej poprawki. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Mirosław Suchoń, klub Nowoczesna.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! To, że ustawa uderza w demokrację, jest oczywiste, natomiast oprócz tego w szczegółach ustawa jest pełna takich absurdalnych przepisów. Jeżeli prawdą jest to, że tą nowelizacją realizujecie interes kilku prokuratorów, to realizujecie także taki zwykły klientelizm polityczny właśnie w stosunku do tamtej grupy. Chcę o tym powiedzieć, zapytać o tę absurdalność. Panie ministrze, jaki jest sens w tym, żeby wszyscy wypełniali te oświadczenia, o których mowa w tym przepisie? Czy nie wystarczy, że wypełnią je wyłącznie ci,

Posel Mirosław Suchoń

którzy mają dwa obywatelstwa? Inaczej jest to zasada znana z socjalizmu. Socjalizm to jest taki ustrój, który bohatersko rozwiązuje problemy, które sam stworzył. Tutaj jest dokładnie tak samo. Państwo będą wymagali od kilkunastu tysięcy sędziów oświadczeń, a później zawalicie tymi oświadczeniami administrację sądową i zamiast (*Dzwonek*) zajmować się problemami ludzi, ona będzie analizowała te oświadczenia. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 29. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 162, przeciw – 226, wstrzymało się 27.

Sejm wniosek odrzucił.

W 31. wniosku mniejszości oraz tożsamej 28. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić art. 22.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 31. wniosku mniejszości i 28. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 159, przeciw – 224, wstrzymało się 27.

Sejm propozycję odrzucił.

W 29. poprawce do art. 24 wnioskodawcy proponują, aby ustawa weszła w życie 1 stycznia 2020 r.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość 32. wniosku mniejszości.

Do pytania zgłosił się pan poseł Marcin Święcicki, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Marcin Święcicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Powstaje pytanie, dlaczego nad taką ważną ustrojową ustawą zmieniającą siedem innych ustaw procedujemy w szaleńczym tempie, z łamaniem procedur, bez zasięgania opinii, udając, że to jest ustawa poselska, a nie rządowa. Dlaczego jest tak szybko procedowana i termin wdrożenia to 14 dni? Otóż dlatego, proszę państwa, że boicie się, że jak zajmie się tym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a taki wniosek Komisja Europejska już wyszła, to on może zatrzymać tę czystkę w Sądzie Najwyższym, zatrzymać zwolnienie pani pierwszej prezes. Dlatego chcecie koniecznie zdążyć przed tym, zanim Trybunał Sprawiedliwości sprawę rozstrzygnie. To

jest brak szacunku dla instytucji europejskiej, to jest robienie z siebie jakichś takich drobnych krętaczy...

(*Posel Dominik Tarczyński: Brak szacunku dla Unii Europejskiej?*)

...kombinatorów. Nie będziemy szanować instytucji europejskich, ich wyroków i postępowania, tylko ich oszukamy, omamimy. Czy naprawdę nie wstydzicie się państwo takiego postępowania, takiej opinii? Tylko Polski szkoda. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 29. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 162, przeciw – 226, wstrzymało się 26.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 32. wniosku mniejszości do art. 24 wnioskodawcy proponują, aby ustawa weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Do pytania zgłosił się pan poseł Michał Szczerba, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Michał Szczerba:

Wysoka Izbo! Jest to ostatni moment, żebyście się zatrzymali. Donald Tusk przewidział wasze zamiary. (*Wesołość na sali*) Władza, która podporządkowuje sobie sąd, przekształca demokrację w rządy złodziei. Kradniecie Polakom marzenia, kradniecie Polakom prawo do niezależnego, bezstronnego, niezawisłego sadu.

(*Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk: A OFE komu ukradliście?*)

Kradniecie Polakom perspektywę wolnych wyborów. Ale nie ukradniecie Polakom marzeń i nadziei, że za rok już was tu nie będzie. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Boicie się niezależnych instytucji, dlatego zniszczyliście Trybunał Konstytucyjny, dlatego zniszczyliście Krajową Radę Sądownictwa, niszczyliście Sąd Najwyższy. Nie zdziwię się, jeżeli niebawem także rzecznika praw obywatelskich będziecie chcieli przed końcem jego ka-

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz

dencji zastąpić jakimś dublerem, bo już teraz utrudniacie jego funkcjonowanie, chociażby obcinając budżet. Ale to, że w tej chwili w Polsce nie ma instytucji, która mogłaby was rozliczyć ze wszystkich nadużyć władzy...

(*Głos z sali: Wygraj wybory.*)

...to wcale nie znaczy, że w przyszłości tej instytucji nie będzie. Prawda jest taka, że wcześniej czy później skończycie przed sądem. Nie kupicie wszystkich, bo są w Polsce osoby, które ideałów nie sprzedadzą. Nie zastraszcycie wszystkich, bo są w Polsce osoby, które się was nie boją.

(*Posel Marek Suski: Nie strasz, nie strasz.*)

I nie będziecie rządzić wiecznie, bo są w Polsce ludzie, którzy wygrają z wami wybory i przewrócą normalne, demokratyczne rządy, a po wygranej postawią (*Dzwonek*) was przed Trybunałem Stanu. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 32. wniosku mniejszości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 162, przeciw – 228, wstrzymało się 25.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Do pytań zgłosił się pan poseł Borys Budka, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Borys Budka:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Od ponad 2,5 roku oszukujecie Polaków, mówiąc, że prowadzicie jakąkolwiek reformę. Rok temu prezydent Andrzej Duda oszukał Polaków, udając, że cokolwiek wetuje. W tej chwili dorzyniecie Sąd Najwyższy, robiąc go na swoją modłę, tak jak to zrobiliście z Krajową Radą Sądownictwa i Trybunałem Konstytucyjnym.

Nie było i nie ma żadnej reformy. Sprawy w sądach trwają dłużej, ponieważ zablokowaliście blisko 1000 etatów sędziowskich i 1000 nominacji. Tak naprawdę powinniście tutaj wyjść i przeprosić Polaków, przeprosić Polaków za to, że ta ustawa to jedno wielkie oszustwo. Wasza propaganda nic nie da, bo Polacy nie dadzą się po raz kolejny oszukać. Niestety, pan prezydent Andrzej Duda wpisał się w ten wasz chory scenariusz budowania państwa na modłę PRL. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Czy ta ustawa zmienia coś dla obywateli? Nie.

(*Posel Stanisław Tyszka: Nie.*)

Czy ta ustawa zwiększa udział obywateli w sprawowaniu władzy sądowniczej? Nie.

(*Posel Stanisław Tyszka: Nie.*)

Czy państwo przyjęliście poprawki proponowane przez Kukiz'15? Nie.

(*Posel Stanisław Tyszka: Nie.*)

Czy wobec tego Kukiz'15 może poprzeć tę ustawę? Nie.

(*Posel Stanisław Tyszka: Nie.*)

Czy wobec tego Kukiz'15 poprze tę ustawę? Nie.

(*Posel Stanisław Tyszka: Nie.*)

I pytanie do wnioskodawców: Czy bylibyście na tyle cwani, postulując tego typu rozwiązania, gdybyście wiedzieli, że macie nad sobą bat w postaci weta ludowego, że obywatele też mogliby wam powiedzieć: nie, nie chcemy takich zmian? Jaki wówczas proponalibyście kształt wymiaru sprawiedliwości i jakie wówczas proponalibyście reformy, i gdzie w międzyczasie, w ciągu tych 2,5 lat, jak daleko do przodu byłaby Polska? Bo póki co taplamy się cały czas w bagnie. Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani marszałek Barbara Dolniak, klub Nowoczesna.

Posel Barbara Dolniak:

Szanowni Państwo! Reforma wymiaru sprawiedliwości to zbliżenie sądów do obywatela, uproszczenie języka prawniczego, uproszczenie procedur, zapewnienie odpowiedniej liczby sędziów i pracowników sądu, obniżenie kosztów sądowych, które w Polsce są jednymi z najwyższych w Europie, by zapewnić dostęp do sądu, promocja mediacji, która na świecie jest jednym z najlepszych sposobów rozstrzygania sporów. Niestety nic z tego się nie dzieje, za to mamy permanentne zmiany kadrowe, uchwalanie kolejnych projektów, bo te wcześniejsze są takie złe, rosnące kolejki w sądach, ale i w prokuraturze coraz więcej niezadowolonych spraw, ciągle pojawiający się temat podwyżek kosztów sądowych.

Nie ma demokratycznego państwa prawa bez niezależnych sądów i niezawisłych sędziów. Niestety to, co państwo robicie, to nie są rządy prawa, to są rządy

Posel Barbara Dolniak

prawem. I jeżeli państwo myślicie (*Dzwonek*), że krzykiem zagłuszyicie rzeczywistość, to mylicie się. Ta rzeczywistość szybko państwu pokaże...

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Joanna Scheuring-Wielgus...

Posel Barbara Dolniak:

...jak ocenia sytuację.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

...Liberalno-Społeczni.

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ostatnim razem wyłączył pan mi mikrofon i chociaż jest pan wiernym psem, ja się pana nie boję. Może pan tutaj nas straszyc, ile pan zechce. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali: Co to ma być?*)

Natomiast, szanowni państwo...

(*Głos z sali: Co ona mówi?*)

(*Część posłów uderza w pulpity*)

Może pan uspokoić swoich kolegów?

(*Głos z sali: Pokaż bagażnik.*)

(*Głos z sali: Hańba.*)

Proszę uspokoić... (*Gwar na sali, dzwonek*)

(*Głos z sali: Wstyd.*)

I proszę mi doliczyć chwilę czasu.

Szanowni Państwo! Najgorsze w całej tej debacie, która dzisiaj tutaj jest, to ta pogarda i brak szacunku dla inności. Tacy jesteście. Jesteście pogardliwi i poniżacie tutaj wszystkich innych, za każdym razem. Dzisiaj to widziałam. I w zasadzie zadaję sobie pytanie: Co takiego zrobiła wam Polska demokratyczna i praworządna, że tak bardzo jej nienawidzicie? Co takiego wam zrobiła ta Polska, że tak bardzo jej nienawidzicie? (*Dzwonek, wicemarszałek wyłącza mikrofon, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Jacek Protasiewicz, Polskie Stronnictwo Ludowe.

Posel Jacek Protasiewicz:

Chciałbym zwrócić się z pytaniem do posłów wnioskodawców, do posłów, którzy zorganizowali i nadzorowali skandaliczny tryb procedowania nad tą ustawą

w Sejmie, do tych, którzy mają zamiar za chwilę głosować i przyjąć tę ustawę, i do tych, którzy robili to z wcześniejszymi ustawami, które demolowały Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy i ustrój sądów powszechnych. Czy pamiętacie swoje ślubowanie, które uroczyszcie tu, z tego miejsca, w tym miejscu, składaliście...

(*Głos z sali: Tak, pamiętamy.*)

...które mówi o tym, że będziecie rzetelnie i sumiennie wykonywać obowiązki – nie robiliście tego, pracując nad tą ustawą – i że będziecie przestrzegać...

(*Posel Krystyna Pawłowicz: Nie drzyj się!*)

...konstytucji? A ona mówi...

(*Posel Krystyna Pawłowicz: Cicho.*)

...o niezależności i odrębności władzy sądowniczej od innych władz, mówi o 6-letniej kadencji pierwszej prezes Sądu Najwyższego i mówi... Mimo że składaliście to ślubowanie, z Bogiem na ustach, wielu z was z Bogiem na ustach, to wasze obietnice, wasze zobowiązania nie są funta kłaków warte. Ale dla nas mają znaczenie, dlatego klub PSL – Unii Europejskich Demokratów (*Dzwonek*) zgłasza przeciwko tej ustawie. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo!*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Jarosław Porwich, koło Wolni i Solidarni.

Posel Jarosław Porwich:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pan poseł Rafał Trzaskowski zafundował nam wykaz organizacji międzynarodowych, które są przeciwne reformie wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Ja pozwolę sobie uzupełnić tę listę o listę krajową. Także przeciwko reformie...

(*Posel Grzegorz Długi: To nie reforma, Jarek!*)

...wymiaru sprawiedliwości w Polsce są: środowisko Czerskiej, środowiska lewackie...

(*Posel Joanna Augustynowska: Co ty gadasz?*)

...KOD-y, Obywatele RP, aparat PZPR, byli członkowie Służby Bezpieczeństwa, resortowe dzieci. (*Oklaski*)

My jako Koło Poselskie Kukiz'15 będziemy głosować za tą ustawą. Dziękuję. (*Gwar na sali, oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Czy pan minister chce zabrać głos?

(*Głosy z sali: Nie.*)

Pan minister Łukasz Piebiak.

Bardzo proszę. (*Gwar na sali*)

(*Posel Jerzy Meysztowicz: Może pan minister się wreszcie pokaże? Panie ministrze, zapraszamy.*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Większość z tego, co usłyszeliśmy dzisiaj, to demagogia, to rzeczy niemające żadnego związku z przedłożeniem.

(*Poseł Michał Szczerba: Niezawisły sędzia.*)

Szkoda się do tego odnosić, szkoda czasu Wysokiej Izby.

(*Poseł Izabela Leszczyna: To idź stąd!*)

Usłyszeliśmy też rzeczy haniebne. Pozostanę tylko przy tym, co odnosi się do przedmiotu przedłożenia. Usłyszeliśmy obronę tych, którzy są podejrzani o poważne przestępstwa, usłyszeliśmy sprzeciw wobec sądownictwa dyscyplinarnego, generalnie usłyszeliśmy sprzeciw wobec zmian.

(*Poseł Rafał Grupiński: Dyscyplinarka.*)

Państwu zależy na tym, żeby było, tak jak było...

(*Poseł Joanna Augustynowska: Przecież to nie zmiany!*)

...i to nas różni. Nam zależy na tym, żeby dokonać...

(*Głos z sali: Żeby było jeszcze gorzej.*)

...zmian, dobrych zmian. (*Oklaski*)

A teraz po kolei. (*Gwar na sali*)

(*Głosy z sali: Nie...*)

Jeden z posłów, nie będę nazwisk używał, przywołał różne międzynarodowe gremia – że Komisja Wenecka, Komisja Europejska, specjalny wysłannik ONZ, stowarzyszenia sędziowskie takiego czy innego kraju, mniej lub bardziej egzotycznego, wszyscy są przeciwko temu, co dzieje się w Polsce z wymiarem sprawiedliwości. Ja pomogę jeszcze autorowi tej wiekopomnej wypowiedzi. Dzisiaj jeszcze prezes Trybunału Konstytucyjnego Niemiec wypowiedział się na temat polskiego Trybunału Konstytucyjnego...

(*Głos z sali: No właśnie, skandal.*)

...szkoda, że pan poseł o tym nie wspomniał.

(*Głos z sali: Zabolało?*)

(*Głos z sali: Skandal.*)

(*Głos z sali: Jest niezgodne z prawdą.*)

O to wam chodzi?

(*Poseł Rafał Grupiński: Moskwa chwali.*)

O to wam chodzi, żeby powoływać się na ludzi, którzy nie mają żadnych związków z Polską, nie mają żadnej wiedzy na temat tego, co tu się dzieje. Ale są dla was wygodni, więc nimi się zasłaniacie. Za to obywateli nie słuchają tego, co mówicie. (*Oklaski*)

(*Poseł Marcin Kierwiński: A dyscyplinarka to co?*)

Bronicie kworum w samorządzie sędziowskim. Dobrze, ale samorząd polega na tym, że udział w nim jest dobrowolny. Niektórzy sędziowie – na szczęście niektórzy – niestety z tych narzędzi, jakie są, nie chcą bądź nie potrafią korzystać. Nie przychodzą na posiedzenia zgromadzeń sędziowskich, nie przychodzą na zebrania sędziowskie. Dlaczego? Dlatego, że nie podoba się prezes, nie podoba się minister, nie podoba się rząd. Ale jest to ich obowiązek wynikają-

cy z ustawy. I nie myśmy go wprowadzili, tylko to obowiązuje od wielu, wielu lat, obowiązywało także za poprzednich rządów. A więc jaka jest alternatywa?

(*Poseł Rafał Grupiński: Konstytucja.*)

Patrzeć na to, jak niszczy się sądownictwo od wewnątrz, odmawiając uczestnictwa w legalnych organach samorządu sędziowskiego, czy może znieść samorząd sędziowski? My nie znosimy samorządu sędziowskiego, bo uważamy, że jest to wartość, ale niech biorą w tym udział ci, którzy chcą.

(*Poseł Rafał Grupiński: Przestań już, starczy.*)

Jeden z posłów twierdzi, że zbierze się garstka sędziów, prezes z paroma kolegami i to będzie zgromadzenie albo zebranie sędziowskie, które sobie coś tam uchwali. Zalecam lekturę prawa, które obowiązuje od lat. Zgromadzenie trzeba zwołać z dwutygodniowym wyprzedzeniem, wszystkich członków trzeba zawiadomić, więc nie ma takiego niebezpieczeństwa. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Konstytucja.*)

Albo tego nie wiecie, albo udajecie, że tego nie wiecie. Nie wiem, co jest gorsze.

Jednemu z panów posłów chciałbym przypomnieć, jeżeli już wypowiada się na temat wymiaru sprawiedliwości, że w Polsce istnieje i istniała Krajowa Rada Sądownictwa, a nie sądownicza. Jeżeli ktoś na ten temat się wypowiada, to byłoby dobrze, żeby wiedział, o czym mówi, bo nasuwa się wątpliwość, czy cała reszta wypowiedzi jest równie merytoryczna jak tytuł organu konstytucyjnego. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

(*Głos z sali: Ale Ziobro też tak mówił.*)

(*Poseł Jerzy Meysztowicz: Panie ministrze, kto napisał ustawę? Padło pytanie, czekam na odpowiedź.*)

(*Głos z sali: Nie chowaj się tam.*)

Może jeszcze jedna sprawa. 80 sędziów zamiast 110, żeby dokonać wyboru pierwszego prezesa Sądu Najwyższego.

(*Poseł Rafał Grupiński: Co z wakacjami?*)

Ależ bardzo dobrze, że 80. Państwu zależy tylko na tym, żeby nic nie działało, żeby wymiar sprawiedliwości nie działał...

(*Poseł Rafał Grupiński: Wakaty czekają.*)

...żeby państwo polskie nie działało...

(*Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Przecież pan jest sędzią, a pan mówi politycznymi sloganami. Niech pan się wstydzi.*)

...żeby w konsekwencji obciążyć efektem tego ten rząd, to ministerstwo, tych, którzy dzisiaj odpowiadają za państwo...

(*Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Pan jest sędzią, pan nie może mówić politycznymi sloganami.*)

...więc państwo popieracie haniebne akcje, takie jak akcja Iustitii. Zablokujemy Sąd Najwyższy, niech się wali, niech się pali.

(*Głos z sali: Siadaj.*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak

Niech Sąd Najwyższy będzie miał 1/3 ustawowej liczby członków (*Poruszenie na sali*), niech skargi kasacyjne, wnioski obywateli czekają latami.

(*Głos z sali*: Zejdź z mównicy.)

Was to nie obchodzi, was to cieszy, żeby tylko przypisać nam za to odpowiedzialność. (*Oklaski*)

(*Poseł Borys Budka*: I to mówi sędzia Rzeczypospolitej.)

(*Poseł Jerzy Meysztowicz*: Kto napisał ustawę, panie ministrze? Było pytanie.)

To, czego państwo bronicie, można określić w trzech słowach: chaos, kryzys i destrukcja. To jest wasz program. (*Poruszenie na sali*)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Poseł Borys Budka*: Orzelka proszę ściągnąć, bo pan obraża tych, którzy mają orzelka na piersiach.)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

80 sędziów zamiast 110. Nie ma pierwszego prezesa Sądu Najwyższego. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: Jest.)

Pani sędzia Gersdorf jest sędzią w stanie spoczynku. (*Oklaski*) Im szybciej zostanie obsadzony ten wakat, tym lepiej. Żadna instytucja bez szefa nie będzie dobrze funkcjonować... (*Poruszenie na sali*)

(*Poseł Rafał Grupański*: Będziesz siedział.)

...a Sąd Najwyższy jest jedną z najważniejszych instytucji w państwie (*Oklaski*) i wszystko, co służy prawidłowości działania i sprawności działania Sądu Najwyższego, należy popierać, a nie sprzeciwiać się temu. (*Oklaski*) Państwo życzyście sobie, żeby tutaj były zgłiszczka i pogorzeliśko.

(*Poseł Jerzy Meysztowicz*: Kto napisał ustawę?)

(*Poseł Rafał Grupański*: Będziesz siedział, chłopie.)

My mamy dokładnie przeciwne zdanie. Państwo liczyście na to, że jakiś rycerz z Europy przyjedzie i was wybawi. Bo ludzie nie chcą słuchać, nie widzą waszego programu. (*Poruszenie na sali*)

(*Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz*: Co panu obiecał minister Ziobro, że pan mówi jak polityk, panie sędzio?)

Spójrzcie na sondaże. (*Gwar na sali, dzwonek*) Nikt nie przyjdzie, nikt was nie uratuje, nie będzie białego rycerza. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: Co to jest?)

(*Głos z sali*: Pan jest sędzią.)

Proces wyborczy zdecyduje i myślę, że zdecyduje dobrze...

(*Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz*: Plamisz honor sędziów.)

...bo ta zmiana, którą dzisiaj Wysoka Izba omawia...

(*Poseł Jerzy Meysztowicz*: Kto pisał ustawę?)

...jest dobrą zmianą dla polskiego sądownictwa. Dziękuję bardzo. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

(*Głos z sali*: Brawo.)

(*Poseł Jerzy Meysztowicz*: Hańba!)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

(*Część posłów wyjmuje karty do głosowania*)

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2781, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 258 posłów. Za – 230, przeciw – 24, wstrzymało się 4.

(*Część posłów wstaje, długotrwałe oklaski*)

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

(*Część posłów skanduje: Demokracja! Demokracja! Demokracja!*)

(*Poseł Henryka Krzywonos-Strycharska*: Pisokracja. Pisokracja.)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 43. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 2783).

Prezydium Sejmu, na podstawie art. 20 ust. 1 oraz art. 148a ust. 12 regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionych propozycji?

(*Poseł Borys Budka*: Tak.)

Bardzo proszę, pan poseł Budka, Platforma Obywatelska.

Poseł Borys Budka:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Możecie klaskać, możecie krzyczeć, możecie udawać... (*Poruszenie na sali*)

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie*)

...funkcjonariusza PiS, który tak naprawdę pokazał wasze prawdziwe oblicze...

(*Głos z sali*: Nie na temat.)

(*Głos z sali*: Siadaj.)

(*Głos z sali*: Głosujemy.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Nikt się nie zgłasza.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku w brzmieniu z druku nr 2783, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Wicemarszałek Ryszard Terlecki

Głosowało 375 posłów. Za – 362, przeciw – 3, wstrzymało się 10.

(Poseł Dominik Tarczyński: A teraz do bagażnika.)

Sejm podjął uchwałę w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Ogłaszam 5 minut przerwy.

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 17 min 14
do godz. 17 min 18)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 44. porządku dziennego: Informacja o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywatelskich (druk nr 2602) **wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka** (druk nr 2774).

Proszę, żebyście państwo usiedli.

O zabranie głosu poproszę rzecznika praw obywatelskich pana Adama Bodnara, który przedstawi informację.

(Część posłów wstaje, oklaski)

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar:

Szanowna Pani Marszałek! Szanowni Panie i Panowie Posłowie! Na podstawie art. 212 konstytucji przesłałem do Sejmu w dniu 30 maja obszerną informację o działalności rzecznika praw obywatelskich oraz o stanie przestrzegania praw i wolności w Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 r. Dzisiaj ze względu na ograniczony czas wystąpienia pozwolę sobie omówić tylko wybrane zagadnienia.

Przede wszystkim chciałbym podkreślić, że rzecznik praw obywatelskich jest najczęstszym w państwie adresatem skarg obywateli. Liczba nowych skarg zasadniczo od lat się nie zmienia i utrzymuje się na poziomie ponad 20 tys. Są to sprawy systemowe, dotyczące problemów istniejących od lat, ale także sprawy nowe, związane z aktualnymi problemami.

Wiedzę o ludzkich problemach czerpiemy także bezpośrednio z listów i spraw, które są zgłaszane przez obywateli, ale także ze spotkań i rozmów z konkretnymi ludźmi podczas organizowanych przez biuro rzecznika wyjazdów regionalnych. Od początku kadencji odwiedziłem ponad 140 miejscowości, w których organizowałem spotkania z mieszkańcami. Otrzymujemy także sporo zapytań oraz próśb o interwencję od posłów i senatorów.

W obecnych realiach ustrojowych rola notariusza ludzkich krzywd i adwokata praw obywateli staje się coraz bardziej złożona, ponieważ jest to kwestia cią-

głego rozwiązywania dylematu: ile pryncypialności a ile pragmatyzmu. Pojawia się pytanie, jak chronić prawa obywateli w państwie, w którym polityka i politycy przejmują coraz to nowe obszary życia publicznego i ograniczana jest podmiotowość obywateli, a jednocześnie utrzymuje się podobna jak we wcześniejszych latach liczba skarg na działanie instytucji publicznych. Moją odpowiedzią jest determinacja w dochowaniu wierności obowiązującej konstytucji, a równocześnie poszukiwanie rozwiązań, które w optymalny sposób będą służyły ochronie praw obywateli. Staram się walczyć o naprawienie ludzkich krzywd wszędzie tam, gdzie jest to dzisiaj możliwe, ale także tworzę miejsca do debaty, czego przykładem był Pierwszy Ogólnopolski Kongres Praw Obywatelskich, który odbył się w zeszłym roku. W 36 panelach wzięło udział ponad 1500 osób. Kongres zakończył się licznymi rekomendacjami.

Chciałbym podkreślić, że celem mojego działania zarówno w obszarze wymiaru sprawiedliwości, jak i w innych dziedzinach nigdy nie było i nie jest utrzymanie stanu, który był, bo nie tak odczytuję oczekiwania obywateli. Tym celem jest znalezienie drogi do rozmowy, do dialogu o tym, jak powinny przebiegać zmiany, jak usprawniać system wymiaru sprawiedliwości, jak dbać o efektywność postępowań, jak walczyć z przewlekłością postępowań, jak przybliżyć sądy ludzkim potrzebom, bo te wszystkie problemy dostrzegam, ale jednocześnie zdaję sobie sprawę, że każda reforma musi oznaczać jednocześnie poszanowanie standardów niezależności sądownictwa, a także dobrej, lojalnej współpracy z sądami innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Przygotowując sprawozdanie za 2017 r., spojrzeliśmy na działalność rzecznika, a także na problemy występujące w Polsce przez pryzmat konkretnych postanowień konstytucji. Spojrzeliśmy, odnosząc się do każdego kolejnego postanowienia konstytucji, do tego, co działa, co nie działa, gdzie konstytucja jest respektowana, co się zmieniło, a co się nie zmieniło i gdzie występują zasadnicze problemy związane z przestrzeganiem praw i wolności. Dlatego też wymieniono w tej informacji za ubiegły rok problemy zarówno nowe, jak i te, które istnieją od lat.

Chciałbym podkreślić, że dostrzegam z całą konsekwencją te działania państwa, które dobrze służą ludziom, wspierają od strony materialnej i prawnej realizację ich obywatelskich praw. Myślę tu o programach na rzecz rodzin i dzieci, o zmianach legislacyjnych umacniających pozycję pracowników czy choćby o niektórych posunięciach w sprawie lepszej ściągalności alimentów. Jako rzecznik doceniam ten kierunek zmian, natomiast oczywiście dostrzegam także różne problemy, które w Polsce wciąż występują.

Panie Posłanki! Panowie Posłowie! Jedną z najważniejszych spraw stanowią kwestie zmian legislacyjnych dotyczące systemu konstytucyjnego. Największy niepokój budzi nieprzestrzeganie w praktyce konstytucyjnej zasady dialogu społecznego i współdziałania władz, co przejawia się m.in. w braku konsultacji projektów wielu ważnych ustaw. Zresztą

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

dzisiejsze posiedzenie było tego przykładem, bo dyskutowaliśmy o projekcie poselskim, który tak naprawdę prawdopodobnie nie był tylko i wyłącznie projektem poselskim.

Ponadto wprowadzone zmiany w funkcjonowaniu sądów powszechnych, Krajowej Rady Sądownictwa oraz Sądu Najwyższego zwiększają wpływ czynników politycznych na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, a w konsekwencji – osłabiają system ochrony praw człowieka, bo niezależne sądy są gwarancją ochrony praw i wolności obywatelskich. *(Oklaski)* Chciałbym także podkreślić, że niezwykle poważnie ograniczona jest rola Trybunału Konstytucyjnego – kolejnego gwaranta praw i wolności obywatelskich. *(Oklaski)* Chciałbym wspomnieć, że w Polsce dochodzi do licznych ograniczeń naszych praw i wolności o charakterze osobistym oraz politycznym. Najlepszym tego przykładem jest wolność zgromadzeń, ale także to, co stało się w konsekwencji ograniczania wolności zgromadzeń, a mianowicie częstokroć nadmierna reakcja ze strony Policji i naruszanie prawa do organizowania kontrmanifestacji.

Nie zostały usunięte zagrożenia dla ochrony prawa do prywatności wynikające z obowiązywania szeregu przepisów, które dają Policji oraz służbom specjalnym szerokie uprawnienia w zakresie stosowania kontroli operacyjnej i pobierania danych telekomunikacyjnych, pocztowych oraz internetowych czy bilingów telefonicznych. Wątpliwość budzi zarówno zakres pozyskiwanych danych o jednostce, jak i ciągły brak efektywnej kontroli sądowej nad procesem pozyskiwania tych danych i ich wykorzystywania.

Bardzo ważną kwestią, która dotyczy zarówno sfery praw socjalnych, jak i sfery praw osobistych i politycznych, jest kwestia poszanowania praw osób z niepełnosprawnościami, bo wciąż daleko nam jest do realizacji postulatu wynikającego z konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, która to realizacja powinna polegać na zapewnianiu prawa do niezależnego życia osobom z niepełnosprawnościami, ale także prawa do godnego życia takim osobom, jak również ich opiekunom. I w tym kontekście chciałbym wskazać, że wciąż niewykonany pozostaje wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczący świadczeń finansowych dla opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnością. *(Oklaski)* Minęło już kilka lat i to jest naprawdę różnica, czy osoba, która sprawuje opiekę, dostaje świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 1477 zł czy 520 zł, a tyle te osoby w wyniku niewykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego otrzymują.

Nie uregulowano także skutków powojennych wywłaszczeń oraz nacjonalizacji. Konieczna jest kompleksowa ustawa reprivatyzacyjna, która pozwoliłaby na docelowe rozwiązanie problemu. Także do tej pory nie został wykonany wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2015 r. orzekający częściową niekonstytucyjność przepisu umożliwiającego stwier-

dzenie nieważności decyzji administracyjnej wydanej z rażącym naruszeniem prawa bez żadnych ograniczeń czasowych. Ta sytuacja narusza poczucie bezpieczeństwa prawnego uczestników obrotu prawnego.

Mamy sporo problemów związanych ze wzrostem przestępstw motywowanych uprzedzeniami lub wręcz nienawiścią wobec osób innej rasy, pochodzenia etnicznego lub narodowości i religii. W tej sprawie biuro rzecznika regularnie podejmuje interwencje. Argumentujemy za wprowadzeniem procedury uzgodnienia płci osób transpłciowych, która nie będzie wymuszała na nich pozowania własnych rodziców, bowiem powoduje to kolejne traumatyczne doświadczenia. *(Oklaski)* Jest wciąż wiele do zrobienia, jeśli chodzi o poszanowanie praw osób homoseksualnych i pozostałych w związkach osób tej samej płci, ale także jeśli chodzi o walkę z homofobią.

Bardzo ważna część pracy rzecznika to prawa rodziców w kontekście funkcjonowania współczesnej rodziny. W tym zakresie mam zaszczyt współpracować blisko z rzecznikiem praw dziecka i dzięki różnym wspólnym wystąpieniom oraz inicjatywom udało nam się podjąć chociażby temat niepłacenia alimentów, kontaktów rodziców z dziećmi po rozwodzie, problemów małżeństw transgranicznych, walki z przemocą domową czy wreszcie sytuacji rodziców opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami.

Biuro rzecznika podejmuje także wiele działań na rzecz ochrony praw kobiet. Chciałbym podkreślić, że to jest szczególne wyzwanie w roku, w którym obchodzimy 100-lecie przyznania praw wyborczych kobietom. *(Oklaski)* Powinniśmy się zastanawiać, czy faktycznie prawa te są w pełni realizowane w kontekście ochrony ich zdrowia, faktycznej realizacji ustawy o planowaniu rodziny i warunkach przerywania ciąży, dostępności terapii in vitro, walki z przemocą domową czy równoważenia ról zawodowych i prywatnych, wreszcie opieki okołoporodowej. W tym kontekście cieszę się, że temat opieki okołoporodowej stał się przedmiotem zainteresowania premiera Morawieckiego w exposé i że pan premier uznał to za swój priorytet, bo naszym wspólnym zadaniem powinno być np. rozwiązanie problemu równego dostępu do pomocy lekarskiej czy znieczulenia okołoporodowego. Przykładowo dziś na Mazowszu znieczulany jest co czwarty poród, a w województwie lubuskim – tylko co setny.

Bardzo dużo działań odnosi się do kwestii dyskryminacji osób starszych w zakresie dostępu do ochrony zdrowia, dostępu do różnych usług, a także wsparcia tych osób w miejscu ich zamieszkania, bo zamiast oferowania im opieki instytucjonalnej, czyli tworzenia dużych instytucji, izolowania seniorów, zapominania de facto o nich, powinniśmy robić wszystko, co w naszej mocy, aby doprowadzić do maksymalnego ich wsparcia w miejscu zamieszkania.

W biurze rzecznika staramy się alarmować o problemach niedostrzeganych z perspektywy dużych miast, bo są w Polsce miejsca, gdzie coraz większym

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

problemem staje się chociażby wykluczenie transportowe, tam, gdzie młoda osoba, która kończy gimnazjum, wybiera nie tę szkołę, która odpowiada jej talentom i zainteresowaniom, ale tę, do której po prostu można dojechać. To jest także problem dostępu do lekarzy specjalistów i kwestia szansy na codzienną aktywność seniorów.

Naruszenia praw człowieka dotyczą w Polsce właśnie tych najsłabszych, tych, którzy nie potrafią się o nie upomnieć albo z różnych powodów nie mają na to szans. I tutaj chciałbym wspomnieć o trzech szczególnych grupach. One są zupełnie różne, ale o tych trzech grupach jako dotkniętych różnego rodzaju problemami chciałbym powiedzieć.

Pierwsza grupa to osoby bezdomne. Mamy w Polsce ciągle powyżej 30 tys. osób bezdomnych i bardzo ważne jest, żebyśmy myśleli o bezdomności jako o sytuacji kryzysu, z którego ta osoba może wyjść, jeżeli państwo poda jej pomocną dłoń. To jest ta dziedzina, w której współpraca między organizacjami pozarządowymi a jednostkami samorządu terytorialnego może przynieść wiele korzyści. I teraz, w okresie zbliżających się wyborów samorządowych, mam takie marzenie, aby w każdym dużym mieście kandydaci podjęli dyskusję na ten temat i zastanowili się, jak ci najsłabsi, ci bezdomni są szanowani.

Druga grupa to są osoby dotknięte kryzysem zdrowia psychicznego. To jest oczywiście wycinek ogólnie trudnej sytuacji w naszej służbie zdrowia, długo można by mówić o różnych problemach z zakresu ochrony zdrowia, ale znowu, to jest kwestia rezygnacji z opieki instytucjonalnej na rzecz pomocy w miejscu zamieszkania. Od 1 lipca, można powiedzieć, dostrzegam taką dobrą jaskółkę zmian, a mianowicie uruchomienie pilotażowego programu, który zmienia system ochrony zdrowia psychicznego. Ale to jest tylko i wyłącznie pierwszy krok, bo o tym problemie musimy myśleć bardzo szeroko, biorąc pod uwagę chociażby to, że w Polsce 6 tys. osób rocznie popełnia samobójstwo. Duża część tych bardzo przykrych decyzji jest właśnie wynikiem tego, że nie oferowano wcześniej odpowiedniego wsparcia.

I wreszcie trzecia grupa osób, która jest szczególnie dotknięta problemami, to są osoby mieszkające na terenach wiejskich, które ponoszą konsekwencje różnych inwestycji energetycznych, budowlanych czy przemysłowych. Te osoby są często na straconej pozycji. Nie mają siły, determinacji, wiedzy, kwalifikacji prawnych, aby tego typu inwestycje ograniczać czy brać udział w dyskusji, aby uzyskiwać informacje w trybie dostępu do informacji publicznej, korzystać z prawa do petycji, uczestniczyć w konsultacjach społecznych. To są problemy i z Wrześni, i z Bakalarzewa, i z Piły, i z wielu różnych miast z Polsce.

Wysoka Izbo! Przed dwoma dniami obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Praw Więźniów. To jest dzień ustanowiony w rocznicę urodzin Nelsona Mandeli. Wciąż mamy niestety sporo problemów w wię-

ziennictwie. Przeludnienie, sytuacja osób z niepełnosprawnościami, niskie standardy opieki zdrowotnej. Na forum komisji sejmowej omawiana była sprawa śp. Agnieszki Pysz, która zmarła w 2017 r. w areszcie śledczym w Warszawie w wyniku nieudzielenia jej pomocy medycznej. To są sytuacje, które są miernikiem naszej wrażliwości.

2017 r. to jest także rok, w którym przypada 10. rocznica działalności Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur. Rzecznik przygotował obszerny materiał, który jest analizą prawomocnych orzeczeń sądowych, które dotyczyły policjantów skazanych za stosowanie tortur w latach 2008–2015. W tym czasie skazano 33 funkcjonariuszy Policji w 22 sprawach. Efektem tego było duże wystąpienie do ministra sprawiedliwości wskazujące, co należałoby zrobić. Apelowaliśmy chociażby o to, aby stale na posterunkach Policji byli obecni adwokaci i radcowie prawni, aby był stały monitoring tego, co się dzieje na posterunkach. Od ponad roku nawet nie dostałem odpowiedzi od ministra sprawiedliwości. Apelowaliśmy do premiera, aby zmotywował ministra, ale odpowiedzi wciąż się nie doczekałem. Chciałbym podkreślić: jak mamy walczyć z torturami, skoro nawet Ministerstwo Sprawiedliwości nie poczuwa się do przeprowadzenia zmian w zakresie funkcjonowania naszego państwa? A przecież musimy dążyć do tego, chociażby ze względu na pamięć historyczną, aby Polska była państwem całkowicie wolnym od tortur.

Szanowni Państwo! Wysoka Izbo! Na rzecznika w ostatnich latach nakładane są różne nowe zadania. Ostatnie takie zadanie, które zostało nałożone, to jest prawo do składania skarg nadzwyczajnych. Do tej pory wpłynęło ponad 1000 wniosków, ale za nałożeniem tych zadań nie poszło przekazanie odpowiednich środków finansowych. Zwracam uwagę Wysokiej Izby, że nie można skutecznie wykonywać mandatu, jeżeli się nie ma na to środków finansowych.

Szanowni Państwo! Wysoka Izbo! Dla rzecznika praw obywatelskich bardzo ważne jest podejście, zastanowienie się, dlaczego ludzie skarżą się do rzecznika. Bo są różne problemy, stare i nowe. Skarżą się, bo są pokrzywdzeni przez organy państwa, dyskryminowani w różnych sytuacjach. I warto pamiętać o tym, że dla każdego człowieka jego indywidualna krzywda jest najważniejsza, bo możemy być mobbingowanym pracownikiem, emerytem, którego dotknęła ustawa represyjna z 16 grudnia 2016 r. i stracił uprawnienia emerytalne, rolnikiem, który został pozbawiony ojcowizny w wyniku działania specustawy drogowej, ojcem, który nie ma kontaktu z własnymi dziećmi, przedsiębiorcą spierającym się z urzędem skarbowym (*Dzwonek*) czy mieszkańcem, któremu niedaleko domu wybudowano fabrykę akumulatorów.

Czy mogę jeszcze? Dziękuję bardzo, pani marszałek. (*Oklaski*)

Każda historia jest inna i nie można jednej przedkładać nad drugą, dokonywać ich ważenia, bo każdy z tych obywateli zasługuje na wysłuchanie i reakcję,

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

każdy zasługuje na ochronę konstytucyjną jego praw i wolności. Ale rolą rzecznika jest poszukiwanie odpowiedzi, czy faktycznie obywatela dotknęła krzywda, bo czym innym jest nasze subiektywne poczucie, że zostaliśmy pokrzywdzeni, a czym innym jest taka ocena dokonywana w świetle konstytucji oraz standardów praw człowieka wynikających z ratyfikowanych umów międzynarodowych. W tym roku obchodzimy 25-lecie ratyfikacji europejskiej konwencji praw człowieka. Rzecznik nie tylko ma pomagać, ale musi to robić profesjonalnie. Aby pomagać, musi także działać w ekosystemie demokratycznego państwa prawnego, musi mieć świetnych fachowców. Tym akurat mogę się poszczycić – mogę współpracować z naprawdę wybitnymi specjalistami i cieszyć się, że są oni dzisiaj tutaj ze mną: przedstawiciele biura, w tym także dwóch członków rady społecznej pan Henryk Wujec oraz pan prof. Mirosław Wyrzykowski. *(Oklaski)*

Ale chciałbym podkreślić, że żeby pomagać, rzecznik musi działać w ekosystemie demokratycznego państwa prawnego, bo jeśli następują erozja i rozchwianie tradycyjnych instytucji państwa demokratycznego, to staje się to trudniejsze. Jeśli zawodzi dialog w stanowieniu prawa, zawodzą konsultacje społeczne, nie ma tych konsultacji, jeśli nie szuka się kompromisowych rozwiązań, nie dostrzega się błędów, nie chce się tych błędów dostrzec, jeśli brakuje współpracy między konstytucyjnymi organami państwa, to trudno jest skutecznie rozwiązywać problemy. Nie można mieć gwarancji demokratycznego państwa prawnego oraz przestrzegania praw i wolności, jeśli zawodzą mechanizmy ochrony praw i wolności, a są nimi właśnie niezależne sądy oraz niezależny Trybunał Konstytucyjny.

Jako rzecznik będę robił wszystko co w mojej mocy, aby obywatelom pomagać. Będę szukał rozwiązań, bo jeśli uda się pomóc kolejnej osobie, kolejnej wykluczonej grupie, to jest to warte każdego wysiłku. Jednocześnie nigdy nie przestanę być wierny obowiązującej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. *(Oklaski)*

Na koniec chciałbym podkreślić, że nasza konstytucja ma służyć nie tylko nam, ale także przyszłym pokoleniom. Preambuła wskazuje, że jesteśmy zobowiązani, cytuję: przekazać przyszłym pokoleniom wszystko, co cenne z ponad tysiącletniego dorobku. A także, cytuję: na zawsze – podkreślam – na zawsze zagwarantować prawa obywatelskie.

Jeżeli konsekwentnie podważane są niezależność i wiarygodność organów konstytucyjnych, jeżeli następuje erozja wartości konstytucyjnych oraz demokratycznego państwa prawnego, to powstaje pytanie: Co faktycznie przekazemy przyszłym pokoleniom – czy prawa i wolności obywatelskie będą rzeczywiście zagwarantowane na zawsze? To naszym dzieciom i wnukom będziemy musieli spojrzeć w oczy. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu rzecznikowi.

Proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie stanowiska komisji.

Nie ma pana posła?

(Poseł Grzegorz Wojciechowski: Jestem.)

(Głos z sali: Boi się.)

Poseł Grzegorz Wojciechowski:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w sprawie informacji o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywatelskich, druk nr 2602.

Marszałek Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, skierował w dniu 5 czerwca powyższą informację do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w celu zapoznania się. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka zapoznała się z ww. informacją oraz przeprowadziła dyskusję na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2018 r. Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Brawo.)

(Poseł Cezary Grabarczyk: A ile trwała dyskusja?)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

Sejm ustalił, że w dyskusji...

(Poseł Arkadiusz Myrcha: Jest okej. Można zejść. Tak, tak.)

Panie pośle, proszę usiąść.

(Poseł Marcin Świącicki: Dziękujemy już.)

(Głos z sali: Wstyd dla PiS-u.)

Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 10-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i 5-minutowych oświadczeń w imieniu kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy, w imieniu klubu Prawa i Sprawiedliwości, wystąpi pan poseł Kazimierz Smoliński.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Kazimierz Smoliński:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie Rzeczniku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Mam przyjemność przedstawić stanowisko klubu Prawo i Sprawiedliwość w sprawie informacji o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika, druk nr 2602.

Przedstawiając to stanowisko, nie sposób nie zwrócić uwagi Wysokiej Izby na zmianę formuły,

Posel Kazimierz Smoliński

którą pan rzecznik zastosował w tegorocznej informacji...

(Głos z sali: Może trochę głośniejsze, bo słabo słychać.)

...i wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 212 konstytucji nie przedstawił informacji o swojej działalności, a przede wszystkim przedstawił informację o stanie przestrzegania praw człowieka i obywatela, a w następnej kolejności informację o swojej działalności. Nie wiem, czy to jest celowy zabieg, żeby pokazać, że jest taki problem z przestrzeganiem wolności i praw człowieka i obywatela, czy też swego rodzaju jakiś zabieg socjotechniczny, o którym za chwilę powiem, ponieważ objętość tekstu też skłania do tego...

(Posel Cezary Grabarczyk: Że jest gorzej, niż było.)

...jeżeli weźmiemy pod uwagę ilość spraw, o czym za chwilę... O tym za chwilę. Ilość spraw jest coraz mniejsza, a objętość rośnie.

Pan rzecznik pisze, że dokonując analizy informacji poprzedników, ale też jego dwóch poprzednich informacji, z lat poprzednich, analizując objętość i strukturę tekstu, ustalono... To też taka dziwna maniera: posługiwanie się liczbą mnogą. Mamy obowiązek wysłuchać informacji pana rzecznika, a nie jego biura czy jego zastępców. To są drobiazgi...

(Posel Monika Wielichowska: Jakie drobiazgi?)

...ale zwracam na nie uwagę. Chciałbym stwierdzić, że sprawozdanie czy informacja pana rzecznika w 2015 r. zawierała 415 stron, a w 2016 r. – 670. W tym roku jest to już 901 stron. Jest to sprzeczne z analizą, której pan rzecznik dokonał, w której mówi, że objętość tekstu skłoniła go do tego, żeby spróbować inaczej podejść do tego sprawozdania. Objętość jest już dwa razy większa, niż była 2 lata temu, co nie służy przejrzystości informacji i temu, żeby była ona bardziej dostępna i zrozumiała dla obywateli, a przecież takie jest tego przesłanie i taki jest obowiązek rzecznika. Izba się z tym zapoznaje, ale jest to również swego rodzaju przewodnik czy informacja dla obywateli, na których tak często pan rzecznik się powołuje – co nie jest złe, bo przecież ma obowiązek to robić.

(Głos z sali: Obywatele są nieporadni.)

Podaje pan, że brał pan pod uwagę również zachowanie obywateli, uczestników demonstracji lipcowych dotyczących niezależności sądów, przedstawiając sprawozdanie w takiej postaci – chodzi o poszczególne przepisy konstytucji związane z wolnościami i prawami obywatelskimi. To jest zmiana formuły do tej pory stosowanej przez wszystkich rzeczników. Wydaje się nam, że ona bardziej zaciemnia tę informację, ponieważ często jest odwoływanie się do różnych innych przepisów. Przecież rzecznik strzeże nie tylko konstytucji, na którą się tak powołuje, ale również innych ustaw. Tego odniesienia się dotyczącego tych innych ustaw w tym dzisiejszym sprawozdaniu, które jest przedmiotem analizy, jest zdecydowanie mniej.

Jeżeli chodzi o ilość spraw, które do pana rzecznika wpływają, to ta ilość spraw to w 2015 r. dwadzieścia siedem tysięcy trzysta ileś, w 2016 r. – 24 tys., w 2017 r. – 22 tys. Ilość porad telefonicznych, których pan rzecznik i jego biuro udzielili, też maleje. W 2015 r. było to 38 tys., w 2016 r. – 36 tys., w 2017 r. – 34 tys. Ilość przyjęć interesantów: w 2015 r. było to 5600, w 2016 r. – 5100, w roku 2017...

(Głos z sali: Dwa tysiące siedemnastym.)

...4700. Należy to brać pod uwagę, jeżeli chodzi o finansowanie biura pana rzecznika, ponieważ ilość spraw, interwencji itd. z roku na rok maleje. Należałoby się zastanowić, jaki jest...

(Głos z sali: A może to jest skutek?)

Ale w aspekcie przestrzegania praw i wolności obywatela.

(Posel Grzegorz Wojciechowski: Państwo lepiej działa.)

Skoro jest coraz gorzej według pana rzecznika...

(Głos z sali: No właśnie, jak się ogranicza budżet, to tak jest.)

...to dlaczego ilość skarg do pana rzecznika maleje? Liczba wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko Polsce też. W 2015 r. było 29 wyroków...

(Głos z sali: Dwa tysiące piętnastym.)

W 2015...

(Głosy z sali: Dwa tysiące piętnastym!)

Dobrze. W 2015 r. było 29 wyroków i stwierdzono 20 naruszeń, w 2016 r. było 26 wyroków i stwierdzono 19 naruszeń, a w 2017 r. – już 20 wyroków i tylko 14 naruszeń, tak że Trybunał też stwierdza, że tych naruszeń praw i wolności obywateli w Polsce jest coraz mniej.

(Posel Grzegorz Długi: To nie jest znacząca liczba, o której...)

Ja tylko przedstawiam statystykę. Ona też powinna w jakiś sposób obywatelom uświadamiać, że nie jest tak, jak państwo to przedstawia, i opozycja, i pan minister – że jest coraz gorzej i dlatego trzeba coraz bardziej objętościowo opisać te sprawozdania sporządzać.

Pan minister też dosyć stronniczo podchodzi do informowania o tych najważniejszych sprawach, wyrokach, o jakich komunikowano czy jakie zapadały w Europejskim Trybunale Praw Człowieka. Zwraca pan uwagę tylko na takie sprawy, jak sprawy Kornickiej-Ziobro, Rabczewskiej, Solskiej czy Rybickiej. Pani Rabczewska to znana piosenkarka. Sprawa Kornickiej-Ziobro też jest znana, sprawa ministra. Sprawy Solskiej, Rybickiej to z kolei sprawy związane z ekshumacjami ofiar katastrofy smoleńskiej. Tych spraw jest o wiele więcej. Nie wydaje mi się, że one są najważniejsze do zakomunikowania społeczeństwu.

(Głos z sali: Boli, tak?)

Tak pan rzecznik to przedstawia, a my to krytycznie przyjmujemy. Uważamy, że tak ta informacja nie powinna być oceniana.

(Posel Jan Grabiec: Będziecie cenzurować?)

Posel Kazimierz Smoliński

Mamy też wątpliwości co do tego, że pan rzecznik nie za wiele w swojej informacji przekazał odnośnie do problemów związanych z tzw. czyszcicielami kamienic czy z reprivatyzacją w Warszawie. W 2016 r. trochę się przez to...

(Głos z sali: Dwa tysiące szesnastym.)

W 2016 r. trochę się przez to prześlizgnął, natomiast sprawozdanie za 2017 r. w ogóle nie obejmuje tego problemu, w ogóle. Dziesiątki tysięcy...

(Posel Cezary Grabarczyk: Przecież komisja jest.)

Komisja komisją, natomiast naszym zdaniem pan rzecznik ma obowiązek ten problem dostrzec i próbować go rozwiązać.

(Posel Cezary Grabarczyk: Zaraz o sędzie pogadamy.)

Nie ma w sprawozdaniu ani słowa na ten temat. Jest wiele spraw społecznie istotnych, które nie są uznawane przez pana rzecznika za ważne...

(Posel Marcin Świąteczki: Może mniej skarg było w 2017 r.?)

...dlatego uważamy, że jest to spojrzenie bardzo jednostronne i bardzo, że tak powiem, upolitycznione. Jeżeli pan rzecznik zwraca uwagę tylko i wyłącznie na łamanie konstytucji, na degradację instytucji państwowych...

(Głos z sali: Jak ci nie wstyd, panie? Naprawdę.)

...to musimy zwrócić uwagę, że nie jest to właściwe, natomiast nie negujemy faktu, że biuro pana rzecznika pracuje, że tak powiem, intensywnie i ilość spraw, nawet jeżeli jest malejąca, jest duża. To oczywiste i wszyscy pracują...

(Posel Borys Budka: Dlatego im kasę zabrali.)

Ale czy ja mogę skończyć?

(Posel Cezary Grabarczyk: Tak.)

To bardzo dziękuję.

(Głos z sali: Pan rzecznik nie mógł.)

(Głos z sali: Nie przeszkadzaj.)

Dlatego uważamy, że ta formuła powinna ulec zmianie, że ta formuła, która była poprzednio, była bardziej właściwa, gdzie zwraca się uwagę na poszczególne przepisy, a nie odnosi się tylko do konstytucji. Konstytucja w Polsce nie jest jedynym źródłem prawa...

(Głos z sali: Najważniejszym, najważniejszym.)

...a bezpośrednie stosowanie konstytucji w Polsce nie ma miejsca. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Wstydu oszczędź.)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

O zabranie głosu w imieniu klubu Platforma Obywatelska poproszę w pierwszej kolejności pana posła Michała Szczerbę, a potem panią posel Monikę Wielichowską.

Posel Michał Szczerba:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Rzeczniku! Przede wszystkim jest nam bardzo przykro, że to sprawozdanie jest rozpatrywane przez Sejm wtedy, kiedy Polkom i Polakom odbiera się prawo do niezależnego, bezstronnego i niezawisłego sądu. Jest nam również przykro, że nie mógł pan podczas posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka przedstawić swojego sprawozdania w pełni i odpowiedzieć na liczne pytania posłów komisji.

Szanowni Państwo! Nam się wszystkim wydawało, że 21 lat temu zagwarantowano obywatelom prawa obywatelskie, że zostaną one zagwarantowane na zawsze i że nikt nie podniesie na nie ręki. Stało się inaczej. Stało się inaczej, również dzisiaj udowodniono, że może być inaczej.

Adam Bodnar 3 lata temu rozpoczął swoją 5-letnią kadencję jako rzecznik praw obywatelskich. Był kandydatem niezwykłym, bo właśnie zgłoszonym przez środowiska obywatelskie, przez organizacje pozarządowe. Jest dowodem na to, że można mieć ważną pozycję ustrojową w kraju bez wystawiania politycznych weksli.

Szanowni Państwo! Rzecznik Adam Bodnar również nie przypuszczał, że przyjdzie mu wykonywać swój urząd w tak ekstremalnym czasie, gdy po raz pierwszy od odzyskania wolności władza nie tylko kwestionuje wartości konstytucyjne, niszczy trójpodział władzy, ale też brutalnie rozpycha się, ogranicza obywatelskie prawa i walczy ze wszystkimi niezależnymi od niej instytucjami. Nie przypuszczał, że będzie wykonywać swój urząd w czasie, gdy władza zawłaszcza media, prowadzi ohydą propagandę, szczuje na siebie ludzi, sortuje ich, narusza prywatność, działa arbitralnie, wprowadza do języka polityki mowę nienawiści, afirmuje w przestrzeni publicznej nacjonalistów, a usuwa z ulic w sposób brutalny obywatelki i obywatele.

Doktor Adam Bodnar jako rzecznik praw obywatelskich nie tylko stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela, ale jest również strażnikiem konstytucji, wtedy kiedy inni z tego obowiązku świadomie rezygnują. Żadne referendum konstytucyjne nie zwalnia prezydenta z codziennego przestrzegania konstytucji i stania na jej straży. *(Oklaski)*

Rzecznik praw obywatelskich strzeże godności stanowiska, buduje autorytet społeczny, buduje obywatelskie zaufanie do urzędu. Potwierdza je, panie pośle, 52 tys. wniosków Polek i Polaków, którzy mają zaufanie do swojego rzecznika i którzy skierowali do niego swoje sprawy. *(Oklaski)* Upomina się o sprawy fundamentalne, takie jak niezależność sądów, niezawisłość sędziów, państwo prawa, ale co najważniejsze, i o tym chciałbym bardzo wyraźnie dzisiaj powiedzieć, dr Adam Bodnar jest rzecznikiem zwykłych ludzi, tych pozostawionych przez was *(Oklaski)*, pokrzywdzonych, słabszych, wykluczonych, pozostawionych sobie obywateli i obywateli, których prawa w Polsce są naruszane. Każdy i każda może się zwró-

Posel Michał Szczerba

cić do rzecznika bez żadnego trybu, bez wymogów formalnych, bez opłat.

Tak jak przewiduje konstytucja, w swojej działalności jest niezależny. Jest niezależny od innych władz organów państwowych. Jest rzecznikiem wręcz wzorcowo niezależnym od władzy, tej władzy, której tutaj dzisiaj nie ma, i tej władzy, która nie chce go słuchać. Podejmuje działania na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych, chorych na chorobę Alzheimera, pacjentów w zakładach psychiatrycznych, więźniów i osadzonych w aresztach śledczych. To na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Patryk Jaki, dzisiaj także nieobecny, musiał przeproszać matkę, że jej córka zmarła w areszcie na warszawskim Grochowie przez nieprawidłowości, przez zaniebdania straży więziennej, na którą Jaki nie ma czasu. Ale rzecznik to skontrolował, wymuszono przeprosiny dla mamy. Nie przywróci się życia córce. Rzecznik interweniował w takich sprawach jak prawa dzieci w domach dziecka, prawa lokatorów.

Dlaczego pan powieła te kłamstwa TVP? W zeszłym roku prezydent TVP powiedział na antenie: broni ubeków i czyszcicieli kamienic. Adam Bodnar od 2017 r. co roku kieruje do rządu pytania, wnioski w tej sprawie. Nie ma żadnej waszej reakcji. *(Oklaski)*

Nie ma tej posłanki, która haniebnie nazywała rzecznika praw obywatelskich rzecznikiem środowisk patologicznych. Za to, panie rzeczniku, też przepraszamy.

Bardzo dziękujemy za to, że i pan, i pana fantastyczni współpracownicy z biura, dr Sylwia Spurek, Stanisław Trociuk, dr Hanna Machińska, w 2017 r. wykonywali swoje obowiązki wobec obywateli najlepiej, jak to sobie można wyobrazić. Dziękujemy bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

I pozostałą część czasu wykorzysta w wystąpieniu w imieniu klubu Platforma Obywatelska pani poseł Monika Wielichowska.

Bardzo proszę.

Posel Monika Wielichowska:

Niestety puste ławy PiS-u. Zdeptali demokrację i pojechali na wakacje.

Kiedy rzecznik mówi o prawach człowieka grup najbardziej zagrożonych dyskryminacją i wykluczeniem, posłanka Pawłowicz mówi: rzygać się chce. Kiedy rzecznik, odpowiadając posłom na pytania, stwierdza fakty, że dziś nie może liczyć na niezależność Trybunału Konstytucyjnego, poseł, komunistyczny prokurator Piotrowicz odbiera rzecznikowi głos i zamyka posiedzenie komisji. Kiedy prezydent

Duda powieła nieprawdziwe stereotypy i pisze do rzecznika list, w którym zarzuca mu, że ten lekceważy społeczne problemy, a skupia się na ochronie porządku prawnego, w czasie kiedy wyzwaniem dla wszystkich jest ochrona stabilności i niezależności Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, kiedy w końcu rządzący zarzucają rzecznikowi występowanie przeciwko porządkowi konstytucjonalnemu, kolaborację z instytucjami europejskimi, upolitycznienie urzędu, niezajmowanie się sprawami zwykłych ludzi, zaniechanie obrony prawa większości i nadmierne wspieranie praw mniejszości – rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar i jego współpracownicy stoją na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w konstytucji. Stoją na straży konstytucji. *(Oklaski)* Rzecznik praw obywatelskich rozpatruje tysiące spraw, chroniąc wolności i prawa każdego człowieka bez dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny. Za każdą z tych spraw stoją obywatelki i obywatele, którzy szukają pomocy, kiedy uznają, że państwo i instytucje publiczne naruszają ich prawa. Zadaniem rzecznika jest sprawdzać, odpowiadać, pomagać, informować, edukować, reagować na ludzkie troski, szukając współpracy i możliwości rozwiązania problemów. Zadania te wypełnia rzetelnie, z pełnym zaangażowaniem i wrażliwością.

Efektywność pracy rzecznika wzrasta, pomimo że budżet Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z roku na rok jest mniejszy. Najpierw PiS zmniejszył budżet o 10 mln w 2016 r., potem o kolejne 4 mln w 2017 r. A oprócz zmniejszenia budżetu PiS zrujnował także stanowisko pełnomocnika rządu do spraw równego traktowania, które stało się jedynie atrapą podejmowania działań w zakresie dyskryminacji i zasad równego traktowania. Dziś pełnomocnik zajmuje się jedynie ograniczaniem i kontrolą działalności organizacji pozarządowych, społeczeństwa obywatelskiego, które od 3 lat traktowane jest jak zbędny balast. Dzisiaj rzecznik praw obywatelskich jest ostatnią i jedyną państwową instytucją, która stoi na straży konstytucji. Ani prezydent, który na nią przysięgał i której winien być strażnikiem, ani premier ze swoim rządem, ani też sejmowa większość nie chronią porządku konstytucyjnego, zniszczyli trójpodział władzy, debatę społeczną i ograniczają wolności. To rzecznik praw obywatelskich broni demokratycznego państwa prawa, praw mniejszości, raportuje o łamaniu praw człowieka organizacjom międzynarodowym. Jednym słowem, przeszkadza partii, która na naszych oczach wywraca ustrój prawny i dąży do autorytaryzmu, niszcząc demokrację.

Dziś rzecznik praw obywatelskich przedstawia informację o swojej działalności i o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. Raport rzecznika to nie jest zwykła informacja. To drogowskaz. To drogowskaz równości i swobód demokratycznych. Drogowskaz dla nas wszystkich, dla każdej obywatelki i dla każdego obywatela. Każdy wniosek i oświadczenie rzecznika, każdy problem,

Posel Monika Wielichowska

którym rzecznik się zajmował, każda jego interwencja są odniesione wprost do konstytucji. W ten sposób rzecznik pokazuje, że konstytucja to ja, że konstytucja to my, że konstytucja to wy. Raport nie tylko pokazuje, czym jest konstytucja. Wskazuje też, w jaki sposób trzeba jej używać. Pokazuje, jak ważnym jest fundamentem państwa. Pokazuje konstytucję jako zestaw praw i wartości – praw i wartości, które wzajemnie się uzupełniają. Warto do raportu sięgnąć nam wszystkim, także, a może przede wszystkim, prezydentowi Dudzie, rządowi i parlamentarzystom PiS-u. Dlaczego? Dlatego że raport opisuje interwencje rzecznika prowadzone na rzecz zwykłych ludzi, których prawa są chronione w konstytucji obecnej, przez prezydenta i PiS niszczonej. Politykom PiS warto przypomnieć, że konstytucja jest swoistą instrukcją obsługi państwa. Kiedy łamiecie zapisane w konstytucji zasady, psujecie państwo, które należy do nas wszystkich i nie jest waszym prywatnym folwarkiem.

Panie Rzeczniku Praw Obywatelskich! Dziękuję panu i wszystkim współpracownikom za waszą walkę, za działania, za edukację i za informacje, dziękuję wam za obronę praw obywatelskich. Zapewniam w imieniu moich kolegów i koleżanek z Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska o naszym wsparciu dla wszystkich inicjatyw podejmowanych przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich w obronie praw obywatelskich, konstytucji i w końcu państwa, a może przede wszystkim państwa prawa. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Zanim wysłuchamy następnego wystąpienia, pozwolicie państwo, że przywitam gości, którzy przysłuchują się tej części posiedzenia, w tym szefową Amnesty International panią Draginję Nadażdin. *(Oklaski)*

Czy jest pan poseł Tomasz Rzymkowski z klubu Kukiz'15?

Nie ma w tej chwili.

(Głos z sali: Zaginał w akcji.)

Może później.

W związku z tym wystąpienie w imieniu klubu Nowoczesna. Rozpocznie pani poseł Monika Rosa, a następnie pan poseł Mirosław Suchoń.

Bardzo proszę.

Posel Monika Rosa:

Dziękuję.

Szanowna Pani Marszałkini! Panie Rzeczniku! Wysoka Izbo! Szanowni Goście! Konstytucja, art. 30: „Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela.

Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”.

Jak czytamy w raporcie rzecznika praw, konstytucja wywodzi nasze prawa z trzech fundamentalnych wartości: godności, wolności, równości. Godność jest najważniejszym z tych terminów. Możemy ją rozumieć zarówno jako źródło wolności i praw człowieka, jak i jako odrębne przysługujące nam prawo. Wszyscy jesteśmy obywatelami i obywatelkami, wszyscy jesteśmy ludźmi. Na straży nas wszystkich, na straży praw nas wszystkich stoi rzecznik praw obywatelskich. Stoi na straży naszej godności, niezależnie od naszego wieku, płci, wiary lub jej braku, narodowości, orientacji seksualnej czy tożsamości płciowej, niepełnosprawności, niezależnie od naszych poglądów czy przynależności partyjnych. Stoi także na straży przedstawicieli PiS-u, stoi na straży pana Piotrowicza, który w komisji próbował upokorzyć instytucję rzecznika praw obywatelskich. Ale to jest niemożliwe. Wszyscy posłowie, także posłowie PiS-u, powinni wiedzieć i rozumieć, czym jest godność i jaką wagę mają instytucje zapisane w konstytucji.

Rozmawiamy dzisiaj o wyjątkowo rzetelnej i profesjonalnej pracy rzecznika i jego biura oraz jego współpracowników, której podsumowaniem jest ten raport – raport, który polecam państwu wszystkim do przeczytania. Jesteśmy, myślę, wszyscy pod wrażeniem tej pracy. Parę statystyk, które nie oddają całości obrazu: 300 pracowników biura – 38 mln obywateli. Wysoka efektywność pracy – w 2017 r. w co czwartym przypadku udało się uzyskać rozwiązanie oczekiwane przez wnioskodawcę. 52 tys. wniosków obywateli. I zmniejszone finansowanie.

Ale o tym, jak blisko rzecznik praw stał przy ludziach, świadczą przede wszystkim historie, które są opiane w raporcie.

Pani Jolanta z niepełnosprawnością umówiła się do okulisty – chodziło o protezę gałki ocznej. Okulista odmówił przyjęcia jej, bo chciała przyjść ze swoim psem przewodnikiem. Sprawa została wygrana przez rzecznika, a lekarz został zobowiązany przez sąd do zapłacenia na cele społeczne. Starszy pan, któremu pracownik banku nie pozwolił skorzystać z toalety, chociaż pan ten miał taką potrzebę, musiał w brudnym ubraniu wracać do swojego domu. Naruszono godność tego człowieka. Rzecznik zajął się tą kwestią systemowo. Rzecznik zajął się kwestią finansowania transportu do szkoły dla dzieci z niepełnosprawnościami. Dostęp do edukacji to jest warunek podstawowy wyrównywania szans.

Jak pisze rzecznik: Procesy demograficzne i powszechna dziś obojętność na potrzeby osób starszych każą się obawiać, że dojdzie w Polsce i na świecie do kryzysu humanitarnego. Rzecznik otrzymuje sygnały o rosnącej skali przemocy wobec osób starszych. Wydaje się, że problemu tego władze nie dostrzegają, ale ja wierzę, że potrafimy tak zbudować Polskę, tak zbudować nasz kraj, aby wszyscy obywatele, niezależnie od niepełnosprawności czy wieku, czuli się bezpiecznie. Wierzę, że może to być miejsce, gdzie

Posel Monika Rosa

będzie dostęp do rehabilitacji, opieka wytchnieniowa, gdzie zostanie zrealizowany wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnośnie do świadczeń otrzymywanych przez opiekunów osób niepełnosprawnych, gdzie będzie rozwiązana kwestia mieszkaniowa, gdzie osoby z niepełnosprawnościami będą mogły godnie żyć i pracować, na ile będzie to możliwe, gdzie osoby starsze będą miały dostęp do lekarzy, gdzie rozwiązany będzie problem wysokości świadczeń emerytalnych i rentowych. Wierzę, że będziemy żyć w kraju, gdzie osoby ze społeczności LGBT – geje, lesbijki, osoby transpłciowe i biseksualne – będą mogły czuć się bezpieczne, będą mogły zakładać rodziny i te rodziny będą chronione prawem, gdzie osoby transpłciowe w końcu nie będą musiały pozywać swoich rodziców, jeśli będą chciały zmienić płeć. Bo to jest poniżające. *(Oklaski)* To jest poniżej godności.

Wierzę, że będziemy żyć w kraju, gdzie środowisko i jego ochrona będą ważne i będą się liczyć. Mamy prawo do tego, żeby oddychać czystym powietrzem, mamy prawo do tego, żeby żyć w czystym środowisku. W miarę możliwości rzecznik chroni nasze prawa także w tym zakresie – skutecznie, jak w przypadku składowiska odpadów na warszawskim Radio-wie, albo gdy zaskarżył decyzję ministra środowiska w sprawie wycinki Puszczy Białowieskiej.

Wierzę, że będziemy żyć w kraju, o którym piszą rzecznik i pracownicy jego biura, takim, gdzie kobiety są postrzegane jako pełnowartościowe istoty mogące podejmować swoje decyzje, gdzie w końcu będzie wdrożona konwencja antyprzemocowa, kwestie edukacji seksualnej będą poruszane w szkołach, a kobiety w końcu będą mogły przestać się bać, gdzie realnie będziemy walczyć z przemocą seksualną, z przemocą ekonomiczną, a sprawcy przemocy będą mieli mniejsze prawa niż jej ofiary. Wierzę, że kobiety będą mogły w końcu podejmować świadome decyzje i ich wola będzie ważniejsza niż klauzula sumienia lekarzy czy farmaceutów. Wierzę w to, że będzie dostęp do antykoncepcji, do edukacji. Wierzę w to, że nadużycia władzy będą mniejsze i będą karane.

Rzecznik praw obywatelskich stoi na straży tego, żeby nigdy władza nie miała władzy absolutnej nad obywatelem. Patologicznym przypadkiem nadużycia władzy i mactczenia w tej sprawie jest sprawa śmierci Igora Stachowiaka, pobicia na komisariacie i mactczenia ministrów w tej sprawie. To m.in. dlatego niezbędny jest rzecznik, byśmy jako obywatele mieli do kogo się zwrócić, gdy jesteśmy torturowani przez władzę. Dlatego potrzebny jest trójpodział władzy, dlatego potrzebne są niezależne od rządu instytucje, aby obywatel nie był bezbronny wobec państwa.

Wierzę, że będziemy żyć w państwie, które jest sprawne. Rzecznik sygnalizuje, gdy państwo działa źle, tak jak w przypadku pana, który 10 miesięcy czekał na opinię biegłego lekarza w sprawie przyznania renty. Rzecznik jasno wskazuje, że system podatkowy w Polsce funkcjonuje źle, i wskazuje zalecenia

w tym zakresie. Mówi, że w razie wątpliwości trzeba rozstrzygać na korzyść podatnika.

I wierzę, że będziemy żyć w kraju, gdzie mowa nienawiści będzie piętnowana, gdzie przestępstwa motywowane nienawiścią będą karane. Rzecznik wskazuje, że tylko 5% przestępstw z nienawiści jest zgłaszanych, tylko 5% ofiar przestępstw z nienawiści zgłasza to, że było poniżanych, szykanowanych czy bitych. A liczba takich przestępstw wzrasta i trzeba zmienić Kodeks karny tak, aby w zakresie objętym Kodeksem karnym można było składać z urzędu zawiadomienia, jeśli ktoś jest poniżany albo został potraktowany źle ze względu na płeć, ze względu na niepełnosprawność, tożsamość seksualną czy płciową.

Wierzę w to, że praworządność w Polsce nie jest tylko wyświechtanym hasłem, że w końcu będzie Polska praworządna, a gwarantem naszych wolności są właśnie wolne sądy. Wierzę w państwo równych praw i w państwo, które te szanse wyrównuje, państwo szacunku dla każdego, państwo, gdzie 38 mln obywateli i obywaterek różnych, różnorodnych czuje się bezpiecznie, w państwo prawne.

Dlatego dzisiaj dziękujemy rzecznikowi praw obywatelskich za jego pracę, za to, że stoi na straży państwa obywatelskiego, a nie państwa władzy. Wierzę, że uda się nam wspólnie – politykom, posłom, obywatelom, którzy są dzisiaj na ulicach – takie państwo obywatelskie stworzyć. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję, pani poseł.

I pozostałą część czasu dla Nowoczesnej wykorzystam na swoje wystąpienie pan poseł Mirosław Suchoń. Bardzo proszę.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! To jest trochę tak, że prawdziwe intencje władz państwowych są zawsze odzwierciedlone w tym zakresie działania rzecznika praw obywatelskich i tam, gdzie państwo przekracza pewne granice, u rzecznika od razu jak na dłoni widać to, gdzie państwo stara się być takie opresyjne, aktywne i narusza prawa obywateli. Nie dziwię się, że panu posłowi z PiS, który tutaj był, tak bardzo nie podobał się ten raport. No ale, panie pośle, jeżeli przyjmujecie ustawę inwigilacyjną, jeżeli przyjmujecie ustawy ograniczające prawa obywatelskie, to nie może się pan dziwić, że w tym raporcie będzie o tym napisane, bo to jest właśnie rolą rzecznika i za to rzecznikowi należą się rzesiste, szanowni państwo, brawa. *(Oklaski)*

Rok dwa tysiące... był takim pierwszym pełnym rokiem działania ustaw inwigilacyjnych, ustaw niszczących niezależność sądownictwa, zresztą pan rzecznik o tym mówił – o licznych ograniczeniach praw

Posel Mirosław Suchoń

i wolności osobistych czy też o tych właśnie szerokich uprawnieniach służb i ograniczonej kontroli sądowej. Szczególnym przypadkiem tego rodzaju ograniczeń było ograniczenie dotyczące organizowania pokojowych zgromadzeń. Wszyscy wiemy, że Prawo i Sprawiedliwość przyjęło takie regulacje, które wprost łamią art. 54 i 57 konstytucji. Muszę powiedzieć, że prawo do zgromadzeń jest takim prawem podstawowym, które teraz, w tej sytuacji, w której tak ważna jest debata, tak ważne jest wyrażanie poglądów, tak ważne jest mówienie prawdy o tym, co robi większość rządząca, stało się źródłem ograniczania tej debaty. Niestety, to ograniczanie to nie wszystko, co wiąże się z tym prawem, które zostało przyjęte. Są też zachowania represyjne, szanowni państwo. Otóż te osoby, które w wyniku przyjętego prawa, przyjętych ograniczeń w zakresie organizowania pokojowych zgromadzeń zostały skontrolowane i których dane zostały spisane, są później nękane przez funkcjonariuszy Policji. (*Dzwonek*) Funkcjonariusze Policji odwiedzają rodziców tych osób, odwiedzają sąsiadów i pytają, robią wywiady, stawiają samochody tam, gdzie te osoby mieszkają. Nie ma jawniejszego przykładu i obrazu naruszenia wolności politycznych, którego dopuszcza się obecna władza.

Muszę powiedzieć, że, szanowni państwo, dla Nowoczesnej kwestie przestrzegania praw obywatelskich, równości praw, likwidacji systemowych dyskryminacji będą zawsze stanowiły drogowskaz w odniesieniu do postępowania w polityce. Z tej mównicy chcę zapewnić rzecznika praw obywatelskich, że w Nowoczesnej pan, panie rzeczniku, pana urząd będzie miał zawsze pełne wsparcie w realizacji swoich zadań. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Muszę powiedzieć, że mimo iż trwało to dłużej, niż wynosił wyznaczony czas, nie przerywałam, bo w pełni zgadzam się z tym, co powiedział pan poseł.

A teraz zapraszam pana posła Jacka Protasiewicza, który wystąpi w imieniu klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego – Unii Europejskich Demokratów.

Bardzo proszę.

Posel Jacek Protasiewicz:

Dziękuję, pani marszałek.

Wysoka Izbo! Szanowny Panie Rzeczniku Praw Obywatelskich! Myślę, iż to, że dzisiaj obradujemy przy prawie całkowicie pustej sali z prawej strony, po pierwsze, wystawia świadectwo posłom koalicji rządzącej, posłom Prawa i Sprawiedliwości, Zjednoczonej Prawicy, wystawia świadectwo ministrom, a zwłaszcza ministrowi sprawiedliwości i jego zastępcom – ich też tutaj dzisiaj nie ma – dotyczące tego, jaki jest ich

stosunek do praw człowieka w Polsce. Nie są tymi sprawami zainteresowani, są skupieni na posiadanej władzy i skoncentrowani na tym, ażeby z faktu posiadania tej władzy czerpać pełnymi garściami również korzyści materialne.

A to, że jest pan obiektem niewybrednych ataków ze strony prokuratora stanu wojennego, który dzisiaj zasiada w ławach poselskich z nadania, rekomendacji Prawa i Sprawiedliwości, to, panie rzeczniku, jest dla pana komplement, to znaczy, że pan dobrze wykonuje swoje obowiązki. (*Oklaski*) Prokurator ze stanu wojennego, który nie rozliczył się ze swojej przeszłości ani nie pozbył się tamtego sposobu myślenia i działania, każdego rzecznika praw obywatelskich, prawdziwego rzecznika praw obywatelskich, który broni obywateli przed władzą, musi nie cierpieć, nie znosić, musi go jego obecność, a już tym bardziej to, co mówi, irytować. Tak że nie dziwię się, że doszło do tej sytuacji, chociaż jest mi wstyd, że miało to miejsce na terenie polskiego Sejmu. I uważam, że tak jak przyjaciele i współpracownicy świadczą o człowieku, tak również i wrogowie o nim świadczą, a ten wróg świadczy o panu i o pana pracy jak najlepiej.

Chciałbym panu, panie rzeczniku...

Ach, jeszcze jedno zdanie do pana posła, który reprezentował Prawo i Sprawiedliwość w tej debacie: Wyrażał pan zdziwienie tym, dlaczego mamy dzisiaj do czynienia z informacją o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. w Polsce, więc chciałbym po prostu przywołać art. 212 polskiej konstytucji, który mówi wyraźnie, że rzecznik praw obywatelskich corocznie informuje Sejm i Senat o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela. (*Oklaski*) A to, że mamy problem z przestrzeganiem tych praw, jest oczywiste dla każdego, kto z troską przygląda się temu, co dzieje się w Polsce w ostatnich latach, po wyborach w 2015 r., i dla każdego, kto zechciał poświęcić uwagę informacji, jaką pan wraz z zespołem współpracowników przygotował. Dla takiego każdego jest to oczywiste.

Chciałbym panu, po pierwsze, pogratulować pracy w roku 2017, której odzwierciedleniem jest ta informacja, jest ten raport, na który składa się 900 stron bardzo szczegółowo opisanych zjawisk przykrych, groźnych, smutnych, jeśli chodzi o korzystanie z konstytucyjnych praw przypisanych obywatelom polskim, Rzeczypospolitej Polskiej. Gratulując panu tego raportu i wystąpienia, od którego ta debata się zaczęła, chciałbym panu również podziękować za ogrom pracy, która była wykonywana przez pana i pana biuro oraz oddziały terenowe w całej Polsce przez rok 2017, bo te 900 stron właśnie ilustruje ogrom pracy, jaką pan i pana współpracownicy włożyliście w wykonywanie swoich obowiązków, które traktujecie bardzo, bardzo poważnie i bardzo rzetelnie.

To, co szczególnie zasługuje na uwagę ze strony klubu PSL – UED, jestem po konsultacjach w tej sprawie z moimi koleżankami i kolegami, to jest to, że tak wiele miejsca w raporcie i czasu w swoim wy-

Posel Jacek Protasiewicz

stapieniu poświęcił pan osobom, które nie mogą w pełni korzystać właśnie z tych konstytucyjnych praw obywatelskich ze względów materialnych. Tak, to jest prawda, to jest ciągle problem Rzeczypospolitej Polskiej, że mamy zbyt wiele osób, które ze względu na biedę, ze względu na to, co pan nazwał bardzo precyzyjnie wykluczeniem komunikacyjnym, czyli mieszkanie w miejscowościach odległych od centrów gospodarczych, naukowych, kulturalnych, zwyczajnie rzecz biorąc, z pełni praw obywatelskich korzystać nie mogą. Cieszy nas, i chciałbym panu za to serdecznie podziękować, że zwrócił pan uwagę właśnie na problem osób bezdomnych, zwrócił pan uwagę na problemy osób starszych, również w ich miejscu zamieszkania, jak również mieszkańców domów pomocy społecznej.

Na uwagę i podziękowanie zasługuje też spory fragment przygotowanego raportu oraz pańskiego wystąpienia, który poświęcił pan problemowi, z którym niestety boryka się Polska w XXI w., czyli problemowi nierównego traktowania kobiet i mężczyzn, zarówno w sferze publicznej, np. w edukacji, zatrudnieniu, jak i w sferze prywatnej, w sprawach związanych z życiem osobistym. Dziękuję panu, że zwrócił nam pan uwagę w przedłożonej informacji na problemy właśnie, powiedziałbym, braku elementarnych praw kobiet, gdy rozpatrywane są kwestie związane z obowiązkiem alimentacyjnym, opieką nad dziećmi oraz, na co zwrócił pan uwagę w swoim wystąpieniu, brakiem należytej opieki okołoporodowej, czyli prawem do w miarę komfortowych warunków urodzenia dziecka bez zbędnego bólu.

To, co niepokoi, kiedy czyta się raport przez pana przygotowany i te informacje, to wzrost, znaczący, bo prawie o 40%, liczby przypadków i spraw, które wskazują na przemoc i nienawiść motywowaną przynależnością narodową, etniczną, rasową lub wyznawaną religią. Jeszcze bardziej niestety niepokoi, a powiedziałbym nawet: przeraża, to, że cały czas, ciągle mamy do czynienia z nadmierną liczbą przypadków nadużywania władzy przez funkcjonariuszy publicznych. Jestem z Wrocławia, gdzie najbardziej spektakularny przykład został szczegółowo opowiedziany przez dziennikarzy – przykład tortur i zamęczenia na policyjnym komisariacie Igora Stachowiaka. Ale chciałbym, powołując się na pana informacje, powiedzieć, że tego typu przypadków, tego typu spraw, w których rzecznik praw obywatelskich w 2017 r. podjął działania, było aż 31. Aż 31 przypadków, w których funkcjonariusze w mundurach nadużywali swojej władzy wobec obywateli. Szczególnie przykre, zatrważające jest to, że w wielu przypadkach, kiedy sprawy te trafiały przed sądy, sądy, jak wskazuje pan dr Bodnar, ustalając stan faktyczny, zwracały uwagę, że ofiary w większości zachowywały się

w sposób spokojny, nie stawiały oporu przy zatrzymaniu, a to funkcjonariusze byli agresywni, nastawieni na konfrontację i tu powiem tak: o zgrozo, przekonani o swojej bezkarności. Dlaczego tak się dzieje? Pewnie jest wiele tego powodów, ale bez wątpienia przykład idzie z góry.

I też chcę panu podziękować za to, że wspomniał pan o tym, co się dzieje w politycznym wymiarze stanowienia i egzekwowania prawa w Polsce. Powiedział pan o tym, że rok 2017 był rokiem spektakularnym, kiedy mogliśmy obserwować, po pierwsze, brak dialogu społecznego przy stanowieniu prawa i jego egzekwowaniu, brak, zaniechanie jakichkolwiek konsultacji społecznych przy stanowieniu najważniejszych rozstrzygnięć dotyczących swobód obywatelskich, a związanych właśnie ze sferą sądownictwa. I skoro funkcjonariusze, ci niskiego szczebla, w mundurach, policjanci, strażnicy więzienni widzą bezkarnych, bezczelnych, śmiejących się w oczy obywatelom ministrów, którzy udają, że nie łamią konstytucji, a ją łamią, posłów, którzy udają, że przedstawiają swoje projekty rozwiązań prawnych, a wszyscy wiedzą, że są one przygotowane przez rząd, to nic dziwnego, że mamy powody, ażeby się niepokoić o stan praw obywatelskich w Rzeczypospolitej Polskiej Anno Domini 2017 i 2018.

Chcę panu powiedzieć, panie rzeczniku, że zdaniem klubu PSL – Unia Europejskich Demokratów dobrze pan wykonuje swoje obowiązki i że w każdej sprawie, a tych spraw obserwuję dużo jako członek Komisji Ustawodawczej, może pan liczyć na nasze wsparcie.

I na koniec powiem jedną rzecz. (*Dzwonek*) Osobiście chciałbym panu podziękować za to, że ma pan odwagę – ma pan odwagę mówić prawdę o tym, co w Polsce się dzieje, i ma pan odwagę podejmować decyzje takie jak ta o wycofaniu się z rozpraw przed Trybunałem Konstytucyjnym, kiedy w jawny sposób mieliśmy do czynienia ze złamaniem zasady praworządności, ze zmianą składów orzekających, co jest skandalicznym naruszeniem obowiązującego w Polsce prawa. Niejeden być może, a i pewnie ten, kto był przez PiS swego czasu rekomendowany na rzecznika praw obywatelskich, w tej sprawie by milczał albo przyklaskiwał, ale nie pan. Za to serdecznie panu w imieniu PSL – UED...

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu.

Posel Jacek Protasiewicz:

...oraz wielu innych posłów, jak myślę, dziękuję. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

Pani poseł Małgorzata Zwiercan złożyła na piśmie wystąpienie w imieniu koła Wolni i Solidarni*).

W związku z tym proszę o zabranie głosu panią poseł Joannę Scheuring-Wielgus, koło Liberalno-Społeczni.

Bardzo proszę.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Mamy tutaj dzisiaj wielkie święto, ważniejsze w swojej wymowie i treści niż namiot za miliony złotych, pod którym chowają się targowica, autokraci i polityczny plankton na usługach wichrzycieli, tzw. prawica i tzw. patrioci. Mamy tutaj dzisiaj święto demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, ponieważ możemy wysłuchać sprawozdania jednego z ostatnich wolnych organów polskiego systemu demokratycznego – rzecznika praw obywatelskich. Inne instytucje, jak Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy czy Krajowa Rada Sądownictwa, zostały zainfekowane chorobą partyjniactwa i autorytaryzmu. Instytucja rzecznika praw obywatelskich broni się przed tą chorobą, choć wszelkimi sposobami próbuje się tę niezależność rzecznika praw obywatelskich złamać. W dzisiejszej Polsce, Anno Domini 2018, prawa obywatelskie i poszanowanie konstytucji są jak sałatka na stole ludożerców: niestrawne, nieakceptowalne i odrzucane. Tym ważniejsza w okresie politycznego przesilenia jest właśnie rola rzecznika praw obywatelskich, który choć nie może powstrzymać tej brutalnej władzy przed łamaniem praw obywateli, to może być głosem wsparcia, doradcą i, w miarę możliwości, adwokatem tych, których podstawowe prawa obywatelskie są łamane.

Dr Adam Bodnar wraz ze współpracownikami w ramach swojego sprawozdania przygotował 900-stronicowy dokument dokładnie katalogujący sprawy, którymi się w ostatnim okresie zajmował, i będący obywatelską wykładnią konstytucji, którą nawet oporni przy odrobinie dobrej woli mogliby zrozumieć. Jak to się ma do kilkustronicowych ustaw pełnych błędów i pisanych na kolanie przez rząd i partię rządzącą? Do tych gniotów legislacyjnych, które demolują konstytucyjny porządek prawny? To obrazuje przepaść między tymi, którzy stoją na straży konstytucji, a tymi, którzy na nią przysięgali i notorycznie ją łamią. Tu jest przepaść.

Wnioski, jakie płyną z tego raportu, są smutne i przytłaczające. Wraz z demontażem demokratycznego państwa postępuje regres w zakresie przestrzegania praw obywatelskich: praw powszechnych i należnych każdemu. Gdy rzecznik praw obywatelskich angażuje

się w ochronę praw kobiet, to co robi rząd? Co chwilę straszy całkowitym zakazem aborcji. Gdy rzecznik praw obywatelskich zabiega o równouprawnienie kobiet i mężczyzn, co robi rząd? Prowadzi jawnie szowinistyczną politykę personalną zarówno w MON-ie, jak i w spółkach Skarbu Państwa. Gdy rzecznik praw obywatelskich mocno i zdecydowanie opowiada się po stronie osób z niepełnosprawnościami, których prawa do godnego życia są łamane, co robi marszałek z PiS-u? Zabiera niepełnosprawnym protestującym w Sejmie dostęp do prysznica, do spacerów, aż w końcu grodzi ich od innych dyktą, tworząc tu, w Sejmie, dla nich getto. Gdy rzecznik praw obywatelskich zabiega o nie stosowanie nieuprawnionej przemocy przez służby mundurowe, stara się z nimi współpracować w zakresie poszanowania godności człowieka, także tego zatrzymanego, co robi rząd rękami policjantów? Wykręca ręce, rzuca na głębie protestujących i jeszcze każe siadać funkcjonariuszowi Kulsonowi. Gdy rzecznik praw obywatelskich aktywnie współpracuje z samorządami w sprawie wypracowywania polityki senioralnej, co robi rząd? Klepie androny w mediach ojca Rydzyka i odpala mu kolejne miliony złotych.

Droży Państwo! Prawa obywatelskie nigdy nie powinny być przedmiotem partyjnych rozgrywek, bo one w gruncie rzeczy nie są ani prawicowe, ani lewicowe. Prawa obywatelskie są uniwersalne, dane po prostu nam wszystkim. Każdy z nas, czy prawak, czy lewak, czy symetrysta, jak zwał, tak zwał, tak samo dotkliwie odczuje ich brak, kiedy stanie się ofiarą aparatu władzy. Dlatego instytucja rzecznika praw obywatelskich jest tak ważna.

Na sam koniec chciałabym panu, panie doktorze, bardzo podziękować za pracę. Chciałabym podziękować całemu pańskiemu zespołowi. Pracujecie w bardzo skrajnych i trudnych warunkach. Wasza praca jest nie do przecenienia. Z całego serca wam dziękuję i jako przedstawicielka koła Liberalno-Społeczni mogę wam powiedzieć tutaj, z tego miejsca (*Dzwonek*), że zawsze możecie na nas liczyć. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z pań posłanek i panów posłów chce jeszcze wpisać się na listę osób, które chcą wystąpić w tej części punktu posiedzenia Sejmu?

Nie widzę.

W związku z tym zamykam listę.

Rozpoczynamy od pana posła Michała Szczerby, klub Platforma Obywatelska.

Czas – 1,5 minuty.

Bardzo proszę.

Poseł Michał Szczerba:

Szanowna Pani Marszałek! Panie Rzeczniku! Pan w raporcie za rok 2017 zwrócił uwagę na pewną

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Posel Michał Szczerba

sytuację. Chodzi o poselskie projekty ustaw. Właśnie dzisiaj głosowaliśmy nad projektem ustawy, która zmienia ustawy ustrojowe, takie jak ustawy o Sądzie Najwyższym, o KRS-ie, Prawo o ustroju sądów powszechnych. To był projekt poselski, ale my wszyscy, posłowie, wiemy, że ten projekt powstał na biurku w gabinecie w Ministerstwie Sprawiedliwości. Ten tryb i ta forma: projekty poselskie stały się w tej kadencji, że tak powiem, powszechną praktyką. One przekładają się na życie obywateli, przekładają się również na to, że tak naprawdę obywatele są pozbawieni możliwości konsultacji, opiniowania tych projektów przed skierowaniem ich do Sejmu, a więc – na uniknięcie dialogu społecznego.

Chcieliśmy podziękować za to, że pan na swoich stronach internetowych zamieścił opinię o tym projekcie, bo my tej opinii nie otrzymaliśmy. Ona cały czas nie jest dołączona do projektu na stronach internetowych Sejmu.

Jesteśmy również w Sejmie, na którego terenie niestety naruszane są prawa obywatelskie. 40-dniowy protest osób z niepełnosprawnościami i ich rodziców to był przykład nieludzkiego, niegodnego traktowania, poniżającego w pewnych momentach. Ta sytuacja nie powinna mieć miejsca, więc niestety... Dziękujemy również za to (*Dzwonek*), że podkreśla pan znaczenie realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

Pan poseł Wojciech Wilk, Platforma Obywatelska. Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Wojciech Wilk:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Rzeczniku Praw Obywatelskich! Chciałbym bardzo serdecznie podziękować za przedstawione sprawozdanie, sprawozdanie bardzo szczegółowe, bardzo merytoryczne, pokazujące, jak wielką pracę wykonuje pański zespół i jak wielką pracę wykonuje pan osobiście.

To sprawozdanie pokazuje również, z jak wieloma problemami stykacie się państwo na co dzień. I pomimo to, że budżet rzecznika praw obywatelskich od 2016 r. jest systematycznie zmniejszany, wskaźnik spraw, które są załatwione zgodnie z oczekiwaniami wnioskodawców, jest dość wysoki. Możemy tę informację znaleźć w sprawozdaniu – co czwartą sprawę załatwiacie państwo zgodnie z oczekiwaniami wnioskodawców. Gratuluję tego państwu bardzo serdecznie.

W sprawozdaniu poruszył pan szereg problemów, szereg zagadnień. Chciałbym zapytać o jedno z nich. A mianowicie napisał pan, że podczas spotkań regionalnych w 2016 r. jeden z tematów dotyczył problemów zgłaszanych przez rodziców, którzy byli zaniepokojeni sytuacją związaną z tzw. reformą oświaty. Chciałbym pana prosić, czy mógłby pan ten temat rozwinąć trochę szerzej. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję.

Pani poseł Kornelia Wróblewska, klub Nowoczesna. Bardzo proszę.

Posel Kornelia Wróblewska:

Szanowna Pani Marszałek! Szanowny Panie Rzeczniku! Zaproszeni Goście! Wysoka Izbo! Panie rzeczniku, chciałabym przekazać następującą informację. Bardzo się cieszę, że to pan został rzecznikiem praw obywatelskich. Zanim został pan rzecznikiem, długo obserwowałam pana pracę i wiedziałam, że pan byłby świetną osobą na tym stanowisku. Ucieszyłam się ogromnie, kiedy okazało się, że to właśnie pan wygrał.

Chciałabym przekazać jeszcze informację dotyczącą środowiska osób niepełnosprawnych, bo to jest środowisko, którym pan, jak wiem, bardzo mocno się zajmuje. Do mojego biura poselskiego przychodzą osoby, które informują, że z panem współpracują, że pan nad każdą sprawą się pochyla i dla każdego znajduje czas. Wspomniał pan tutaj, że w Polsce mamy trudną sytuację, jeśli chodzi o osoby z niepełnosprawnościami. Są to osoby, które są w Polsce w dalszym ciągu wykluczane. Są to osoby, które nie mogą godnie żyć, godnie i samodzielnie.

Opiekunowie osób niepełnosprawnych. Mieliśmy tutaj ustawę, która miała wyrównać świadczenia dla opiekunów osób niepełnosprawnych, ustawę, która po 2 latach przetrzymywania w zamrażarce została w komisji sejmowej przez PiS wyrzucona do kosza. Wiem, że pan również tą sprawą się zajmuje. Zgłaszaliśmy w Komisji Sprawiedliwości podczas debaty z pana udziałem wiele różnych problemów dotyczących środowiska osób niepełnosprawnych, bo te wszystkie sprawy, o których wspomniałam w komisji, były poruszone w pana informacji, za co również bardzo dziękuję.

I ostatnia rzecz. Przed Sejmem są obywatele, którzy (*Dzwonek*) – byłam u nich przed chwilą – bardzo serdecznie pana pozdrawiają, bardzo dziękują, że państwo tutaj są. (*Oklaski*) Bardzo dziękują, że pan nie dał się sprowokować i wytrwał podczas posiedzenia komisji sprawiedliwości. Oni trzymają za pana kciuki. Są z nami, walczą. Bardzo dziękuję, panie rzeczniku. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Pani poseł Alicja Chybicka, Platforma Obywatelska.

Bardzo proszę.

Poseł Alicja Chybicka:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Aby ożywić ideę praw człowieka, trzeba przede wszystkim wiedzieć, czym są prawa człowieka, a czym nie są. Musimy zrozumieć, że prawa człowieka to nie jest magiczny klucz, który otwiera wszystkie drzwi do sprawiedliwości i szczęścia. To jest tylko jedna z zasad, które powinny obowiązywać w demokratycznym państwie prawa. Autorem tej myśli jest Wiktor Osiatyński. I pan, panie rzeczniku – wraz ze swoim zespołem – znakomicie w to prawo się wpisuje. Na 900 stronach sprawozdania napisał pan o tak wielu rzeczach, że w zasadzie nie sposób je wymienić. Kryją się za tym 52 tys. spraw dotyczących zasady równego traktowania, przeciwdziałania torturom, praw osób chorych terminalnie, śmierci wskutek działania urzędników publicznych, przestrzegania praw chorych psychicznie, wychowanków domów poprawczych. Wykonuje pan te zadania rzetelnie i z wielkim oddaniem i za to dziękuję. Dziękuję za przestrzeganie praw dziecka, za walkę o to, aby rodzice mogli obok tego dziecka nocować bezpłatnie w szpitalu. Jeżeli występuje konflikt pomiędzy prawami człowieka a prawami własności, prawa człowieka zawsze muszą zwyciężyć. To jest myśl Abrahama Lincolna (*Dzwonek*) i ja proszę, aby do końca swojej kadencji pan to kontynuował. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję.

Pan poseł Marek Rząsa, Platforma Obywatelska.
Bardzo proszę.

Poseł Marek Rząsa:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ta pusta sala to nie jest przejaw pychy, bo my z nią mamy do czynienia od 3 lat, to nie jest też pogarda, bo my jej doświadczamy na co dzień. Ta pusta sala to jest strach, to jest strach rządzących, to jest strach przed prawdą, to jest strach przed siłą pańskich argumentów, panie rzeczniku. Strach, że nawet tak często używane w debacie publicznej przez tę stronę argumenty siły nie są w stanie złamać pańskiego bezkompromisowego stania na straży uniwersalnych i podstawowych wartości demokratycznych oraz elementarnych praw obywatelskich. Takiej postawy gratuluję, panie rzeczniku, i za nią bardzo serdecznie dziękuję.

Niestety po zniszczeniu Trybunału Konstytucyjnego i dzisiejszym ostatecznym zdemolowaniu wymiaru sprawiedliwości tylko urzędy rzeczników praw obywatelskich i praw dziecka zdają się być ostatnią ostoją, bastionem, wyspą wolności, tolerancji, gdzie mogą znaleźć schronienie wszyscy ci, których dopadła w jakikolwiek sposób podła zmiana, przynajmniej do czasu sprawowania przez obu panów tych obu urzędów. A jak widać gołym okiem, panowie jesteście solą w oku rządzących.

Panie rzeczniku, szczególnie w ostatnich 3 latach gwałtownie wzrosła liczba ataków na tle rasowym, narodowo-etnicznym bądź wyznaniowym na mieszkających w Polsce cudzoziemców. Czy zdaniem pana rzecznika obowiązujące procedury, a nade wszystko przepisy prawa należyście chronią te atakowane osoby? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję.

Pan poseł Grzegorz Furgo, Platforma Obywatelska.

Poseł Grzegorz Furgo:

Pani Marszałek! Szanowny Panie Rzeczniku! Współpracownicy! Witam serdecznie współpracowników pana rzecznika. Proszę państwa, rzecznik praw obywatelskich stoi na straży wolności praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych aktach normatywnych, w tym również na straży realizacji zasady równego traktowania.

Proszę państwa, o ironio, po przegłosowaniu skandalicznych ustaw sądowych mamy wystąpienie pana rzecznika praw obywatelskich Adama Bodnara. Kiedy zaczynał pan swoje wystąpienie, na sali nie było żadnego posła PiS ani nikogo z rządu. Tragiczny to jest obraz Polski żyjącej w jakimś dziwnym letargu. PiS świętuje, świętuje jak na Titaniku, tylko że Titanic to Polska.

W 2016 r. jedną z pierwszych decyzji nowego PiS-owskiego rządu było zmniejszenie budżetu urzędu rzecznika o blisko 10 mln zł. W roku 2017 PiS, niszcząc każdą instytucję, która stojąc na straży praw obywatelskich, ujawnia zakres ich łamania przez ten rząd, ponownie dokonał cięcia w budżecie urzędu, i to pomimo apelu instytucji europejskich o zagwarantowanie niezawisłości (*Dzwonek*) i wystarczającego finansowania, tak aby rzecznik praw obywatelskich mógł w pełni wykonywać swój mandat.

Pani marszałek, poproszę o 10...

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Ile? 10 sekund? Bardzo proszę.

Posel Grzegorz Furgo:

...20 sekund.

Niszcząc niezawisłość kolejnych instytucji prawa w Polsce, PiS pozbawia każdego z nas, mieszkańców tego kraju, elementarnego bezpieczeństwa w zderzeniu z machiną państwa. Sądy będą wydawały wyroki takie, jakie będą wygodne dla państwa, Trybunał Konstytucyjny będzie oceniał zgodność ustaw z konstytucją w taki sposób, by było to korzystne dla państwa. Pozbawiony znaczenia i środków na wykonywanie swoich obowiązków rzecznik praw obywatelskich utraci głos. W taki sposób buduje się państwo uznaniowe, gdzie każda decyzja zależy wyłącznie od uznania urzędnika kierującego się chęcią przypodobania władzy.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję, panie pośle.

Posel Grzegorz Furgo:

Każde państwo...

Kończę, to jest ważne zdanie.

...każda władza pozbawiona kolejnych instytucji nadzoru nad praworządnością jej działania powoli zamienia się w sieć wzajemnych powiązań, czyli mafię.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję, panie pośle.

Posel Grzegorz Furgo:

Trzymam kciuki za pana, panie rzeczniku. *(Oklaski)*
Dziękuję pani bardzo, pani marszałek.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Proszę bardzo.

Pani poseł Elżbieta Stępień, Nowoczesna.

Bardzo proszę.

Posel Elżbieta Stępień:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Zaproszeni Goście! Drodzy Posłowie! Na wstępie, panie ministrze, chciałabym bardzo serdecznie podziękować panu za przygotowanie informacji o działalności rzecznika praw obywatelskich. Ta książka, to sprawozdanie powinno być naprawdę ogromną inspiracją dla wielu środowisk, jeśli chodzi o to, jak wiele mamy proble-

mów obywatelskich, z którymi mierzymy się na co dzień. Mam nadzieję, że znajdzie ono uznanie w gremiach publicystów i mediów i będą się oni odnosić do wielu spostrzeżeń i artykułów.

W związku z tym, że najbliższe mojemu sercu są sprawy zarówno seniorów, jak i bezdomności, cieszę się, że poruszył pan właśnie kwestie dotyczące przyczyn bezdomności. Bodajże na stronie 436 pisze pan o problemach związanych z bezdomnością, z którymi borykają się ludzie. Nie mogą trafić do ośrodków, w których mogą przebywać, w których mogą spędzać noce, bowiem niestety mają problemy innej natury, a mianowicie natury zdrowotnej. I tutaj jest rozdźwięk, człowiek jest rozdarty, a pomoc społeczna również nie ma możliwości działania.

Chciałabym również panu podziękować... *(Dzwonek)*

10 sekund, pani marszałek, jeśli można.

Chciałabym również panu podziękować za dotknięcie tematów dotyczących polityki senioralnej, bo zarówno na kanwie rządowej, jak i na kanwie samorządowej jest bardzo wiele do zrobienia. Chciałabym również wspomnieć tutaj, z tego miejsca, o kwestiach dotyczących życia seniorów. O ile dzisiaj rządy Prawa i Sprawiedliwości doprowadziły do sytuacji, że polskie rodziny, wiele z polskich rodzin może powiedzieć, że w jakimś stopniu odżyło, o tyle trzeba powiedzieć, że to się odbyło w tej chwili kosztem seniorów. Dlaczego? Wszystko podrożało: pietruszka – 15 zł, masło – 6 zł.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Pani poseł, zmierzamy do końca.

Posel Elżbieta Stępień:

Dobrze, pani marszałek, dziękuję.

Pieniądze z emerytur, które otrzymują, są po prostu niewystarczające. I spychanie z dnia na dzień tego problemu...

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Pani poseł, zmierzamy do końca.

Posel Elżbieta Stępień:

...związanego z emeryturami i seniorami...

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Pan poseł Paweł Kobyliński, klub Nowoczesna.
Bardzo proszę.

Posel Elżbieta Stępień:

...wymaga dużej uwagi ze strony rządzących. Dziękuję.

Panie rzeczniku, życzę panu wielu sukcesów, wytrwałości. Jesteśmy z panem. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Proszę państwa, 1,5 minuty. Czasami wystarczy proste słowo: dziękuję.

Proszę pamiętać, że wyznaczyłam czas – 1,5 minuty.

Bardzo proszę.

Posel Paweł Kobyliński:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Pozwolę sobie rozpocząć od pytania do pana posła sprawozdawcy. Czy może pan jakoś rozwinąć to, jak wyglądała ta dyskusja i czy według pana elementem dyskusji, jak pan to nazwał, jest wyłączanie mikrofonu, zwłaszcza kiedy mówi przedstawiciel organu konstytucyjnego? Prosiłbym, żeby na koniec jeszcze był pan uprzejmy to tutaj wyjaśnić.

Ale wracając do meritum, chciałbym panu rzecznikowi zadać właśnie pytanie, na które nie miałem możliwości usłyszenia odpowiedzi, kiedy zadawałem moje pytania, czyli o różne interpretacje stawek VAT dla przedsiębiorców. Kiedy urzędy potwierdzają daną stawkę VAT, często ją później kwestionują. Chciałbym spytać, ile takich zakwestionowań dotarło do pana, jakie interwencje pan podejmował i czy sądy, do dzisiaj jeszcze w miarę niezależne, stawały po stronie przedsiębiorców. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję, panie pośle.

Można się zmieścić? Można. Dziękuję.

A teraz pan poseł Mirosław Suchoń, klub Nowoczesna.

Bardzo proszę.

Nie ma pana posła.

W takim razie pan poseł Paweł Pudłowski, klub Nowoczesna.

Posel Paweł Pudłowski:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Rzeczniku! Zaczę od prostego słowa: dziękuję. Dziękuję panu i dziękuję pana współpracownikom. Jednocześnie chciałem zwrócić uwagę na to, że rzeczywistość tych wysp wolności myśli i wolności słowa jest coraz mniej. Tak że szczególnie w nadchodzącym

czasie praca pana i praca panu podległych osób będzie bardzo istotna, wasz głos będzie bardzo istotny.

Chciałbym zapytać o inwigilację. Inwigilacja jest stosowana m.in. w państwach o totalitarnym ustroju politycznym. Jest to narzędzie do ingerowania w życie prywatne obywateli, a także dyskretny, często tajny nadzór nad osobą, grupą, organizacją, nierzadko partią polityczną, poprzez systematyczną obserwację przez agentów i służby specjalne. Pytanie, panie rzeczniku: Czy ten obszar ze względu na zmianę, która nastąpiła na początku kadencji, jest panu znany? Czy jest on badany? Czy zauważył pan większą ilość wniosków i skarg obywateli co do podsłuchiwania, monitorowania, śledzenia, w tym śledzenia w Internecie, ich zachowań? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Pan poseł Witold Zembaczyński jest nieobecny.

W związku z tym poproszę pana posła Krzysztofa Mieszkowskiego, klub Nowoczesna.

Bardzo proszę.

Posel Krzysztof Mieszkowski:

Pani Marszałkini! Panie Rzeczniku! Mam do pana pytanie, które wiąże się z przestrzenią, jak by to powiedzieć, świeckiego państwa czy z próbą definiowania tego, co jest świeckim państwem. Wielokrotnie hierarchowie katoliccy w Polsce wyrażali i wyrażają swoje opinie na temat np. przedstawień teatralnych, bardzo często namawiając władze do tego, żeby takie spektakle albo zeszły z afisza, albo w ogóle nie powstały. W związku z tym mam pytanie: Czy pańskim zdaniem Kościół ma do tego prawo? Chodzi o relacje między Polską a Watykanem i Kościołem Rzymskokatolickim, które są ułożone w ramach konkordatu. Czy tutaj pańskim zdaniem są wyraźnie naruszane jakieś prawa człowieka? Ja tutaj oczywiście także mam swój pogląd. Uważam, że art. 73, art. 54 itd. to po prostu ingerencja w tę przestrzeń, którą artyści mają zapewnioną jako wolną.

Jest jeszcze jedna sprawa, która się z tym wiąże. Mianowicie wiele instytucji państwowych, samorządowych, m.in. polski parlament, ale także instytucje takie jak samorząd wojewódzki we Wrocławiu, miasto Wrocław, poprzedza swoje *(Dzwonek)* imprezy mszami świętymi. Czy pan uważa, że to jest zgodne z art. 25 naszej konstytucji?

Na koniec chciałbym postawić pytanie o uchodźców i emigrantów w Polsce. Czy jest jakaś szansa na to, żeby ci emigranci i uchodźcy, jeżeli się pojawiają, mieli rzeczywistą opiekę państwa? Czy w ogóle możliwa jest ta opieka i po prostu zapewnienie tym ludziom przestrzegania praw człowieka? One są łamane. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Marcin Świącicki, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Marcin Świącicki:

Pani Marszałek! Panie Rzeczniku! Wysoka Izbo! Zaczęć może od ustosunkowania się do pewnych głosów, które tutaj padły. Wpływa mniej spraw do rzecznika. Rzeczywiście warto to zbadać, ale może trzeba wziąć pod uwagę, że od 2 lat działa bezpłatna pomoc prawna. Może ona zdjęła trochę tych spraw. Mówi się, że w raporcie nie ma nic o czyścicielach kamienia, ale zapomina się, że od paru lat czyściciele kamienia zapełniają sale sądowe, mają sprawy i nieraz siedzą w więzieniach, tak że być może oni zniknęli i stali się mniej dokuczliwi.

Proszę państwa, zarzuca się rzecznikowi – przezwano mu wypowiedź – że wypowiedział się negatywnie o Trybunale Konstytucyjnym. Ale to jest obowiązek rzecznika praw obywatelskich: wypowiadanie się również na temat rozmaitych instytucji, tego, czy one działają na rzecz praw człowieka, czy nie działają, czy działają lepiej, czy gorzej, czy to się poprawia, czy pogarsza, a nie milczenie w tej sprawie. Nawet Trybunał Konstytucyjny nie jest tutaj jakimś wyjątkiem. Rzecznik ma prawo i obowiązek w tych sprawach się wypowiadać, jeśli coś go niepokoi.

A na koniec, proszę państwa... Zakończę akcentem optymistycznym. Mianowicie są badania CBOS – zresztą nowej instytucji – z marca 2018 r. Rzecznik prasowy jest na trzecim miejscu, jeśli chodzi o instytucje zaufania publicznego, zaraz po władzy lokalnej i po prezydencie, a przed partiami, Sejmem, rządem, IPN-em, nawet przed Unią Europejską. Jeśli chodzi o wskaźniki braku zaufania, to ma najniższy wskaźnik braku zaufania: 14%. A co z Trybunałem Konstytucyjnym? Trybunał Konstytucyjny zanotował w ostatnim roku największy spadek zaufania i (*Dzwonek*) największy wzrost nieufności.

Gratulacje, panie rzeczniku, i podziękowania. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Pani poseł Monika Wielichowska, klub Platforma Obywatelska – kolejne wystąpienie.

Bardzo proszę.

Poseł Monika Wielichowska:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Rzeczniku! Dziś na sali plenarnej, podczas przedstawiania informacji o stanie przestrzegania wolności

i praw człowieka i obywatela, ławy rządowe powinny być pełne. Premier Morawiecki powinien wysłać przynajmniej jednego delegata. Nie zrobił tego, nie wykorzystał swojej szansy, a uważam, że przynajmniej jeden członek rządu, jeden, powinien znaleźć odrobinę czasu, by wysłuchać informacji rzecznika praw obywatelskich. To pełnomocnik rządu do spraw równego traktowania.

Mam wrażenie, odnoszę takie wrażenie od ponad 2 lat, że pełnomocnik do spraw równego traktowania jest, a jakby go nie było, że PiS niestety traktuje ten urząd jako zasłonę dymną dla działań, które zupełnie przeczą jego idei. Niestety rządzących bardziej interesuje współpraca z kibolami, z narodowcami niż osoby dyskryminowane z powodu płci, orientacji seksualnej, religii czy też pochodzenia.

Chcę zapytać pana rzecznika, czy pełnomocnik rządu do spraw równego traktowania – Lipiński się nazywa, gdybyście państwo nie wiedzieli – zwracał się do biura rzecznika, do pana, panie rzeczniku, z propozycją współpracy w zakresie walki z nierównościami, z nacjonalizmem, z pędzącą ksenofobią, z rasizmem. Czy ta współpraca jest, była? Jeśli tak, to na jakim poziomie i w jakich kwestiach? Gdzie możemy znaleźć ślady tej współpracy? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję.

Pan poseł Piotr Misiło, klub Nowoczesna.

Bardzo proszę.

Poseł Piotr Misiło:

Pani Marszałek! Panie Rzeczniku! Szanowni Państwo! 2 miesiące temu byłem w Łodzi na rozprawie przeciwko pani Ewie Kruszyńskiej. Jedną z policjantek pozwała ją o naruszenie dóbr osobistych, ponieważ pani Ewa nagrywała interwencję swoim telefonem komórkowym.

W ubiegłym roku inna kobieta, szczecinianka, pani Danuta Sobczak-Domańska też chciała nagrywać taką interwencję i została pobita przez policjantów. Dzisiaj przeciwko niej jest akt oskarżenia w sądzie.

Dzisiaj rano, gdy wjeżdżałem do Sejmu, byłem nagrywany przez policjanta, ponieważ, jak powiedział mi ów policjant, dostał on polecenie od marszałka Sejmu, aby nagrywać oświadczenia posłów, że nie przewożą nikogo w bagażniku.

Chciałem zapytać, panie rzeczniku, czy coś stoi na przeszkodzie, aby wprowadzić obowiązek nagrywania interwencji przez wszystkich policjantów, tak aby w przyszłości takie sytuacje jak pobicie przez policję obywateli Rzeczypospolitej nie tylko nie mogły mieć miejsca... Bo myślę, że ta najtragiczniejsza sprawa Igora Stachowiaka z pewnością nie znalazłaby takiego tragicznego finału, gdyby taki obowiązek istniał. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję.

Pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, klub Nowoczesna.

Bardzo proszę.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Wysoka Izbo! Pani Marszałek! Panie Rzeczniku! Wbrew twierdzeniom pana posła z PiS ma pan konstytucyjny obowiązek, wynikający z art. 212, aby przedstawiać sprawozdania o stanie przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela w Polsce. Instytucją, która powinna także stać na straży naszych praw i wolności zapisanych w konstytucji, jest Trybunał Konstytucyjny. Niestety Trybunał Konstytucyjny jest obecnie taką wydmuszką, jest upolityczniony. Są w nim ludzie, którzy bez cienia zażenowania mówią o sobie, że są przedstawicielami rządu, a nie niezawisłymi sędziami. Orzeczenia wydawane są w składach, które nie są znane polskiej konstytucji, z udziałem dublerów prawidłowo wybranych sędziów Trybunału Konstytucyjnego, natomiast prawidłowo wybranych sędziów Trybunału Konstytucyjnego pani sędzia Przyłębska odsunęła od pełnienia obowiązków. Tego obrazu upadku dopełniają jeszcze dziwne, dokonywane na ostatnią chwilę, zmiany w składach orzekających i o skali tej patologii informuje bardzo precyzyjnie list sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Nie ma wątpliwości, ja nie mam żadnych wątpliwości, że te pseudoorzeczenia Trybunału Konstytucyjnego niestety obecnie są wydawane bardziej w interesie partii rządzącej aniżeli w interesie obywateli.

Należy zatem stwierdzić, że słusznie pan rzecznik zwrócił uwagę na upolitycznienie Trybunału Konstytucyjnego. Opinia ta znajduje także potwierdzenie w szeregu niezależnych raportów. A więc (*Dzwonek*) mam konkretne pytanie: Jakie konkretne przykłady konsekwencji tego upolitycznienia Trybunału Konstytucyjnego dla ochrony praw obywatelskich chciał pan podać podczas posiedzenia komisji, gdy poseł Piotrowicz arogancko i bezprawnie przerwał panu sprawozdanie? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję.

Pana posła Grzegorza Długiego z klubu Kukiz'15 nie ma.

A więc pan poseł Piotr Pyzik, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Poseł Piotr Pyzik:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Rzeczniku! Nie mniej niż 62 mln zł – na tyle szacowana jest wartość szkód z tytułu nieopłaconych składek ZUS i zaliczek na PIT w tzw. aferze outsourcingowej.

Panie rzeczniku, chciałbym zapytać o takie kwestie: Jakie działania pan podjął w tej sprawie, w sprawie tej afery outsourcingowej, bo, powiedzmy, w pewnym zakresie ta afera toczyła się już za pana kadencji? Jakie wnioski ze wspomnianej sprawy i komu pan ewentualnie przedstawił? Chciałbym wiedzieć, jaka jest ocena pana urzędu co do działania firm outsourcingowych na polskim rynku, oczywiście nie tylko w 2017 r. Bo pomijając fakt, że mówimy tutaj o tych pieniądzach, o tych 62 mln zł, to jest to jeszcze kwestia ok. 500 przedsiębiorców, których prawa zostały naruszone, a co za tym idzie – również prawa ok. 25 tys. pracowników, których oni zatrudniali, też były wystawione na pewien szwank. Już nie wspominając o tym, że cała ta afera outsourcingowa nadwyrężyła w sposób wyjątkowy, tak się wydaje przynajmniej, nie tylko dobre imię państwa, ale i wielu instytucji, że wspomnę o Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych czy urzędzie skarbowym. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję.

Pan poseł Grzegorz Wojciechowski, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Grzegorz Wojciechowski:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ostatnio spotyka się wiele osób, które mają w klapie znak: konstytucja, pod pachą trzymają konstytucję i wołają: Wolne sądy! Ja przeczytałem konstytucję, poznałem konstytucję, już dawno, dawno temu, zaraz po tym, jak była zatwierdzona. Otóż w tej konstytucji logika jest taka, że wolności są dla obywateli, obowiązki są dla władzy. To niezawisłość sądu jest obowiązkiem, a nie wolnością sądu. Wolna władza, każda wolna władza to jest dyktatura. Czy nie odczuwa pan minister, że jest to po prostu nawoływanie do dyktatury?

I druga sprawa – kwestia tych spraw, które trafiły do trybunału i które zostały wycofane. W jaki sposób pan minister zamierza...

(*Poseł Marcin Świąćicki: Rządy prawa.*)

...te sprawy załatwić bez trybunału? Dziękuję bardzo. Dziękuję panu (*Dzwonek*), panie ministrze. Dziękuję, pani marszałek.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Pani poseł Monika Rosa, klub Nowoczesna.
Bardzo proszę.

Poseł Monika Rosa:

Pani Marszałkini! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Jak wiemy, przemoc domowa ma pleć i ofiarą przemocy najczęściej są kobiety. Stąd moje pytanie: Jak pan rzecznik, pana biuro – wiem, że nad tym tematem także pracujecie – ocenia prawo, które obecnie funkcjonuje w Polsce, jak ocenia etapy wdrożenia konwencji antyprzemocowej, szczególnie jeśli chodzi o kwestie przemocy ekonomicznej, łatwiejszego usuwania oprawców, sprawców przemocy z domu, ale także zmiany definicji gwałtu? Szacuje się, że około trzech kobiet tygodniowo ginie w wyniku przemocy domowej, i mówię tutaj nie tylko o skutkach pobić śmiertelnych, ale także o samobójstwach. Ale są to dane szacunkowe. Na moją interpelację w sprawie przeprowadzenia badań na temat tego, jak wygląda skala przemocy domowej w Polsce, ministerstwo polityki społecznej odpowiedziało, że takich badań prowadzić nie będzie. Czy pan minister może w takim razie przytoczyć obecne badania, a także wskazać, czy w ogóle istnieje konieczność przeprowadzania badań na szerszą skalę? Bo jeśli chcemy walczyć z kwestią przemocy domowej, to musimy wiedzieć, o czym tak naprawdę rozmawiamy. Jakie jeszcze ewentualnie zmiany w funkcjonowaniu instytucji, jakimi są Policja, ośrodki interwencji kryzysowej, powinny się znaleźć w planach działań rządu, żeby móc skutecznie walczyć z przemocą domową? *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję.

Pan poseł Zbigniew Ajchler, Platforma Obywatelska.

Bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Ajchler:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Panie Rzeczniku Praw Obywatelskich! Sprawozdanie rzecznika praw obywatelskich, gigant pojemności spraw. Jakże to ważna instytucja nieomal we wszystkich sferach naszego życia. Ta sala winna być pełna. Przecież my, posłowie, powołani jesteśmy do tego, aby służyć ludziom. Nie rozumiem tych pustych ław, a szczególnie pustych ław rządowych.

Sprawy starszych ludzi. Każdy z nas będzie starszy. To jest instytucja, która powinna być elementarzem dla nas, dla pracy posłów. Sprawy niepełnosprawnych, ich walka, ich odsłanianie się, wychodzenie z ciemno-

ści. Wzajemne relacje pomiędzy młodymi a starszymi. Rodzina i jej problemy. Jakże ogromną wagę Polacy przywiązują do rodziny. Sprawy kobiet. Jakże muszą walczyć o swoje sprawy, a przecież to nasze skarby, które noszą nieprawdopodobny, gigantyczny ciężar życia. Instytucja a obywatel – kosmiczne problemy z tym. Nasi burmistrzowie, wójtowie, prezydenci w wielu przypadkach zapominają, że mają służyć ludziom. Oni chcą, żebyśmy my im służyli. *(Dzwonek)*

Chciałbym powiedzieć, że składam ogromne podziękowania, panie rzeczniku, za pracę pana i całego pana zespołu. Pytanie o rozwody i dzieci, o gigantyczną ilość spraw, gigantyczne tragedie. Prosiłbym o jakieś wyjaśnienie, czy sprawy idą w lepszym kierunku, czy nasze służby się sprawdzają.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję bardzo.

Poseł Zbigniew Ajchler:

Na koniec chciałem powiedzieć...

Pani marszałek, przepraszam, proszę o parę sekund.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Pan już przekroczył o dużo więcej niż parę.

Poseł Zbigniew Ajchler:

Smutno mi jako posłowi wyjeżdżać dzisiaj z parlamentu. Nie wiem, co powiedzieć. Dzisiaj patrzyłem na posłów z prawej strony podejmujących niebawem decyzje, tak jakby byli w jakimś amoku, jakby nie wiedzieli, o co chodzi. Serce mi krwawi. Nie zabieram często głosu w tych sprawach, mimo że mógłbym, bo mam do czynienia z racji zawodu z kancelariami prawnymi, z różnymi prawnikami, nie zabieram głosu, gdyż jest młodsze pokolenie posłów prawników. Natomiast nie rozumiem, dlaczego ci posłowie, a jestem dopiero pierwszą kadencję, nam to robią – Polsce. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję, panie pośle.

Poseł Zbigniew Ajchler:

Wszystkiego dobrego, powodzenia życzę.
Dziękuję, pani marszałek.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Proszę, ostatnie pytanie, pan poseł Jacek Protasiewicz, Polskie Stronnictwo Ludowe – Unia Europejskich Demokratów.

Poseł Jacek Protasiewicz:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Panie Rzeczniku! Teraz kilka spraw już takich indywidualnych, o które chciałbym zapytać. Po pierwsze, sprostuję, ponieważ w swoim wystąpieniu mówiłem o tym, że pan odnotował w 2017 r. wzrost o 40% liczby przypadków ataków agresji na tle rasowym, ale ich jest o 66%, czyli niestety o 2/3 więcej w stosunku do roku 2016. Chciałbym zapytać, czy ocenia pan aktualne regulacje prawne istniejące w polskim systemie prawnym, dotyczące właśnie kwestii mowy nienawiści, zwłaszcza w Internecie, jako wystarczające, czy też trzeba byłoby podjąć jakąś inicjatywę w tej kwestii.

Druga sprawa, bardzo ważna, czy ma pan w planach... Bo sądzę, że dostrzega pan bardzo wyraźnie konieczność uporządkowania, wyrównania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych. W szczególności chodzi mi o przypadki osób, które na początku lat 90. przeszły na tzw. emeryturę EWK. To jest dzisiaj bardzo niskie świadczenie z tytułu opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Żeby przejść na tę emeryturę, trzeba było mieć staż pracy 20–25 lat. Ona jest dzisiaj w wysokości 800 zł, rażąco niska, niewystarczająca do utrzymania często już dzisiaj dorosłych osób niepełnosprawnych.

Trzecie pytanie. Pamiętam taką sprawę. Jestem panu wdzięczny za pana interwencję w sprawie nauczycielek biorących udział w czarnym proteście. (*Dzwonek*) Zakończyło się to uniewinnieniem. Ale czy odnotował pan podobne przypadki, czyli próby niekarnego, ale – powiedziałbym – dyscyplinarnego karania za wyrażanie poglądów?

I ostatnia sprawa. Jak to zmniejszenie budżetu o 4 mln w stosunku do proponowanego przez pana budżetu na działalność Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło na skuteczność działań podejmowanych przez pana i pana współpracowników? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

Bardzo proszę o odpowiedź na to oraz wcześniejsze pytania rzecznika praw obywatelskich pana Adama Bodnara.

Bardzo proszę.

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar:

Szanowna Pani Marszałek! Szanowne Panie Posłanki! Szanowni Panowie Posłowie! Bardzo serdecz-

nie dziękuję za ocenę pracy urzędu rzecznika praw obywatelskich, w tym także ocenę pracy moich współpracowników i współpracowniczek. Dziękuję za te wszystkie miłe słowa i docenienie naszych wysiłków. Chciałbym jeszcze raz podkreślić, że w tych trudnych warunkach ustrojowych staramy się faktycznie robić to, co w naszej mocy, aby stać na straży praw i wolności obywatelskich i pomagać obywatelom w ich trudnych sytuacjach, ale także sugerować wiele różnych rozwiązań ogólnych, które powinny być wdrażane.

Na wstępie chciałbym odnieść się do uwag pana ministra Smolińskiego. I tu używając słowa „minister”, chciałbym zastrzec jedno. Pan prof. Andrzej Zoll powiedział kiedyś, że w stosunku do rzecznika lepiej zwracać się: panie rzeczniku niż: panie ministrze, bo minister symbolizuje władzę wykonawczą, a rzecznik jest rzecznikiem. Myślę, że tak jest po prawnie, dlatego też, jeżeli mógłbym, prosiłbym – być może na przyszłość – żeby jednak posługiwać się pojęciem „rzecznik”.

Odniósłbym się do kilku uwag pana ministra Smolińskiego. Jedna uwaga – istotna – dotyczyła z jednej strony konstrukcji raportu, z drugiej strony – jego objętości. Jeśli chodzi o konstrukcję, to pragnę podkreślić, że nawet przygotowując informację o stanie przestrzegania praw i wolności, postrzegaliśmy to przez pryzmat naszych działań, tzn. nie pisaliśmy o rzeczach niezwiązanych z biurem rzecznika, tylko dokonaliśmy tego w taki sposób, aby, można powiedzieć, szczególnie przybliżyć obywatelom działalność i problemy, jakie występują w Polsce i które należy rozwiązać.

Natomiast jeśli chodzi o objętość raportu, to przypomina mi się scena z filmu Miloša Formana „Amadeusz”. Otóż Mozart wykonuje swój utwór, a następnie pyta cesarza Józefa II, jak mu się podobało. Cesarz mówi: za dużo nut. Wszyscy są tacy skonfundowani, Mozart też nie wie, o co chodzi, dlaczego za dużo nut. Cesarz spogląda na Salieriego, a ten kiwa głową, faktycznie za dużo, za dużo nut. Tak więc zwracam uwagę na to, że to jest po prostu obraz naszej działalności, ale także obraz przestrzegania praw i wolności obywatelskich. Tak właśnie wygląda Polska pod tym względem. Nie ma tu ani za mało stron, ani za dużo stron. Staraliśmy się oddać faktycznie to, co jest najważniejsze w naszej działalności. I oczywiście pozostaje kwestia subiektywna: niektórym może to się nie podobać.

Jeżeli chodzi o uwagę pana ministra Smolińskiego dotyczącą tego, że rzecznik stoi na straży przestrzegania praw i wolności określonych nie tylko w konstytucji, ale także w ustawach, to chciałbym wskazać, że jedną z tych najważniejszych ustaw jest dla nas ustawa o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Oczywiście najważniejsze kwestie dotyczące równego traktowania, o których mowa w raporcie, są zawarte w art. 32 i art. 33, które dotyczą równego traktowania, ale oprócz tego zawsze przygotowujemy odrębny, bardzo specjalistyczny raport, który jest temu poświęcony.

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

Dlaczego jest mniej spraw? Można się nad tym zastanawiać. Wydaje mi się, że rację ma pan poseł Święcicki, mówiąc o wejściu w życie i obowiązywaniu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Co więcej, niedawno miałem spotkanie z przedstawicielami klinik prawa działających na uniwersytetach i okazuje się, że do nich też trafia mniej spraw. Jednak to, że jest ciut mniej spraw, nie znaczy, że te sprawy są mniejszej wagi. Chodzi bowiem nie o ilość, ale o to, żeby skutecznie tymi sprawami się zająć, a szczególnie chodzi o nowy typ spraw. Np. dużą kategorią nowych spraw są sprawy dotyczące ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r., która zmniejszyła uprawnienia emerytalne osób, które pracowały w strukturach podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. Tych spraw jest bardzo dużo i każda z nich jest absolutnie wyjątkowa. Sprawy dotyczące specustaw drogowych, sprawy wywłaszczeniowe wymagają zaangażowania. A zatem nawet jeśli statystycznie spraw jest mniej, to nie znaczy, że mamy mniej pracy.

Pan minister Smoliński mówił także o tym, że jest mniej wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, czyli że przestrzeganie praw człowieka w Polsce zmierza w dobrym kierunku. Chciałbym wskazać, że Trybunał, żeby sobie poradzić z napływem spraw, od jakiegoś czasu stosuje technikę kończenia spraw nie na poziomie wyroku, ale na poziomie wydawania tzw. deklaracji jednostronnych ze strony rządu, gdzie rząd przyznaje się do naruszeń, co daje podstawę do wypłaty zadośćuczynienia bądź załatwiania spraw na podstawie ugód. Tych deklaracji jednostronnych i ugód jest bardzo dużo i dlatego wyroków jest mniej, dlatego do tej fazy wyrokowania dociera znacznie mniejsza liczba spraw, ale to nie znaczy, że ludzie nie uzyskują satysfakcji w Strasburgu.

To, co jest w tym raporcie istotne – i cieszę się, że pan minister Smoliński zwrócił na to uwagę – to właśnie ta końcowa część, która dotyczy orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Chcielibyśmy w ten sposób przybliżyć to, jakie były najważniejsze sprawy. To są dwie kategorie. Jest lista wyroków Trybunału oraz lista spraw, szanowni państwo, zakomunikowanych polskiemu rządowi, czyli spraw, które się toczą, a więc są na tyle istotne, że Trybunał uznał, iż rząd ma na temat tych spraw się wypowiedzieć. I to są różne sprawy. Podejrzewam, że trudno jest panu ministrowi uznać, iż sprawa Kornicka-Ziobro przeciwko Polsce, wniesiona przez matkę pana ministra Ziobry, jest sprawą nieważną, czy sprawa Rabczewska przeciwko Polsce, sprawa Solska i Rybicka przeciwko Polsce. Bardzo ważne są wreszcie sprawy dotyczące przejścia granicznego Terespol-Brześć, i tego, że są ograniczenia, jeżeli chodzi o składanie wniosków o nadanie statusu uchodźcy. Ale te sprawy komunikacji są istotne dlatego, że pokazują, co się dzieje, jakie sprawy dojrzały do tego etapu, na którym rząd musi nimi się zająć. I wydaje mi się, że warto o nich informować.

Dużo było uwag na temat tego, że rzecznik rzekomo nie zajmuje się sprawami mieszkaniowymi związanymi z reprivatyzacją. Znowu przydaje się tutaj ta konstrukcja raportu, czyli spojrzenie na konkretne postanowienia konstytucji. Jest art. 75, który mówi o tym, że władze publiczne prowadzą politykę sprzyjającą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli. I tutaj jest cały szereg różnych informacji dotyczących działań, jeśli chodzi o ochronę przed eksmisją na bruk, łącznie ze sprawami indywidualnymi, jak np. sprawa pani Stefanii z Poznania, w której udało nam się bardzo skutecznie pomóc i w zasadzie wygrać pozew, sprawa przeciwko tzw. czyścicielowi kamienic. W tym miejscu chciałbym też przypomnieć, że to pani prof. Lipowicz, moja poprzedniczka, doprowadziła do uchwalenia przez parlament przepisów prawnych za czyszczenie kamienic, chodzi o przepisy w Kodeksie karnym oraz w Prawie budowlanym.

Wracając do tematu spraw mieszkaniowych, chcę powiedzieć, iż mamy tu mnóstwo problemów. Chodzi o dostępność lokali socjalnych, najważniejszy problem, kwestię ubóstwa energetycznego, czyli o to, że nawet jak się dostaje lokal socjalny, to trudno go ogrzać. Jest też kwestia, która pojawia się w niektórych miastach, a mianowicie płacenie czynszu za bezumowne użytkowanie lokalu. W tej sytuacji biedne osoby mają później problem z tym, jak to zapłacić, i mają problemy na linii rozliczeń z danym miastem. Jest całe mnóstwo problemów, co do których staramy się pomagać na bieżąco, zarówno w aspekcie ogólnym, jak i w aspekcie indywidualnym. Natomiast przyczyną tych wszystkich problemów jest taka, że nie mamy ustawy reprivatyzacyjnej. Gdybyśmy mieli kompleksową ustawę reprivatyzacyjną, to problemy te miałyby znacznie mniejszy zasięg.

Jeżeli mówimy już o prawach mieszkańców – akurat to pan minister Smoliński poruszył ten temat – to ja chciałbym zwrócić uwagę szanownej Izby na problem posiadaczy książeczek mieszkaniowych. W Polsce mamy 1 mln niezrealizowanych książeczek mieszkaniowych PKO BP. Żeby przynajmniej dostać tę premię gwarancyjną w wysokości 7–10 tys. zł, trzeba mieć na co przeznaczyć środki z tej książeczki, czyli trzeba albo mieć własny lokal, albo go kupić, albo można to przeznaczyć na remont. Upominałem się już kilka razy u ministra infrastruktury, u pana premiera o rozwiązanie tego problemu. Pamiętam takie spotkanie, rozmawiałem z jedną osobą dotkniętą właśnie takimi problemami mieszkaniowymi, która powiedziała: Cóż z tego, panie rzeczniku, że ja mam książeczkę mieszkaniową, jak ja nawet nie mogę ostatnio ani wynająć mieszkania, ani nie mogę jej sprzedać? Co z tego, że ja mogę wyremontować, jak ja nie mam czego wyremontować? I to jest problem bardzo konkretny, taki systemowy. Obywatele się skarżą i nie widzą jakiejś wielkiej energii ze strony rządu, żeby ten problem rozwiązać.

Pani posłanka Zwiercan, jak rozumiem, skierowała pytania czy stanowisko na piśmie. Obiecuję, że odniosę się do tego na piśmie, ale także chciałbym

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

podkreślić, że jeśli chodzi o te wszystkie pytania, które zostały zadane na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, na które nie zdążyłem odpowiedzieć, to także przygotowujemy dla każdego posła i dla każdej posłanki odpowiedzi na piśmie, żeby tutaj nie było żadnych wątpliwości, żeby nic nie pozostało bez uwagi.

Pytanie pana posła Szczerby dotyczyło poselskich projektów ustaw. Faktycznie jest tak, że w wielu ważnych, istotnych tematach przedstawiane są nie projekty rządowe, ale projekty poselskie. Co więcej, ich szczegółowość, poziom przygotowania, czasami nawet głębia uzasadnienia wskazują, że to raczej nie posłowie napisali te ustawy, tylko być może powstawały one w zaciszu gabinetów ministerialnych. W ten sposób nie tylko skraca się czas publicznej dyskusji, ale też nie daje się szansy różnym podmiotom na ustosunkowanie się do treści regulacji. Na ten temat powstał niedawno raport fundacji Batorego, która oczywiście odniosła się do tego dość krytycznie z punktu widzenia procesu legislacyjnego. Chciałbym zwrócić tu uwagę na jedną kwestię: Moim zdaniem tego typu skracanie procesu legislacyjnego i jednocześnie niewysłuchiwanie tych instytucji, które powinny być należycie wysłuchane, mogłoby dawać podstawę do ewentualnego wniosku do Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego zachowania zasady demokratycznego państwa prawnego. Ale w sytuacji, kiedy Trybunał Konstytucyjny ma pewne problemy z, powiedziałbym, niezależnością, trudno sobie wyobrazić skuteczność tego typu wniosku, w związku z czym tworzy to, można powiedzieć, większe przyzwalanie na stosowanie tej praktyki.

Pan poseł pytał także o prawa osób z niepełnosprawnościami. To jest temat, można powiedzieć, rzeka i można by tutaj bardzo długo o tym mówić, ale chciałem podkreślić, że ten rok jest szczególnie nie tylko ze względu na protest osób z niepełnosprawnościami, który się odbywał tutaj, w Sejmie i który, jak myślę, wielu osobom uzmysłowił, na czym polegają codzienne problemy rodziców i samych osób z niepełnosprawnościami, jak ważne jest zagwarantowanie prawa do niezależnego życia, jak istotne jest zreformowanie systemu orzecznictwa – zresztą w przyszłym tygodniu mam spotkanie z panią prof. Uścińską, szefową ZUS i będziemy na ten temat rozmawiali – ale ten rok jest także istotny, ponieważ we wrześniu odbywać się będzie przegląd realizacji polskich zobowiązań podjętych na podstawie konwencji OZN o prawach osób z niepełnosprawnościami. Chodzi tu o ten najważniejszy instrument międzynarodowy, który określa prawo do niezależnego życia dla osób z niepełnosprawnościami. Polska będzie pod tym kątem oceniana i mam nadzieję, że będzie to okres głębokiej refleksji na temat tego, co należałoby w Polsce zrobić i co naprawić, ale wydaje mi się, że najważniejsze teraz, w tym momencie jest to, żeby te obietnice publiczne, że się zmieni system orzecznictwa, naprawdę spełnić, żeby to faktycznie się stało i żebyśmy

wypracowali nową metodologię orzecznictwa w sprawach niepełnosprawności.

Reforma oświaty. Bardzo dużo problemów dotyczy przeprowadzenia reformy, sposobu jej przeprowadzenia, ale są też problemy, które są jeszcze zawisłe. Chodzi o kwestię nadmiernego obciążenia siódmoklasistów obowiązkami, ale także o kwestię kumulacji roczników, które trafiają do liceum w roku 2019/2020, ponieważ w jednym momencie trafi tam dwukrotnie większa liczba uczniów. Tutaj moim zdaniem pani minister edukacji narodowej musi wypracować jakieś rozwiązanie, jak sobie z tym poradzić, żeby nie było nagle takiej sytuacji, że jeden rocznik skorzysta z gorszych możliwości oświatowych.

Pani posłanka Chybička mówiła o wielu kwestiach, w tym także o kwestii nocowania rodziców z dziećmi. To jest, wydaje mi się, bardzo ważny problem społeczny, bo faktycznie prawa pacjenta i prawa rodziców do tego, żeby mieć kontakt z dzieckiem – ojej, widzę, że czas leci bardzo szybko – sugerują, żeby ten problem rozwiązać jak najlepiej. Natomiast bardzo ważne jest tutaj, wydaje mi się, stworzenie dobrych praktyk, ponieważ w Polsce mamy zdecentralizowane szpitale i nie wystarczy tylko zlikwidować koszty pobytu, bardzo ważne jest także zastanowienie się, jakie standardy w tym zakresie powinny realizować wszystkie szpitale. *(Dzwonek)*

Pani marszałek...

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Przedłużam czas o 2 minuty.

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar:

Tylko dwie? Bo ja mam jeszcze strasznie dużo do... Dobrze, okej.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Ja podejrzewam, że bardzo dużo...
2 minuty. Razem prawie pół godziny.

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar:

Boże!

Dobra, to tak: Jeżeli chodzi o – może szybciej – pytanie dotyczące zmniejszenia budżetu rzecznika praw obywatelskich, to główna konsekwencja jest taka, że nie możemy realizować w pełni niektórych zadań, w tym zadań w zakresie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur.

Jeżeli chodzi o kwestię interpretacji stawek VAT dla przedsiębiorców, byliśmy uczestnikami jednej sprawy, która dotyczyła ochrony brzegów morskich. Ta sprawa doprowadziła do istotnego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, który – można powie-

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

dzieć – w pozytywny sposób interpretował zasadę, że w razie wątpliwości należy je rozstrzygać na korzyść podatnika.

Co do inwigilacji, moim zdaniem problem jest taki, że my nie mamy w Polsce cały czas niezależnego organu, który kontrolowałby inwigilację. Jeśli chodzi o statystykę, to w 2017 r. pozyskano 1200 tys. danych telekomunikacyjnych, czyli billingów, a w 2016 r. – 1100 tys. Ale proszę zauważyć, że jedyna forma kontroli jest taka, że przedstawia się informację statystyczną sądowi i tyle. Sąd w niektórych sytuacjach może zarządzić kontrolę, ale nie dowiemy się, w jakich sprawach i dlaczego ta inwigilacja była stosowana.

Jeżeli chodzi o pełnomocnika rządu do spraw równego traktowania, to może odpowiem w ten sposób: to bardziej my zwracaliśmy się do pełnomocnika niż on do biura rzecznika. Uważam, że powinny być uregulowane kwestie dotyczące nagrywania wszystkich interwencji i działań przez policjantów poprzez użycie tzw. body cameras, czyli kamer instalowanych na mundurach.

Pytanie pana posła Pyzika o aferę outsourcingową. Mam wrażenie, że my podejmowaliśmy działania w 2016 r., które dotyczyły tej kwestii, w szczególności kwestii niepłacenia składek. Myślę, że to jest problem, który też częściowo dotyczy sytuacji osób z niepełnosprawnościami, które mogły być zatrudniane. Myślę, że warto zwrócić uwagę, że Najwyższa Izba Kontroli wydała ciekawy raport na ten temat w ciągu ostatnich dni. Ale jeszcze to sprawdzę i pozwoli pan poseł, że odpowiem na piśmie, co dokładnie robiliśmy.

Pytanie pana posła Wojciechowskiego – teza, że każda wolna władza to dyktatura. Nie do końca, bo władza ma jeden obowiązek, ma stosować się do zasady legalizmu. Każdy organ władzy ma za zadanie stosować zasadę legalizmu, czyli działać w granicach prawa i tylko w granicach prawa, nie można sobie dointerpretowywać kompetencji, nie można przekraczać tych granic. Natomiast jeśli chodzi o te wszystkie gwarancje dotyczące niezależności sądownictwa, to jest to przede wszystkim ochrona i dla samego sędziego, i dla obywatela, że jak sprawa trafia do sądu, to nie ma jakichś innych, zewnętrznych nacisków na to, jakie orzeczenie powinno być wydane.

Wycofywanie spraw z Trybunału Konstytucyjnego. Co będę chciał zrobić w takiej sytuacji, skoro wycofałem niektóre sprawy? Przede wszystkim będę naciskał, jeżeli chodzi o różne kwestie dotyczące inwigilacji, na wykonanie rekomendacji z opinii Komisji Weneckiej, która dotyczyła właśnie inwigilacji. Ta opinia została wydana w połowie 2016 r. i w zasadzie została zignorowana przez organy naszego państwa. Ja będę się tego domagał. Wiem, że zostały złożone sprawy, które tego dotyczą, do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez organizacje pozarządowe. Warto zauważyć, że też sądy powszechne i Sąd Najwyższy w drodze bezpośredniego stosowania konstytucji rozwiązały niektóre problemy. Niedawno mie-

liśmy uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego dotyczącą kwestii zgody następczej oraz kwestii wykorzystywania materiałów, które zostały zdobyte nielegalnie przez służby w toku procesu karnego. Czyli zasada owoców zatrutego drzewa.

Co do wdrożenia konwencji antyprzemocowej, jest mnóstwo rzeczy do zrobienia. Jest brak specjalistycznej pomocy, brak efektywnej izolacji sprawcy, nie mamy definicji przemocy ekonomicznej, sprawcy nie są kierowani do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, słowem: całe morze problemów do rozwiązania.

Pytanie pana posła Ajchlera o kwestie rozwodów i dzieci. Miesiąc temu, dokładnie miesiąc temu, zorganizowaliśmy kongres praw rodzicielskich, podczas którego dyskutowaliśmy o różnych problemach związanych z sytuacją rozwodową, kontaktami po rozwodzie. Ja bym powiedział tak: największy problem tutaj jest taki, że nasz system prawny niestety wciąż jest nakierowany na konflikt, a nie na rozwiązywanie tego konfliktu. Druga rzecz to jest przewlekłość postępowań w tych sprawach, co powoduje, że nawet jeśli mamy sprawy, które dałoby radę rozwiązać w miarę szybko, to one ze względu na przewlekłość postępowania narastają. Tak że to odnosi się w ogóle do całej sytuacji sądownictwa rodzinnego.

I teraz cała seria pytań od...

Zaraz, jeszcze było pytanie pana posła Mieszkowskiego dotyczące zasady świeckości. Ja bym podkreślił jedną rzecz, że czym innym jest zasada rozdziału Kościoła od państwa, a czym innym jest ochrona wolności sumienia i wyznania. My staramy się podejmować działania tam, gdzie dana sytuacja może naruszać wolność sumienia i wyznania. Uważam, że Kościół, tak samo jak każdy inny związek religijny, ma prawo do wyrażania opinii, także na temat przedstawień. To jest, wydaje mi się, prawo każdego uczestnika życia publicznego. Powstaje tylko pytanie, czy ta opinia nie przeradza się później nadmiernie w działania organów państwa. Tutaj moim zdaniem tkwi problem.

Teraz...

(*Głos z sali: Czas, pani marszałek.*)

Dobrze.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Rozumiem, panie rzeczniku, że zmierzamy już do końca.

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar:

Tak, już ostatnie może tylko... Chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o mowę nienawiści w Internecie, tu jest potrzeba podjęcia różnych działań i edukacyjnych, i prawnych, aby się do tego odnieść.

Kwestia emerytury EWK właśnie w zeszłym tygodniu była przedmiotem rozpoznania przez Naczelny Sąd Administracyjny. Mieliliśmy jedną klientkę,

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar

w odniesieniu do której mieliśmy nadzieję, że NSA ten problem naprawi, ale NSA niestety odesłał do ustawodawcy, tak że tutaj będziemy się dalej u ustawodawcy dopominali rozwiązania tego problemu.

Co do nauczycieli – i na tym być może chciałbym skończyć – było pytanie o czarny protest. Wydaje mi się, że jednym z większych problemów obecnie jest to, że wielu funkcjonariuszy państwa, w tym także nauczycieli, nie wie, co może ich spotkać za różnego rodzaju działania. Na przykład ostatnio mi zadano takie pytanie: W jaki sposób jako nauczyciel wiedzy o społeczeństwie mam opowiadać o Trybunale Konstytucyjnym? Jakie tezy mam przedstawiać? Jak się do tego odnosić? Czy mnie jako nauczyciela WOS-u nie spotka za to odpowiedzialność? Wydaje mi się, że tego typu dylematy, jeżeli powstają w naszym kraju, świadczą o tym, że zaczyna istnieć poważny problem właśnie dla funkcjonariuszy państwowych. Bardzo serdecznie dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję bardzo.

Chęć zabrania głosu zgłosił także sprawozdawca komisji pan poseł Grzegorz Wojciechowski.

Bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Wojciechowski:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Rzeczniku! Minister nie jest jednak tylko związany z władzą, ale jest to też szef centralnego urzędu. Trochę jest pan więc ministrem w sensie takiego bezpośredniego zwracania się. Ale tutaj, panie rzeczniku, zachowam pana sugestię i w ten sposób będę się zwracał.

Jestem sprawozdawcą komisji, więc nie mogę wychodzić poza samo sprawozdanie. Pan rzecznik przedstawił pisemne sprawozdanie w formie druku, jak i dostarczył je w formie takiej, nazwijmy to, książki, porządnie wydane, dużo lepiej niż druk. Szczegółowo zapoznał nas z najistotniejszymi – bo sprawozdanie jest obszerne, więc nie dało się z całością – i najważniejszymi aspektami swojego sprawozdania. Następnie teoretycznie można by było przyjąć, że pan rzecznik nas z tym zapoznał, ale taka już jest utarta formuła, że zawsze jest dyskusja, są pytania, rzecznik odpowiada, czasami jeszcze są dodatkowe pytania. I ta dyskusja się odbyła. Zostały zadane pytania. Pan rzecznik odpowiadał na te pytania. W chwili, kiedy doszło właśnie do kwestii trybunału, pan rzecznik miał pewne wątpliwości, nazwijmy to, co do funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego. Przewodniczący komisji przerwał wypowiedź pana rzecznika. Na tym posiedzenie komisji się skończyło. To dotyczy mnie jako sprawozdawcy, nie będę wchodził w inne kwestie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Dziękuję panu posłowi.

Zamykam dyskusję*).

Stwierdzam, że Sejm zapoznał się z informacją o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywatelskich.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny 67. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Informuję, że zgłosili się posłowie w celu wygłoszenia oświadczeń poselskich.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie jeszcze wygłosić oświadczenie?

Nie widzę.

Zamykam listę.

O wystąpienie poproszę panią poseł Joannę Fabisiak z Platformy Obywatelskiej.

Nie ma.

Więc pan poseł Jan Mosiński, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Poseł Jan Mosiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W tym punkcie obrad chciałbym odnieść się do sytuacji, jaka panuje w Europejskim Konsorcjum Kolejowym Wagon sp. z o.o. w Ostrowie Wielkopolskim. Jest to spółka z wieloletnią, prawie 90-letnią tradycją, działająca w branży realizującej naprawy i dostawy nowych wagonów towarowych. Firma, jak wspominałem, ma długą tradycję, a funkcjonuje na rynku od 1920 r. Przedsiębiorstwo przez lata zatrudniało ponad 9 tys. pracowników, a swoje produkty adresowało do firm kooperujących w branży transportu kolejowego w Europie, Azji, a więc w wielu częściach świata. W chwili obecnej jest oczywiście jednym z największych pracodawców w Ostrowie Wielkopolskim i Kaliszu, zatrudniającym ok. 500 osób.

Niestety od wielu lat spółka boryka się z problemami. Niestety poprzednia koalicja nie za bardzo interesowała się sytuacją tej spółki, której – co oczywiście nie ma większego znaczenia z mojego punktu widzenia – przesunął jeden z liderów, byłych liderów Platformy Obywatelskiej pan Zbigniew Chlebowski. Natomiast trzeba było wygrać wybory parlamentarne, aby spółka mogła otrzymać istotną pomoc i wsparcie ze strony wicepremiera, ministra rozwoju i finansów pana Mateusza Morawieckiego i pracowników resortu, którzy włączyli się w negocjacje i pomogli zawrzeć ugodę sądową pomiędzy spółką a PKP Cargo SA. To wydarzenie miało oczywiście ogromny wpływ na proces sanacji – od łacińskiego: sanatio, a więc uzdrowienie – sytuacji w tej spółce.

Jedną z wielu instytucji, które pomogły, oczywiście jest bez wątpienia Agencja Rozwoju Przemysłu, która udzieliła pożyczki w wysokości ok. 20 mln, którą spółka spłaciła w wysokości 18 mln plus

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Posel Jan Mosiński

blisko 2 mln odsetek. Obecnie do spłaty pozostało ok. 2,5 mln zł. Niestety są pewne przejściowe problemy, które komplikują spłatę części zobowiązania. W związku z powyższym spółka wystąpiła do Agencji Rozwoju Przemysłu o podpisanie nowej umowy i wstrzymanie działań windykacyjnych.

Kierowany troską o utrzymanie blisko 500 miejsc pracy zwracam się do władz Agencji Rozwoju Przemysłu o podjęcie rozmów, tak aby ewentualnie można było zawrzeć nowy układ, nową umowę i wstrzymać działania windykacyjne. Myślę, że tego oczekują pracownicy, którzy obawiają się o swoje miejsca pracy, o ich utratę, martwią się o sytuację swoich najbliższych, jeżeli spółka upadnie. Podzielam te obawy.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Nie można nie dostrzec trudnej sytuacji spółki, która implikuje – a więc pociąga za sobą – trudną sytuację nie tylko dla branży kolejowej, ale przede wszystkim w rodzinach pracowników spółki. Aby temu zapobiec, ponawiam moją prośbę adresowaną do pana prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu o podjęcie działań mających na celu podpisanie nowej umowy i wstrzymanie działań windykacyjnych, które paraliżują działalność finansową i produkcyjną spółki, jaką jest EKK Wagon w Ostrowie Wielkopolskim. O to proszę w imieniu własnym, ale również w imieniu przewodniczącego Zarządu Regionu Wielkopolska Południowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” pana Jarosława Wilnera oraz związków zawodowych reprezentujących pracowników tej spółki. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję panu posłowi za sprawne przedstawienie oświadczenia.

Kolejne oświadczenie poselskie wygłosi pan poseł Piotr Pyzik, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Posel Piotr Pyzik:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W ciągu ostatniej dekady na świecie przyspieszyły zmiany geopolityczne, które, jak się wydaje, prowadzą do dekompozycji jednobiegunowego, konstruktywistycznego ładu globalnego, z jakim mieliśmy do czynienia po zakończeniu zimnej wojny. W dodatku jesteśmy świadkami pewnego rodzaju nowej rewolucji kulturowej, która wynika z gwałtownego rozwoju masowych, szybkich metod komunikowania się, opartych na bezprecedensowym wzroście potencjału sieci informatycznych. W takich okolicznościach możemy zaobserwować, że

niektóre państwa i regiony świata weszły na drogę bardzo dynamicznego rozwoju, którego wcześniej na tych obszarach nie obserwowano. Powstawanie nowych centrów gospodarczych i finansowych, rejonów dynamicznego wzrostu populacji czy nowych ośrodków siły stanowi szansę dla tych, którzy będą lepiej od innych rozpoznawali zachodzące tam procesy, wewnętrzne napięcia i dążenia.

Bez wątpienia jednym z takich regionów jest Ameryka Łacińska. Kraje takie jak Brazylia, Meksyk i Argentyna stają się coraz istotniejszymi graczami, których wpływ zaczyna wykraczać poza region. Także wielki potencjał zasobów naturalnych czyni z tej części świata obszar, na którym będzie ogniskowała się znaczna część uwagi globalnych graczy. Warto także nadmienić, że Ameryka Łacińska, przy swojej wielkiej różnorodności etnicznej i historycznej, posiada jednak znaczny potencjał wspólnego pnia kulturowego, dającego możliwość dynamicznych interakcji pomiędzy niemal wszystkimi swoimi mieszkańcami.

W tej sytuacji Polska powinna zadbać o właściwy rozwój swoich kontaktów z krajami Ameryki Łacińskiej. Potrzebne jest do tego nieustanne pogłębianie kompetencji i znajomości problematyki regionu, kultury, ekonomii i polityki. Z pewnością wielkim potencjałem, który możemy wykorzystać w tej sprawie, są świetnie zakorzenieni, a nierzadko doskonale ustosunkowani przedstawiciele Polonii w państwach Ameryki Południowej i Środkowej. Liczę, że koleżanki i koledzy parlamentarzyści także zaangażują się w wypracowanie rozwiązań wspomagających nasze działania w obszarze Ameryki Łacińskiej, i to też popierając takie dziedziny jak nauka, edukacja, gospodarka, a także wymiana i współpraca pomiędzy organizacjami obywatelskimi. Dziękuję.

Wicemarszałek Barbara Dolniak:

Bardzo dziękuję panu posłowi również za sprawne przedstawienie swojego oświadczenia poselskiego.

Na tym zakończyliśmy oświadczenia poselskie*).

Informacja o wpływie interpelacji, zapytań oraz odpowiedzi na nie dostępna jest w Systemie Informacyjnym Sejmu.

Na tym kończymy 67. posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Protokół posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w Sekretariacie Posiedzeń Sejmu.

Porządek dzienny 68. posiedzenia Sejmu, wyznaczonego na dni 11, 12, 13 i 14 września 2018 r., zostanie paniom i panom posłom doręczony.

Zamykam posiedzenie.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Teksty wystąpień niewyłoszonych

Informacja o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywatelskich wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka

– punkt 44. porządku dziennego

Posel Pawel Bańkowski

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska)

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Rzeczniku! Z informacji przedstawionych Wysokiej Izbie wynika, że w roku 2017 Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich zajmowało się 52 tys. wniosków obywateli.

Proszę pana rzecznika o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy ilość spraw, którymi co roku zajmuje się Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, rośnie czy maleje? Ile dla porównania było takich spraw w roku 2015 i roku 2016?

2. Ile spośród tych spraw rozpatrywanych w roku 2018 dotyczyło osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, m.in. w zakresie wsparcia państwa, rehabilitacji, pomocy wychnieniowej, orzecznictwa, spraw mieszkaniowych? Czy liczba tych spraw była wyższa niż w poprzednich latach, tj. 2015 r. i 2016 r.?

3. Czy prawdą jest, że rząd obniżył w latach 2016–2018 środki finansowe z budżetu państwa przeznaczone na działalność rzecznika praw obywatelskich? Jak kształtowały się budżety RPO w latach 2015–2017, a jaki jest budżet na rok 2018?

4. Czy do RPO zgłaszały się z prośbą o pomoc wdowy i sieroty po zmarłych górnikach, które nie otrzymały rekompensaty pieniężnej w wysokości 10 tys. zł za utracony deputat węglowy, ponieważ zostały wykluczone przez rząd PiS i nieujęte w ustawie z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla? Jeżeli tak, to jakie jest stanowisko pana rzecznika w tej sprawie i czy osoby te powinny otrzymać stosowną rekompensatę? Bardzo dziękuję.

Posel Tomasz Kostuś

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Już na środowym posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowie-

ka rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar przedstawił informację o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r.

W swoim raporcie wskazywał m.in. na nieprzestrzeganie konstytucyjnej zasady dialogu społecznego i współdziałania władz, w tym przede wszystkim rzetelnego prowadzenia konsultacji projektów oraz wielu ważnych ustaw. Ponadto wprowadzone zmiany w funkcjonowaniu sądów powszechnych, Krajowej Rady Sądownictwa oraz Sądu Najwyższego zwiększają wpływ czynników politycznych na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, a tym samym osłabiają system ochrony praw człowieka.

Dodał również, że dochodzi „do licznych ograniczeń naszych praw i wolności o charakterze osobistym oraz politycznym”. Jako przykład wskazał m.in. „naruszenie prawa do organizowania kontrmanifestacji”.

Jak dobrze wiemy, za obecnego rządu odbyło się wiele obywatelskich manifestacji, które sprzeciwiały się naruszeniom trójpodziału władzy czy też ograniczaniu praw społeczeństwa. Wiele z tych zgromadzeń kończyło się zatrzymywaniem obywateli przez Policję, co w konsekwencji kończyło się ich ukaraniem.

Stąd moje pytanie: Ile na przestrzeni 3 ostatnich lat wpłynęło do pana skarg na działania funkcjonariuszy Policji, którzy zatrzymywali obywateli na takich zgromadzeniach, i czy były słuszne? Czy doszukiwał się pan nieprawidłowości w działaniach Policji czy też prokuratury w prowadzeniu postępowań co do takich osób?

Dodatkowo proszę o odpowiedź: Czy w takich przypadkach występował pan z oficjalnym stanowiskiem do Policji, prokuratury czy MSWiA, wskazując na nieprawidłowości i naruszenia swobód obywatelskich? Jak wyglądały odpowiedzi na takie pisma?

Posel Wojciech Król

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska)

W sprawie możliwości rozliczania się jako samotny rodzic – jak wskazano w raporcie – wpłynęło wiele skarg dotyczących tego, że osoba, która de facto samotnie wychowuje dziecko, nie może skorzystać z preferencyjnego opodatkowania i rozliczać się jako rodzic samotnie wychowujący dziecko, a to z uwagi na fakt, że wciąż toczy się postępowanie rozwodowe

czy separacyjne. W związku z powyższym proszę o odpowiedź, jakie kroki podjęto, aby rozwiązać ten problem. Z raportu RPO wynika, że minister nie przychylił się do wniosku RPO, by wprowadzić rozwiązania umożliwiające preferencyjne rozliczanie się takich osób. Czy takie stanowisko ministerstwa jest wciąż aktualne?

Posel Małgorzata Zwiercan

(Koło Poselskie Wolni i Solidarni)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu Koła Poselskiego Wolni i Solidarni przedstawiam stanowisko wobec informacji o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywatelskich.

W przedstawionym nam przez pana rzecznika niezwykle obszernym dokumencie wykazanych jest wiele podjętych w 2017 r. przez niego i jego zespół działań. Niestety nie za wszystkie należą mu się słowa uznania, szacunek i podziękowanie, bo część jest tendencyjna, realizująca polityczne zamówienie.

Nie ukrywam, że dla mnie jako przewodniczącej sejmowej Komisji Polityki Senioralnej szczególnie ważne w tym opracowaniu są uwagi odnoszące się do stanu przestrzegania praw obywatelskich osób starszych. Spostrzeżenia dotyczące tego, że w informacji Rady Ministrów o sytuacji osób starszych zbyt mało uwagi poświęcono przemocy wobec osób z tej grupy społecznej, problemowi szeroko rozumianej dostępności czy to do infrastruktury, lekarza specjalisty, czy do innych usług lub produktów dedykowanych seniorom, są to kwestie niezwykle dla mnie istotne.

Patrzac jednak na działania rządu w tym obszarze, np. na realizowany program „Senior+”, na obniżenie wieku emerytalnego czy na program „Dostępność+”, mam pewność, że odpowiednie resorty dokładają wszelkich starań, by systematycznie eliminować z przestrzeni te problemy, co jednak wymaga oczywiście czasu. Niemniej uwagi oraz czujność pana rzecznika praw obywatelskich w tym obszarze uważam za cenne.

Za niewystarczające jednak uważam zawarte w informacji spostrzeżenia rzecznika odnośnie do sytuacji przestrzegania praw osób uzależnionych. Dla mnie jako przewodniczącej Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień temat ten jest równie ważny. W przedstawionym dokumencie skupiono się jedynie na problemie w kontekście uzależnionych kobiet w ciąży oraz osób głuchych. Jestem przekonana, że temat uzależnień i współuzależnień, dyskryminacji z tego względu czy innego nieprzestrzegania praw tych osób jest tematem, któremu rzecznik praw obywatelskich mógłby poświęcić więcej uwagi.

Niestety także z przykrością stwierdzam, że obserwując niektóre pana działania, publiczne wypowiedzi czy wystąpienia w mediach, nie sposób jest nie zauważyć pana jasno deklarowanych sympatii politycznych. Wydaje mi się, że reprezentując publicznie urząd, jakim jest rzecznik praw obywatelskich,

jego przedstawiciel powinien cechować się bezstronnością, obiektywizmem oraz powinien być apolityczny. Zobligowany jest kierować się głównie dobrem obywateli i przestrzeganiem ich praw, jednak z naciśkiem, że na uwadze powinien mieć wszystkich obywateli, nie zaś jedynie tych stojących po tej samej stronie aktualnie istniejącej politycznej barykady.

Poparciem tej tezy jest m.in. pana wyrażający zrozumienie komentarz, cytuję: „Jest to na swój sposób symboliczne, że osoba tak zasłużona dla walki o demokrację, musi po tylu latach wyrażać troskę o stan praworządności i demokracji w Polsce”, do szokujących słów byłego prezydenta, który publicznie nawoływał do buntu ulicznego i chciał grozić policji bronią, oraz otwarte popieranie uczestnictwa sędziów w życiu politycznym.

W mojej ocenie za jednoznacznie negatywne należy uznać pana zaangażowanie w ten konflikt polityczny i liczne spory w zakresie interpretacji konstytucji. Zaangażowanie, które bezsprzecznie świadczy o pańskim braku obiektywizmu, o tym, że obywatelskich praw broni pan wybiórczo oraz z pewnością nie zależy panu na funkcjonowaniu społecznego ładu ani bezpieczeństwie państwa. Dziękuję.

Oświadczenia poselskie

Posel Waldemar Andzel

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie w sprawie 75. rocznicy utworzenia 2. Korpusu Polskiego

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tym roku, dokładnie 21 lipca, będziemy obchodzić 75. rocznicę utworzenia z dowództwa i jednostek Armii Polskiej na Wschodzie, na podstawie rozkazu i wytycznych naczelnego wodza generała broni Władysława Sikorskiego, 2. Korpusu Polskiego.

W grudniu 1943 r. został on przetransportowany do Włoch. Oddziały przybyłe do Włoch w ramach 2. Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa liczyły 2574 oficerów i 44 067 szeregowych, co łącznie daje 46 641 żołnierzy. Będąc w składzie brytyjskiej 8. Armii, uczestniczył on w kampanii włoskiej. Od 11 do 29 maja 2. korpus uczestniczył w czwartej bitwie o przełamanie linii Gustawa. Jego zadanie polegało na zdobyciu górskich umocnień między Cassino i Passo Corno. Polakom przydzielono zaszczytne, ale też trudne zadanie przełamania kluczowej niemieckiej pozycji w pobliżu klasztoru. Czwarta bitwa o Monte Cassino rozpoczęła się 11 maja 1944 r. Mimo początkowych trudności jednostki 2. Korpusu Polskiego przesuwały się do przodu, a ich ofensywę wspierał cały szeroki front aliancki. Wreszcie 18 maja siły polskie zdobyły Monte Cassino.

Następnie wojska polskie zostały wysłane na Monte Cairo i w kierunku Piedimonte. Toczone w tym rejonie ciężkie walki pozwoliły na zdobycie szeregu włoskich miejscowości i przełamanie kolejnego pasa umocnień, który nazwano linią Hitlera. W lipcu 1944 r.

2. korpus walczył na wybrzeżu Morza Adriatyckiego, wyzwolił Ankone, we wrześniu przełamał linię Gotów, w październiku walczył w Apeninach. Od pierwszych dni 1945 r. Polacy zaangażowali się w walki nad rzeką Senio. Niezwykle krwawy bój o przełamanie tej zapory wodnej kosztował żołnierzy Andersa dużą liczbę ofiar. Walki te były jednak niezbędne do osiągnięcia korzystnej rubieży wyjściowej do dalszego ataku w północnej części Półwyspu Apenińskiego. 21 kwietnia oddziały 2. korpusu wkroczyły do Bolonii.

Po wojnie korpus pozostał we Włoszech w składzie wojsk okupacyjnych. W 1946 r. przetransportowany został do Wielkiej Brytanii. Większość żołnierzy pozostała na emigracji i wstąpiła do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. W 1947 r. korpus rozwiązano. Dziękuję.

Poseł Anna Cicholska

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Rówieśnice Niepodległej

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! 100. rocznicę powstania zgromadzenia świętowały siostry pasjonistki. Świętowały w wilanowskiej kolegiacie, w parafii, z którą są związane od 66 lat. 15 lipca br. mszę św. dziękczynną za życie i dzieło matki założycielki Sługi Bożej Józefy Hałacińskiej sprawował ks. bp Michał Janocha.

Kolebką nowej rodziny zakonnej był Płock, gdzie siostry pasjonistki podjęły pracę z sierotami. Matka Józefa wychodziła naprzeciw wszystkim potrzebom, które dostrzegała w ojczyźnie budzącej się z niewoli i zagrożonej nawałą bezbożnego bolszewizmu. Założyła zakład wychowawczy dla sierot, ochronkę dla dzieci dochodzących i pracownię szycia i haftu dla dziewcząt. Z czasem powstało 27 placówek zgromadzenia, przy których funkcjonowały zakłady dla sierot i starców, przedszkola i ochronki. Siostry pracowały jako pielęgniarki w szpitalach, prowadziły działalność charytatywną przy parafiach i pomagały kapłanom w pracy duszpasterskiej. Dziś prowadzą dom opieki i przedszkole, pracują w szpitalach oraz jako katechetki, zakrystianki i kancelistki. Od 1986 r. są obecne na misjach w Kamerunie.

Matka Józefa zmarła w opinii świętości 9 lutego 1946 r. Obecnie w Rzymie toczy się jej proces beatyfikacyjny. W czasie uroczystego jubileuszu można było zapoznać się z charyzmatem oraz historią siostr pasjonistek. Nie zabrakło oczywiście pysznych klasztornych wypieków. Dziękuję.

Poseł Jarosław Gonciarz

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie w sprawie Międzynarodowego Dnia Szachów

Szachy nazywane są królewską grą o strategicznym charakterze, która rozwija zdolności myślowe oraz poprawia kondycję umysłową. Szczególnie pole-

cane są jako forma rekreacji dla dzieci, ale również i dorosłych. W szachach piękne jest to, że przy szachownicy mogą spotkać się ojciec z synem czy dziadek z wnuczką. Dzisiejszy dzień dla tej dyscypliny jest wyjątkowy, ponieważ to właśnie na pamiątkę utworzenia Międzynarodowej Federacji Szachowej – FIDE – 20 lipca każdego roku obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Szachów. Przy tej okazji odbywają się liczne turnieje i zawody szachowe.

Szachy uczą umiejętnego i dobrze zaplanowanego podejmowania decyzji, co jest niezbędną umiejętnością dla nas wszystkich, ponieważ wszyscy tworzymy swoją własną, unikalną formułę podejmowania decyzji w życiu. Gra w szachy narodziła się w Indiach ok. VI w. Szachy pozytywnie wpływają także na zdolność koncentracji i pomagają rozwijać wyobraźnię przestrzenną. Szachy odgrywają także istotną rolę wychowawczą. Uczą przede wszystkim cierpliwości, skupienia i wytrwałości. Z ogromnym zainteresowaniem sięgają po nie szczególnie najmłodszy podczas przerw w szkole czy w świetlicach szkolnych. Dziś w szachy można zagrać również przez Internet, co także jest bardzo popularną formą uprawiania tej dyscypliny.

Wszystkim pasjonatom szachów, a także tym, którzy grają w nie od czasu do czasu, życzę samych sukcesów oraz dobrych i przemyślanych decyzji podejmowanych przy szachownicy. Pragnę również, aby Międzynarodowy Dzień Szachów był dla wielu przyszłych adeptów tej dyscypliny znakomitą przykładem tego, jak dobrze można rozwijać swoje zdolności myślowe podczas gry w szachy.

Poseł Jan Kilian

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

550-lecie parlamentaryzmu w Polsce

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! 13 lipca obchodziliśmy szczególne święto w Polsce: 550-lecie polskiego parlamentaryzmu. Dlatego też pragnę w tych szczególnych dniach podzielić się refleksją z mieszkańcami powiatu starogardzkiego czy też samego, mego rodzinnego, Starogardu Gdańskiego.

Jubileusz 550-lecia zrobił na mnie, i nie tylko, ogromne wrażenie. Coś nieustannie działa się przez ponad pół tysiąclecia i dzieje się nadal. Tego dnia pierwszy raz myślałem o swoim mandacie poselskim w kontekście dziejowym. Odczuwałem dumę jako Polak i jako starogardzianin. Jako poseł wywodzący się z ziemi starogardzkiej brałem udział w wydarzeniu na miarę dziejową.

Szkoda, że nie obyło się bez krytyki, a nawet odmowy uczestniczenia w święcie przez partie opozycyjne. Jednak nie przywiązywałbym do tego większej wagi. Dwa obozy polityczne zajmujące miejsce w obecnym parlamencie wybrały swój sposób obchodów tego święta. Różni nas polityka, a na czym te różnice polegają, jest widoczne gołym okiem. Większość parlamentarna, czyli posłowie czy senatorowie wywodzą-

cy się z Prawa i Sprawiedliwości, stoi na stanowisku, że o polskich sprawach powinno decydować się w Polsce, powinni decydować Polacy, a to dzieje się za sprawą wyniku wyborów, których nikomu nie wolno dezawuować. To święta zasada demokracji.

13 lipca 2018 r. dokonano oceny historii parlamentaryzmu w Polsce. Ta ocena jest ostra, zdecydowana. Mamy za sobą bardzo piękne karty, ale też karty kompromitujące część obywateli czy też część klasy politycznej. Dziś, po wielu latach przepraszania i uzależniania wewnętrznej polityki państwa od oceny z zewnątrz, wreszcie nastąpił czas odbudowy silnego państwa polskiego. Każdy kraj walczy o swoje interesy. Dlaczego jeśli chodzi o Polskę, ma być inaczej?

Dziś polski parlament tworzy prawo służące ludziom i nie można w tym miejscu nie powiedzieć o prowadzonej konsekwentnie polityce prospołecznej, która odnosi ewidentne sukcesy w zakresie demografii czy skali bezrobocia. To narodowy sukces. Ostatnio goszczący w Starogardzie politycy Prawa i Sprawiedliwości zwracali uwagę, że silne państwo to takie, w którym jest systematyczny przyrost naturalny i w którym jest praca dla obywateli. Bezrobocie jest stanem, który niszczy rodzinę, niszczy naturalny szacunek do ludzi i gospodarkę danego kraju.

Niemcy np. są przykładem państwa, w którym brak przyrostu naturalnego spowodował otwarcie się na obce kraje. Zafunkcjonowanie tzw. polityki multikulti skutkuje dziś zagrożeniem bezpieczeństwa w całej Europie. Nieugięta postawa większości polskich parlamentarzystów w zakresie polityki migracyjnej okazała się słuszną i za taką została uznana przez wiele krajów Unii Europejskiej. Widzimy, co dzieje się na ulicach w Niemczech i we Francji. Tak mogłoby być i u nas, gdybyśmy ugięli się pod naporem grózb hegemonów europejskich, a także polityków obecnej opozycji. Pomoc prawdziwie uciśnionym, głównie chrześcijanom – tak, ale w ich ojczyznach. Polska ma duży wkład w pomoc innym narodom, chociażby Ukrainie, o czym, niestety, stosunkowo mało się mówi. W Syrii pomagamy odbudowywać kościoły i szkoły. Na poziomie rządowym rzecz jest uregulowana w tym zakresie przez określenie osoby odpowiedzialnej za sprawy dotyczące niesienia pomocy humanitarnej innym krajom.

Pomimo wielu różnic w ocenie obecnego polskiego parlamentaryzmu uważam, że zasługuje on na pozytywną ocenę. Na uwagę zasługuje np. fakt, że skrócił się dystans pomiędzy parlamentarzystami a obywatelami. Prezydent Polski, posłowie, senatorowie, ministrowie jeżdżą po Polsce, by rozmawiać z ludźmi, i to są dobre rozmowy. W Pelplinie był prezydent Polski pan Andrzej Duda, był premier rządu polskiego pan Mateusz Morawiecki, a Starogard odwiedzili ministrowie Jacek Sasin, Jarosław Sellin czy też Antoni Macierewicz. To nowa jakość polityki. Chodzi o to, by być bliżej ludzi i ich słuchać. Spotkania te oczywiście postrzegane są w kontekście zbliżających się wyborów samorządowych, lecz na uwagę zasługuje fakt, że to cykl spotkań trwający nieprzerwanie

od początku kadencji obecnego Sejmu. To jednoznacznie wpisuje się w nowy sposób funkcjonowania naszego parlamentu.

Jednym z głównych tematów dotyczących funkcjonowania parlamentu jest udział polityki w życiu samorządowym, a nawet powszednim. Kiedy mówię o parlamentaryzmie, to muszę powiedzieć, że funkcjonuje kilka poziomów parlamentaryzmu: parlament w Unii Europejskiej, parlament krajowy i wreszcie samorządy. Każdy parlament musi kierować się dobrem człowieka. Dlatego też uważam, że samorządy powinny współpracować z parlamentem, z rządem, bo tylko wtedy jest zagwarantowana spójność działań na rzecz dobra narodu. Od pewnego czasu w Polsce próbuje się szerzyć narrację, że samorząd to mała ojczyzna, która powinna sama stanowić o sobie. Jest wiele obszarów, w których samorząd powinien podejmować samodzielne działania, ale są też cele, które wytycza rząd, np. programy prorodzinne, społeczne, obronne, i które muszą być realizowane bez problemów.

Nie bez znaczenia jest fakt, że w małych środowiskach, czyli w miastach, gminach, powinno się zadbać o charakterystyczny dla danego miejsca klimat, powinno się tchnąć w nie ducha. Myślę tu o eksponowaniu tradycji i twórczości ludowej, a przede wszystkim – wartości narodowych. Merowie wielu europejskich miast organizują w roku wiele świąt i my, Polacy, lubimy w nich uczestniczyć. Wprowadźmy to samo u nas.

W homilii abp. Stanisława Gądeckiego wygłoszonej podczas uroczystej mszy św. poprzedzającej oficjalne obchody 550-lecia parlamentaryzmu w Polsce padły ważne słowa: „Polityk powinien kochać tych, którzy są powierzeni jego trosce. Już raz Polacy zawinili tym, że nie ustrzegli dziedzictwa, którego ostatnim obrońcą był zwycięzca spod Wiednia”.

Poseł Tomasz Kostuś

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska)

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W nadchodzącym tygodniu – w dniu 25 lipca – po raz trzynasty będzie organizowany ogólnopolski Dzień Bezpiecznego Kierowcy. Jest to niezwykle ważna akcja społeczna, która nakazuje nam jeszcze bardziej pochylić się nad problemem bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

W tym szczególnym dniu, w ślad za głosem organizatorów akcji, pragnę zaapelować do pań i panów posłów, a za państwa pośrednictwem do wszystkich mieszkańców Polski o ostrożną i rozważną jazdę na co dzień, tak aby nam wszystkim po polskich drogach podróżowało się bezpiecznie.

Według policyjnych statystyk z roku na rok maleje liczba wypadków. W 2007 r. było ich niemal 50 tys., w ubiegłym – przeszło 32 tys. Podobna tendencja jest widoczna, gdy popatrzymy na liczbę zabitych: 5583 w roku 2007 i ponad 2800 w roku ubie-

głym. Niestety główne przyczyny wypadków pozostają niezmiennie takie same: nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu i nadmierna prędkość.

Co gorsza, na tle krajów Unii Europejskiej Polska wciąż wypada fatalnie. Na drogach państw członkowskich w 2017 r. ginęło średnio 49 osób na milion obywateli, rok wcześniej było to 50 osób. Okazuje się, że to jest najniższy wskaźnik w historii UE i najniższy na świecie, o czym informowała w kwietniu br. na konferencji prasowej w Brukseli unijna komisarz ds. transportu Violeta Bulc. W Polsce statystyki wyglądają znacznie gorzej – w zeszłym roku na milion mieszkańców ginęło w wypadkach 75 osób. Polska jest nadal na czwartym od końca miejscu w całej UE. Gorzej liczby wyglądają jedynie w przypadku Rumunii, Bułgarii oraz Chorwacji.

Niech zatem kolejna edycja Dnia Bezpiecznego Kierowcy będzie najlepszą okazją do zwrócenia uwagi na potrzebę poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach. Pragnę zaapelować do pana premiera oraz ministra Adamczyka o przyspieszenie realizacji inwestycji drogowych, których tempo niestety znacznie wyhamowało w ostatnich prawie 3 latach. Statystyki wyraźnie pokazują, że poprawa jakości infrastruktury wpływa na bezpieczeństwo użytkowników dróg. Konieczne jest zatem możliwie szybkie wykonanie wszystkich zaplanowanych inwestycji ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa.

Nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć o kierowcach, zwracając się bezpośrednio do wszystkich państwa. Pragnę serdecznie zaapelować o rozwagę, by zwłaszcza w okresie wakacyjnym postarać się o zachowanie szczególnej ostrożności. Chcę wszystkim, którzy przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa, podziękować i życzyć wytrwałości oraz konsekwencji. Najlepszym życzeniem dla państwa powinno być to, by właśnie 25 lipca, w Dniu Bezpiecznego Kierowcy, nie doszło na polskich drogach do żadnego wypadku. Mam pełne przekonanie, że to zależy od nas wszystkich i dzięki szczególnej mobilizacji uda nam się osiągnąć wyznaczony cel.

Posel Aleksander Mrówczyński

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

13 lipca 1468 r. odbył się sejmik generalny w Kole, który poprzedzał obrady pierwszego dwuizbowego Sejmu walnego w Piotrkowie 9 października 1468 r.

13 lipca parlamentarzyści Sejmu i Senatu RP świętowali 550-lecie polskiego parlamentaryzmu. Polski parlament przez wiele lat przechodził różne koleje losu. To słynna wolność szlachecka parlamentarzystów i liberum veto doprowadziły do upadku I Rzeczypospolitej. Sejm Wielki, Sejm Czteroletni jest dumą naszej 1000-letniej historii. To w wyniku obrad tego Sejmu Polacy otrzymali Konstytucję 3 maja 1791 r., z której jesteśmy dumni jako naród do dnia dzisiejszego.

Pierwsi posłowie byli wybierani na Sejm przez sejmiki, które zobowiązywały swoich przedstawicieli do głosowania zgodnie z przygotowanymi instrukcjami. Dzisiaj każdy parlamentarzysta ma wolny mandat, który sprawuje zgodnie ze swoim sumieniem i z nadrzędnym interesem państwa i narodu. Z historią polskiego parlamentu ściśle związane są słynne „Kazania sejmowe” ks. Piotra Skargi, które do dziś dnia powinny być dla wszystkich parlamentarzystów, rządzących swoistym przewodnikiem mimo upływu ponad czterech wieków od momentu ich wydania.

Parlamentaryzm polski to różnorodność myśli, narodowości i stanów, tak jak zróżnicowana była nasza ojczyzna zarówno przed rozbiorami, jak i w okresie II RP. Dzisiaj patrzymy na listy posłów do Sejmu II RP, na których mamy Polaków pochodzenia żydowskiego, ormiańskiego, ukraińskiego i litewskiego, duchownych, w tym biskupów Kościoła katolickiego, i oficerów Wojska Polskiego.

To w tej Izbie padły historyczne słowa ministra Józefa Becka w maju 1939 r., w przededniu zdradzieckiego ataku Niemców i Sowietów na naszą ojczyznę: „Pokój jest rzeczą cenną i pożądaną. Nasza generacja, skrwawiona w wojnach, na pewno na pokój zasługuje. Ale pokój, jak prawie wszystkie sprawy tego świata, ma swoją cenę, wysoką, ale wymierną. My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna. Tą rzeczą jest honor”. Te słowa płk Becka są ponadczasowe. Wszyscy parlamentarzyści powinni pamiętać o honorze i dbaniu o dobro i przyszłość naszej Rzeczypospolitej.

Sejm polski, parlamentaryzm polski jest ściśle związany z historią naszej ojczyzny. To parlament decydował o kierunkach rozwoju naszego państwa, o powoływaniu i odwoływaniu premierów. To parlamentarzyści uchwalali najważniejsze akty prawne obowiązujące w Polsce, w tym konstytucje. To w Sejmie ścierają się różne myśli, wizje Polski. Niestety ze smutkiem obserwujemy coraz niższy poziom tej dyskusji. Kiedyś dyskusja parlamentarna była synonimem dyskusji na najwyższym poziomie. Myślę, że wszystkim nam się marzy, aby znowu poziom dyskusji w tej Izbie był jak najwyższy.

Dzisiaj, w dniu święta 550-lecia polskiego parlamentaryzmu, mam ogromny zaszczyt jako poseł na Sejm RP, członek parlamentu, oddać hołd wszystkim parlamentarzystom w historii polskiego Sejmu i polskiego Senatu, którzy służyli naszej ojczyźnie, pracowali na rozwój państwa i dobrobyt narodu.

Posel Krzysztof Sitarski

(Klub Poselski Kukiz'15)

Wysoka Izbo! Popieram upamiętnienie powstań śląskich z 1919 r., 1920 r. i 1921 r. To trzy istotne konflikty zbrojne, które miały miejsce na Górnym Śląsku, stoczone między ludnościami polską i niemiecką.

Powstania śląskie miały wymiar ogólnoeuropejski. W traktacie wersalskim z 28 czerwca 1919 r. określono warunki, na jakich mieszkańcy Górnego Śląska lub urodzeni na tych ziemiach mieli się opowiedzieć w kwestii przyłączenia tego terenu do Niemiec albo do Polski, w formie głosowania. Sytuacja społeczno-polityczna, jeżeli chodzi o genezę powstań, uwarunkowana jest uzyskaniem niepodległości przez Polskę w 1918 r.

Do Polski po powstaniach i plebiscycie została przyłączona część przemysłowa i bogata w złoża wę-

gla kamiennego, z tradycjami hutniczymi i gospodarki rolno-spożywczej.

Parlament RP i rząd RP powinny wspierać zróżnicowane formy propagowania i kultywowania pamięci o powstaniach śląskich. Potrzebna jest ochrona miejsc pamięci, edukacja, konferencje czy też promocja dzieł kultury związanych z historią powstań, a także przede wszystkim pomoc dla instytucji kulturalno-społecznych, samorządowych, państwowych i trzeciego sektora. Dziękuję.

Porządek dzienny

67. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 lipca 2018 r.

1. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Ochrony Państwa (druki nr 2692 i 2716).

2. Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej (druki nr 2653, 2679 i 2679-A).

3. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy (druki nr 2660, 2732 i 2732-A).

4. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności gruntów (druki nr 2673, 2729 i 2729-A).

5. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy Prawo celne (druki nr 2581, 2720 i 2720-A).

6. Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2638, 2727 i 2727-A).

7. Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (druki nr 2672 i 2733).

8. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę (druki nr 2675, 2747 i 2747-A).

9. Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2674, 2750 i 2750-A).

10. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2719 i 2748).

11. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych (druki nr 2501 i 2749).

12. Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (druki nr 2670 i 2759).

13. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku leśnym (druki nr 2668 i 2776).

14. Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych (druki nr 2582 i 2658).

15. Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o referendum lokalnym oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym (druki nr 2434 i 2696).

16. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo prasowe (druki nr 2353 i 2655).

17. Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o rządowym projekcie ustawy zmieniającej ustawę Prawo zamówień publicznych oraz ustawę o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2744 i 2775).

18. Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2731).

19. Pytania w sprawach bieżących.

20. Informacja bieżąca.

21. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2671).

22. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o Pol skim Instytucie Ekonomicznym (druki nr 2745, 2777 i 2777-A).

23. Informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi o skutkach suszy i działaniach podejmowanych przez rząd.

24. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (druki nr 2743, 2763 i 2763-A).

25. Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (druki nr 2746, 2780 i 2780-A).

26. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Mongolią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 24 stycznia 2018 r. (druki nr 2589 i 2752).

27. Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 6 maja 1993 r. (druki nr 2669 i 2766).

28. Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Protokołu przystąpienia do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Ekwadoru, sporządzonego w Brukseli dnia 11 listopada 2016 r. (druki nr 2725 i 2767).

29. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Unii Lubelskiej (druki nr 2516 i 2530).

30. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (druki nr 2518 i 2531).

31. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Powstań Śląskich (druki nr 2515 i 2532).

32. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Anny Walentynowicz (druki nr 2517 i 2533).

33. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu o poselskim i komisyjnym projektach uchwał w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki (druki nr 2166, 2167 i 2538).

34. Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych w sprawie wniosku oskarżyciela prywatnego Piotra Liroya-Marca z dnia 18 grudnia 2017 r. o wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła Jarosława Porwicha (druk nr 2711).

35. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druki nr 2735 i 2753).

36. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (druki nr 2739 i 2762).

37. Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie roślin oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2736 i 2756).

38. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2737 i 2760).

39. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2738 i 2761).

40. Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o uchwale Senatu w sprawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (druki nr 2734 i 2779).

41. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (druki nr 2740 i 2754).

42. Wybór składu osobowego Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r. (druk nr 2782).

43. Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 2783).

44. Informacja o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w 2017 r. oraz o działalności rzecznika praw obywatelskich (druk nr 2602) wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (druk nr 2774).

45. Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia efektywności prowadzonych działań kontrolnych w zakresie niektórych rynków rolnych (druki nr 2764 i 2778).

46. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (druki nr 2718 i 2751).

47. Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2731 i 2781).

48. Sprawozdanie Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych o poselskim projekcie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu (druki nr 2507 i 2755).

49. Przedstawiony przez Prezydium Sejmu projekt uchwały w 50. rocznicę Inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację (druk nr 2784).

Obecni posłowie według załączonej do protokołu listy obecności

TŁOCZONO Z POLECENIA MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU: redakcja i skład – Sekretariat Posiedzeń Sejmu, druk – Wydawnictwo Sejmowe. Nakład 41 egz.
PL ISSN 0867-2768. Cena 8,60 zł + 5% VAT

